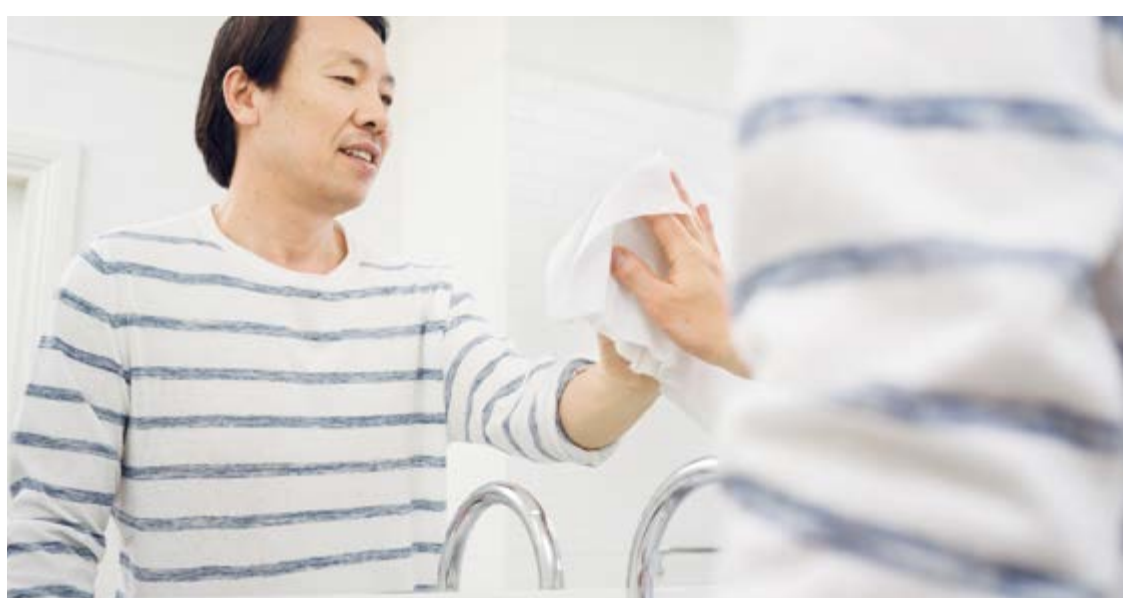

Vuosi- kertomus 2017

Teemme elämästä
parempaa suominen

Sisällysluettelo

Liiketoiminta	3
Suominen lyhyesti	4
Näin luomme lisäarvoa	6
Strategia 2017–2021	10
Toimitusjohtajan katsaus	12
Convenience-liiketoiminta-alue	15
Care-liiketoiminta-alue	17
Avainluvut	19
Yritysvastuu	20
Muita kuin taloudellisia tietoja koskeva selvitys	21
Yritysvastuustrategia	24
Sosiaalinen vastuu	27
Ympäristövastuu	30
Hallinnointi ja taloudellinen vastuu	33
Yritysvastuudata	36
Hallinto	37
Selvitys konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	38
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajan kirje	45
Palkka- ja palkkioselvitys	46
Hallitus	50
Johtoryhmä	51
Taloudelliset tiedot	53
Hallituksen toimintakertomus	54
Tilinpäätös	63
Konsernitilinpäätös	63
Osakekohtaiset tunnusluvut	114
Emoyhtiön tilinpäätös	118
Hallituksen ehdotus pääoman palautuksesta	128
Tilintarkastuskertomus	129
Tunnusluvut	132
Tietoa osakkeenomistajille	138

Liiketoiminta

Suominen valmistaa kuitukankaita rullatavarana ja työllistää yli 650 henkilöä Euroopassa ja Pohjois- ja Etelä-Amerikassa. Vuonna 2017 Suominen julkisti vuoteen 2021 asti ulottuvan Muutoksentakijä-strategiansa. Taloudellisesti vuosi 2017 oli Suomiselle pettymys.

Suominen lyhyesti

Suominen valmistaa kuitukankaita rullatavarana pyyhintä- ja hygienia tuotteisiin sekä terveydenhoidon sovelluksiin. Suominen on pyyhintätuotteisiin käytettävien kuitukankaiden maailmanlaajuinen markkinajohtaja. Suomisella on yli 650 työntekijää Euroopassa ja Pohjois- ja Etelä-Amerikassa. Suomisen osake (SUU1V) noteerataan Nasdaq Helsingissä.

Suominen on pyyhintätuotteisiin käytettävien kuitukankaiden maailmanlaajuinen markkinajohtaja ja toimittaa kuitukankaita myös hygienia tuotteisiin ja terveydenhoidon sovelluksiin.

Suomisen kuitukankaista valmistettuja pyyhintätuotteita ovat esimerkiksi henkilökohtaiseen hygieniaan ja lastenhoitoon tarkoitetut kosteuspyyhkeet sekä kodinhoitoon ja ammattikäyttöön tarkoitetut pyyhintätuotteet. Hygienia tuotesovelluksia ovat esimerkiksi terveysiteet, vai-pat sekä aikuisten inkontinenssituotteet. Terveydenhoidon kuitukankaita käytetään muun muassa leikkaussaliliinoiniin ja haavataitoksiin.

Toimintaa kolmella mantereella

Suomisen liiketoiminta-alueet

CONVENIENCE

41 %

lastenhoito

21 %

henkilökohtainen
hygienia

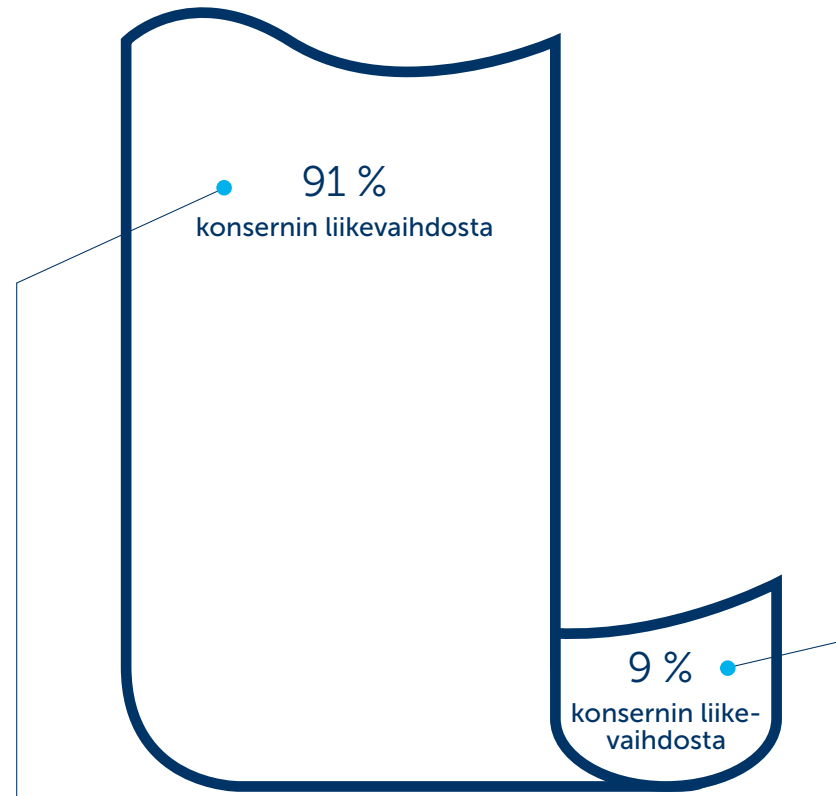
19 %

kodinhoito

9 %

ammattikäyttö

CARE

9 %

hygienia- ja terveyden-
hoidon tuotteet

 Lue lisää osoitteessa suominen.fi
> Tietoa Suomisesta / Suominen yhtiönä

Näin luomme lisäarvoa

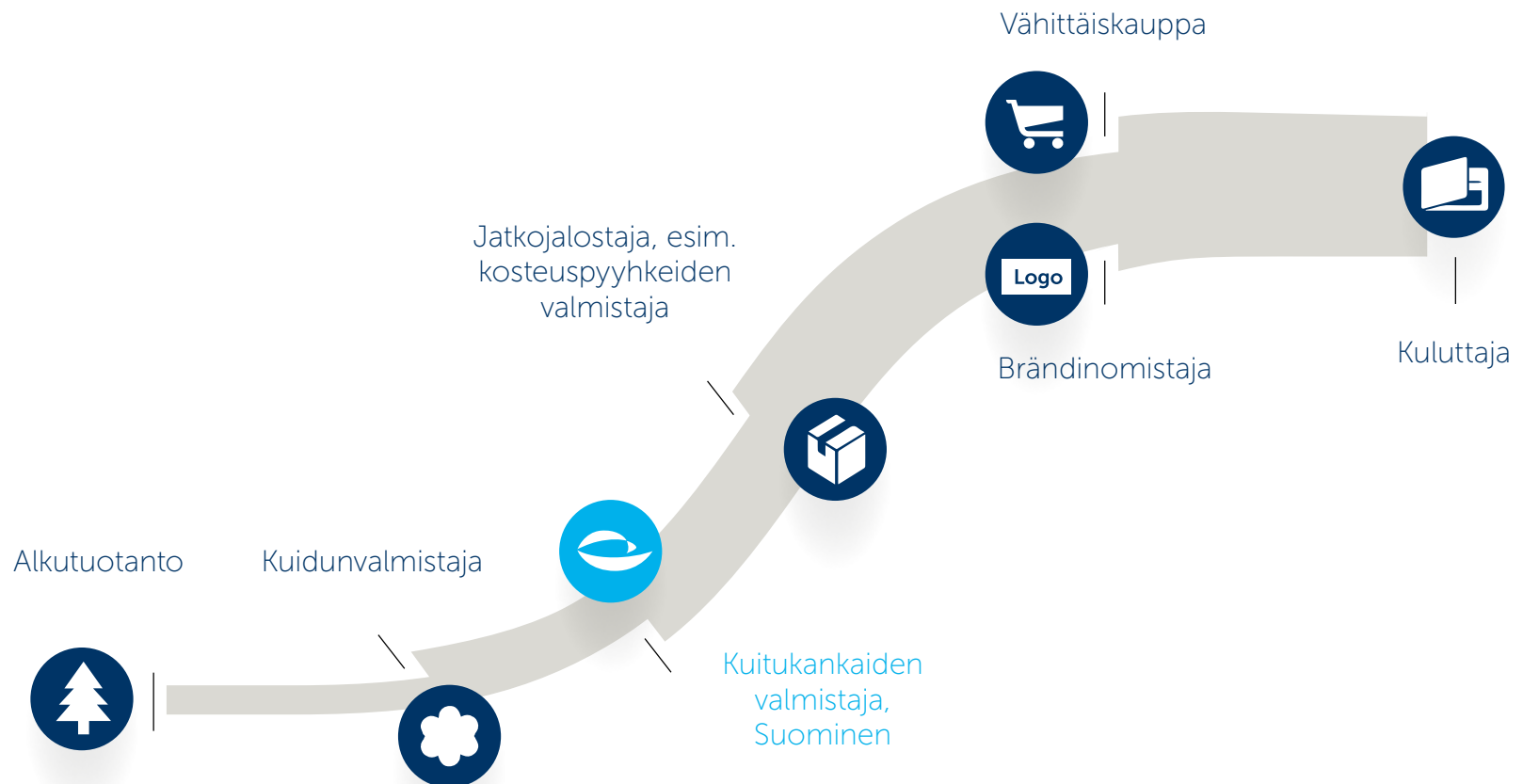
Suominen luo arvoa hankkimalla kuituraaka-aineita ja valmistamalla niistä kuitukankaita, joita asiakkaamme jatkojalostavat tuotteiksi sekä kuluttajille että ammattikäyttöön.

Arvoketju

Suominen on kuitukangasvalmistaja, joka toimii yritysmarkkinoilla. Siitä huolimatta kuitukankaista tehtyjä tuotteita käyttävien kuluttajien ja ammattilaisten tarpeiden ymmärtäminen on strategiamme ytimessä.

Suomisen arvoketju

Arvonluontimalli

Vuoden 2017 tiedot sulkeissa.

Resurssit

Rahoitus

- Liiketoiminnan rahavirta (22,2 milj. euroa)
- Velat (189,6 milj. euroa)
- Oma pääoma (136,1 milj. euroa)

Luonnonvarat

- Vesi (5 327 657 m³)
- Raaka-aineet (139 514 tonnia)
  - Puupohjaiset
  - Öljypohjaiset
- Energia (1 738 424 GJ)
  - Maakaasu
  - Ostettu sähkö
  - Ostettu höyry

Ihmiset

- 670 työntekijää keskimäärin
- Henkilöstön koulutus (254 167 euroa)

Älylliset kyvykkyydet

- Suomisen brändi
- Suomisen tapa toimia
- Tutkimus ja kehitys
- Patentit
- Ammatilliset ja johtajuuskyvykkyydet
- ICT-järjestelmät

Sosiaaliset suhteet

- Asiakassuhteet
- Tutkimus- ja kehitysyhteistyö sidosryhmien kanssa
- Kuluttajadialogi
- Raaka-ainetoimittajat
- Valmistuskumppanit
- Paikallisyhteisöt
- Ammatilliset verkostot

Tuotantolaitokset

- Kahdeksan tuotantolaitosta
- Maantieteellisesti ja teknisesti kattava tuotantolaitosten verkosto

Strategia ja toimintaympäristö

Muutamme ihmisten käsityksen kuitukankaista

Paras bisneksessä

Luomme kuitukankaita, joita muut eivät pysty luomaan

Muutoksen-tekijöiden yhteisö

Teemme elämästä parempaa

Globaalin keskiluokan kasvu

Väestön ikääntyminen

Väestönkasvu

Yksilökeskeisyys

Terveystuotemenojen kasvu

Lisääntyvä terveys- ja hyvinvointitietoisuus

Lainsäädäntö

Tuotokset

Tuotteet ja palvelut

- Suominen valmistaa kuitukankaita rullatavarana pyyhintä- ja hygienia-tuotteisiin sekä terveydenhoidon sovelluksiin

Brändit

- We Love Wipes
- Tuotebrändit

Jätteet ja päästöt

- Suorat ja epäsuorat kasvihuone-kaasupäästöt (135 716 tonnia)
- Kaatopaikkajäte (2 256 tonnia)
- Käsitelty vesi tuotannosta

Vaikutukset

Asiakkaat

- Liiketoiminnan kiihdyttäminen
- Suorituskykyisemmät tuotteet
- Suomisen brändiarvo
- Asiakastytyväisyys

Henkilöstö

- Palkat (34,9 milj. euroa)
- Ammatillinen kehitys
- Pyrkimys syrjimättömyyteen ja yhdenvertaisuuteen
- Turvallinen työpaikka (tapaturmataajuus 4,06)

Kumppanit

- Maksut (314,1 milj. euroa)
- Liiketoiminnan kasvu
- Eettinen liiketoiminta

Osakkeenomistajat

- Jaetut osingot (5,6 milj. euroa)

Ympäristö

- Jäte- ja päästökuormitus tuotannosta ja lopputuotteista
- Kompostoituvat ja wc:stä huuhdeltaessa hajoavat lopputuotteet
- Tuotannosta ei päästetä ulos käsittelemätöntä vettä

Yhteiskunta

- Mukavampi elämäntapa
- Parempi hygienia
- Panoksemme infektioiden vähentämiseen
- Yhteisöverot olivat 2,5 milj. euroa positiiviset johtuen Yhdysvalloissa yritysverotukseen tehdystä muutoksesta.
- Työllistäminen

Miten malli toimii?

Suomisen arvonluontimalli kuvaa koko arvonluontiprosessimme: millaisia resursseja käytämme strategiamme toteuttamisessa ja mitkä ovat liiketoimintamme tuotokset ja vaikutukset.

Arvonluontimalli on periaatteessa liiketoimintamallimme pähkinänkuoressa, eli siihen on listattu ainoastaan kaikkein tärkeimmät asiat. Kaikki listatut asiat eivät kuitenkaan ole keskenään yhtä merkittäviä eikä niiden keskinäistä tärkeysjärjestystä ole esitetty mallissa. Siksi mallia tulee ensisijaisesti tarkastella kokonaisuutena.

Arvonluontimallissa Resurssit ovat liiketoiminnassamme käyttämiämme voimavaroja. Kohdassa Strategia kuvataan Suomisen liiketoiminnan ydin sekä esimerkkejä ulkopuolisista tekijöistä, kuten toimintaympäristöömme mahdollisesti vaikuttavat megatrendit.

Tuotokset ovat liiketoimintojemme tuloksia. Vaikutukset kuvaavat, miten liiketoimintamme ja tuotoksemme vaikuttavat meitä ympäröivään maailmaan.

Strategia 2017–2021

Suominen julkisti keväällä 2017 vuoteen 2021 asti ulottuvan Muutoksentekijä-strategiansa. Strategian pohjana on viime vuosina tehty, muun muassa tuotekehityksen ja tuotantoteknologian tehostamiseen tähdännyt määrätietoinen työ.

2017 oli Suominen tuotejohtajuusstrategian 2015–2017 viimeinen vuosi. Uusi strategia esiteltiin keväällä 2017, ja se ulottuu vuoteen 2021. Muutoksentekijä-strategia perustuu kilpailu-etuun, jota Suominen on viime vuosina parantanut esimerkiksi tekemällä mittavia investointeja tuotantoteknologiaan sekä tuotekehityskapasiteettiin ja -kyvykkyyksiin.

Vaikka strategia vaihtuu, painopiste pysyy samana: Suominen tähtää kannattavaan kasvuun lisäämällä korkean lisäarvon tuotteiden osuutta tuoteportfoliossaan. Uudella strategiakaudella kasvua tavoitellaan myös uusien keinoin, sillä tutkimme mahdollisuuksia toiminnan laajentamiseen uusille markkina-alueille, ensisijaisesti Aasiaan.

Visio ja tarkoitus

Strategian lisäksi päivitimme myös visiomme ja tarkoituksemme vastaamaan paremmin päämääräämme. Suominen visio on muuttaa ihmisten käsitys kuitukankaista. Meille ei siis riitä, että ylitämme asiak-

kaidemme odotukset innovaatioillamme, vaan haluamme myös muuttaa ihmisten käsityksiä kuitukankaiden roolista. Kuitukankaat eivät ole keskenään samanlaisia: jokainen Suominen tehtaalta lähtevä kuitukangasneliömetri on ladattu valikoiduilla,

loppukäyttäjän tarpeiden ja käyttötarkoituksen mukaan räätälöidyillä ominaisuuksilla.

Suominen tarkoitus kiteytettiin tiiviimpään muotoon: tarkoituksemme on tehdä elämästä parempaa. Siinä kiteytyy

kuitukankaista valmistettujen lopputuotteiden olennainen rooli ihmisten arjessa. Tekemällä työmme paremmin Suomisella teemme ihmisten elämästä parempaa.

Muutamme ihmisten käsityksen kuitukankaista

Paras
bisneksessä

Luomme
kuitukankaita,
joita muut eivät
pysty luomaan

Muutoksen-
tekijöiden
yhteisö

Teemme elämästä parempaa

Strategian kolme kulmakiveä

Suominen Muutoksentelejä-strategialla on kolme kulmakiveä. Ne kertovat, miten aiomme toteuttaa strategiaamme ja mitä toimintamme osa-alueita meidän on kehitettävä menestyäksemme tulevaisuudessa.

1. Paras bisneksessä

Suominen tavoitteena on olla alansa paras muuttamaan loppukäyttäjien tarpeet kaupalliseksi menestykseksi, joka hyödyttää sekä asiakkaitamme että meitä itseämme. Se edellyttää asiakkaan asiakkaiden tarpeiden entistä syvällisempää ymmärtämistä ja yhteistyötä asiakkaiden kanssa molemminpuolisen lisäarvon luomiseksi. Toimitusketjultamme se edellyttää kysyntälähtöisyyttä, ja tavoitteemme on, että meillä on toimialan houkuttelevimmat tuotebrändit. Etsimme myös uusia kasvumahdollisuuksia.

2. Luomme kuitukankaita, joita muut eivät pysty luomaan

Kehitämme ja valmistamme ainutlaatuisia kuitukankaita, joita muut yritykset eivät pysty luomaan. Tämä on jossain määrin totta jo nyt, mutta meillä ei teknologian ja innovoinnin osalta vielä ole tavoittelemamme

asemaa toimialallamme. Teemme innovaatioprosessistamme entistä tehokkaamman, jotta pystymme vastaamaan aiempaa nopeammin loppukäyttäjien muuttuviin tarpeisiin. Kuitukankaisiimme tulee älykkäitä ominaisuuksia. Lisäksi haluamme tarjota markkinoiden vastuullisimmat kuitukankaat.

3. Muutoksentelejäyhteisö

Suomalaiset muodostavat yhtenäisen joukon. Vaikka toimintamme on maantieteellisesti hajautunutta, haluamme kehittyä aidoksi maailmanlaajuiseksi yhteisöksi. Pyrimme siihen etsimällä uusia yhteenkuuluvuuden tunnetta lisääviä vuorovaikutuskeinoja. Tavoitteenamme on myös vahvistaa haluamme muuttaa asioita – niin yrityksessä kuin koko teollisuudenalalla. Sisäisesti se edellyttää luottamukseen perustuvaa johtamista, kaikkien päivittäistä työtä tukevien johtamiskäytäntöjen kehittämistä sekä tiedon aktiivista ja avointa jakamista.

Toimitusjohtajan katsaus:

Aallonpohja on ohitettu

2017 oli uuden strategiakautemme ensimmäinen vuosi. Nostimme rimaa lanseeraamalla Suominen uuden Muutoksentehtävä-strategian, päivitetyn vision ja tarkoituksen sekä uuden yritysvastuuagendan. Bethunen tehtaan uusi tuotantolinja Yhdysvalloissa käynnistyi.

Taloudellisesti vuosi 2017 oli Suomiselle selkeä pettymys. Saavutimme strategiset tavoitteemme osittain, sillä liikevaihto kasvoi, mutta olen edelleen hyvin tyytymätön yhtiön kannattavuuteen. Syyt siihen ovat selvät, ja tartumme määrätietoisesti toimeen tulosten parantamiseksi. Uskomme, että aallonpohja on jo ohitettu.

Myyntimäärämme kasvoivat kaikilla markkina-alueilla, ja siksi liikevaihto nousi 426,0 milj. euroon (416,9 milj. euroa). Bethunen tehtaan uuden tuotantolinjan hidastaminen Yhdysvalloissa, tuoteport-

folion epäsuotuisa kehitys ja heikentynyt bruttokate rasittivat valitettavasti kannattavuutta. Liikevoittonamme oli pettymys, sillä se laski 15,0 milj. euroon (25,6 milj. euroa). Heikommasta tuloksesta huolimatta Suominen hallitus esittää yhtiökokoukselle 0,11 euron osakekohtaista eli yhteensä 6,3 milj. euron pääoman palautusta osakkeenomistajille. Tämä on 41 % tilikauden voitosta, ja siten esitys vastaa Suominen osinkopolitiikkaa, jonka mukaan Suominen jakaa vähintään 30 % tilikauden voitosta vuotuisena osinkona.

Muutoksentelejä-strategia: tähtäimessä maantieteellinen laajentuminen

Nimensä mukaisesti strategiamme linjaa, että haluamme olla muutoksentelejä toimialallamme – haluamme olla paras bisneksessä, luoda kuitukankaita, joita muut eivät pysty luomaan ja saada tämän aikaan toimimalla muutoksentelejäyöiden yhteisönä. Liiketoiminnan tavoitteista tärkein on edelleen tuoteportfolion muutos ja pyrimme kasvamaan erityisesti kodinhoiton, ammattikäytön ja henkilökohtaisen hygienian pyyhintäkuitukankaissa sekä hygieniatuotteisiin käytettävissä kuitukankaissa. Olemme saaneet lähes päätökseen kasvuinvestointiohjelmamme, joka luo pohjan menestyksellemme, mutta olemme panostaneet myös henkilöstöömme. Kasvualueisiin keskittymistä tukevat myös viimeaikaiset organisaatiomuutokset.

Tuoteportfolion kehittämisen ohella haemme strategiamme mukaisesti kasvua kahdesta uudesta lähteestä. Ensinnäkin Suominen tutkii tällä strategiakaudella uusia markkina-alueita. Meitä kiinnostaa erityisesti kuitukankaiden suurin markkina-alue Aasia. Toistaiseksi Suominen on toiminut Aasiassa myyntiagenttien välityksellä, mutta olemme aina tienneet, että todellinen menestys alueella edellyttää paikallista tuotantoa. Lisäksi pyrimme hyödyntämään

täysimääräisesti läsnäoloamme Brasiliassa ja kasvattamaan liiketoimintaamme kaikkialla Etelä-Amerikassa. Toiseksi tutkimme uusia teknologioita, jotka tukisivat nykyisten tuotesovellusten kasvua.

Muutoksentelejä-strategia määrittelee meille kasvusuunnitelman ja päämäärän. Lisäksi lokakuussa onnistuneesti päätökseen saatu uudelleenrahoitus – uuden 85 milj. euron suuruisen joukkovelkakirjalainan liikkeellelasku ja uusi 100 milj. euron suuruinen syndikaattilainajärjestely – antaa Suomiselle liikkumavaraa strategian toteuttamiseen ja siinä asetettujen taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Uusi tarkoitus ja visio heijastavat toimintamme oikeutusta

Suomisen päivitetty tarkoitus on tehdä elämästä parempaa. Materiaalimme parantavat ihmisten elämää kuitukankaitamme valmistettujen lopputuotteiden kautta. Sen huomaa, jos miettii, mihin kaikkeen erilaisia pyyhkeitä, hygieniatuotteita ja terveydenhoidon kuitukankaita käytetäänkään – tai toisaalta, jos kuvittelee, ettei niitä olisi. Kuitukankaat tuovat ihmisten elämään mukavuutta, helppoutta, hygieenisyyttä ja terveyttä kaikkialla maailmassa. Siksi Suominen on olemassa.

Uuden visiomme mukaisesti muutamme ihmisten käsityksen kuitukankaista.

Haluamme sidosryhmiemme tiedostavan kuitukankaiden roolin arjessaan ja näkemään, että kuitukankaat tekevät heidän elämästään parempaa.

Kaikki kuitukankaat saattavat ensisilmäyksellä näyttää keskenään samanlaisilta, mutta lähempi tarkastelu paljastaa, että jokainen Suomisen tehtaalta lähtevä kuitukanganeliometri on täynnä huolellisesti räätälöityjä, loppukäyttäjän tarpeita vastaavia ominaisuuksia. Haluamme sidosryhmiemme tiedostavan kuitukankaiden roolin arjessaan ja näkemään, että kuitukankaat tekevät heidän elämästään parempaa.

Bethunen uusi tuotantolinja ylösajovaiheessa

Vuonna 2017 saimme myös päätökseen yhtiön kaikkien aikojen suurimman kasvuinvestointiohjelman, kun Bethunen tehtaalla huippumoderni tuotantolinja käynnistyi Yhdysvalloissa. Vaikka käynnistys myöhästyi pari kuukautta alkuperäisestä aikataulusta ja ylösajovaiheessa ilmeni teknisiä haasteita, olemme erittäin ylpeitä uudesta linjasta. Minua ilahduttaa erityisesti, että asiakkaat ovat olleet innostuneita tuotantolinjan uusista ja ainutlaatuisista valmiuksista. Odotamme jo pääseväm-

me hyödyntämään täysillä uuden linjan kaupallisia mahdollisuuksia.

Laitteisiin keskittyneen ja Bethunen investointiin huipentuneen investointiohjelman lisäksi jatkoimme vuonna 2017 myös panostuksia henkilöstöön. Vahvistimme organisaatiotamme ja erityisesti T&K-, myynti- ja tuotehallintatiimejämme.

Uusi yritys vastuuaugenda ja ura- uurtava lähestymistapa vastuullisiin kuitukankaisiin

Muutoksentelejä-strategian viitoittamana haluamme nostaa rimaa myös vastuullisuudessa, ja siksi olemme uudistaneet yritys vastuuaugendamme. Uusi augenda määrittelee lähestymistapamme vastuullisuuteen, panee asioita tärkeysjärjestykseen ja sisältää pitkän aikavälin ympäristö- ja sosiaaliset tavoitteet sekä nivoo toimintamme YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin.

Vastuullisuusaugenda 2018–2021 sisältää kolme painopistealuetta:

1. Yhtiö, joka välittää

Tähtäämme työntekijöiden elämänlaadun parantamiseen ja liiketoimintaan ilman sosiaalisia riskejä. Keskitymme erityisesti työturvallisuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin parantamiseen sekä sosiaalisen vastuun toteutumiseen yhtiön toimitusketjussa.

2. Ympäristövaikutukset minimiin

Haluamme valmistaa kuitukankaita kuluttamalla niin vähän resursseja ja niin vähäisin ympäristövaikutuksin kuin mahdollista. Tavoitteitamme ovat energia- ja vesitehokkuuden parantaminen, hiili-dioksidipäästöjen vähentäminen sekä uusiutuvan energian osuuden lisääminen energiankulutuksestamme. Tuotannosta kertyvästä kaatopaikkajätteestä on tarkoitus päästä kokonaan eroon vuoteen 2021 mennessä.

3. Vastuullisimmat kuitukankaat

Tavoitteenamme on tarjota markkinoiden vastuullisimmat kuitukankaat. Tuotevalikoimassamme on jo biohajoavia tuotteita. Nyt kehitämme uudenlaisen mittariston, jolla tuotevalikoimamme vastuullisuutta voidaan arvioida ja kehittää. Viime kädessä mittaristo tukee asiakkaitamme vastuullisten valintojen tekemisessä.

Uusi yritysvastuuagenda on Suominen vastaus ilmastonmuutoksen, vesipulan ja ihmisoikeuskysymysten kaltaisiin maailmanlaajuisiin haasteisiin. Haluamme olla osa ratkaisua.

Onnistumisia monella rintamalla, edessä jännittävät ajat

Taloudellisista takaiskuista huolimatta vuosi 2017 toi meille onnistumisia monella rintamalla. Toimme vuoden aikana

markkinoille viisi uutta tuotebrändiä ja toteutimme useita tuotekehitysprojekteja yksinoikeudella valikoiduille avainasiakkaillemme. Tehokas tuotekehitysprosessi on elintärkeä tekijä Suominen kurssin oikaisussa. Siksi olen iloinen Markku Koiviston nimityksestä tuotekehityksestämme vastaavaksi teknologiajohtajaksi keväällä 2017. Hänen vankka kokemuksensa teollisten ja teknologisten innovaatioiden kaupallistamisesta on juuri sitä, mitä Suominen nyt tarvitsee.

Emme voisi olla ylpeämpiä uudesta huippumodernista tuotelinjasta Bethunen tehtaallamme.

Haluaisin myös korostaa edistymistämme Latinalaisessa Amerikassa. Kuten strategiaamme on kirjattu, tulemme hyödyntämään läsnäoloamme Brasiliassa. Olemmekin jo onnistuneet kasvattamaan liiketoimintaamme kaikkialla Etelä-Amerikassa alueen keskiarvoa nopeammin. Markkina-alue on erittäin houkutteleva, ja sen kasvuennusteissa on isoja yksinumeroisia lukuja.

Tätä katsausta kirjoittaessani lähesytymme merkittävää virstanpylvästä, eli hetkeä, jolloin uusi tuotantolinjamme Bethunessa alkaa vaikuttaa positiivisesti bruttokatteeseemme. Linjan on määrä käydä täysillä vuoden 2018 loppuun men-

nessä. Pidemmällä aikavälillä investointi vaikuttaa merkittävästi sekä liikevaihdon että kannattavuuden parantumiseen, sillä uusi linja kasvattaa kapasiteettiamme tuntuvasti ja sillä valmistetaan pelkästään korkean lisäarvon tuotteita.

Olen hyvin kiitollinen osakkeenomistajiemme, asiakkaidemme ja liikekumppanien tuesta ja luottamuksesta. Haluan kiittää myös koko Suominen henkilöstöä kovasta työstä vuonna 2017. Tie oli hie- man kivinen, mutta olen varma, että saamme aikaan positiivisen muutoksen. Vuodesta 2018 tulee jännittävä, ja juhlimme vuoden aikana myös 120-vuotiaista Suomista.

Nina Kopola
toimitusjohtaja

Convenience- liiketoiminta-alue

Suomisen Convenience-liiketoiminta-alue tarjoaa kuitukankaita moniin erilaisiin pyyhintätuotteisiin: lastenhoitoon, henkilökohtaisen hygienian tuotteisiin, kodinhoitoon ja ammattikäyttöön tarkoitettuihin tuotteisiin. Vuonna 2017 Convenience-liiketoiminta-alueen osuus liikevaihdostamme oli 91 %. Asiakaskuntaan kuuluu maailman tunnetuimpia kuluttajabrändejä.

Suominen on noin 20 %:n markkinaosuudellaan pyyhintätuotteissa käytettävien kuitukankaiden maailmanlaajuinen markkinajohtaja. Haluamme olla maailman johtava valmistaja pyyhintätuotteissa ja halutuin yhteistyökumppani kuitukangas-innovaatioiden toimittajana.

Convenience-liiketoiminta-alue toimittaa kuitukankaita erilaisiin pyyhintätuotteisiin. Pyyhintäkuitukankaidemme tärkeimpiä käyttökohteita ovat:

- Lastenhoitopyyhkeet (41 % Suomisen liikevaihdosta vuonna 2017)
- Henkilökohtaisen hygienian hoitoon tarkoitettut tuotteet, esim. silmämeikin puhdistuslaput ja kasvonaamiot, kostea wc-paperi ja muut wc:stä huuhdeltavat tuotteet (21 %)

- Kodinhoitotuotteet, esim. pöytäpintojen puhdistustuotteet ja lasinpuhdistuspyyhkeet (19 %)
- Ammattikäyttöön tarkoitettut tuotteet, esim. yleispyyhkeet ja terveydenhuolto- ja ravintola-alalla pintojen desinfiointiin käytettävät pyyhkeet (9 %)

Convenience-liiketoiminta-alueen asiakkaita ovat globaalit kuluttajabrändit, kaupan omien merkkien valmistajat, vähittäiskaupan ketjut sekä alueelliset jatkojalostajat. Asiakassuhteemme ovat tyypillisesti hyvin pitkiä, keskimäärin yli 10 vuoden mittaisia.

Convenience-liiketoiminta-alueen päämarkkinat ovat Pohjois-Amerikka ja Eurooppa, ja meillä on toimintaa myös Etelä-Amerikan markkinoilla.

388,6

milj.
euroa

Liikevaihto 2017,
Convenience

Convenience vuonna 2017

Convenience liiketoiminta-alueen vuoden 2017 liikevaihto oli 388,6 milj. euroa (380,5 milj. euroa vuonna 2016). Liikevaihdon kasvu heijasti myyntimäärien hyvää kehitystä.

Vuonna 2017 jatkoimme kasvuinvestointejamme Bethunen tehtaallamme Yhdysvalloissa, jossa käynnistimme uuden huippumodernin, märkärainausteknologiaa hyödyntävän tuotantolinjan. Ensimmäiset laskutetut tuotteet toimitettiin asiakkaille vuoden toisella neljänneksellä. Ylösajoprosessi jatkui koko vuoden ja eteni hieman odotettua hitaammin johtuen teknisistä haasteista. Käydessään täysillä uusi tuotantolinja lisää kapasiteettiamme tuntuvasti ja auttaa Suomista vastaamaan kodinhoito- ja ammattikäyttöön tarkoitetuissa pyyhintä-

tuotteissa, wc:stä huuhdeltavissa pyyhkeissä ja henkilökohtaisen hygienian tuotteissa käytettävien kuitukankaiden kasvavaan kysyntään.

Ylivertaisia tuotteita markkinoille

Vuoden 2017 julkisista tuotelanseerauksistamme merkittävin oli GENESIS® Pro All Purpose -kuitukangas, todistetusti vahvin ja suorituskykyisin saatavilla oleva materiaali ammattilaisten pyyhintätuotteisiin. Lisäksi toimimme markkinoille ammattilaisten pyyhintätuotteisiin tarkoitettun toimivan ja kustannustehokkaan AIRLACE™ for Workplace kuitukankaan sekä lastenhoitopyyhkeisiin tarkoitettun FIBRELLA® Ultrasoft kuitukankaan, joka on markkinoiden pehmein kuitukangas ja tehokas jatkojalostaa.

Yksi vuoden 2017 kohokohdista oli täysin uudenlaisen Designer Series -kuviovalikoiman esittely pyyhintätuotteisiin. Designer Series sisältää uniikkeja hienopiirtoisia kuviomalleja, jotka Suominen on teettänyt yksinoikeudella ammattimuotoilijoilla. Kuviot on valmiiksi testattu kuluttajilla, eli kuluttajapalautteen perusteella Designer Series -kuvioituja pyyhintätuotteita pidetään pehmeinä ja puhdistamisessa hyvin toimivina. Käytännössä Designer Series tarjoaa asiakkaille valmiin valikoiman kuvioita, jotka erottuvat ulkonäöltään, ovat kuluttajien testaamia ja hyväksi havaitsemia ja jotka saadaan nopeasti markkinoille. Kuvioden kaupallinen tuotanto ei olisi ollut mahdollista ilman Suomisen viime vuosina tekemiä investointeja tuotantoteknologiaan ja kuluttajien tarpeiden ja mieltymysten ymmärtämiseen. Designer Series on erinomainen esimerkki Suomisen kyvystä luoda kuitukankaita, joita muut eivät pysty luomaan – uuden Muutoksentakijä-strategiamme mukaisesti.

Lisäksi lanseerasimme monia uusia kuitukangasmateriaaleja yksinoikeudella avainasiakkaillemme. Kaikki uutuustuotteet ovat tulosta monivuotisesta keskittymisestäämme sekä tuotekehitykseen että tuotehallintaan. Se osoittaa, että panostuksemme tiimien vahvistamiseen uusilla osaajilla alkaa kantaa hedelmää.

Suomisen vuonna 2017 lanseeraama Muutoksentakijä-strategia toi mukanaan

uusia toimintatapoja. Convenience-liiketoiminta-alueen kaupallinen organisaatio, muun muassa myynti ja avainasiakashallinta, järjesteltiin uudelleen ja sitä vahvistettiin. Tavoitteena oli varmistaa resurssien riittävyys, vahva panostus kasvusegmentteihin sekä globaali toimintamalli. Lisäksi lastenhoitopyyhkeissä aloitettiin uuden kaksijakoisen liiketoimintamallin sisäänajo. Mallissa Suominen jakaa lastenhoitopyyhkeiden markkinat kahteen osaan:

1. Kehittyvät markkinat, joilla syntyvyys on tulevien kymmenen vuoden aikana 5–7 % ja lastenhoitopyyhkeiden markkinapenetraatio on suhteellisen alhainen, noin 25 %. Näihin markkinoihin kuuluvat muun muassa Latinalainen Amerikka ja Aasia.
2. Kypsät markkinat, joilla syntyvyys on 0–1 % ja lastenhoitopyyhkeiden markkinapenetraatio on yli 95 %. Näitä markkinoita ovat Pohjois-Amerikka ja Eurooppa.

Kehittyvillä markkinoilla Suominen tavoittelee vahvempaa kasvua ja investointeja ja pyrkii hyödyntämään jalansijaansa Brasiliassa tavoitteenaan olla johtava kuitukangastoimittaja kaikkialla Latinalaisessa Amerikassa. Kypsillä markkinoilla Suominen pyrkii tehostamaan toimintaansa soveltamalla lean-periaatteita ja yksinkertaisella tuoteportfoliolla. Innovaatioissa keskitytään kustannustehokkuuteen tai niche-segmentteihin.

Convenience vuonna 2018 ja tulevaisuudessa

Vuonna 2018 Convenience-liiketoiminta-alue pyrkii edelleen lisäämään korkean lisäarvon tuotteiden osuutta tuoteportfoliossaan ja keskittyy siksi kuitukankaisiin, jotka on tarkoitettu ammattikäyttöön, kodinhoitoon ja henkilökohtaisen hygienian hoitoon (mukaan lukien wc:stä huuhdeltavat tuotteet).

Suominen on ollut edelläkävijä wc:stä huuhdeltavissa kuitukankaissa ja jatkaa

asemansa vahvistamista tekemällä laajaa tuotekehitystyötä. Bethunen tehtaalla Yhdysvalloissa tehdyn investoinnin myötä Suominen aikoo tuoda vuonna 2018 markkinoille uusia wc:stä huuhdeltavia tuotebrändejä, jotka tarjoavat asiakkaille ja kuluttajille näiden kaipaaman yhdistelmän toimivuutta, mukavuutta ja huuhdeltavuutta.

Convenience-liiketoiminta-alueen tulevaisuudennäkymät ovat edelleen lupaavat, sillä pyyhintätuotteisiin käytettävien kuitukankaiden kysynnän ennustetaan kasvavan kaikilla markkina-alueilla ja kaikilla käyttöalueilla, kuten alla olevasta taulukosta ilmenee. Kasvuun on hyvät edellytykset, sillä keskiluokan kasvu, terveellisten elämäntapojen, hyvinvoinnin ja henkilökohtaisen hygienian arvostus sekä arjen mukavuuden ja helppouden tavoittelu ovat maailmanlaajuisia megatrendejä, jotka voimistuvat voimistumistaan ja lisäävät kuitukankaista valmistettujen kuluttajatuotteiden kysyntää.

Eri markkinasegmenttien kasvuennusteet alueittain

	Pohjois-Amerikka	EMEA	Etelä-Amerikka
Lastenhoitopyyhkeet	2 %	2 %	7 %
Henkilökohtaisen hygienian tuotteet (ml. wc:stä huuhdeltavat tuotteet)	6 %	6 %	65 % *
Kodinhoitopyyhkeet	7 %	2 %	**
Ammattikäyttöön tarkoitetut pyyhkeet	5 %	3 %	**

** Kehittyvä markkina. Korkea kasvulukema johtuu toistaiseksi pienistä toimitusmääristä.

** Toimitusmäärät ovat toistaiseksi kaupallisesti pieniä.

Lue lisää osoitteessa suominen.fi

> Tietoa Suomisesta / Liiketoiminta

> Tietoa Suomisesta / Toimintaympäristö

Care-liiketoiminta-alue

Suomisen Care-liiketoiminta-alue tarjoaa kuitukankaita hygieniatuotteisiin, esimerkiksi vaippoihin, naisten hygieniatuotteisiin ja aikuisten inkontinenssituotteisiin, sekä terveydenhoidon sovelluksiin, kuten leikkaussali- ja potilashygieniatuotteisiin. Vuonna 2017 Care-liiketoiminta-alueen osuus liikevaihdostamme oli 9 %. Liiketoiminta-alueen asiakkaita ovat globaalit kuluttajabrändit, johtavat alueelliset toimijat ja terveydenhoidon tuotekomponenttien valmistajat.

Suominen parantaa ihmisten elämää Care-liiketoiminta-alueensa kautta tarjoamalla korkealaatuisia kuitukangasmateriaaleja hygieniatuotteisiin ja terveydenhoidon sovelluksiin sairaaloissa, hoitolaitoksissa ja kotona. Haluamme olla kuitukankaiden nesteenhallint ominaisuuksissa valitsemillamme markkinoilla luokkamme paras. Pyrimme erikoiskomponenttien johtavaksi toimittajaksi ja tavoitteemme on kasvattaa toistaiseksi pientä markkinaosuuttamme.

Suomisen hygieniatuotteisiin tarkoitettujen kuitukankaiden tärkeimmät sovellukset ovat:

- Naisten hygieniatuotteet
- Aikuisten inkontinenssituotteet
- Vaipat

Terveydenhoidon kuitukankaiden tärkeimmät loppukäyttöalueet ovat:

- Haavanhoitotuotteet
- Leikkaussaliliinat
- Potilashoitotuotteet

Hygieniatuotteissa ja terveydenhoidon sovelluksissa kuitukangas on usein yksi monimutkaisten lopputuotteiden komponenteista. Esimerkiksi terveysiteet voivat koostua monesta kerroksesta erilaisia materiaaleja, joista Suomisen kuitukangas on yksi lopputuotteen toimivuuteen olennaisesti vaikuttava komponentti.

Care-liiketoiminta-alueen asiakkaita ovat globaalit kuluttajabrändit, hygienija terveydenhoidon välineiden valmistajat sekä alueelliset jatkojalostajat. Care-liiketoiminta-alueen päämarkkinat ovat Pohjois- ja Etelä-Amerikka sekä Eurooppa.

37,5

 milj.
euroa

Liikevaihto 2017, Care

Care vuonna 2017

Care-liiketoiminta-alueen liikevaihto vuonna 2017 oli 37,5 milj. euroa (36,3 milj. vuonna 2016), eli 9 % Suominen liikevaihdosta.

Suominen viimeaikaiset investoinnit tuotantoteknologian parantamiseen mahdollistivat uuden tuotteen lanseeraamisen Etelä-Amerikassa.

Vuonna 2017 Care-liiketoiminta-alue jatkoi asiakaskuntansa laajentamista ja täydensi erikoiskuitukankaiden tarjontansa tuomalla Etelä-Amerikan terveydenhuoltomarkkinoille uuden FIBRELLA® Wrap -tuotebrändin. FIBRELLA® Wrap on pehmeä ja turvallinen materiaali käytettäväksi pehmusteena kipsien alla ja haavanhoidossa. Tuotelanseerauksen mahdollistivat Suominen viimeaikaiset investoinnit tuotantoteknologian parantamiseen Paulínian tehtaalla Brasiliassa. Nykyään puuvillavanu on tyypillisin kipsin- ja haavanhoitomateriaali Etelä-Amerikassa. Sen heikkoutena ovat riittämätön lujuus ja käytön hankaluus.

Muutoksetekijä-strategia: kasvua haetaan myös uusilla teknologioilla ja tuotteilla

Suominen tavoite on saavuttaa Care-liiketoiminta-alueella tuntuva kasvua lähivuosina. Liiketoiminta-alueen tavoitteena on, että meidät tunnetaan hygieniatuotteiden nesteenhallintaominaisuuksissa luokkamme parhaana ja tarkkaan valikoitujen niche-tuotteiden ykköstoimittajana terveydenhoidossa.

Koska Care-liiketoiminta-alue on hygienianhoidon ja terveydenhoidon kuitukangasmarkkinoilla vielä suhteellisen uusi toimija, sillä on varaa kasvat- ta asiakaskuntaansa ja mahdollisuuksia hyödyntää yhtiön kolmella mantereella olevaa valmistuskapasiteettia. Lisäksi liiketoiminta-alue kehittää uusia tuotteita ja asiakassuhteita ja tutkii uusia teknologioita ja markkina-alueita kasvun edistämiseksi. Uudet tuotteet, joissa on ylivertaisia nesteenhallintaominaisuuksia, ihon hyvinvointia edistäviä ominaisuuksia ja kuvioin- teja, ovat myös keskeisiä Caren strategian toteuttamisessa.

Suominen Bethunen-tehtaalla Yhdysvalloissa toteutettu investointi uuteen märkärainauslinjaan on alun perin tar- koitettu palvelemaan ensisijaisesti Con- venience-liiketoiminta-alueen asiakkaita,

mutta uusi linja auttaa meitä myös vas- taamaan terveydenhoidon tuotteisiin ja hygieniatuotteisiin käytettävien kuitukan- kaiden kasvavaan kysyntään.

Care vuonna 2018 ja tulevaisuudessa

Sekä terveydenhoidon tuotteiden että hy- gieniatuotteiden kysynnän kasvun odote- taan jatkuvan vakaana. Care-liiketoimin- ta-alueen päämarkkinat ovat Pohjois- ja Etelä-Amerikka sekä Eurooppa.

Uudet tuotteet, joissa on ylivertaisia nesteenhallintaomi- naisuuksia, ihon hyvinvointia edistäviä ominaisuuksia ja ku- vioin- teja, ovat keskeisiä Caren strategian toteuttamisessa.

Kypsillä markkinoilla, kuten Pohjois- Amerikassa ja Euroopassa, hygieniatuot- teissa käytettävien kuitukankaiden ky- synnän kasvun arvioidaan jäävän 1 %:n tuntumaan. Laajat hygieniatuotteiden markkinat kuitenkin tarjoavat mielenkiin- toisia mahdollisuuksia myös kypsillä mark- kinoilla, koska tiettyjen tuoteryhmien, esi- merkiksi aikuisten inkontinenssituotteiden, kysyntä kasvaa hyvää vauhtia. Lisäksi näky-

mät kehittyvillä markkinoilla ovat erittäin hyvät, sillä Etelä-Amerikassa ja Aasiassa kasvun ennustetaan olevan 4–6 %. Hygie- niatuotteiden näkymiä tukevat väestöra- kenteen muutokset, kuten väestönkasvu ja tulojen kasvu kehittyvissä maissa sekä vä- estön ikääntyminen kehittyneissä maissa.

Terveydenhoidon kuitukankaiden ky- synnän arvioidaan kasvavan tulevina vuo- sina Pohjois-Amerikassa noin 3 %. Euroo- passä kysynnän kasvu voi olla jopa hieman nopeampaa, 4–9 %. Kehittyvillä markki- noilla, kuten Etelä-Amerikassa, markki- noiden kasvuvauhdiksi ennustetaan 8 %. Kasvuennustetta tukevat useat megatren- dit, kuten väestön ikääntyminen, sairauk- sien kompleksisuuden lisääntyminen ja teknologian yleistymisen terveydenhoi- dossa. Pandemioiden ja sairaalabakteerin aiheuttamien tulehdusten lisääntyminen tukee myös terveydenhoitosovelluksiin käytettävien kertakäyttöisten kuitukan- kaiden kysyntää.

Lue lisää: [suominen.fi](https://www.suominen.fi)

> Tietoa Suomisesta / Liiketoiminta

> Tietoa Suomisesta / Toimintaympäristö

Avainluvut

	2017	2016	2015
Liikevaihto, milj. euroa	426,0	416,9	444,0
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	15,0	25,6	31,2
Raportointikauden tulos, milj. euroa	14,5	15,2	17,0
Tulos/osake, euroa	0,27	0,29	0,32
Osinko/osake, euroa *	0,11	0,11	0,10
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	22,2	28,5	27,3
Rahavirta/osake, euroa	0,39	0,56	0,54

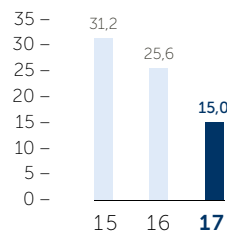
	2017	2016	2015
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	37,2	53,3	23,7
Omavaraisuusaste, %	41,8	45,3	43,2
Oma pääoma/osake, euroa	2,37	2,81	2,50
Velkaantumisaste, %	59,8	39,6	25,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	6,6	11,6	15,9
Henkilöstö, keskimäärin	670	646	614

* Osinko tai pääoman palautus. Vuonna 2017 hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle.

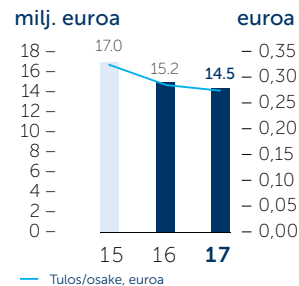
Liikevaihto, milj. euroa

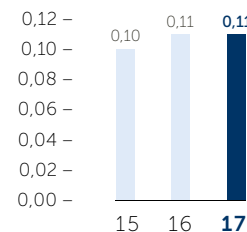
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa

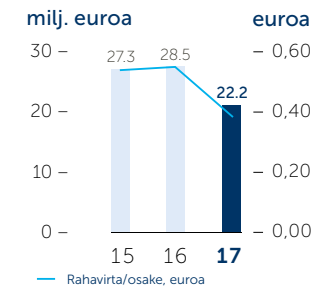
Raportointikauden tulos ja tulos/osake

Osinko/osake, euroa *

Liiketoiminnan rahavirta ja rahavirta/osake

Taloudelliset tavoitteet 2017–2021

Vuoteen 2021 päättyvällä viisivuotiskaudella Suominen tähtää

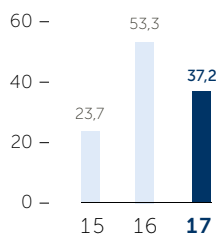
Keskimäärin 15 % sijoitetun pääoman tuottoon (ROI)

Keskimäärin 6 % vuotiseen liikevaihdon kasvuun

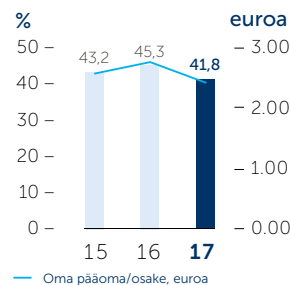
Keskimäärin 40-80 % välille sijoittuvaan velkaantumisasteeseen.

Graafien oranssit viivat osoittavat tavoitetasoja vuosille 2017–2021.

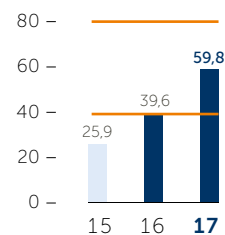
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa

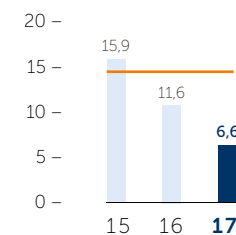
Omavaraisuusaste ja oma pääoma/osake

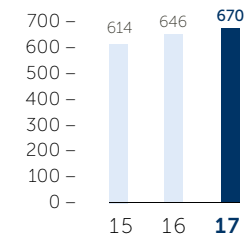
Velkaantumisaste, %

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %

Henkilöstö, keskimäärin

Yritysvastuu

Vuosi 2017 oli Suominen ensimmäisen yritysvastuustrategian viimeinen vuosi. Teimme töitä läpi vuoden ja loimme uuden, entistä vaativamman yritysvastuuagendan vuosille 2018–2021. Suominen laajensi yritysvastuuraportointiaan Muita kuin taloudellisia tietoja koskevalla selvityksellä ja aloittamalla verojalanjälkensä raportoinnin.

Muita kuin taloudellisia tietoja koskeva selvitys

Johdanto

Direktiivin 2014/95/EU ja kirjanpitolain edellyttämät muut kuin taloudelliset tiedot esitetään tässä vuosikertomuksen 2017 Yritysvastuu-osiossa.

Suomisen liiketoimintamalli, toimintaperiaatteet ja due diligence -käytännöt sekä riskit ja riskienhallinta kuvataan jäljempänä tässä selvityksessä. Tietoja raportoinnin muista osa-alueista, kuten ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta annetaan jäljempänä tässä Yritysvastuu-osiossa.

Suominen Oyj:n hallitus on hyväksynyt Yritysvastuu-osiossa esitetyt tiedot. Osiossa esitetyt tiedot ovat tilintarkastamattomia.

Liiketoimintamalli

Suominen toimii yritysmarkkinoilla, pääasiassa Amerikassa ja Euroopassa. Yhtiö kehittää ja valmistaa kuitukankaita rullatavarana pyyhintä-, hygienia- ja terveydenhoidon tuotteisiin ja myy niitä pääasiassa kuluttajatuoteryityksille, kaupan omien merkkien valmistajille ja alueellisille jat-

kojalostajille. Hankimme raaka-aineemme kuiduntuottajilta maailmanlaajuisesti. Lisätietoa Suomisen liiketoimintamallista saa tämän vuosikertomuksen Näin luomme lisäarvoa -osiesta alkaen sivulta 6.

Toimintaperiaatteet

Suominen Oyj:llä on kaksi yritysvastuuseen liittyvää toimintaohjetta: eettinen ohje ("eettinen ohje") ja eettinen ohje tavarantoimittajille ("toimittajaohje"). Suominen Oyj:n hallitus on hyväksynyt eettisen ohjeen. Toimittajaohje päivitettiin vuonna 2017. Sekä eettinen ohje että toimittajaohje ovat saatavilla osoitteessa www.suominen.fi kohdassa Yritysvastuu > Toimintaperiaatteet. Toimintaperiaatteiden toteuma ja keskeiset suorituskykyä mittaavat tunnusluvut kuvataan jäljempänä tässä Yritysvastuu-osiossa.

Eettinen ohje kuvaa Suominen Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden käytäntöjä ja periaatteita. Eettisessä ohjeessa käsiteltäviä aiheita ovat esimerkiksi liikesuhteet, sääntely, ihmisoikeudet ja ympäristö.

Suomisen tavarantoimittajilleen asettamat vaatimukset kuvataan toimittajaohjeessa, jossa käsitellään esimerkiksi

palkkoja ja työaikoja, lapsi- ja pakkotyövoimaa sekä ympäristöä. Suominen asiakkuus edellyttää raaka-ainetoimittajilta toimittajaohjeen noudattamista.

Suomalaisena julkisesti noteerattuna yhtiönä Suominen noudattaa päätöksenteossaan ja hallinnossaan osakeyhtiölakia, markkinoiden väärinkäyttöasetusta (EU) N:o 596/2014 (MAR), arvopaperimarkkinalakia ja muita listayhtiöitä koskevia määräyksiä, Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2015 sekä oman yhtiöjärjestyksensä määräyksiä. Yksityiskohtaista tietoa Suominen hallinnosta annetaan Suominen Oyj:n selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2017 tämän vuosikertomuksen sivuilla 38–44.

Riskit ja riskienhallinta

Vuonna 2017 Suomisella oli tehtaita ja toimistoja Suomessa, Italiassa, Espanjassa, Ranskassa, Brasiliassa ja Yhdysvalloissa, ja sen palveluksessa oli keskimäärin 670 henkilöä. Suominen hankkii raaka-aineensa kuiduntuottajilta maailmanlaajuisesti, ja sen päämarkkina-alueet ovat Pohjois-Amerikka ja Eurooppa. Lisäksi Suomisella on toimintaa Etelä-Amerikassa.

Suominen onnistumista ihmisoikeuksiin, sosiaalisiin ja henkilöstöasioihin, korruption ja lahjonnan torjuntaan sekä ympäristöasioihin liittyvien riskien hallinnassa vuonna 2017 voi arvioida tämän Yritysvastuu-osion

seuraavilla sivuilla kuvattujen tunnuslukujen perusteella. Lisätietoa liiketoiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä saa tähän vuosikertomukseen sisältyvästä hallituksen toimintakertomuksesta 2017.

Vuonna 2018 Suominen käy perusteellisesti läpi ja dokumentoi kaikki olennaiset ihmisoikeuksiin, turvallisuuteen ja muihin sosiaalisiin näkökohtiin, korruptioon ja lahjontaan sekä ympäristöön liittyvät riskit ja riskienhallintamenettelyt.

Ihmisoikeudet

On olemassa riski, että Suominen omassa toiminnassa ja yhtiön toimitusketjussa loukataan ihmisoikeuksia. Ihmisoikeusloukkaukset voivat vaikuttaa kielteisesti yksittäisiin henkilöihin ja vahingoittaa Suominen mainetta. Suominen kunnioittaa YK:n yleismaailmalliseen ihmisoikeuksien julistukseen kirjattuja periaatteita.

Eettisessä ohjeessaan Suominen sitoutuu kunnioittamaan ihmisoikeuksia työnantajana. Eettisen ohjeen mukaisesti Suominen ei suvaitse minkäänlaisia syrjintää esimerkiksi iän, sukupuolen, uskonnon, etnisen alkuperän, rodun, vamman, seksuaalisen suuntautuneisuuden, poliittisen vakaumuksen tai aseman perusteella. Suominen ei myöskään suvaitse pakkotyötä missään muodossa eikä lapsityövoiman käyttöä. Suominen kunnioittaa järjestäytymisvapautta ja huo-

lehtii, että kollektiivinen neuvottelu-oikeus toteutuu käytännössä. Työntekijä ei saa toimia tavalla, joka loukkaa ihmisoikeusperiaatteita joko suoraan tai epäsuorasti. Yhtiössä noudatetaan niin sanottua sokkorekrytointiperiaatetta kaikissa uusissa rekrytoinneissa syrjinnän ehkäisemiseksi rekrytointiprosessin aikana. Miesten ja naisten palkkatasa-arvoa valvotaan vuosittain mahdollisten syrjivien palkkauskäytäntöjen tunnistamiseksi.

Toimittajaohjeessaan yhtiö edellyttää tavarantoimittajiensa noudattavan kansainvälisesti tunnustetuissa standardeissa ja sopimuksissa määriteltyjä ihmisoikeuksia. Suominen kieltää lapsityövoiman ja pakkotyövoiman käytön, mukaan lukien velkaorjuus, vastentahtoinen työ, vankei- ja orjatyövoima, ja odottaa tavarantoimittajiensa pidättäytyvän kaikenlaisista syrjinnästä esimerkiksi uskonnon, etnisen tai kansallisen alkuperän, sukupuolen, seksuaalisen suuntautuneisuuden, siviilisäädyn, iän, poliittisen vakaumuksen, aseman, poliittisen puolueen tai ammattiliiton jäsenyyden tai muun paikallisella lailla suojatun ominaisuuden perusteella. Lisäksi Suominen tavarantoimittajien tulee hyväksyä työntekijöiden oikeus liittyä ammattiliittoon, hakea edustusta ja/tai liittyä työpaikkaneuvostoihin.

Suominen laajentaa toimittaja-auditointiprosessiaan vuonna 2018 sisäl-

lyttämällä siihen uusia, esimerkiksi ihmisoikeuksiin liittyviä osa-alueita toimittajaohjeen mukaisesti.

Sosiaaliset ja henkilöstöasiat

Suominen on valmistavan teollisuuden yritys, jonka työntekijöistä suurin osa työskentelee tehtaissa ja altistuu siten tietyille turvallisuusriskeille. Toteutuessaan turvallisuusriskit voivat vaikuttaa kielteisesti yksittäisiin henkilöihin, vahingoittaa Suominen mainetta tai johtaa muihin epäsuotuisiin tuloksiin. Suominen hallitsee tehtaidensa turvallisuusriskejä esimerkiksi Behavior-Based Safety -ohjelman ja turvallisuussääntöjen avulla. Eettisessä ohjeessa Suominen sitoutuu tarjoamaan henkilöstölleen, alihankkijoilleen ja muille yhtiössä työskenteleville turvallisen ja terveellisen työympäristön.

Suominen työntekijöihin voi kohdistua häirintää tai syrjintää, mikä voi vaikuttaa kielteisesti yksittäisiin henkilöihin, johtaa oikeudellisiin seuraamuksiin ja vahingoittaa Suominen mainetta. Eettisessä ohjeessa Suominen kieltää kaikenlaisen syrjinnän yhtiössä. Yhtiön sokkorekrytointiperiaate auttaa ehkäisemään syrjintää rekrytointiprosessissa. Suominen valvoo myös miesten ja naisten palkkatasa-arvoa vuosittain mahdollisten syrjivien palkkauskäytäntöjen tunnistamiseksi.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Korruptiota ja lahjontaa voi esiintyä Suominen omassa toiminnassa tai yhtiön toimitusketjussa. Korruptio- ja lahjontatapaukset voivat johtaa oikeudellisiin seuraamuksiin ja vahingoittaa Suominen mainetta. Eettisessä ohjeessaan Suominen sitoutuu pidättäytymään kaikesta epäreilusta liiketoiminnasta, kuten petoksista, korruptiosta ja lahjonnasta. Toimittajaohjeessaan Suominen kieltää tavarantoimittajiaan osallistumasta minkäänlaiseen korruptioon, kiristykseen tai kavallukseen.

Suominen tarkentaa eettistä ohjettaan vuonna 2018 korruption ja lahjonnan osalta. Yhtiö sisällyttää myös toimittaja-auditointiprosessiinsa uusia korruptioon ja lahjontaan liittyviä osa-alueita.

Ympäristöasiat

Suominen valmistaa tuotteensa pääasiassa viskoosi-, sellu-, polypropeeni- ja polyesterikuiduista. Suominen oma toiminta ja Suominen toimitusketjuun kuuluvien yritysten toiminta voivat aiheuttaa ympäristöhaittoja, jotka voivat johtaa esimerkiksi oikeudellisiin seuraamuksiin ja vahingoittaa Suominen mainetta. Suominen hallitsee ympäristöriskejään laatu- ja ympäristöjärjestelmien avulla. Kaikilla Suominen tehtailla on ISO 9001 -sertifioitu laatujärjestelmä ja seitsemällä kahdeksasta tehtaasta on myös ISO 14001

-sertifioitu ympäristöjärjestelmä. Eettisessä ohjeessaan Suominen sitoutuu ottamaan huomioon toimintansa ympäristövaikutukset. Toimittajaohjeessaan yhtiö edellyttää tavarantoimittajiensa jatkuvasti pienentävän ympäristökuormitustaan, suojelevan luonnon monimuotoisuutta ja torjuvan ilmastonmuutosta.

Rikkomusten raportointi

Suomisella on ulkopuolisen lakimiehen kanssa järjestetty käytäntö rikkomusten raportointiin, joka kuvataan eettisessä ohjeessa. Tähän ulkopuolisen tahon hoitamaan järjestelmään voi ilmoittaa joko Suominen omassa toiminnassa tai sen toimitusketjussa havaitsemastaan, laittomaksi tai epäeettiseksi epäilemästään toiminnasta.

Yritysvastuustrategia

Suomisen yritysvastuun painopistealueet 2015–2017

Vuosi 2017 oli Suominen ensimmäisen julkisen yritysvastuustrategian kolmas ja viimeinen vuosi. Strategiassa määriteltiin Suominen yritysvastuutavoitteet, painopistealueet ja resurssit vuosille 2015–2017.

Suominen ensimmäisen yritysvastuustrategian olennaisuusanalysilla määritellyt painopistealueet olivat:

- Tuotejohtajuuden saavuttaminen
- Vastuullinen toimintatapa koko organisaatiossa
- Vastuullinen arvoketju

Suomisella kestävä kehitys liittyy sekä päivittäisen työn kehittämiseen että yksittäisiin projekteihin ja ohjelmiin. Vuonna 2017 tärkein projektiluonteinen toimenpide oli tavarantoimittajien eettisen ohjeen päivittäminen vastaamaan paremmin Suominen tavarantoimittajilleen asettamia vaatimuksia liittyen esimerkiksi ihmisoikeuksiin.

Yritysvastuu- agenda 2018–2021

Suominen Muutoksentekijä-liiketoimintastrategia lanseerattiin keväällä 2017, ja Suominen määritteli vuoden mittaan uuden yritysvastuuagendan vuosille 2018–2021 tukeakseen liiketoimintastrategiansa tavoitteita.

Yritysvastuuagenda 2018–2021 jatkaa siitä, mihin edellinen yritysvastuustrategia jäi. Tiedostamme, että yhteiskunta ja luonto muuttuvat esimerkiksi ilmastonmuutoksen seurauksena ja että ihmisten tietoisuus ympäristö- ja sosiaalisista asioista lisääntyy. Nämä muutokset edellyttävät myös Suomiselta yhtiönä kehittymistä ja raman nostamista yritysvastuuasioissa.

Uudessa yritysvastuuagendassa on kolme painopistealuetta:

1. Yhtiö, joka välittää
2. Ympäristövaikutukset minimiin
3. Vastuullisimmat kuitukankaat

Suominen tähtää työntekijöidensä elämänlaadun parantamiseen ja sosiaalisesti riskittömään liiketoimintaan. Tämän painopistealueen strategiset tavoitteet liittyvät terveyteen ja turvallisuuteen, henkilöstön hyvinvointiin sekä raaka-aineiden vastuulliseen hankintaan.

Tavoite 2021

Terveys & turvallisuus: Meillä ei tapahdu lainkaan poissaoloon johtavia työtapaturmia.

Henkilöstön hyvinvointi: Tavoite määritellään, kun hyvinvoinnin mittaamisen pilottiprojekti on saatu päätökseen vuonna 2018.

Hankinnat: Toimittajaohjeen noudattamista valvova auditointi kattaa kaikki kuitutoimittajat vuoteen 2021 mennessä.

Suominen haluaa valmistaa kuitukankaita kulluttamalla niin vähän resursseja ja niin vähäisin ympäristövaikutuksin kuin mahdollista. Strategiset tavoitteet liittyvät vesi- ja energiatehokkuuden parantamiseen, hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen ja kaatopaikkajätteen määrän pienentämiseen.

Tavoite 2021

Vesitehokkuus: Käytämme 8 % vähemmän vettä tuotetonna kohti verrattuna vuoden 2016 tasoon.

Energiatehokkuus: Käytämme 8,5 % vähemmän energiaa tuotetonna kohti verrattuna vuoden 2016 tasoon.

CO₂-päästöt: Hiilidioksidipäästömmme ovat 7 % pienemmät tuotetonna kohti verrattuna vuoden 2016 tasoon.

Kaatopaikkajäte: Emme tuota lainkaan kaatopaikkajätettä tehtaillamme.

Suomisen tavoitteena on tarjota asiakkailleen markkinoiden vastuullisimmat kuitukankaat. Koska kuitukangasmateriaalien vastuullisuuden mittaamiseen ei ole teollisuusstandardia tai muuta menetelmää, Suominen on päättänyt kehittää oman menetelmänsä, niin sanotun tuotevastuullisuusindeksin. Strategiset tavoitteet asetetaan, kun indeksi on luotu vuonna 2018.

Tavoite 2021

Vastuulliset tuotteet: Tavoite määritellään, kun tuotevastuullisuusindeksi on luotu vuonna 2018.

Suominen tukee kestävän kehityksen tavoitteita

Suomisen uusi yritysvastuuagenda vuosille 2018–2021 nivoutuu YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin. Uuden yritysvastuuagendansa kautta Suominen edistää erityisesti kymmentä 17:stä kestävän kehityksen tavoitteesta. Ne antavat työllemme laajemman kontekstin.

- Tavoite 3. Terveysttä ja hyvinvointia
- Tavoite 5. Sukupuolten tasa-arvo
- Tavoite 6. Puhdas vesi ja sanitaatio
- Tavoite 7. Edullista ja puhdasta energiaa
- Tavoite 8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua
- Tavoite 10. Eriarvoisuuden vähentäminen
- Tavoite 12. Vastuullista kuluttamista
- Tavoite 13. Ilmastotekoja
- Tavoite 14. Vedenalainen elämä
- Tavoite 15. Maanpäällinen elämä

Lisätietoa vastuullisuusagendamme ja kestävän kehityksen tavoitteiden välisestä yhteydestä saa osoitteesta www.suominen.fi.

Yhtiö, joka välittää

Ympäristövaikutukset minimiin

Vastuullisimmat kuitukankaat

Rikkomusten raportointi

Suominen rohkaisee työntekijöitään ja muita sidosryhmiään ilmoittamaan eettisen ohjeen vastaisesta toiminnasta. Epäilyistä rikkomuksista voi ilmoittaa esimiehelle, yrityksen henkilöstöhallinnolle tai ulkopuoliselle lakimiehelle, jonka yhteystiedot on annettu eettisessä ohjeessa.

Ellei pakottavista laeista tai määräyksistä muuta johdu, Suominen ei suvaitse minkäänlaisia kostotoimia/seuraamuksia sellaista henkilöä kohtaan, joka ilmoittaa hyvässä uskossa epäilemästään eettisen ohjeen vastaisesta toiminnasta. Ilmoituksen tutkintaan osallistuvaan tai siinä Suomista avustavaan henkilöön kohdistuvia kostotoimia ei myöskään suvaita. Kaikki kostotoimet ovat eettisen ohjeen vastaisia.

Yritysvastuuraportoinnin toteutuksesta

Suomisen vuosikertomuksessa 2017 yritys vastuuta tarkastellaan sosiaalisesta, hallinnollisesta, taloudellisesta sekä ympäristövastuun näkökulmasta. Direktiivin 2014/95/EU ja kirjanpitolain edellyttämät muut kuin taloudelliset tiedot esitetään Yritysvastuu-osiossa. Raportoimme yri-

tysvastuutyömme edistymisestä vuosikertomuksessa.

Ympäristöä ja työturvallisuutta koskevat tiedot on kerätty niistä yksiköistä, joilla on tuotannollista toimintaa. Olennaisuusperiaatteen mukaisesti raportoinnin ulkopuolelle on jätetty ne toimipisteet, joiden yhteydessä ei ole tuotannollista toimintaa.

Yritysvastuuosion grafiikassa esitetään Suominen jatkuvia toimintoja koskevia historiallisia tietoja vuodesta 2013 alkaen.

Tuotantolaitos Windsor Locksissa Yhdysvalloissa on sekä Suominen että Ahlstrom-Munksjö Oyj:n käytössä. Windsor Locksin tehtaana osalta ympäristötunnusluvussa on otettu huomioon vain Suominen käyttämät resurssit. Työturvallisuutta mittaavissa tunnusluvuissa ei ole mukana henkilöstöä, joka on työskennellyt Suomiselle kuuluvilla tuotantolinjoilla, mutta ei ole työsuhteessa Suomiseen.

Kehitämme jatkuvasti yritys vastuura-portointiamme ja pyrimme mahdollisimman avoimeen, tarkoituksenmukaiseen ja tasapuoliseen viestintään kaikille sidosryhmille.

Sosiaalinen vastuu

Suomisen sosiaalisen vastuun perustana on oikeudenmukaisen ja turvallisen työympäristön ja hyvinvoivan työyhteisön tarjoaminen henkilöstölle sekä korkeiden eettisten standardien noudattaminen yhtiön eettisessä ohjeessa kuvatulla tavalla.

Suominen edellyttää, että raaka-ainetoimittajat sitoutuvat eettiseen toimintaan, noudattavat kaikkia sovellettavia kansallisia lakeja ja kansainvälisiä sopimuksia sekä kunnioittavat ihmisoikeuksia, jotka on määritelty kansainvälisesti tunnustetuissa standardeissa ja sopimuksissa, esimerkiksi ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistuksessa työelämän peruseriaatteista ja -oikeuksista. Tavarantoimittajille asetetut edellytykset esitetään Suomisen eettisessä ohjeessa tavarantoimittajille.

Henkilöstö

Vuonna 2017 Suominen käytti 254 167 euroa (316 382 euroa) henkilöstön koulutukseen. Kulujen pieneneminen selittyy mittavien koulutusohjelmien, kuten Bethunen tehtaan uuden tuotantolinjan rakentamiseen ja käynnistämiseen liittyvän koulutuksen, päättymisellä.

Sairauspoissaolojen määrän laskeva trendi jatkui viidettä vuotta peräkkäin: sairauspoissaoloja oli 1,6 % kokonaistyötunneista (2016: 1,8 %).

Sairauspoissaolojen määrän laskeva trendi jatkui viidettä vuotta peräkkäin.

Suomisen globaali ammatillisen kehityksen prosessi mittaa ylimmän johdon, keski johdon ja asiantuntijoiden motivaatiota, työkuormaa ja urasuunnitelmia. Prosessi koostuu väittämiä ja avoimia kysymyksiä sisältävästä itsearviointilomakkeesta ja jäsennellystä esimiehen ja

alaisen välisestä keskustelusta. Vuonna 2017 henkilöstöä pyydettiin arvioimaan sitoutumistaan tavoitteiden saavuttamiseen asteikolla 1:stä (harvoin) 4:ään (aina). Vuonna 2017 kaikkien väittämien keskiarvo oli 3,52, eli hieman vuotta 2016 alempi (3,59). Prosessi kattoi yhteensä 114 työntekijää.

Tasa-arvo

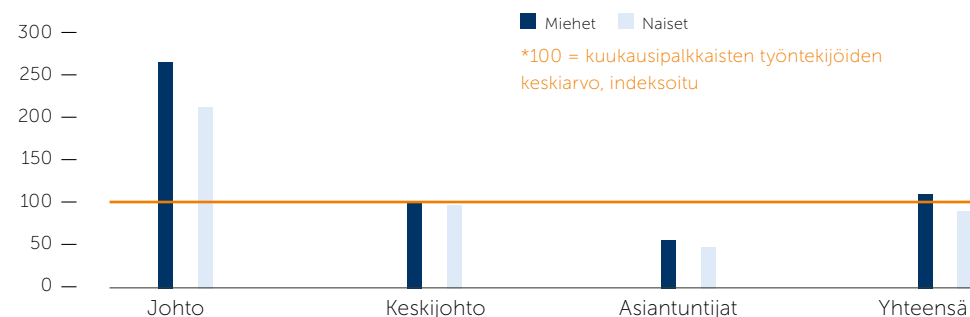
Suominen kunnioittaa ihmisoikeuksia ja työelämän oikeuksia ja kohtelee kaikkia työntekijöitä oikeudenmukaisesti ja tasa-arvoisesti. Emme suvaitse minkäänlaisista syrjintää ja olemme sitoutuneet periaatteeseen "sama palkka samasta

Keskipalkka	Miehet	Naiset
Johto	266	213
Keskijohdo	99	97
Asiantuntijat	57	49
Yhteensä	110	90

työpanoksesta." Lisäksi noudatamme sokkorekrytointiperiaatetta rekrytoinneissamme edistääksemme monimuotoisuutta ja taataksemme kaikille tasavertaiset mahdollisuudet. Rekrytoivan esimiehen arvioitavaksi tulevista hakemuksista ja ansioluetteloista poistetaan mm. hakijan koko nimi, sukupuoli, etninen tausta ja ikä. Tällä tavoin pyritään minimoimaan tiedostamattomien syrjivien asenteiden vaikutus rekrytointipäätöksiin.

Vuonna 2017 Suominen jatkoi tasa-arvoisen palkkauksen seuraamista kolmatta vuotta peräkkäin analysoimalla kaikkien kuukausipalkkaisten työntekijöiden indeksoidut palkat. Tutkimus käsitti noin 280 henkilöä eri puolilla maailmaa. Tuntipalkkaiset työntekijät (n. 390 henkilöä) jätettiin tutkimuksen ulkopuolelle, koska kuukausi- ja tuntipalkkaisten palkat eivät ole vertailukelpoisia. Analyysin perusteella naisten palkat Suomisella ovat

Palkat Suomisella, indeksoitu*

keskimäärin 81 % miesten palkoista. Tutkimusotoksen suhteellisesta pienuudesta johtuen organisaatiomuutoksilla ja valuuttakurssivaihteluilla voi olla suhteettoman suuri vaikutus palkkatasa-arvoanalyysin tuloksiin.

Naisten palkat Suomisella ovat keskimäärin 81 % miesten palkoista.

Johtopäätöksemme oli, että palkkatasa-arvo ei toteudu Suomisella optimaalisesti ja että naisten ja miesten välillä on yhä palkkaeroja. Ne johtuvat rakenteellisesta epätasapainosta, eli siitä, että kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasolla ei ole yhtä paljon naisia ja miehiä, eivätkä siitä, että naisille ja miehille maksettaisiin samasta työstä erisuuruista palk-

kaa. Suominen jatkaa naisten ja miesten palkkaerojen seuraamista ja on sitoutunut ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin aina tarvittaessa.

Suominen sisällytti raportointiinsa toimitusjohtajan palkan ja yhtiön keskipalkan suhdeluvun toisena vuotta peräkkäin palkkauksen pitämiseksi läpinäkyvänä. Suhdeluku kertoo, paljonko toimitusjohtajan palkka on suhteessa kuukausipalkkaisen työntekijöiden keskipalkkaan. Vuonna 2017 Suominen toimitusjohtajan palkan ja yhtiön keskipalkan suhdeluku oli 6,02 (2016: 7,66). Lisätietoa palkitsemisesta Suomisella löytyy tähän vuosikertomukseen sisältyvästä palkka- ja palkkioselvityksestä alkaen sivulta 46.

Suominen koko henkilöstöstä (663 työntekijää) 22 % oli vuoden lopussa naisia (2016: 22 %) ja 78 % miehiä (2016:

78 %). Suominen palkitsemisjärjestelmän (asiantuntijoille, keskijohdolle ja ylimmälle johdolle tarkoitetun globaalien lyhyen aikavälin kannustinohjelman) piiriin kuuluvista 114 työntekijästä 38,6 % oli naisia ja 61,4 % miehiä. Suominen ylimmän johdon eli konsernin johtoryhmän jäsenistä 25 % oli naisia (2016: 28,6 %) ja 75 % miehiä (2016: 71,4 %).

Suominen koko henkilöstöstä 96 % oli vakituisia työntekijöitä (2016: 94 %) ja 4 %:lla oli määräaikainen työsopimus (2016: 6 %). Yhdysvalloissa Suominen työntekijät ovat avoimessa työsuhhteessa (at will), ja tässä tilastossa heidät katsotaan vakituisiksi työntekijöiksi.

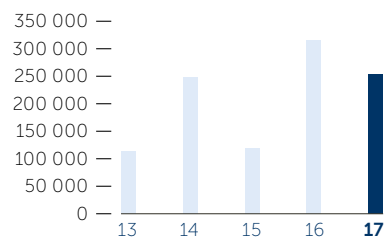
Suominen koko henkilöstöstä 60 % on tuntipalkkaisia työntekijöitä (2016: 63 %) ja 40 % kuukausipalkkaisia työntekijöitä (2016: 37 %). Tuntipalkkaiset työntekijät

ovat yleensä tuotantolinjan hoitajia ja muita tuotannon työntekijöitä. Kuukausipalkkaisia työntekijöitä ovat asiantuntijat, keskijohto ja ylin johto.

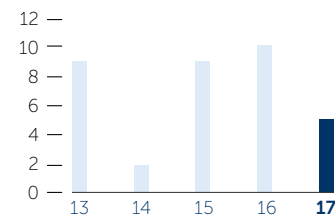
Turvallisuus

Vuonna 2017 tavoitteemme oli edelleen nolla työtapaturmaa. Suominen toimipaikoilla sattui vuonna 2017 yhteensä viisi poissaoloon johtanutta tapaturmaa (LTA) (2016: 10, luku oikaistu). Kahdeksasta toimipaikasta viisi saavutti nollan LTA:n tavoitteen vuonna 2017. Tapaturmataajuutemme (AFR) laski 4,06:een vuonna 2017 (2016: 9,18, luku oikaistu). Myös tapaturmien vakavuusaste (ASR) aleni ja oli 0,15 (0,34 vuonna 2016). Vaikka yksikin tapaturma on liikaa, turvallisuuden tunnusluvut kehittyivät suotuisasti vuonna 2017 johtuen Suominen jatkuvista pon-

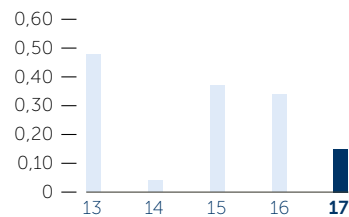
Henkilöstön koulutusmenot, euroa

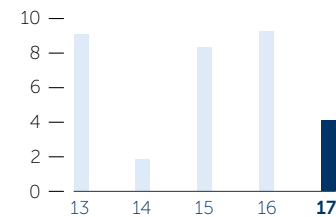
Poissaoloon johtaneet tapaturmat (LTA)

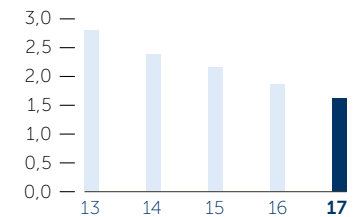
Tapaturmien vakavuusaste (ASR)

Tapaturmataajuus (AFR)

Sairauspoissaolot, % kaikista työtunneista

nisteluista vahvan turvallisuuskulttuurin luomiseksi ja ylläpitämiseksi.

Vuonna 2017 Behavior-Based Safety -turvallisuusohjelma oli käytössä neljättä vuotta. Käyttäytymismalleja havainnoivan ohjelman ydin ovat turvallisuuskierrokset (Safety Walks). Turvallisuuskierroksella koulutettu työntekijä kulkee työtilojen läpi havainnoiden sekä turvallisia että vaarallisia toimintatapoja ja olosuhteita ja keskustelee niistä avoimesti työntekijöiden kanssa. Vuonna 2017 turvallisuuskierrosten konsepti laajennettiin koskemaan myös toimistoja.

Turvallisuuskierros- koulutukseen on osallistunut 99 % Suomisen henkilöstöstä.

Vuoden 2017 lopussa turvallisuuskierroskoulutukseen oli osallistunut 99 % Suomisen henkilöstöstä. Se prosentti, joka ei ole osallistunut koulutukseen, koostuu lähinnä uusista työntekijöistä, joiden edellytetään osallistuvan koulutukseen osana perehdytystään. Vuonna 2017 Suomisen toimipaikoilla järjestettiin yhteensä lähes 25 000 turvallisuuskierrosta. Niillä havaittiin yli 4 500 vaarallista toimintatapaa ja olosuhdetta. Tämä vastaa lähes 3 000

tuntia työturvallisuuden parantamiseksi tehtyä työtä.

Kehitämme työturvallisuutta jatkuvan parantamisen periaatteella ja jaamme eri tehtaiden parhaita käytäntöjä. Työturvallisuutta kehitettäessä keskitytään erityisesti ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin, ihmisten asenteisiin, käyttäytymiseen ja toimintatapoihin sekä turvallisuuskulttuurin rakentamiseen. Työturvallisuuden seuranta on osa tuotantolaitosten päivittäistä toimintaa.

Korruption ja lahjonnin torjunta

Suominen pidättäytyy kaikesta epäreilusta liiketoiminnasta, kuten petoksista, korruptiosta ja lahjonnasta. Yhtiöllä on ulkopuolisen lakimiehen kanssa järjestetty käytäntö rikkomusten raportointiin. Käytäntö kuvataan Suomisen eettisessä ohjeessa. Vuonna 2017 ei tullut yhtään yhteydenottoa liittyen eettisen ohjeen vastaiseen toimintaan.

Ympäristövastuu

Suominen pyrkii vähentämään toiminnastaan aiheutuvaa ympäristökuormitusta. Keskitymme energia- ja vesitehokkuuden parantamiseen sekä kaatopaikkajätteen määrän vähentämiseen.

Suominen on sitoutunut huomioimaan toimintansa ympäristövaikutukset Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi edistämme useiden ympäristönsuojeluun liittyvien YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista. Lisätietoja kohdasta Yritysvastuustrategia.

Tällä hetkellä käyttämämme uusiutuvat raaka-aineet ovat lähes pelkästään puupohjaisia kuituja.

Toimintamme ympäristövaikutukset muodostuvat pääosin tuotannossa käytettävistä raaka-aineista, energiasta ja vedestä sekä tuotannosta syntyvästä jätteestä. Toiminnan jatkuvan parantamisen ja tehostamisen lisäksi Suomisella painotetaan materiaalien uudelleenkäytön ja kierrättämisen periaatteita.

Raaka-aineet

Raaka-aineilla on merkittävä rooli Suomen liiketoiminnassa, sillä niiden osuus kaikista kustannuksistamme on noin 60–70 %. Vuonna 2017 Suominen käytti 139 514 tonnia kuituraaka-ainetta (2016: 136 387 tonnia), josta suurin osa oli viskoosia, sellua, polypropeenaa ja polyesteriä. Uusiutuvien kuitujen osuus kaikista Suomen vuonna 2017 käyttämistä raaka-aineista oli 49,7 % (2016: 50,6 %).

Suominen tukee vastuullista metsänhoitoa ja jatkaa puupohjaisten raaka-aineiden hankintojensa kehittämistä tästä näkökulmasta. Tämä on toimintamme kannalta ratkaisevan tärkeää, sillä tällä hetkellä käyttämämme uusiutuvat raaka-

aineet ovat lähes pelkästään puupohjaisia kuituja – viskoosia, revinnäissellua ja puusellua. Suominen valmistaa kuitukankaita myös sertifioituista raaka-aineista, mukaan lukien FSC® (FSC-N002523) ja PEFC-sertifioidut raaka-aineet. Ajantasainen lista Suomen tehtaiden sertifioiduista raaka-aineista on nähtävissä Suomen verkkosivuilla osoitteessa www.suominen.fi.

Energiatehokkuus

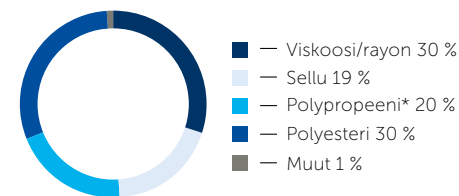
Energiatehokkuuden parantaminen oli edelleen vuonna 2017 yksi Suomen ympäristönsuojelun tärkeimmistä painopisteistä. Neljä vuotta kestänyt positiivinen trendi energiatehokkuudessa katkesi, kun energiankulutus tuotetonna kohti kasvoi hieman

ja oli 12,92 GJ/t (2016: 12,69 GJ/t). Suurin syy kasvuun oli Bethunen tehtaan uuden tuotantolinjan ylösajo. Uusi tuotantolinja kuluttaa energiaa ylösajovaiheessa, vaikka sen tuotantomäärät eivät ole vielä merkittäviä.

Uusiutuvien energialähteiden osuus energiankulutuksesta vuonna 2017 oli 18,8 % (2016: 19,3 %).

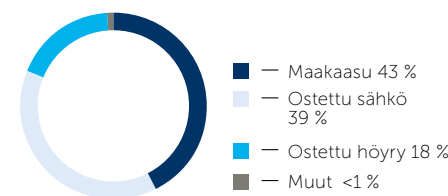
Suominen on asettanut energiatehokkuustavoitteekseen 13,38 GJ/t vuodelle 2018. Energiatehokkuuden odotetaan heikkenevän väliaikaisesti johtuen Bethunen uuden tuotantolinjan ylösajosta. Tavoitteemme on parantaa energiatehokkuuttamme 8,5 % vuoteen 2021 mennessä verrattuna vuoden 2016 tasoon, mikä vastaa 11,65 GJ/t.

Raaka-aineiden käyttö 2017
(yhteensä 139 514 tonnia)

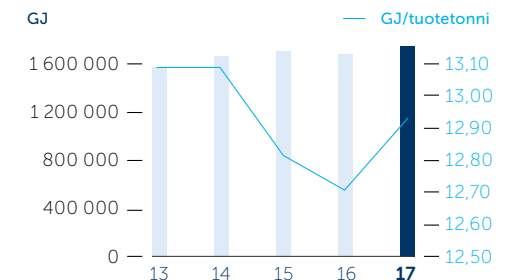

*Sisältää kuituraaka-aineen lisäksi ostetut polypropeeni-kuitukankaat

Energian kulutus 2017
(yhteensä 1 738 424 GJ)

Energian kulutus (GJ) ja energiatehokkuus (GJ/tonni)

Vesitehokkuus

Vesitehokkuuden parantaminen oli myös yksi ympäristötavoitteistamme vuonna 2017. Vesitehokkuuden osalta kulutustavoitteeksi asetettiin 36,80 m³ tuotetonta kohti (7,3 % vähemmän kuin vuonna 2016). Tavoitetta ei saavutettu, mutta vesitehokkuutemme parani silti hieman ja oli 39,60 m³/t (2016: 39,69 m³/t). Suominen kokonaisvedenkulutus lisääntyi vuonna 2017 johtuen Bethunen uuden tuotantolinjan ylösajosta. Uusi tuotantolinja kuluttaa vettä ylösajovaiheessa, vaikka sen tuotantomäärät eivät ole vielä merkittäviä.

Bethunen uuden tuotantolinjan ylösajo vaikutti ympäristölukuihimme vuonna 2017.

Vedenkulutus on suurinta Suominen Windsor Locksin tehtaalla ja Bethunen tehtaalla Yhdysvalloissa johtuen tehtaiden käyttämästä märkärainauteknologiasta. Vaikka märkärainauteknologia kuluttaakin suhteellisen paljon vettä, investoimme siihen, koska teknologia tarjoaa ainutlaatuisia mahdollisuuksia tuotevalikoiman ja tuoteominaisuuksien

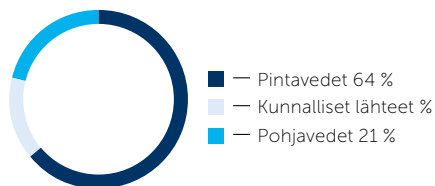
suhteen. Suominen Windsor Locksin tehtaan osuus Suominen kokonaisvedenkulutuksesta on ollut keskimäärin yli 60 %.

Vuodelle 2018 Suominen on asettanut vesitehokkuustavoitteeksi 42,77 m³/t, sillä odotamme Bethunen uuden tuotantolinjan käyvän täysillä vuoden lopulla ja siten lisäävän vedenkulutustamme. Tulevina vuosina Suominen tavoitteena on kompensoida uuden tuotantolinjan vedenkulutusta lisäävä vaikutus konsernitasolla ja parantaa vesitehokkuuttaan 8 % vuoteen 2021 mennessä verrattuna vuoden 2016 tasoon, mikä vastaa 36,59 m³/t.

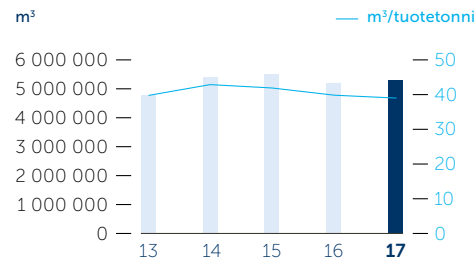
Tulevina vuosina Suominen tavoitteena on kompensoida uuden tuotantolinjan veden kulutusta lisäävä vaikutus konsernitasolla.

Vedenpuhdistusjärjestelmien parantamiseksi tekemämme pitkäjänteinen työ on kantanut hedelmää: kaikki Suominen prosesseista lähtevä vesi on yhtä puhtaasta tai puhtaampaa kuin prosessiin tullessaan.

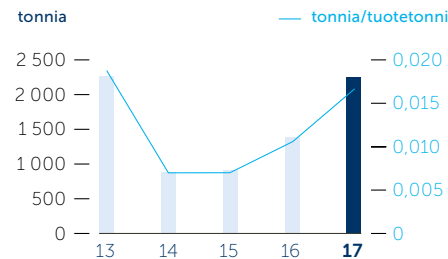
Veden käyttö lähteittäin 2017 (yhteensä 5 327 657 m³)

Veden kulutus (m³) Vesitehokkuus (m³/tuotettu tonni)

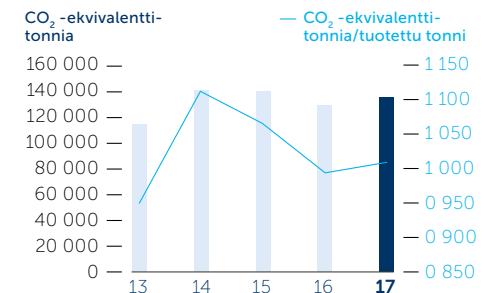

Kaatopaikkajäte

Kasvihuonekaasupäästöt*

*sisältää suorat ja epäsuorat päästöt

Kasvihuonekaasupäästöt

Suomisen tuotetonnikohtaiset kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt (suorat, scope 1, ja epäsuorat, scope 2) laskivat useana vuonna peräkkäin, mutta vuonna 2017 ne kasvoivat hieman, 1,01 CO₂-ekvivalenttitonniin tuotetonna kohti (2016: 0,99 t/t). Suominen pyrkii päästövähennyksiin energiatehokkuustavoitteiden kautta.

Suominen ostaa mahdollisuuksien mukaan energiaa yhtiöiltä, joilla on alhaiset kasvihuonekaasupäästöt. Vuonna 2017 päästömme vähenivätkin yli 9 500 CO₂-ekvivalenttitonni verrattuna alueen keskiarvoon, mikä merkitsee 9,47 %:n vähenystä kasvihuonekaasupäästöissä alueellisiin verrokkipäästöihin nähden.

Vuodelle 2018 Suominen on asettanut hiilidioksidipäästötavoitteekseen 1,06 t/t, sillä odotamme päästöjen väliaikaisesti lisääntyvän Bethunen tehtaan uuden tuotantolinjan ylösajon jatkuessa. Suomisen tavoitteena on kuitenkin vähentää hiilidioksidipäästöjä 7 %:lla vuoteen 2021 mennessä verrattuna vuoden 2016 tasoon, mikä vastaa 0,92 t/t.

Kaatopaikkajäte

Suomisen tavoite kaatopaikkajätteen määrälle vuonna 2017 oli 13,5 kg tuo-

tetonna kohti. Negatiivinen trendi jatkui toista vuotta peräkkäin, sillä jätemäärät kasvoivat 16,8 kilogrammaan tuotetonna kohti vuonna 2017 (2016: 10,7 kg/t). Pääsyyt epäsuotuisaan kehitykseen olivat Bethunen uuden tuotantolinjan ylösajovaiheesta johtunut jätemäärän kasvu ja se, että menetimme Suomisen prosessijätteen kierrätykseen kykeneviä yhteistyökumppaneita emmekä löytäneet tilalle uusia.

Jatkoimme ponnistelujamme tuotannossamme syntyvän kaatopaikkajätteen määrän vähentämiseksi. Vuoden 2018 tavoitteeksi on asetettu 39,0 kg/t ja pitkän aikavälin tavoitteeksi vuoteen 2021 mennessä 0,0 kg/t.

Hallinto ja taloudellinen vastuu

Taloudelliset vaikutukset

Suominen on taloudellisesti elinvoimainen yritys. Liikevaihdon kasvu, hyvä kannattavuus, vahva rahavirta ja vankka taloudellinen asema ovat pitkällä aikavälillä edellytyksiä sille, että voimme vastata taloudellisista velvoitteistamme eri sidosryhmille sekä edistää yleistä taloudellista hyvinvointia.

Verojalanjälki

Suominen-konsernin (Suominen) verojalanjälki edustaa Suominen toiminnasta sen toimintamaissa aiheutuvia taloudellisia vaikutuksia yhteiskuntaan verojen ja veronluonteisten maksujen muodossa. Suominen liiketoiminnasta aiheutuu Suomiselle verojen ja veronluonteisten maksujen maksamisvelvollisuuksia sekä

velvollisuus periä ja tilittää konserniyhtiöiden liiketoiminnasta johtuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Suominen verojalanjälki syntyy Suominen liiketoiminnasta yhtiön toimintamaissa. Suominen ei ole sopinut järjestelyistä, joiden tarkoituksena olisi muuttaa tai järjestellä uudelleen yhtiön verorasitusta

siitä, mikä aiheutuu normaalista liiketoiminnasta. Suominen konserniyhtiöiden välinen tavara- ja palvelukauppa on erittäin vähäistä. Konsernin sisäisiä palveluita saavilta konserniyhtiöiltä peritään palveluveloitusta. Palveluveloitusta on hinnoiteltu käyttäen markkinaehtoperiaatetta.

Sidosryhmä	Suora taloudellinen vaikutus 2017	
Asiakkaat	Liikevaihto 426,0 milj. euroa	Suominen merkittävimpiä asiakkaita ovat globaalit kuluttajabrändit ja kaupan omien merkkien valmistajat.
Henkilöstö	Maksetut palkat 35,6 milj. euroa	Suominen työllisti vuonna 2017 noin 670 henkilöä Euroopassa sekä Pohjois- ja Etelä-Amerikassa.
Yhteistyökumppanit	Materiaalit ja palvelut 314,1 milj. euroa	Suominen ostaa raaka-aineita sekä muita tuotteita ja palveluita paikallisilta ja kansainvälisiltä yhteistyökumppaneilta.
Yhteiskunta	Yhteisöverot olivat 2,5 milj. euroa positiiviset johtuen Yhdysvalloissa yritysverotukseen tehdystä muutoksesta.	Suominen ja sen yksiköt ovat omissa yhteisöissään tärkeitä työllistäjiä ja siten yleisen hyvinvoinnin edistäjiä.
Rahoittajat	Nettorahoituskulut -2,6 milj. euroa	
Osakkeenomistajat	Vuonna 2017 maksettiin yhteensä noin 5,6 milj. euroa osinkoina vuodelta 2016.	Suomisella oli 4 146 osakkeenomistajaa 31.12.2017.

Suomisella on konserniyhtiöitä ainoastaan niissä viidessä maassa – Brasiliassa, Suomessa, Italiassa, Espanjassa ja Yhdysvalloissa – joissa sillä on sekä tuotanto- että myyntitoimintaa. Lisäksi Suominen Oyj:llä on ollut pieni sivuliike Ranskassa. Ranskan toimisto suljettiin vuonna 2017, ja tässä raportissa sen verot ja maksut on sisällytetty yhtiön verojalanjälkeen Suomessa. Verojen ja muiden veronluonteisten maksujen suhteen Suominen noudattaa kunkin maan lakeja ja määräyksiä.

Suomisen konserniyhtiöiden välinen tavarakauppa on erittäin vähäistä.

Suomalaisten konserniyhtiöiden päämarkkinat ovat ulkomailla, minkä vuoksi näiden yhtiöiden vienti ylittää merkittävästi kotimaan myynnin. Vienti on arvonnäköverotonta. Tästä seuraa, että suomalaisten konserniyhtiöiden arvonnäköverollisiin ostoihin sisältyvä vähennettävä arvonnäkövero on huomattavasti suurempi kuin niiden arvonnäköverollisen myynnin perusteella tilittämä arvonnäkövero. Tästä johtuen Suominen saa arvonnäköveron palautusta Suomesta.

Suomisen verojalanjälki kattaa konserniyhtiöiden kustannuksiin sisältyvien verojen ja veronluonteisten maksujen lisäksi myös konserniyhtiöiden perimät

ja tilittämät verot ja veronluonteiset maksut, kuten välilliset verot. Verotuksen ja kirjanpidon erilaisesta ajoituksesta aiheutuvat laskennalliset verot eivät sisälly verojalanjälkeen.

Vuonna 2017 Suomisen palveluksessa oli keskimäärin 670 henkilöä. Suominen vaikutti paikallisen yhteiskunnan talouteen positiivisesti työntekijöiden tuloverojen ja sekä yrityksen että työntekijöiden maksamien sosiaaliturvamaksujen muodossa. Siten Suomisen verojalanjälkeen sisältyvät myös perityt ja tilitetty työntekijöiden tuloverot ja sosiaaliturvamaksut. Työnantajan verot on raportissa erotettu selkeästi työntekijöiden veroista ja maksuista.

Suomisen yhteisöveroon vaikuttavat merkittävästi määrin joissakin Suomisen toimintamaissa aikaisempina vuosina syntyneet verotukselliset tappiot. Paikallisten verolakien ja -määräysten mukaan verotappiot voidaan siirtää myöhemmille tilikausille ja vähentää tulevien vuosien verotettavasta tuloksesta. Tällä hetkellä Suominen ei maksa yhteisöveroa Suomessa, koska sillä on edellisiltä vuosilta siirtyneitä verotuksellisia tappioita. Suomessa on useassa toimintamaassaan käytössä verolainsäädännön sallima verokonsolidointijärjestelmä, jolloin kyseisessä maassa sijaitsevat erillisyhtiöt verotetaan tuloveron osalta konsolidoidun verotettavan tulon perusteella. Yhdysvaltojen verolainsäädännön mukaan

verotappiot voidaan vähentää myös aikaisempien vuosien verotettavista voitoista. Tästä voi olla seurauksena yhteisöveron palautuksia.

Suomisen Yhdysvalloissa maksamiin yhteisöveroihin vaikuttavat paikalliset

verokannustimet, joiden perusteella yritykset voivat vähentää 50–100 % vuoden aikana käyttöön otettujen investointien hankintahinnasta nopeutettuina veropoistoina. Yhdysvaltalaisen tytäryhtiöiden

Maksetut verot ja veronluonteiset maksut	2017		2016	
	Suomi	Muut maat	Suomi	Muut maat
Yhteisövero, tuloksen perusteella*	-13	6 335	8	-6 884
Yhteisövero, liikevaihdon perusteella	-	-786	-	-533
Kiinteistöverot**	-67	-591	-67	-611
Työnantajan maksut ja verot	-1 513	-9 077	-1 509	-8 690
Kuluku kirjattu ALV	-34	-7	-34	-4
Vientitullit***	-	-53	-	-32
Tuontitullit***	-598	-1 706	-576	-1 132
Valmisteverot	-110	-229	-91	-236
Muut verot ja veronluonteiset maksut	-38	-189	-24	-368
Yhteensä	-2 374	-6 302	-2 293	-18 489

Perityt ja tilitettyt verot ja veronluonteiset maksut	2017		2016	
	Suomi	Muut maat	Suomi	Muut maat
ALV, netto	7 981	-4 840	7 356	-6 793
Perityt ja tilitettyt työnantajamaksut ja muut vastaavat maksut	-2 652	-7 761	-2 583	-7 561
Lähdeverot erilaisista maksuista	-272	-119	-355	-111
Yhteensä	5 057	-12 720	4 418	-14 464

* Yhteisövero ei sisällä laskennallisia veroja. Vuoden 2017 yhteisöverot ovat positiiviset johtuen nopeutettujen veropoistojen käytöstä Yhdysvalloissa.

** Kiinteistöverot.

*** Tullit maksaa tavarantoimittajan tai vientiyritys eikä niitä peritä ja/tai tilitetä jonkin muun puolesta. Tästä syystä tullit raportoidaan maksettuina veroina.

**** Työnantaja ei tee ennakonpidätystä palkasta Italiassa.

yhteenlaskettu verotettava tulos pieneni huomattavasti vuonna 2017 Suominen Bethunen-tehtaalla toteuttaman laajan investoinnin johdosta. Nopeutettujen veropoistojen käyttö pienentää verotettavaa tulosta siltä verovuodelta, jolloin niitä hyödynnetään, ja siirtää tuloverojen maksua myöhemmäksi. Nopeutettujen veropoistojen käyttö pienentää tulevien vuosien verotuksessa vähennettäviä kuluja ja siten kasvattaa verotettavaa tuloa sekä kyseisiltä vuosilta maksettavaa yhteisöveroa.

Yhdysvalloissa Suominen on saanut osavaltion ja piirikuntien myöntämiä kannustimia suorien tukien, kustannussäästöjen ja verohyvitysten muodossa Bethunen

investoinnin ja sen myötä syntyneiden uusien työpaikkojen perusteella. Konserniyhtiöt maksavat myös kiinteistöveroja omistamistaan maa-alueista ja rakennuksista sekä erilaisia maksuja, joiden perusteena on esimerkiksi valmistustoiminnan harjoittaminen. Lisäksi esimerkiksi Brasiiliassa peritään veroa yrityksen liikevaihdon perusteella. Suominen ei käsittele näitä perittävinä ja tilitettävinä välillisinä veroina, vaan konserniyhtiöiden kustannuksiin sisältyvinä veroina.

Helsingissä 30. tammikuuta 2018

Jan Johansson
Hallituksen puheenjohtaja

Risto Anttonen

Andreas Ahlström

Hannu Kasurinen

Laura Raitio

Jaana Tuominen

Nina Kopola
Toimitusjohtaja

Yritysvastuudata

Sosiaalinen vastuu

Sairauspoissaolot, % kaikista työtunneista	2013	2014	2015	2016	2017
	2,8 %	2,4 %	2,2 %	1,8 %	1,6 %

Toimitusjohtajan palkan ja yhtiön keskipalkan suhdeluku*	2013	2014	2015	2016	2017
	-	-	-	7,66	6,02

* Toimitusjohtajan palkka jaettuina kuukausipalkkaisten työntekijöiden keskipalkalla.

Henkilöstön koulutusmenot, euroa	2013	2014	2015	2016	2017
	106 125	250 607	122 902	316 382	254 167

Naisten suhteellinen osuus, %	2013	2014	2015	2016	2017
Koko henkilöstöstä	-	-	-	22,0 %	22,0 %
Ylimmästä johdosta	14,3 %	28,6 %	28,6 %	28,6 %	25,0 %

Turvallisuuden tunnusluvut	2013	2014	2015	2016	2017
Poissaoloon johtaneet tapaturmat (LTA)	9	2	9	10**	5
Tapaturmien vakavuusaste (ASR)	0,48	0,04	0,37	0,34	0,15
Tapaturmataajuus (AFR)	9,00	1,83	8,29	9,18**	4,06

Työvoima	2013	2014	2015	2016	2017
Henkilöstö keskimäärin	550	591	614	646	670
Vakituisia työntekijöitä***, %	-	-	-	94 %	96 %
Määräaikaista työntekijöitä, %	-	-	-	6 %	4 %
Tuntipalkkaisia työntekijöitä, %	-	-	-	63 %	60 %
Kuukausipalkkaisia työntekijöitä, %	-	-	-	37 %	40 %

** Luku oikaistu, *** Sisältää avoimessa työsuhteessa (at will) olevat työntekijät Yhdysvalloissa.

Ympäristövastuu

Energiankulutus lähteittäin, GJ

Lähde	2013	2014	2015	2016	2017
Ostettu sähkö	587 842,9	637 406,1	663 165,9	649 210,3	673 063,9
Maakaasu	718 704,5	769 663,4	728 034,6	725 227,9	746 332,0
Ostettu höyry	261 004,4	231 207,5	286 145,2	283 370,8	313 810,4
Muut	4461,7	6 121,0	5 820,8	5 700,1	5 217,7
Yhteensä	1 572 013,5	1 644 398,1	1 683 166,4	1 663 509,1	1 738 424,0

Energiätehokkuus, GJ tuotetonna kohti	2013	2014	2015	2016	2017
	13,02	13,02	12,78	12,69	12,92

Kasvihuonekaasupäästöt, CO ₂ -ekvivalenttitonnia	2013	2014	2015	2016	2017
Suorat (scope 1)	41 207,00	44 115,10	42 201,96	41 563,76	44 867,26
Epäsuorat (scope 2)	73 472,00	97 377,40	98 571,73	88 169,20	90 848,80
Yhteensä	114 679,00	141 492,50	140 773,69	129 732,96	135 716,06

Kasvihuonekaasupäästöt, CO ₂ - ekvivalenttitonnia tuotetonna kohti	2013	2014	2015	2016	2017
Suorat (scope 1)	0,34	0,35	0,32	0,32	0,33
Epäsuorat (scope 2)	0,61	0,77	0,75	0,67	0,68
Yhteensä	0,95	1,12	1,07	0,99	1,01

Raaka-aineiden käyttö, tonnia	2013	2014	2015	2016	2017
	-	138 519	138 215	136 387	139 514

Kaatopaikkajäte	2013	2014	2015	2016	2017
Tonnia	2 278,33	888,31	916,47	1 399,63	2 256,47
Kg tuotetonna kohti	18,87	7,03	6,96	10,68	16,77

Vedenkäytön tehokkuus, m ³ tuotetonna kohti	2013	2014	2015	2016	2017
	40,27	43,01	42,08	39,69	39,60

Vedenkäyttö, m³

Lähde	2013	2014	2015	2016	2017
Pintavedet	3 185 221	3 805 396	3 990 096	3 820 329	3 404 628
Pohjavedet	626 840	557 605	480 743	436 014	1 137 453
Kunnalliset lähteet	1 048 897	1 068 729	1 071 452	946 571	785 576
Yhteensä	4 860 948	5 431 730	5 542 291	5 202 914	5 327 657

Kaikki luvut viittaavat jatkuviin toimintoihin.

Hallinto

Hallinto-osio esittelee Selvityksen Suominen Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvityksen 2017. Osio sisältää myös Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajan kirjeen sekä tietoa hallituksen ja johtoryhmän jäsenistä.

Selvitys Suominen Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2017

Johdanto

Suominen Oyj ("Suominen" tai "Yhtiö") noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2015. Tämä hallinnointikoodin edellyttämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ("Selvitys") noudattaa hallinnointikoodia ja on julkaistu erillisinä kertomuksena toimintakertomuksen yhteydessä. Selvitys on julkaistu pörssitiedotteella samanaikaisesti tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen kanssa ja on saatavilla myös Suominen verkkosivuilla www.suominen.fi.

Suominen Oyj:n tarkastusvaliokunta ja hallitus ovat käsitelleet selvityksen. Selvitystä ei päivitetä tilikauden aikana, mutta sen sisältämien aihealueiden tieto on esitetty ajantasaisena Suominen verkkosivuilla.

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi 2015 on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n verkkosivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

1. 1. Hallinnointia koskevat kuvaukset

Suominen-konserni

Suominen-konsernin liiketoiminnasta vastaavat osakeyhtiölain mukaiset toimielimet: yhtiökokous, hallitus ja sen kaksi valiokuntaa sekä toimitusjohtaja. Toimitusjohtajalla on työssään tukena johtoryhmä sekä laajennettu johtoryhmä.

Suominen Oyj:n ylin päättävä elin on yhtiökokous, jossa osakkeenomistajat käyttävät päätäntävaltaansa. Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Konsernin emoyhtiö Suominen Oyj vastaa konsernin johdosta, taloushallinnosta ja rahoituksesta, tuotekehityksestä ja immateriaalioikeuksien hallinnoinnista, henkilöstöhallinnosta, tietohallinnosta sekä viestinnästä ja sijoittajasuhteista.

Suomisella on kaksi liiketoiminta-aluetta, Convenience ja Care, mutta vain yksi toimintasegmentti.

Suominen Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Suomisella on pysyvä yhtiökokouksen perustama osakkeenomistajien nimitystoimikunta. Nimitystoimikunnan tehtävänä on valmistella ja esitellä varsinaiselle yhtiökokoukselle ja tarvittaessa ylimääräiselle yhtiökokoukselle ehdotus hallituksen jäsenten palkitsemisesta, ehdotus hallituksen jäsenten lukumääräksi ja ehdotus hallituksen jäseniksi sekä puheenjohtajaksi. Lisäksi toimikunnan tehtävänä on etsiä hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaita.

Nimitystoimikunta koostuu neljästä (4) jäsenestä, joista yhtiön kolme suurinta osakkeenomistajaa ovat kukin oikeutettuja nimeämään yhden jäsenen. Yhtiön kulloinkin hallituksen puheenjohtaja toimii toimikunnan neljäntenä jäsenenä. Nimitystoimikunta toimii toistaiseksi kundes yhtiökokous toisin päättää. Toimikunnan jäsenet nimitetään vuosittain ja jäsenen toimikausi päättyy, kun toimikuntaan on nimitetty uudet jäsenet. Toimikunnan

jäsenten on oltava riippumattomia yhtiöstä eikä yhtiön toimivaan johtoon kuuluva henkilö saa olla toimikunnan jäsen.

Tilikauden 2017 aikana toimineen nimitystoimikunnan jäsenten nimeämiseen oikeutetut osakkeenomistajat määräytyivät 1.9.2016 sekä 1.9.2017 rekisteröityinä olevien omistustietojen perusteella.

Tilikaudella 2017 nimitystoimikunnan muodostivat

- Thomas Ahlström, Antti Ahlström Perilliset Oy:n toimitusjohtaja ja Ahlström Capital Oy:n hallituksen jäsen (AC Invest Two B.V.:n nimeämänä edustajana)
- Erkki Etola, Oy Etra Invest Ab:n toimitusjohtaja (Oy Etra Invest Ab:n nimeämänä edustajana)
- Reima Rytsölä, Keskinäisen työeläkevaikutusyhtiö Varman varatoimitusjohtaja, Sijoitukset (Keskinäisen työeläkevaikutusyhtiö Varman nimeämänä edustajana)

- Jorma Eloranta, Suominen hallituksen puheenjohtaja (15.3.2017 asti)
- Jan Johansson, Suominen hallituksen puheenjohtaja (15.3.2017 alkaen)

Nimitystoimikunta kokoontui kolme kertaa tilikaudella 2017. Jäsenten osallistumisprosentti oli 100 %.

Hallitus

Hallituksen tehtävät

Hallituksen keskeisenä tehtävänä on ohjata Suominen-konsernin strategiaa niin, että konserni voi pitkällä tähtäimellä saavuttaa sille asetetut taloudelliset tavoitteet ja tuottaa mahdollisimman suurta arvoa osakkeenomistajalle, huomioiden samalla myös muiden keskeisten sidosryhmien odotukset.

Hallitus vastaa yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus päättää asioista, joilla yhtiön toiminnan laajuus huomioon ottaen on huomattava merkitys yhtiön toiminnalle. Hallituksella on vuosittainen kokoussuunnitelma. Hallituksen keskeiset tehtävät ovat:

- päättää yhtiön konsernirakenteesta ja organisaatiosta
- nimittää ja erottaa yhtiön toimitusjohtaja

- päättää yhtiön toimitusjohtajan ja hänen välittömien alaistensa palkoista, palkkioista ja muista etuuksista
- päättää yhtiön palkitsemis- ja kannustinjärjestelmästä
- käsitellä ja hyväksyä tilinpäätökset, toimintakertomukset, tilinpäätöstiedotteet ja osavuosikatsaukset
- seurata ja valvoa konsernin tuloskehitystä ja varmistaa johtamisjärjestelmän tehokkuus
- hyväksyä yhtiötä koskevat toimituspolitiikat (rahoitus-, vakuutus- ja riskienhallintapolitiikat sekä hallinnointiperiaatteet)
- päättää kiinteän omaisuuden hankinnasta ja luovutuksesta
- päättää strategisesti ja taloudellisesti merkittävistä investoinneista, yritysostoista, -myynneistä tai muista yritysjärjestelyistä
- päättää luoton ottamisesta ja vakuuden antamisesta
- käsitellä ja päättää strategiat ja toimitasuunnitelmat
- laatia osinkopolitiikka ja vahvistaa yhtiön tavoitteet.

Hallituksen valitsee yhtiökokous ja siihen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kolme (3) ja enintään seitsemän (7) jäsentä.

Kokoonpano 2017

Vuoden 2017 varsinaiseen yhtiökokoukseen eli 15.3.2017 asti Suominen Oyj:n hallituksen jäseninä toimivat Jorma Eloranta (hallituksen puheenjohtaja), Risto Anttonen (varapuheenjohtaja), Andreas Ahlström, Hannu Kasurinen, Laura Raitio ja Jaana Tuominen.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 15.3.2017 hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Andreas Ahlström, Risto Anttonen, Hannu Kasurinen, Laura Raitio ja Jaana Tuominen. Jan Johansson valittiin uudeksi jäseneksi ja hallituksen puheenjohtajaksi. Hallituksen toimikausi kestää vuoden 2018 varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka.

Hallituksen jäsenten henkilötiedot

Jan Johansson

hallituksen puheenjohtaja
(15.3.2017 alkaen)
s. 1954

Oikeustieteen kandidaatti
Omistus* Suominen Oyj:ssä:
4 814 osaketta

Jorma Eloranta

hallituksen puheenjohtaja
(15.3.2017 asti)
s. 1951

diplomi-insinööri, tekniikan tohtori (h.c.),
vuorineuvos

Risto Anttonen

hallituksen varapuheenjohtaja
s. 1949

diplomiekonomi, teollisuusneuvos
Omistus* Suominen Oyj:ssä:
31 839 osaketta

Andreas Ahlström

s. 1976

kauppatieteiden maisteri
sijoitusjohtaja, Ahlström Capital Oy
Omistus* Suominen Oyj:ssä:
7 606 osaketta

Hannu Kasurinen

s. 1963

kauppatieteiden maisteri
johtaja, Carton Board Liiketoimintayksikkö, Stora Enso Oyj
Omistus* Suominen Oyj:ssä:
21 456 osaketta

Laura Raitio

s. 1962

tekniikan lisensiaatti
Omistus* Suominen Oyj:ssä:
7 606 osaketta

Jaana Tuominen

s. 1960
diplomi-insinööri
toimitusjohtaja, Fiskars Oyj
Omistus* Suominen Oyj:ssä:
11 552 osaketta

*Henkilökohtaisesti ja määräysvalta yhteisöjen kautta omistetut osakkeet ja osakeperusteiset oikeudet Suominen Oyj:ssä ja/tai sen konserni-yhtiöissä 31.12.2017.

Riippumattomuus

Hallitus on arvioinut jäsentensä riippumattomuuden. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Kaikki hallituksen jäsenet ovat myös riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista, lukuun ottamatta Andreas Ahlströmiä, joka toimi tilikaudella 2017 Ahlström Capital Oy:n sijoitusjohtajana. Suominen Oyj:n suurin osakkeenomistaja AC Invest Two B.V. on Ahlström Capital Oy:n konserniyhtiö.

Kokouskäytäntö

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtajan johdolla. Kokousten esittelijänä toimii pääsääntöisesti toimitusjohtaja.

Vuonna 2017 hallitus kokoontui 20 kertaa, joista 4 kertaa per capsulam. Jäsenien keskimääräinen osallistumisprosentti oli 99 %. Kunkin hallituksen jäsenen osallistumisaktiivisuus ilmenee sivulla olevasta taulukosta.

Nimi	Osallistuminen	
Jan Johansson	puheenjohtaja 15.3.2017 alkaen	18/18
Jorma Eloranta	puheenjohtaja 15.3.2017 asti	2/2
Risto Anttonen	varapuheenjohtaja	20/20
Andreas Ahlström	jäsen	20/20
Hannu Kasurinen	jäsen	20/20
Laura Raitio	jäsen	20/20
Jaana Tuominen	jäsen	19/20

Toiminnan arviointi

Hallitus arvioi tilikaudella 2017 useimpien kokouksiensa jälkeen kokouksen valmisteluita, kokouksen kulkua ja omaa toimintaansa jatkuvan parantamisen periaatteen mukaisesti. Puheenjohtaja haastattelee kerran vuodessa kunkin hallituksen jäsenen erikseen tavoitteena kehittää hallituksen työskentelyä ja suunnata sitä mahdollisimman oikeisiin kysymyksiin.

Lisäksi hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan tilikaudella 2017 tekemällä sisäisen itsearvioinnin. Arvioinnin tuloksista keskusteltiin luottamuksellisesti myös osakkeenomistajien nimitystoimikunnan kanssa.

Hallituksen monimuotoisuusperiaatteet

Monimuotoisuus on tunnistettu Suomisella keskeiseksi pitkän tähtäimen menestystekijäksi. Myös yhtiön hallituksen

kokoonpanoa pohdittaessa monimuotoisuutta arvioidaan useista eri näkökulmista. Hallituksen osaamisen, kokemuksen ja mielipiteiden monimuotoisuus edistää avoimuutta uusille ajatuksille ja auttaa hallitusta tukemaan ja haastamaan yhtiön johtoa. Monimuotoisuus vahvistaa avointa keskustelua ja päätöksenteon itsenäisyyttä. Lisäksi se edistää hyvää hallintotapaa, hallituksen ja toimivan johdon tehokasta valvontaa ja tukee seuraajasuunnittelua.

Suomisen osakkeenomistajien nimitystoimikunta arvioi hallituksen jäsenten lukumäärää, kokoonpanoa ja osaamistarpeita yhtiön nykyisten ja tulevien tarpeiden valossa. Hallituksen kokoonpanoa tarkastellessaan nimitystoimikunta pohtii muun muassa, onko hallituksessa edustettuna laaja-alaisesti liike-elämän tuntemusta, eri sukupuolia edustavia henkilöitä sekä eri-ikäisiä jäseniä. Suomisen tavoitteena on, että sen hallituksessa on sekä miehiä että naisia.

Suomisella lähtökohtana on, että nimitystoimikunnan lopullinen ehdotus yhtiökokoukselle hallituksen kokoonpanoksi perustuu kunkin ehdokkaan pätevyyteen ja osaamiseen. Ehdokkaiden on myös voitava käyttää riittävästi aikaa hallitustyöskentelyyn.

Suomisen monimuotoisuusperiaatteet on esitetty tässä selvityksessä oleellisilta osin. Ne ovat luettavissa kokonaisuudessaan osoitteessa www.suominen.fi.

Hallituksen monimuotoisuutta koskevien periaatteiden toteutuminen vuonna 2017

Suomisen 15.3.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous valitsi yhtiön hallitukseen kuusi jäsentä. Kuudesta jäsenestä kaksi on naisia. Kaikilla Suomisen hallituksen jäsenillä on korkeakoulututkinto joko juridikkasta tai kaupalliselta tai tekniseltä alalta. Kokemukseltaan he edustavat laaja-alaisesti kansainvälistä liike-elämää ja tuovat siten monimuotoista asiantuntemusta ja erilaisia näkemyksiä hallitustyöskentelyyn. Nuorin hallituksen jäsen täytti 41 vuotta ja vanhin 68 vuotta vuoden 2017 aikana.

Hallituksen valiokunnat Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan ensisijaiset tehtävät liittyvät yhtiön hyvän hallinnon varmistamiseen sekä kirjanpidon ja taloudellisen raportoinnin, sisäisten valvontajärjestelmien ja ulkoisen tilintarkastajan toiminnan valvonnan varmistamiseen. Tarkastusvaliokunta valmistelee vastuualueelleen kuuluvia asioita hallitukselle, mutta sillä ei ole itsenäistä päätösvaltaa, ellei hallitus erikseen tietyn asian osalta niin päättä.

Valiokunnan puheenjohtaja ja jäsenet valitaan vuosittain hallituksen järjestäytymiskokouksessa. Valiokuntaan valitaan vähintään kolme jäsentä. Tarkastusvaliokunnan jäsenten on oltava riippumattomia yhtiöstä ja vähintään yhden jäsenen

on oltava riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen järjestäytymiskokoukseen asti, ajalla 1.1.–15.3.2017 tarkastusvaliokunnassa toimivat Hannu Kasurinen (puheenjohtaja) sekä Andreas Ahlström ja Jaana Tuominen. Järjestäytymiskokouksessaan 15.3.2017 hallitus valitsi uudelleen tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Hannu Kasurisen ja jäseniksi Andreas Ahlströmin ja Jaana Tuomisen.

Tarkastusvaliokunta kokoontui neljä kertaa tilikaudella 2017. Jäsenten osallistumisprosentti kokouksissa oli 92 %. Kunkin tarkastusvaliokunnan jäsenen osallistumisaktiivisuus ilmenee alla olevasta taulukosta.

Nimi		Osallistuminen
Hannu Kasurinen	puheenjohtaja	3/4
Andreas Ahlström	jäsen	4/4
Jaana Tuominen	jäsen	4/4

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee yhtiön toimitusjohtajan ja konsernin muun ylimmän johdon palkitsemis- ja nimitysasiat sekä yhtiön henkilöstön palkitsemiseen liittyvät periaatteet ja käytännöt. Lisäksi valiokunta valmistelee hallitukselle henkilöstöraportointiin ja johdon seuraajasuunnitteluun kuuluvia asioita tarpeen mukaan. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee vas-

tualueelleen kuuluvia asioita hallitukselle, mutta sillä ei ole itsenäistä päätösvaltaa ellei hallitus erikseen yksittäisen asian osalta niin päättä.

Valiokunnan puheenjohtaja ja jäsenet valitaan vuosittain hallituksen järjestäytymiskokouksessa. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenistä enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Toimitusjohtaja tai yhtiön tai konsernin muuhun johtoon kuuluva henkilö ei saa olla valiokunnan jäsen.

Hallituksen järjestäytymiskokoukseen asti, ajalla 1.1.–15.3.2017 Suominen Oyj:n henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnassa toimivat Jorma Eloranta (puheenjohtaja) sekä Risto Anttonen ja Laura Raitio. Järjestäytymiskokouksessaan 15.3.2017 hallitus valitsi valiokunnan puheenjohtajaksi Jan Johanssonin ja jäseniksi uudelleen Risto Anttonen sekä Laura Raition.

Valiokunta kokoontui viisi kertaa tilikaudella 2017. Jäsenten osallistumisprosentti kokouksissa oli 93 %. Kunkin jäsenen osallistumisaktiivisuus ilmenee alla olevasta taulukosta.

Nimi		Osallistuminen
Jan Johansson	puheenjohtaja 15.3.2017 alkaen	4/5
Jorma Eloranta	puheenjohtaja 15.3.2017 asti	0/0
Risto Anttonen	jäsen	5/5
Laura Raitio	jäsen	5/5

Toimitusjohtaja

Yhtiön hallitus valitsee toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa osakeyhtiölain säännösten sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan velvollisuus on huolehtia yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä osakeyhtiölain tarkoittamalla tavalla. Toimitusjohtaja toimii johtoryhmän ja laajennetun johtoryhmän puheenjohtajana sekä johtoryhmän jäsenten välittömänä esimiehenä.

Suominen Oyj:n toimitusjohtaja on Nina Kopola, s. 1960, diplomi-insinööri, tekniikan lisensiaatti. Nina Kopola omisti (henkilökohtaisesti ja määräysvalta-yhteisöjen kautta omistetut osakkeet ja osakeperusteiset oikeudet Suominen Oyj:ssä ja/tai sen konserniyhtiöissä) 31.12.2017 yhteensä 85 172 Suominen Oyj:n osaketta.

Muu johto

Toimitusjohtajan tukena toimii johtoryhmä sekä laajennettu johtoryhmä. Johtoryhmään kuuluivat vuonna 2017 puheenjohtajana toimivan toimitusjohtajan lisäksi seuraavat henkilöt:

Tapio Engström

talousjohtaja
ekonomi
s. 1963

Omistus* Suominen Oyj:ssä:
33 266 osaketta

Lynda A. Kelly

johtaja, Care-liiketoiminta-alue
B.Sc. (Business Administration/
Marketing)
s. 1964
Omistus* Suominen Oyj:ssä:
10 000 osaketta

Larry L. Kinn

johtaja, Operational Excellence
(1.4.2017 alkaen)
johtaja, Tuotantolaitokset, Pohjois-
ja Etelä-Amerikka (1.4.2017 asti)
B.A. (Chemistry)
s. 1957
Omistus* Suominen Oyj:ssä:
6 348 osaketta

Markku Koivisto

teknologiajohtaja (27.3.2017 alkaen)
diplomi-insinööri
s. 1971
Omistus* Suominen Oyj:ssä:
10 000 osaketta

Ernesto S. Levy

Johtaja, Convenience-liiketoiminta-alue
BIE (Industrial Engineering),
MBA (Marketing)
s. 1969
Omistus* Suominen Oyj:ssä:
12 000 osaketta

Mimoun Säim

johtaja, Tuotantolaitokset
(1.4.2017 alkaen)

johtaja, Tuotantolaitokset, EMEA
(1.4.2017 asti)

ENSI Engineering
s. 1964

Omistus* Suominen Oyj:ssä:
21 525 osaketta

Hannu Sivula

Henkilöstöjohtaja
VTM

s. 1966

Omistus* Suominen Oyj:ssä:
29 345 osaketta

*Henkilökohtaisesti ja määräysvalta yhteisöjen kautta omistetut osakkeet ja osakeperusteiset oikeudet Suominen Oyj:ssä ja/tai sen konserni-yhtiöissä 31.12.2017.

Laajennettuun johtoryhmään kuuluivat tilikaudella 2017 edellä mainittujen lisäksi tutkimus- ja kehitysjohtaja (1.4.2017 asti), teknologiajohtaja, tietohallintojohtaja, markkinointi- ja tuotehallintojohtaja, hankintajohtaja sekä viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja.

2. Kuvaukset sisäisen valvonnan menettelytavoista ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Sisäinen valvonta

Valvontaympäristö

Suomisella valvonta on osa organisaation toimintaa. Valvontaa suoritetaan erilais-

ten liiketoimintaprosessien ohjauksessa ja varmistamisessa sekä kattavan raportoinnin avulla.

Suomisen valvontaympäristö rakentuu ohjeistukseen, yrityskulttuuriin sekä esimiesten ja työntekijöiden tapaan toimia. Konserni on määritelty arvonsa, eli ohjaavat periaatteensa, joilla kannustetaan aktiiviseen ja eettiseen toimintatapaan sekä eri sidosryhmien kanssa että konsernin sisällä. Arvojen jalkauttamiseen kuuluu eettisesti kestävään käyttäytymiseen kannustaminen siten, että korostetaan toiminnassa rehellisyyttä, läpinäkyvyyttä ja tiimityöskentelyä.

Sisäisen valvonnan prosessit perustuvat hallituksen hyväksymiin toimintapolitiikkoihin ja muihin ohjeisiin. Organisaation vastuut rakentuvat tehtävien asemavaltuuksiin, tehtävien eriyttämiseen sekä "kahden silmäparin" ja "yksi yli" -päätöksentekoperiaatteisiin. Tehokas sisäinen valvonta edellyttää, että työtehtävät on jaettu asianmukaisesti eri työntekijöille ja että mahdolliset eturistiriidat tunnistetaan ja eliminoidaan. Valvontaympäristön riittävyys varmistetaan sisäisillä valvontaprosessien analysoinneilla ja arvioinneilla.

Konsernin talousorganisaatio avustaa liiketoimintayksiköitä niiden toiminnan ja kannattavuuden analysoinnissa sekä liiketoimintavaltintoja koskevissa päätöksissä. Yksiköiden controllereiden vastuulla on varmistaa, että kontrolliprosessit ovat olemassa ja että ne toimivat yksiköissä. Tietohallinnon tehtävänä on varmistaa, että konserniyksiköiden tietojärjestel-

mien turvallisuustarkistukset toimivat ja ovat riittäviä.

Valvontatoiminnot

Suomisen sisäisen valvonnan järjestelmät toimivat muun muassa sen todentamiseksi, että yhtiön julkistamat taloudelliset raportit antavat olennaiset ja oikeat tiedot konsernin taloudellisesta tilasta. Vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä kuuluu hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Kullekin hallituksen jäsenelle toimitetaan kuukausittain konsernin taloudellista tilannetta käsittelevä raportti.

Käytännön valvontaa tehdään paitsi hallituksen myös eri johtoryhmien katsastustilaisuuksissa, joissa käydään läpi toteutuneita tuloksia. Konsernin taloudellista johtamista ja toimintojen valvontaa tukevat ja koordinoivat konsernin taloushallinto ja controller-verkosto.

Suomisen sisäinen valvonta on haudettu eri konsernitoiminnoille, jotka valvovat vastuullaan olevien hallituksen hyväksymisen toimintaohjeiden noudattamista. Konsernitason ohjeistuksen lisäksi valvontatoimenpiteitä suoritetaan yksikkö- ja tehdastasoilla. Valvontatoiminnot kattavat niin yleiset kuin yksilöidyt valvontamenettelyt, joiden tarkoituksena on estää, paljastaa ja korjata virhetilanteet ja poikkeamat.

Päivittäisessä liiketoiminnassa sovelletaan useita valvontamenettelyitä, joilla pyritään estämään mahdollisten virheiden ja poikkeamien syntyminen taloudellisessa raportoinnissa ja joilla nämä

virheet havaitaan ja korjataan. Suominen jakaa valvontatoimet kolmeen luokkaan. Kirjalliset ohjeistukset auttavat organisaatiossa toimivia vakiinnuttamaan noudatettavat valvontamenettelyt. Jatkuvalle ja säännöllisellä raportoinnilla saadaan tietoa konsernin toiminnoista, yksiköiden taloudellisesta tilanteesta sekä varmistetaan ohjeiden ja määriteltyjen menettelytapojen noudattaminen. Prosesseissa, jotka on luokiteltu kriittisiksi, tarvitaan erityisiä auktorisointeja töiden edistymisen mahdollistamiseksi vaiheesta toiseen joko turvallisuussyistä tai oikeellisuuden varmistamiseksi.

Mahdollisten erillisarviointien tarve, laajuus ja tiheys määritellään riskien arvioinnin sekä jatkuvan valvonnan tehokkuuden perusteella. Tietoturvallisuus ja siihen liittyvät valvontamenettelyt ovat keskeisiä kysymyksiä, kun tietojärjestelmien ominaisuuksia määritellään ja sovelletaan.

Viestintä ja tiedotus

Konsernin laskentakäsikirja, hallituksen hyväksymät toimintapolitiikat ja muut ohjeet ja määräykset, jotka koskevat taloudellista raportointia, pidetään ajan tasalla ja johto viestii niistä säännöllisesti niille työntekijöille, joita asia koskee, ja ne ovat nähtävillä myös yksiköiden sisäisissä tiedostokirjastoissa. Yksiköt käyttävät raportoinnissaan määriteltyä standardikonaisuutta. Konsernijohto ja yksiköiden johtoryhmät pitävät kuukausittain kokouksia, joissa analysoidaan toimintaan liittyvien mittareiden ja indikaattoreiden kehi-

tystä. Niiden avulla pyritään muun muassa siihen, että johto pystyisi paremmin ymmärtämään liiketoiminnan tuloksellisuutta ja toimintaan vaikuttavia tekijöitä.

Seuranta

Vastuu jatkuvasta seurannasta on liiketoimintayksiköiden johdolla ja controller-toiminnoilla.

Laatutarkastajien ja asiakkaiden auditoijien tekemät säännölliset tarkastukset kattavat myös toimitusketjun prosessien valvontamenettelyt.

Konsernin talousosasto valvoo konsernin yksiköiden toimintoja ja prosesseja sekä ulkoisen ja sisäisen talousraportoinnin oikeellisuutta.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on olennainen osa Suomen liiketoiminnan johtamista, ja riskien tunnistaminen ja arviointi ovat edellytyksiä myös sisäisten kontrollien järjestämiselle. Tavoitteena on keskittyä liiketoiminnan kannalta keskeisimpiin riskeihin. Riskit jaetaan liiketoimintariskeihin, jotka johtuvat liiketoimintaympäristön muutoksista, ja toiminnallisiin riskeihin, jotka johtuvat organisaation toimintaprosessien puutteista.

Toiminnalliset riskit voivat olla merkittäviä ulkoisten tahojen kanssa tehtävissä liiketoimissa. Konserniohjeistus, prosessitarkastukset, tehtävien eriyttäminen ja kokonaisvaltaisiin laatujärjestelmiin liittyvät standardit varmistavat osaltaan, että liike-

toimintasuhteissa ei altistuta merkittäville riskeille.

Hallitus arvioi ja tarkkailee taloudelliseen raportointiin liittyviä riskejä tavoitteenaan varmistaa, että konsernin taloudellinen raportointi on luotettavaa, tukee päätöksentekoa ja palvelee ulkoisten sidosryhmien tarpeita. Varallisuuserien, velkojen tai vastuiden arvostaminen erilaisia arviointioletuksia ja -kriteerejä käyttämällä voi muodostua riskiksi.

Keskeisiä tulevaisuutta koskevia oletuksia ja raportointipäivän arvioita, joihin liittyy merkittävä riski varojen ja velkojen kirjanpitoarvon olennaisesta muuttumisesta, arvioidaan jatkuvasti. Monimutkaiset ja muuttuvat liiketoimintaan vaikuttavat tekijät voivat lisätä epävarmuutta omaisuusarvojen kirjanpitoarvojen määrittämiseen. Välttääkseen virhearviointeja varojen tai velkojen arvostuksessa käypiin arvoihin yhtiö tekee säännöllisiä tarkistuksia esimerkiksi vertailemalla tietoja materiaalivirroista, määristä, arvoista ja laadusta kirjanpidon tuottamiin tietoihin. Virhetilanteita, jotka saattaisivat syntyä epäsäännöllisistä tai epäjatkuvista tiedoista, vähennetään tekemällä automatisoituja järjestelmä tarkistuksia, jotka perustuvat tapahtumien jäljitettävyyteen (audit trail).

3. Muut tiedot

Sisäinen tarkastus

Suomisella ei ole erillistä omaa sisäisen tarkastuksen organisaatiota. Tilintarkastaja

esittelee tarkastusvaliokunnalle vuosittain tilintarkastussuunnitelman.

Tarkastusvaliokunta arvioi vuosittain tehostettujen tarkastustoimenpiteiden tarvetta. Mikäli tarkastusvaliokunta katsoo tehostettujen sisäisten tarkastustoimenpiteiden olevan tarpeen, valiokunta sopii tarkastuksesta erikseen tilintarkastajan kanssa. Tehostetun sisäisen tarkastuksen havainnoista raportoidaan tarkastusvaliokunnalle, toimitusjohtajalle ja asianosaiselle muulle yhtiön johdolle.

Sisäpiirihallinto

Suominen noudattaa EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetusta (EU N:o 596/2014, "MAR") sekä kulloinkin voimassa olevaa Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Lisäksi yhtiön hallitus on vahvistanut Suomiselle oman sisäpiiriohjeen, joka täydentää Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta.

Ilmoitusvelvolliset johtohenkilöt

MAR-sääntelyn mukaisesti Suomisella ei ole enää velvollisuutta ylläpitää julkista sisäpiirirekisteriä. Sen sijaan Suominen ylläpitää luetteloa johtotehtävissä toimivista henkilöistä (johtohenkilö) ja heidän lähipiiristään. Näillä henkilöillä on velvollisuus ilmoittaa Suomiselle ja Finanssivallvonnalle kaikki heidän lukuunsa tehdyt liiketoimet Suomen rahoitusvälineillä. Suominen julkistaa näistä ilmoituksista pörssitiedotteen niin pian kuin mahdollista ilmoituksen saatuaan.

Suomisella liiketoimistaan ilmoitusvelvollisiksi johtohenkilöiksi on määritelty Suominen Oyj:n hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja.

Suomisen Johdon osakeomistukset -verkkosivulla olevia tietoja ei päivitetä MAR-sääntelyn voimaantulon 3.7.2016 jälkeen. Julkistettuja johtohenkilöiden ja heidän lähipiirinsä liiketoimi-ilmoituksia voi tarkastella yhtiön verkkosivuilla www.suominen.fi (> Sijoittajille > Osake ja omistus > Johdon liiketoimet.)

Suljettu ikkuna

MAR-sääntelyn voimaantulon myötä Suomisella määriteltyjä johtohenkilöitä koskee MAR-sääntelyn mukainen 30 kalenteripäivän mittainen niin sanottu suljettu ikkuna ennen taloudellisten raporttien julkistusta. Suljettuun ikkunaan kuuluu myös taloudellisen raportin julkaisupäivä. Suljetun ikkunan aikana johtohenkilöä koskee kaupankäyntikielto Suomen rahoitusvälineillä. Suominen on asettanut 30 päivän mittaisen, taloudellisten raporttien julkistuksia edeltävän suljetun ajanjakson myös muun muassa niille avainhenkilöille, jotka osallistuvat yhtiön taloudellisten raporttien valmisteluun. Tieto suljetuista ajanjaksoista julkistetaan vuosittain pörssitiedotteena sekä yhtiön verkkosivujen tapahtumakalenterissa.

Suljetulla ikkunalla määriteltyjen johtaja avainhenkilöiden on mahdollista käydä kauppaa Suomen rahoitusvälineillä vain äärimmäisissä poikkeustapauksis-

sa, esimerkiksi osallistuakseen yhtiön velvoittamana osakesäästöohjelmaan. Poikkeamiseen 30 päivän suljetusta ikkunasta vaaditaan yhtiön suostumus. Mikäli johto- tai avainhenkilöllä on hallussaan sisäpiiritietoa, suljetusta ikkunasta ei voida poiketa.

Johto- ja avainhenkilöiden kaupankäynti

Sen lisäksi että johto- ja avainhenkilöt noudattavat suljettua ikkunaa ja muita kaupankäyntirajoituksia, heidän tulee ajoittaa kaupankäyntinsä Suominen osakkeella ja muilla rahoitusvälineillä siten, että he eivät toiminnallaan heikennä rahoitusmarkkinoiden yleistä luottamusta yhtiötä kohtaan. Suominen suosittelee, että johto- ja avainhenkilöt sijoittavat Suominen osakkeeseen ja muihin rahoitusvälineisiin pitkällä tähtäimellä. Lisäksi yhtiö suosittelee, että johto- ja avainhenkilöt ajoittavat mahdolliset kaupat siten, että markkinoilla on käytettävissään mahdollisimman kattavat tiedot osakkeen tai rahoitusvälineen arvoon vaikuttavista tekijöistä.

Sisäpiirihallinnon vastualueet

Suominen talousjohtaja toimii yhtiön sisäpiirivastaavana ja johtaa yhtiön sisäpiirihallintoa.

MAR:n, arvopaperimarkkinalain ja Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjeen asetta-

mien velvoitteiden ohella Suominen sisäpiirihallinto vastaa muun muassa

- Sisäpiiriasioita koskevasta sisäisestä viestinnästä
- Sisäpiiriasioita koskevasta koulutuksesta
- Johtohenkilöiden ja heidän lähipiirinsä luetteloinnista
- Johtohenkilöiden liiketoimista johtuvien ilmoitusten vastaanottamisesta, käsitteystä ja toimittamisesta Finanssivalvontaan (mikäli ilmoittaja on hänet siihen valtuuttanut) sekä ilmoitukseen liittyvän pörssitiedotteen julkaisemisesta.
- Hankekohtaisten sisäpiiriluetteloiden ylläpitämisestä
- Määriteltyjen avainhenkilöiden luetteloinnista
- Sisäpiiriasioiden valvonnasta
- Yhtiön verkkosivuilla julkaistavan tiedon hallinnasta tarvittaessa.

Tilintarkastus

Suominen 15.3.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous valitsi uudelleen yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö Ernst & Young Oy:n ja päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Kristina Sandinin.

Tilintarkastaja sopii tarkastusvaliokunnan kanssa vuosittain tilintarkastussuun-

nitelmasta. Vuonna 2017 Ernst & Young Oy:lle maksetut palkkiot konserniyhtiöiden lakisääteisestä tilintarkastuksesta olivat 444 tuhatta euroa. Tilintarkastukseen liittymättömistä vero-, IFRS- ja muista palveluista tilintarkastusyhteisölle ja sen kanssa samaan konserniin kuuluville yhtiöille maksettiin 55 tuhatta euroa.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajan kirje

Hyvä osakkeenomistaja

Vuosi 2017 oli Suominen strategiakauden 2015–2017 viimeinen vuosi ja uuden vuosille 2017–2021 määritellyn *Muutoksentekijä*-strategian ensimmäinen vuosi. Vuoteen mahtui haasteita, mutta myös onnistumisia.

Palkitsemisen osalta vuonna 2017 ei tapahtunut suuria muutoksia. Suominen käynnisti vuonna 2015 johdon osakeperusteisen pitkän aikavälin kannustinohjelman. Ohjelman ensimmäinen ansaintajakso 2015–2017 päättyi. Pitkän aikavälin kannustinohjelmien ansaintakriteereillä on olennainen merkitys kestävän kilpailuvyvyn ja tuloksen kannalta. Niissä otetaan huomioon sekä Suominen markkinat että yhtiön strateginen kehitysvaihe. Suominen toimii kasvavilla markkinoilla ja käyttöalueilla, ja sen strategia tähtää kasvuun. On siis loogista, että kasvu on myös

pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän yhtenä suorituksen mittarina. Muut mittarit – suhteellinen kannattavuus liikevoittoprosenttina mitattuna ja sijoitetun pääoman tuotto (ROI) – ovat myös keskeisiä tekijöitä asemoitaessa Suomista korkeaa lisäarvoa tuottavaksi kuitukangasyhtiöksi. Kannustinohjelman toteuma ja sen ensimmäinen ansaintajakso heijastivat Suominen taloudellista tulosta. Ensimmäiset palkkiot pitkän aikavälin kannustinjärjestelmästä 2015 maksetaan vuonna 2018. Palkkioita ei maksettu vuonna 2017.

Lyhyemmän aikavälin palkitsemisessa kaikki Suominen vuosittaiset kannustinjärjestelmät perustuvat samaan periaatteeeseen: palkkiota maksetaan saavutetuista tuloksista. Suominen globaali lyhyen aikavälin kannustinohjelma luo vahvan linkin organisaation tuloksen ja henkilökohtaisen palkitsemisen välille. Vuoden

2016 tapaan globaalista lyhyen aikavälin kannustinohjelmasta ei maksettu vuonna 2017 palkkioita sen piirissä oleville noin 120 henkilölle. Toteuma on täysin linjassa yhtiön taloudellisen tuloksen kanssa ja noudattaa edellä mainittua periaatetta.

Nimensä ja työjärjestyksensä mukaisesti henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee yhtiön toimitusjohtajan ja konsernin muun ylimmän johdon palkitsemis- ja nimitysasiat sekä henkilöstön palkitsemiseen liittyvät periaatteet ja käytännöt. Keskeinen ja jatkuva osa henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan työtä on huolehtia, että Suomisella on tarvittavat suunnitelmat, prosessit ja keinot, joilla se varmistaa, että sillä on kyvykästä henkilöstöä nyt ja tulevaisuudessa. Tulevaisuuden varaudutaan valmiussuunnittelulla ja lyhyen aikavälin seuraajasuunnittelulla, mutta ennen kaikkea panostamalla seu-

raavaan johtajasukupolveen ja osaajiin, jotka luovat edellytykset yhtiön pitkän aikavälin menestykselle.

Suominen seuraa tiiviisti palkitsemista koskevassa raportoinnissa tapahtuvaa kehitystä Suomessa, Euroopassa ja koko maailman tasolla. Otamme muutokset käyttöön tarpeen mukaan ja tarjoamme kaikille keskeisille sidosryhmille oikea-aikaista, avointa ja läpinäkyvää tietoa Suominen palkitsemisesta. Tämä puheenjohtajan kirje, joka jatkaa vuoden 2015 vuosikertomuksen yhteydessä aloittamamme käytäntöä, on konkreettinen askel kohti uusia raportointistandardeja.

Jan Johansson

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja

Suominen Oyj:n palkka- ja palkkioselvitys 2017

Suominen Oyj ("Suominen" tai "yhtiö") noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2015 (jäljempänä "Hallinnointikoodi"). Tämä palkka- ja palkkioselvitys on laadittu hallinnointikoodin palkitsemista koskevan raportointiohjeistuksen mukaisesti. Koodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

A. Palkitsemisen päätöksentekojärjestys

Hallitus

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää yhtiökokous etukäteen vuodeksi kerrallaan. Suominen osakkeenomistajien nimitystoimikunta valmistelee itsenäisesti palkkioista esityksen yhtiökokoukselle.

Toimitusjohtaja ja muu johto

Toimitusjohtajan ja hänen suorassa alaisuudessaan toimivan muun johdon (johdoryhmä ja laajennettu johdoryhmä) palkkoista, tulospalkkioista ja muista eduista

päätää Suominen hallitus. Hallitus päättää myös toimitusjohtajalle toimisuhteen päättymisen perusteella maksettavista korvauksista. Toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta luontoisetuineen, tulospalkkiosta (lyhyen aikavälin palkitseminen) sekä osakeperusteisista kannustinohjelmista (pitkän aikavälin palkitseminen).

Suominen hallituksen henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee yhtiön toimitusjohtajan ja konsernin muun johdon palkitsemis- ja nimitysasiat sekä yhtiön henkilöstön palkitsemiseen liittyvät periaatteet ja käytännöt. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnalla ei ole asioissa itsenäistä päätöksentekovaltaa ellei hallitus erikseen toisin päättä.

B. Palkitsemisen periaatteet

Yleistä

Suominen tavoitteena on palkitsemisjärjestelmä, joka on johdonmukainen, järjestelmällinen ja ennustettava. Järjestelmän

tulee olla vahvasti sidottu tavoitteisiin. Palkitsemisen johdonmukaisuus ja kilpailukyky varmistetaan järjestelmällisillä sisäisillä ja ulkoisilla vertailuilla, joissa otetaan huomioon myös paikallisten markkinoiden olosuhteet. Suominen palkitsemismallilla pyritään varmistamaan, että kiinteä osa palkitsemisen kokonaisuudesta kohdistetaan yksilöllisesti ja sitä tarkastellaan aktiivisesti. Aktiivisen palkitsemismallin tavoite on varmistaa, että yhtiö on houkutteleva työnantaja sekä nykyisille että uusille avainhenkilöille. Selkeät, suorituskykyä kuvaavat mittarit ja saavutettujen tulosten painottaminen varmistavat, että palkitseminen on perusteltua, tavoitteellista ja kannustavaa. Muuttuvan palkitsemisen tavoitteiden valinnalla pyritään johtaminen kohdistamaan Suominen strategian toteutumisen ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen. Pitkän ja lyhyen aikavälin suoritepalkkioiden käyttämisellä pyritään palkitsemaan hyviä suorituksia sekä edesauttamaan yhtiön taloudellista menestystä ja omistaja-arvon suotuisaa kehitystä.

Hallituksen palkitsemisen periaatteet

Suominen Oyj:n hallituksen jäsenten palkitseminen jakautuu kiinteään vuosipalkkioon sekä kokouspalkkioon.

Suominen 15.3.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti pitää hallituksen jäsenten palkkiot ennallaan lukuun ottamatta hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkiota, jota päätettiin korottaa 10 000 eurolla. Hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio on 60 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajan vuosipalkkio 37 500 euroa ja muiden hallituksen jäsenten vuosipalkkio 28 000 euroa. Hallituksen jäsenten vuosipalkkioista 60 % maksetaan rahana ja 40 % Suominen Oyj:n osakkeina.

Edellä mainituista palkkioista osakkeina luovutettava osakemäärä määritettiin Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämässä kaupankäynnissä määrättyneen osakkeen arvon perusteella seuraavasti: osakkeen arvona käytettiin osakkeen kaupankäyntimäärillä painotettua keskimääräistä Suominen Oyj:n tammi-maaliskuun 2017 osavuositarkastuksen julkaisupäivää seuraavan kuukauden ajalla. Osakkeet luovutettiin hallituksen

päätöksellä yhtiön hallussa olevista omista osakkeista 2.6.2017.

Lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkioita siten, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan 500 euron kokouspalkkio kokouksesta, joka pidetään hallituksen jäsenen kotimaassa ja 1 000 euron kokouspalkkio kokouksesta, joka pidetään muualla kuin hallituksen jäsenen kotimaassa. Kulukorvaukset maksetaan yhtiön voimassa olevan matkustussääntö mukaisesti. Hallituksen jäsenille ei makseta erikseen palkkiota valiokuntatyöskentelystä.

Hallituksen jäsenet eivät ole työ- tai toimisuhteessa yhtiöön. He eivät kuulu yhtiön optio-ohjelmien tai osakeperusteisten kannustinohjelmien piiriin eikä heillä ole eläkesopimuksia yhtiön kanssa.

Hallituksen jäsenten palkkioksi saamiin Suominen Oyj:n osakkeisiin ei liity Suominen asettamia rajoituksia tai omistusvelvoitteita.

Toimitusjohtajan palkitsemisen periaatteet

Suominen Oyj:n toimitusjohtajan palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta luontoisetuineen, tulospalkkiosta (lyhyen aikavälin palkitseminen) sekä osakeperusteisista kannustinohjelmista (pitkän aikavälin palkitseminen).

Pitkän aikavälin palkitseminen: osakeperusteinen kannustinjärjestelmä

Kannustinjärjestelmät vuosille 2015–2019

Suominen hallitus päätti 4.12.2014 kahdesta uudesta konsernin johdon ja avainhenkilöiden osakeperusteisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmässä on kaksi osaa: osakepalkkiojärjestelmä ja sitouttava osakepalkkiojärjestelmä. Uusien järjestelmien tarkoituksena on yhdistää omistajien ja järjestelmiin osallistuvien henkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa osallistujat yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyiset yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuvat palkkiojärjestelmät.

Osakepalkkiojärjestelmä

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2015–2017, 2016–2018 sekä 2017–2019. Hallitus päättää erikseen uusista ansaintajaksoista. Lisäksi hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet sekä ansaintajaksolle osallistuvat henkilöt kunkin ansaintajakson alussa. Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 henkilöä. Hallituksella on oikeus leikata järjestelmän mukaisia palkkioita, jos hallituksen osakkeen pörssikurssille asettamat rajat täyttyvät.

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2015–2017 perustuu konsernin liikevaihdon kasvuun, liikevoittomarginaaliin (EBIT %) ja sijoitetun pääoman tuottoon (ROI %). Ansaintajaksolta 2015–2017 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 460 000 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa, josta toimitusjohtajan enimmäisosuus vastaa 84 000 osakkeen arvoa. Palkkiot sisältävät myös rahana maksettavat osuudet.

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016–2018 perustuu konsernin liikevaihdon kasvuun, liikevoittomarginaaliin (EBIT %) ja sijoitetun pääoman tuottoon (ROI %). Ansaintajaksolta 2016–2018 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 245 000 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa, josta toimitusjohtajan enimmäisosuus vastaa 53 000 osakkeen arvoa. Palkkiot sisältävät myös rahana maksettavat osuudet.

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2017–2019 perustuu konsernin liikevaihdon kasvuun, liikevoittomarginaaliin (EBIT %) ja sijoitetun pääoman tuottoon (ROI %). Ansaintajaksolta 2017–2019 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 480 000 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa, josta toimitusjohtajan enimmäisosuus vastaa 80 000 osakkeen arvoa. Palkkiot sisältävät myös rahana maksettavat osuudet.

Ansaintajaksojen kriteerien toteutumista seurataan vuosittain ja mahdolliset palk-

kiot ansaintajaksolta 2015–2017 maksetaan vuonna 2018; ansaintajaksolta 2016–2018 vuonna 2019 ja ansaintajaksolta 2017–2019 vuonna 2020. Palkkiot maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta osallistujalle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli osallistujan työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Toimitusjohtajan on omistettava puolet järjestelmistä saamastaan netto-osakemäärästä, kunnes hänen osakeomistuksensa yhteensä vastaa hänen bruttovuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin toimitusjohtajan toimisuhte konserniyhtiöön jatkuu.

Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä

Sitouttavassa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi kolmen vuoden ansaintajakso, kalenterivuodet 2015–2017. Palkkion saaminen tästä järjestelmästä edellyttää, että järjestelmään osallistuva henkilö omistaa tai hankkii yhtiön osakkeita hallituksen päättämän määrän. Lisäksi palkkion saaminen on sidottu osallistujan työ- tai toimisuhteen voimassaoloon palkkion maksuhetkellä.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluvat konsernin johtoryhmän ja laajennetun johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yh-

teensä enintään noin 127 478 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa, josta toimitusjohtajan enimmäisosuus vastaa 20 000 osakkeen arvoa. Palkkiot sisältävät myös rahana maksettavat osuudet.

Sitouttavan osakepalkkiojärjestelmän toteuttamiseksi järjestelmän kohde-ryhmälle suunnattiin maksullinen osakeanti vuodenvaihteessa 2014–2015. Osakeannissa tarjottiin merkittäväksi enintään 110 000 yhtiön uutta osaketta hintaan 3,35 euroa per osake, joka on sama kuin osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä ajanjaksolla 1.11.–30.11.2014 ja joka vastaa Suomen verottajan hyväksymää käypää arvoa. Osakeannissa merkittiin yhteensä 101 477 uutta Suominen Oyj:n osaketta. Merkintähinta kirjattiin yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Uusien osakkeiden luovuttaminen suunnatulla osakeannilla perustui varsinaisen yhtiökokouksen 26.3.2014 hallitukselle antamaan valtuutukseen.

Osakepalkkiojärjestelmien ehtoihin tehtiin teknisiä täsmennyksiä varsinaisen yhtiökokouksen 16.3.2016 päättämän ja 21.3.2016 toteutetun osakkeiden yhdistämisen jälkeen. Myös tässä osakepalkkiojärjestelmiä koskevassa selvityksessä osakkeiden lukumäärää ja arvoa koskevat tiedot on muutettu vastaamaan osakkeiden yhdistämisen mukaista osakemäärää ja osakkeen hintaa.

Kannustinjärjestelmä vuodesta 2018 eteenpäin

Suominen Oyj:n hallitus hyväksyi 11.12.2017 konsernin johdolle ja avainhenkilöille uuden osakeperusteisen kannustinjärjestelmän. Uuden kannustinjärjestelmän tavoitteena on yhdistää osakkeenomistajien sekä johdon ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon lisäämiseksi pitkällä aikavälillä, sitouttaa osallistujat yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen, yhtiön osakkeiden ansaitsemiseen ja kerryttämiseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakepalkkiojärjestelmä 2018

Uudessa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi kolmivuotinen ansaintajakso, kalenterivuodet 2018–2020. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa. Osakepalkkiojärjestelmän piirissä on noin 20 henkilöä mukaan lukien toimitusjohtaja. Hallitus on oikeutettu leikkaamaan kannustinjärjestelmän mukaisia palkkioita, mikäli hallituksen Suominen Oyj:n osakkeen pörssikurssille asettamat raja-arvot täyttyvät.

Kannustinjärjestelmästä mahdollisesti maksettavat palkkiot vuosina 2018–2020 perustuvat osakkeen suhteelliseen kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR) ja liikevoittoprosenttiin (EBIT %). Ansaintajaksolta 2018–2020 mahdollisesti maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä

enintään noin 502 000 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa, josta toimitusjohtajan enimmäisosuus vastaa 88 000 osakkeen arvoa. Molemmat luvut sisältävät myös rahana maksettavan osuuden.

Palkkioiden maksu ja johdon omistusvelvollisuus

Ansaintajakson 2018–2020 mahdolliset palkkiot maksetaan osittain yhtiön osakeina ja osittain rahana vuonna 2021. Käteisenä maksettava osuus on tarkoitettu kattamaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut. Mikäli osallistujan työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Suominen Oyj:n toimitusjohtajan on omistettava puolet järjestelmistä saamastaan netto-osakemäärästä, kunnes hänen osakeomistuksensa vastaa yhteensä hänen yhden vuoden bruttovuosipalkkaansa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin osallistujan työ- tai toimisuhte konserniyhtiöön jatkuu.

Lyhyen aikavälin palkitseminen

Suomisella on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, jonka perusteet hallitus hyväksyy vuosittain etukäteen. Toimitusjohtajalla tulospalkkio perustui vuonna 2017 konsernin tulokseen ennen veroja ja sen enimmäismäärä oli 60 % vuosipalkkiossa. Vuonna 2018 toimitusjohtajan tulos-

palkkio perustuu liikevaihdon kasvuun, sijoitetun pääoman tuottoon sekä henkilökohdaisiin tavoitteisiin.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika ja erokorvaus

Toimitusjohtajan kanssa solmitun kirjallisen toimitusjohtajasopimuksen mukaan toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta sekä yhtiön irtisanoessa että toimitusjohtajan irtisanoutuessa. Yhtiön irtisanoessa sopimuksen toimitusjohtajalle maksetaan erokorvauksena 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava summa. Toimitusjohtajalla ei ole erillistä sopimusta siltä varalta, että hänen työsuhteensa päättyisi julkisen ostotarjouksen johdosta.

Toimitusjohtajan lisäeläkejärjestely

Toimitusjohtajalla on lakisääteisen eläkejärjestelyn lisäksi lisäeläkejärjestely, joka oikeuttaa toimitusjohtajalle vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke-edut 63-vuotiaana. Lisäeläke on maksuperusteinen ja vastaa 11,5 % toimitusjohtajan kyseisen vuoden työeläkelain alaisesta rahapalkasta. Lisäeläkemaksu suoritetaan laskennallisen vuosiansion perusteella (kiinteä kuukausipalkka lisätyn arvioidulla tulospalkkiolla, mutta ei mahdollisilla osakepalkkiojärjestelmän mukaisilla palkkioilla). Toteutuneen ja laskennallisen maksun mahdollinen erotus huomioidaan seuraavan vuoden maksussa.

Muun johdon palkitsemisen periaatteet

Suominen Oyj:n muun johdon (johtoryhmä ja laajennettu johtoryhmä) palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta luontoisetuineen, tulospalkkiosta (lyhyen aikavälin palkitseminen) sekä osakeperusteisista kannustinohjelmista (pitkän aikavälin palkitseminen). Edellä selostettu lyhyen- ja pitkän aikavälin palkitsemiseen perustuva järjestelmä koskee toimitusjohtajan lisäksi Suominen johtoryhmän ja laajennetun johtoryhmän jäseniä seuraavin poikkeuksin:

- Pitkän aikavälin palkitseminen: Konsernin johtoryhmän jäsenen on omistettava puolet järjestelmistä saamastaan netto-osakemäärästä, kunnes hänen osakeomistuksensa yhteensä vastaa puolta hänen bruttovuosipalkkansa arvosta.
- Lyhyen aikavälin palkitseminen: johtoryhmän jäsenten osalta tulospalkkio vastaa enimmillään 50 % vuosipalkasta ja laajennetun johtoryhmän jäsenten osalta 40 % vuosipalkasta. Vuonna 2017 tulospalkkio perustui käyttökatteeseen (EBITDA), jonka toteuma voi vaihdella välillä 0–100 % ja henkilökohtaiseen suoriutumiseen, jonka toteuma voi myös vaihdella välillä 0–100 %. Tulospalkkio lasketaan kertomalla henkilökohtaisen suoriutumisen toteuma käyttökatteen toteumalla.

- Muuhun johtoon kuuluville henkilöille ei makseta erillistä lisäeläkettä. Niissä maissa, joissa ei ole lakisääteistä eläkejärjestelyä, eläkkeet on järjestetty Suominen tavanomaisten vapaaehtoisten eläkejärjestelyjen puitteissa.

Suominen johtoryhmän jäseniä sekä muita avainhenkilöitä toimii konsernin tytäryhtiöiden hallitusten jäsenenä. Heille ei makseta erillisiä palkkioita.

Hallituksen palkkiot tilikaudella 2017

		Vuosi-palkkiosta rahana maksettu osuus, euroa	Vuosi-palkkiosta osakkeina maksettu osuus, euroa	Vuosi-palkkiosta osakkeina maksettu osuus, kpl	Kokous-palkkiot, euroa	Yhteensä, euroa
Jan Johansson	hallituksen puheenjohtaja 15.3.2017 alkaen	36 000	24 001	4 814	-	60 001
Jorma Eloranta	hallituksen puheenjohtaja 15.3.2017 asti	-	-	-	5 500	5 500
Risto Anttonen	hallituksen varapuheenjohtaja	22 500	15 002	3 009	5 500	43 002
Andreas Ahlström	Jäsen	16 800	11 198	2 246	5 500	33 498
Hannu Kasurinen	Jäsen	16 800	11 198	2 246	5 500	33 498
Laura Raitio	Jäsen	16 800	11 198	2 246	5 500	33 498
Jaana Tuominen	Jäsen	16 800	11 198	2 246	5 500	33 498

Hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita (ml. Suominen osakkeina maksetut palkkiot) tilikaudella 2017 yhteensä 242 500 euroa.

C. Palkitsemisraportti

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkkiot tilikaudella 2017

Tilikaudella 2017 toimitusjohtajalle maksettu palkka luontoisetuineen oli 380 638 euroa, josta tulospalkkiota 49 586 euroa. Lisäksi toimitusjohtajalla on sairausvakuutus jonka kulut tilikaudella 2017 olivat 555 euroa. Toimitusjohtajalle maksettiin tilikaudella 2017 lisäeläkemaksuja yhteensä

38 497 euroa. Tilikaudella 2017 toimitusjohtaja ei saanut palkkiona yhtiön osakkeita, optioita tai muita osakeperusteisia oikeuksia.

Muiden johtoryhmän jäsenten palkat luontoisetuineen olivat tilikaudella 2017 yhteensä 1 394 124 euroa, josta tulospalkkioita 31 960 euroa. Tilikaudella 2017 muu johto ei saanut palkkiona yhtiön osakkeita, optioita tai muita osakeperusteisia oikeuksia.

Hallitus

**Jan
Johansson**

s. 1954
Oikeustieteen kandidaatti
Hallituksen jäsen vuodesta 2017
Hallituksen puheenjohtaja
vuodesta 2017
Riippumaton jäsen
Osakeomistus*:
4 814 Suominen osaketta

**Risto
Anttonen**

s. 1949
Diplomiekonomi, teollisuusneuvos
Hallituksen jäsen vuodesta 2011
Hallituksen varapuheenjohtaja
vuodesta 2012
Riippumaton jäsen
Osakeomistus*:
31 839 Suominen osaketta

**Andreas
Ahlström**

s. 1976
Kauppatieteiden maisteri
Sijoitusjohtaja, Ahlström Capital Oy
Hallituksen jäsen vuodesta 2015
Ei-riippumaton jäsen
Osakeomistus*:
7 606 Suominen osaketta

**Hannu
Kasurinen**

s. 1963
Kauppatieteiden maisteri
Johtaja, Carton Board Liike-
toimintayksikkö, Stora Enso Oyj
Hallituksen jäsen vuodesta 2012
Riippumaton jäsen
Osakeomistus*:
21 456 Suominen osaketta

**Laura
Raitio**

s. 1962
Tekniikan lisensiaatti
Hallituksen jäsen vuodesta 2015
Riippumaton jäsen
Osakeomistus*:
7 606 Suominen osaketta

**Jaana
Tuominen**

s. 1960
Diplomi-insinööri
Toimitusjohtaja, Fiskars Oyj
Hallituksen jäsen vuodesta 2014
Riippumaton jäsen
Osakeomistus*:
11 552 Suominen osaketta

Yksityiskohtaiset ja ajantasaiset tiedot hallituksen jäsenten keskeisestä työkokemuksesta ja luottamus-
tehtävistä on esitetty Suominen verkkosivuilla osoitteessa www.suominen.fi. Tiedot hallituksen palkitsemisesta sisältävät Suominen palkka- ja palkkioselvitykseen.

*Henkilökohtaisesti ja määräysvaltaehtaisöjen kautta omistetut osakkeet ja osakeperusteiset oikeudet Suominen Oyj:ssä ja/tai sen konserniyhtiöissä 31.12.2017.

Johtoryhmä

**Nina
Kopola**

Toimitusjohtaja
s. 1960

Diplomi-insinööri,
tekniikan lisensiaatti
Suomisen palveluksessa
vuodesta 2011

Osakeomistus*: 85 172
Suomisen osaketta

**Tapio
Engström**

Talousjohtaja
s. 1963

Ekonomi
Suomisen palveluksessa
vuodesta 2012

Osakeomistus*: 33 266
Suomisen osaketta

**Lynda A.
Kelly**

Johtaja, Care
s. 1964

B.Sc. (Business
Administration/Marketing)
Suomisen palveluksessa
vuodesta 2014

Osakeomistus*: 10 000
Suomisen osaketta

**Larry L.
Kinn**

Johtaja, Operational
Excellence

s. 1957
B.A. (Chemistry)

Suomisen palveluksessa
vuodesta 2011
Osakeomistus*: 6 348
Suomisen osaketta

**Markku
Koivisto**

Teknologiajohtaja
s. 1971

diplomi-insinööri
Suomisen palveluksessa
vuodesta 2017

Osakeomistus*: 10 000
Suomisen osaketta

**Ernesto
Levy**

Johtaja, Convenience
s. 1969

BIE (Industrial Engineering),
MBA (Marketing)
Suomisen palveluksessa
vuodesta 2015

Osakeomistus*: 12 000
Suomisen osaketta

**Mimoun
Saïm**

Johtaja, Tuotantolaitokset
s. 1964

ENSI Engineering
Suomisen palveluksessa
vuodesta 2011

Osakeomistus*: 21 525
Suomisen osaketta

**Hannu
Sivula**

Henkilöstöjohtaja
s. 1966

VTM
Suomisen palveluksessa
vuodesta 2012

Osakeomistus*: 29 345
Suomisen osaketta

Yksityiskohtaiset ja ajantasaiset tiedot toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten keskeisestä työkokemuksesta ja luottamustehtävistä on esitetty Suominen verkkosivuilla osoitteessa www.suominen.fi. Tiedot toimitusjohtajan ja muun johtoryhmän palkitsemisesta sisältyvät Suominen palkka- ja palkkioselvitykseen.

*Henkilökohtaisesti ja määräysvalta yhteisöjen kautta omistetut osakkeet ja osakeperusteiset oikeudet Suominen Oyj:ssä ja/tai sen konserniyhtiöissä 31.12.2017.

Tämä osio sisältää Hallituksen toimintakertomuksen, konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen, hallituksen ehdotuksen pääoman palautuksesta, tilintarkastuskertomuksen ja tietoa tunnusluvuista.

**Taloudelliset
tiedot**

Taloudelliset tiedot

1.1.–31.12.2017

Sisällys

Hallituksen toimintakertomus	54	21. Ostovelat ja muut velat	100
Tilinpäätös	63	22. Koko yhteisöä koskevat tiedot	100
Konsernitilinpäätös (IFRS)	63	23. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	100
Konsernin tase	63	24. Tilintarkastajille maksetut palkkiot	101
Konsernin tuloslaskelma	64	25. Työsuhde-etuudet	101
Konsernin laaja tuloslaskelma	65	26. Poistot	102
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	66	27. Rahoitustuotot ja -kulut	103
Konsernin rahavirtalaskelma	67	28. Tuloverot	104
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	68	29. Osakeperusteiset maksut	107
1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	68	30. Osakekohtainen tulos	110
2. Johdon harkintaa edellyttävät arviot ja		31. Rahavirtalaskelman oikaisut	111
arvioihin liittyvät epävarmuustekijät	72	32. Lähipiiri	111
3. Rahoitusriskien hallinta	72	33. Vastuut ja ehdolliset velat	113
4. Pääoman hallinta	77	Osakekohtaiset tunnusluvut	114
5. Liikearvo	78	Osakekohtaisten tunnuslukujen laskenta	115
6. Aineettomat hyödykkeet	78	Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	118
7. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	80	Tuloslaskelma	118
8. Konserniyhtymykset	82	Tase	119
9. Vaihto-omaisuus	83	Rahoituslaskelma	120
10. Myytävissä olevat varat	83	Liitetiedot	121
11. Saamiset	84	Hallituksen ehdotus pääoman palautuksesta	128
12. Rahoitusvarat	85	Tilintarkastuskertomus	129
13. Käypien arvojen hierarkia	87	Tunnusluvut	132
14. Muut laajan tuloksen erät	88	Tunnuslukujen laskenta	133
15. Osaketiedot	89	Tietoa osakkeenomistajille	138
16. Hybridilaina	92		
17. Korolliset velat	93		
18. Rahoitusvelkojen luokittelu	96		
19. Johdannaisinstrumentit	97		
20. Etuuspohjaiset järjestelyt	99		

Hallituksen toimintakertomus 2017

Suomisen tilikauden 2017 avainasiat

- Liikevaihto kasvoi, mutta liikevoitto laski vertailukaudesta.
- Yhdysvaltojen verouudistus vaikutti myönteisesti Suomisen tilikauden 2017 tulokseen
- Yhdysvalloissa sijaitsevan Bethunen tehtaan uusi tuotantolinja käynnistyi.
- Suominen julkisti uuden strategiansa kaudelle 2017–2021 ja päivitti taloudelliset tavoitteensa.
- Hallituksen ehdotus pääoman palautuksesta, 0,11 euroa osakkeelta, vastaa yhtiön osinkopolitiikkaa.

Liikevaihto kasvoi, liikevoitto laski

Suomisen liikevaihto parani 2 % edellisvuodesta pääasiassa kasvaneiden myyntimäärien ansiosta ja oli 426,0 milj. euroa (416,9). Liikevoitto laski 15,0 milj. euroon (25,6), mikä johtui kasvuinvestointien kustannuksista, tuoteportfolion epäsuotuisasta kehityksestä sekä bruttokatteen alenemisestä. Tilikauden aikana ei raportoitu liikevoiton vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. Voitto ennen tuloveroja oli 12,4 milj. euroa (22,4) ja tilikauden voitto 14,5 milj. euroa (15,2), sillä Yhdysvaltain verouudistuksella oli merkittävä positiivinen vaikutus Suomiseen. Liiketoiminnan rahavirta säilyi hyvänä ja oli 22,2 milj. euroa (28,5).

Osakekohtainen tulos oli 0,27 (0,29) euroa ja osakekohtainen liiketoiminnan rahavirta 0,39 (0,56) euroa.

Suomisen hallitus uudisti Suomisen keskipitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet yhtiön uuden Muutoksentekijä-strategian julkistamisen yhteydessä. Vuonna 2021 päättyvän viisivuotisen strategiakauden aikana Suominen tähtää

- keskimäärin 15 % sijoitetun pääoman tuottoon (ROI)

- keskimäärin 6 % liikevaihdon kasvuun
- pääsääntöisesti 40-80 % välillä olevaan velkaantumistaseeen.

Vuoden 2017 aikana tavoiteltua liikevaihdon kasvua ei saavutettu ja sijoitetun pääoman tuotto, 6,6 %, jäi tavoitetasosta. Velkaantumistasote oli tavoitehaarukassa, 59,8 %.

Yhdysvaltojen verouudistus vaikutti myönteisesti Suomisen tilikauden 2017 tulokseen

Joulukuussa 2017 hyväksytyt Yhdysvaltojen verouudistuksen merkittävä myönteinen vaikutus Suomiseen johti siihen, että Suomisen tuloverot olivat tilikaudella positiiviset ja kasvattivat yhtiön tilikauden tuloksen lähelle viime vuoden tasoa. Suominen julkisti 28.12.2017 alustavan arvionsa Yhdysvaltojen verouudistuksen vaikutuksista ja ennakoitiin, että Suomisen laskennallisten verovelkojen (netto) uudelleenarvostus Yhdysvalloissa parantaa tilikauden voittoa noin 4 milj. eurolla. Suominen tarkempi analyysi osoitti, että tämän lisäksi yhtiö hyötyy merkittävästi myös uusien investointien nopeutettuihin veropoistoihin liittyvien laskennallisten verovelkojen uudelleenarvostuksesta. Yhdysvaltojen verotuksen muutosten kokonaisvaikutus vuonna 2017 oli +8,3 milj. euroa. Tulevaisuudessa Yhdysvaltojen liittovaltion yhteisöverokannan lasku 35 %:sta 21 %:iin vaikuttaa positiivisesti Suomisen tulokseen. Noin puolet Suomisen liikevaihdosta kertyy Yhdysvalloista.

Bethunen tehtaan uusi tuotantolinja käynnistyi

Uusi märkärainauslinja otettiin käyttöön Bethunen tehtaalla Etelä-Carolinassa, Yhdysvalloissa vuoden 2017 toisella neljänneksellä. Linjan käynnistäminen viivästyi yhdellä vuosineljänneksellä, ja Suominen kohtasi myös linjan ylösajovaiheissa teknisiä haasteita,

joita hidastivat ylösajoprosessia. Kaikkiaan kasvuinvestointeihin liittyvien kustannusten vaikutus Suomisen kannattavuuteen oli lähes 5 milj. euroa vuonna 2017. Uuden tuotantolinjan odotetaan vaikuttavan myönteisesti Suomisen bruttokatteeseen vuoden 2018 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien.

Uusi tuotantolinja on ainutlaatuinen, sillä se on osittain räätälöity Suomisen oman teknologiaosaamisen pohjalta. Kun linja on täydessä käytössä, se lisää merkittävästi Suomisen tuotantokapasiteettia. Linja keskittyy vastaamaan korkean lisäarvon kuitukankaiden kasvavaan kysyntään. Näin ollen Bethunen investointi mahdollistaa osaltaan Suomisen tuoteportfolion kehittämisen sekä viime kädessä liikevaihdon ja kannattavuuden paranemisen.

Bethunen investoinnin kokonaisarvoksi arvioitiin alun perin lähes 50 milj. euroa. Tämä arvio ylitettiin.

Hallituksen ehdotus pääoman palautuksesta, 0,11 euroa osakkeelta, vastaa yhtiön osinkopolitiikkaa

Suomisen hallitus päivitti yhtiön osinkopolitiikan huhtikuussa 2017 uuden strategian ja taloudellisten tavoitteiden julkistamisen yhteydessä. Suomisen politiikkana on jakaa vähintään 30 % tilikauden tuloksestaan vuotuisena osinkona. Kun yhtiön hallitus arvioi ehdotustaan osingonmaksusta, se ottaa huomioon myös Suomisen tulevaisuuden investointitarpeet sekä yhtiön taloudellisen aseman.

Suominen Oyj:n hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle 0,11 euron osakekohtaista pääoman palautusta tilikaudelta 2017. Yhtiöllä oli 30.1.2018 yhteensä 57 382 939 osaketta, ilman omia osakkeita. Tämän osakemäärän mukaan pääoman palautuksen kokonaismäärä olisi 6 312 122,29 euroa.

Liikevaihto

Suomisen liikevaihto parani 2 % edellisvuodesta pääasiassa kasvaneiden myyntimäärien ansiosta ja oli 426,0 milj. euroa (416,9). Yhdysvaltain dollarin heikentyminen suhteessa raportointivaluutta euroon heikensi koko vuoden 2017 liikevaihtoa noin 4,8 milj. eurolla.

Suomisella on kaksi liiketoiminta-aluetta, Convenience ja Care. Convenience toimittaa kuitukankaita erilaisiin kodinhoidon, henkilökohtaisen hygienian, ammattikäyttöön sekä lastenhoidon pyyhintätuotteisiin. Care valmistaa kuitukankaita hygieniatuotteisiin sekä terveydenhuollon tuotteisiin.

Convenience-liiketoiminta-alueen liikevaihto oli 388,6 milj. euroa (380,5) ja Care-liiketoiminta-alueen 37,5 milj. euroa (36,3). Suomisen toimittamien kuitukankaiden tärkeimmät käyttökohteet jakautuivat lasten pyyhintätuotteisiin (41 % liikevaihdosta vuonna 2017), henkilökohtaisen hygienian pyyhkeisiin (21 %), kotitalouspyyhkeisiin (19 %), ammattikäyttöön tarkoitettuihin pyyhkeisiin (9 %) sekä hygienia- ja terveydenhuollon tuotteisiin (9 %). Lasten- ja kodinhoidon pyyhintätuotteisiin sekä hygienia- ja terveydenhuollon tuotteisiin tarkoitettujen kuitukankaiden osuudet portfoliossa kasvoivat. Kaikki pyyhintätuotteisiin käytettävät kuitukankaat kuuluvat Convenience-liiketoimintaan ja hygienia- ja terveydenhuollon tuotteiden kuitukankaat Care-liiketoimintaan. Yhden asiakkuuden uudelleenryhmittelyn vuoksi vertailukauden luvut on oikaistu.

Liikevoitto ja tulos

Liikevoitto laski 42 % ja oli 15,0 milj. euroa (25,6). Liikevoittoa rasittivat kasvuinvestointeihin liittyvät kulut, tuoteportfolion epäsuotuisa kehitys sekä heikentynyt bruttokate. Yhdysvaltain dollarin heikentyminen suhteessa Suomen raportointivaluuttaan euroon heikensi liikevoittoa 0,3 milj. eurolla. Tilikaudella 2017 ja 2016 ei raportoitu liikevoiton vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Tilikaudella 2017 voitto ennen tuloveroja oli 12,4 milj. euroa (22,4). Raportointikauden voitto oli 14,5 milj. euroa (15,2), sillä tuloverot olivat tilikaudella 2,0 milj. euroa positiiviset.

Yhdysvaltojen verouudistuksen vuoksi Suomen laskennalliset nettoverovelat arvostettiin uudelleen alemmalla verokannalla, millä oli poikkeuksellisen suuri vaikutus. Uudelleenarvostuksella ei kuitenkaan ollut rahavirtavaikutusta. Laskennallisten nettoverovelkojen uudelleenarvostamisen lisäksi Suominen pystyi hyödyntämään Yhdysvalloissa uusien investointien nopeutettuja verotuspoistoja. Nopeutettujen verotuspoistojen käyttö lykkää tuloverojen maksua tuleville vuosille. Yhteensä Yhdysvaltojen verotuksen muutosten positiivinen vaikutus raportointikauden veroihin oli noin +8,3 milj. euroa, jonka ansiosta Suomen kokonaisverot olivat positiiviset.

Liikevaihto ja liikevoitto

1 000 euroa	2017	2016	2015
Liikevaihto	425 996	416 862	444 042
Liikevoitto	15 000	25 622	31 778
Oikaistu liikevoitto	15 000	25 622	31 249

Rahoitus

Katsauskauden lopussa 31.12.2017 korolliset nettovelat nimellisarvoilla laskettuna olivat 81,4 milj. euroa (56,6). Velkaantumisaste oli 59,8 % (39,6 %) ja omavaraisuusaste 41,8 % (45,3 %).

Nettorahoituskulut olivat vuonna 2017 yhteensä -2,6 milj. euroa (-3,2) eli 0,6 % (0,8 %) liikevaihdosta. Vuonna 2017 IAS 23 Vieraan pääoman menot -standardin edellyttämä vieraan pääoman kulujen aktivointi käyttöomaisuuteen pienensi korkokuluja 2,2 milj. eurolla (1,3). Valuuttakurssien muutokset rahoituserissä olivat -0,6 milj. euroa (-0,2).

Liiketoiminnan rahavirta oli 22,2 milj. euroa (28,5). Osakekohtainen liiketoiminnan rahavirta oli 0,39 euroa (0,56). Liiketoiminnan rahavirran rahoituseriin, -5,6 milj. euroa (-3,9), vaikuttivat merkittävimmin erinä katsauskaudella maksetut korot sekä uudelleenrahoitukseen liittyneet kulut. Vuoden alusta käyttöpääomaa oli sitoutunut 8,0 milj. euroa (2016: sitoutunut 6,3). Rahoituksen rahavirtaa paransi Joustopakkaukset-liiketoiminnan myynnin yhteydessä heinäkuussa 2014

myönnetyn lainasaamisen lyhennykset, 1,6 milj. euroa. Rahoituksen rahavirta heikkeni 5,2 milj. eurolla vuonna 2014 liikkeelle lasketun joukkovelkakirjalainan takaisinostotarjoukseen ja osittaiseen takaisinostoon liittyvien kulujen sekä uuden joukkovelkakirjalainan liikkeellelaskuun liittyvien kulujen vuoksi.

Uudelleenrahoitus tilikaudella 2017

Suominen uusi rahoituksensa tilikaudella 2017. Yhtiö tiedotti 25.9.2017 aikovansa laskea liikkeelle uuden joukkovelkakirjalainan ja julkaisi 6.10.2017 uuden 100 milj. euron suuruisen syndikaattilainajärjestelyn.

Suomisen uusi 85 milj. euron suuruinen vakuudeton joukkovelkakirjalaina erääntyy 3.10.2022, sen kiinteä vuotuinen kuponkikorko on 2,50 % ja emissiokurssi oli 100,00 %. Lainaa merkitsi 75 sijoittajaa. Joukkovelkakirjalaina otettiin Suomen hakemuksesta julkisen kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 10.10.2017. Joukkovelkakirjalainasta saatavat varat käytettiin osittain Suomen vuonna 2019 eräännyvien 75 milj. euron vakuudettomien 4,375 % kiinteäkorkoisten velkakirjojen (ISIN: FI4000108576) osittaiseen takaisinostoon (yhteensä 59,3 milj. euroa). Loppuosaa saatavista varoista voidaan käyttää Suomen yleisiin rahoitustarpeisiin. Nordea Bank AB (publ) ja Svenska Handelsbanken Ab (publ) toimivat joukkovelkakirjalainan liikkeellelaskun pääjärjestäjinä.

Joukkovelkakirjalainan liikkeellelaskun yhteydessä Suominen sopi uudesta syndikaattilainajärjestelystä. Lainarahoitus sisältää nelivuotisen 100 milj. euron luottolimiitin (revolving credit facility). Lainasopimus on solmittu Nordea Pankin ja Svenska Handelsbankenin kanssa. Uuden pankkilainan taloudelliset kovenantit ovat nettovelkojen suhde käyttökatteeseen (leverage ratio) sekä velkaantumisaste (gearing).

Uusi syndikaattilaina korvaa Suomen aiemman, vuonna 2014 tehdyn 55 milj. euron suuruisen syndikaattilainajärjestelyn, jossa luotonantajina olivat Nordea Pankki ja OP Yrityspankki (aiemmin Pohjola Pankki).

Investoinnit

Vuonna 2017 Suominen bruttoinvestoinnit olivat 37,2 milj. euroa (53,3). Bruttoinvestoinnit liittyivät pääasiassa märkärausainlinjainvestointiin Bethunen tehtaalla Yhdysvalloissa. Lisäksi Suomisella on käynnissä konserninlaajuinen hanke tietojärjestelmien uudistamiseksi. Uudistetut tietojärjestelmät otettiin ensimmäisenä käyttöön Alicanten tehtaalla Espanjassa huhtikuussa 2017, eikä käyttöönotosta aiheutunut merkittäviä ongelmia. Muut investoinnit olivat pääosin ylläpitoinvestointeja.

Katsauskauden poistot olivat -19,3 milj. euroa (-18,5).

Investoinnit ja poistot ja arvonalentumiset

1 000 euroa	2017	2016	2015
Bruttoinvestoinnit	37 210	53 320	23 660
% liikevaihdosta	8,7	12,8	5,7
Poistot	-19 349	-18 520	-17 975
Arvonalentumistappiot ja niiden peruutukset, netto	-	-	291

Tunnusluvut	2017	2016	2015
Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,6	11,6	14,4
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	6,6	11,6	15,9
Omavaraisuusaste, %	41,8	45,3	43,2
Korolliset nettovelat, milj. euroa [†]	81,4	56,6	32,5
Sijoitettu pääoma, milj. euroa	246,6	237,3	222,6
Velkaantumisaste, %	59,8	39,6	25,9

[†]Nimellisarvoon

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2017	2016	2015
Osakekohtainen tulos, euroa, laimentamaton [†]	0,27	0,29	0,32
Osakekohtainen tulos, euroa, laimennettu [†]	0,25	0,26	0,29
Osakekohtainen liiketoiminnan rahavirta, euroa [†]	0,39	0,56	0,54
Osakekohtainen oma pääoma, euroa [†]	2,37	2,81	2,50
Hinta / osakekohtainen tulos (P/E)	16,5	14,1	19,4
Osakekohtainen osinko / varojen jako, euroa ^{**}	0,11	0,11	0,10
Osinkosuhde / varojen jakosuhte, %	41,0	37,6	31,3
Efektiivinen osinkotuotto, %	2,49	2,66	1,31

[†] Vuoden 2015 luvut on oikaistu vuonna 2016 toteutetun osakkeiden yhdistämisen vaikutuksella.

^{**} 2017 hallituksen ehdotus varsinaiselle yhtiökokoukselle pääoman palautuksesta.

Osakekohtaiset tunnusluvut ovat osakeantioikaistuja. Osakekohtaisten tunnuslukujen laskenta on esitetty konsernitilinpäätöksessä.

Neljännesvuosikehitys 2017

1 000 euroa	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	2017
Liikevaihto	112 920	112 002	102 380	98 694	425 996
Oikaistu liikevoitto	6 258	4 391	4 618	-267	15 000
% liikevaihdosta	5,5	3,9	4,5	-0,3	3,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-	-	-	-	-
Liikevoitto	6 258	4 391	4 618	-267	15 000
% liikevaihdosta	5,5	3,9	4,5	-0,3	3,5
Nettorahoituskulut	-157	-285	-1 139	-988	-2 570
Voitto ennen tuloveroja	6 102	4 105	3 478	-1 256	12 430
% liikevaihdosta	5,4	3,7	3,4	-1,3	2,9

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Vuonna 2017 Suominen organisoii uudelleen tutkimus- ja kehitystoimintonsa. Aiempi Tutkimus & kehitys -toiminto yhdistettiin Teknologia & Investoinnit -toimintoon ja näistä muodostettiin uusi Teknologia-toiminto. Markku Koivisto nimitettiin uuteen teknologiajohtajan tehtävään johtamaan uutta Teknologia-toimintoa.

Teknologia-toiminnossa työskenteli vuoden lopussa yhteensä 21 (20) henkilöä. Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot olivat 4,7 milj. euroa (4,3) eli 1,1 % (1,0) liikevaihdosta.

Suomisen visiona on muuttaa ihmisten käsitys kuitukankaista. Lisäksi yksi yhtiön strategian kolmesta kulmakivestä on kyky valmistaa kuitukankaita, joita muut eivät pysty valmistamaan. Näiden tavoitteiden myötä Suominen panostaa tutkimukseen ja tuotekehitykseen voidakseen tarjota asiakkailleen markkinoiden parhaat tai jopa ainutlaatuiset kuitukangasratkaisut. Suomisen strategisena tavoitteena on kasvattaa korkean lisäarvon tuotteiden osuutta portfolioissaan.

Suominen Oyj omistaa kaikki liiketoimintaan liittyvät patentit sekä niihin liittyvät teknologiat, tietotaidon, prosessit, reseptit ja kaikki muut Suominen Oyj:n kehittämät ratkaisut. Tavoitteena on, että yhtiöllä on laajat teolliset oikeudet kuitukangaspohjaisiin sovelluksiin ja niihin liittyviin tuotantoteknologioihin sekä tarvittavat testi- ja pilottilinjat, joiden avulla se voi tarjota konserniyhtiöille parhaan mahdollisen tuen nykyisten ja tulevien asiakastarpeiden tyydyttämiseksi.

Henkilöstö

Suomisen palveluksessa oli vuonna 2017 keskimäärin 670 (646) ja tilikauden päättyessä 663 (650) henkilöä. Lisää henkilöstöä palkattiin lähinnä Tuotantolaitokset-funktioon sekä myyntiin ja markkinointiin.

Henkilöstötunnuslukuja

	2017	2016	2015
Henkilöstö keskimäärin	670	646	614
Palkat ja palkkiot, 1 000 euroa	35 577	32 482	33 910

Ympäristö

Suomisen tavoitteena on vähentää toiminnasta aiheutuvaa ympäristökuormitusta sekä minimoida tuotteiden ympäristövaikutukset niiden koko elinkaaren ajalla. Toiminnan jatkuvan parantamisen ja tehostamisen lisäksi ympäristötyötä ohjaavat materiaalien uudelleenkäytön ja kierrättämisen periaatteet. Suominen on sitoutunut huomioimaan toimintansa ympäristövaikutukset Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Suominen toimii kaikkialla paikallisen lainsäädännön ja viranomaisohjeiden mukaan. Joihinkin konsernin yksiköiden toimintoihin vaaditaan erillisiä ympäristölupia. Suomisen kahdeksasta tehtaasta seitsemällä (Alicante, Bethune, Cressa, Green Bay, Mozzate, Nakkila ja Windsor Locks) on ISO 14001 -ympäristösertifikaatti.

Suomisen toiminnan ympäristövaikutukset syntyvät pääosin tuotannossa tarvittavista raaka-aineista, käytetystä energiasta ja vedestä sekä tuotannossa syntyvästä jätteestä. Ympäristövaatimukset huomioidaan jo tuotekehityksen alkuvaiheista lähtien. Tavoitteena on hyödyntää raaka-aineita, energiaa, vettä ja muita resursseja, kuten pakkausmateriaaleja ja kuljetuspalveluja, mahdollisimman tehokkaasti. Konserni keskittyy järjestelmällisesti vähentämään jätteen määrää ja tehostamaan energian ja veden käyttöä. Suomisen tuotetarjontaan kuuluu jo tällä hetkellä uusiutuvista materiaaleista valmistettuja sertifioituja vaihtoehtoja. Lisäksi yhtiö kehittää jatkuvasti tuotevalikoimaansa huomioiden ympäristökysymysten lisäksi myös sosiaalisen vastuun näkökohdat.

Tuotteiden valmistuksessa käytetään pääasiassa viskoosia, sellua, polypropeenia ja polyesteria. On olemassa riski, että tuotantolaitoksista pääsee ympäristöön haitallisia aineita. Suomisen ympäristöriskit pyritään hallitsemaan osana tuotannon ohjausta laatu- ja ympäristöjärjestelmien avulla.

Suomisen tuotantolaitoksilla käytettiin vuonna 2017 erilaisia raaka-aineita yhteensä 139 514 tonnia (136 387 tonnia vuonna 2016), energiaa 1 738 424 gigajoulea (1 663 509) ja vettä 5 327 657 m³ (5 202 914 m³). Tuotantolaitoksilla syntyi kaatopaikkajätettä yhteensä 2 256 tonnia (1 400).

Suomisen ympäristöasioita on esitelty laajemmin vuosikertomuksen 2017 muita kuin taloudellisia tietoja koskevassa raportissa.

Suominen-konsernin ympäristömenot olivat 2,2 milj. euroa (2,2). Merkittäviä aktivoitavia ympäristömenoja ei ollut.

Osaketiedot

Osakepääoma

Suominen Oyj:n kauppakisteriin rekisteröityjen osakkeiden määrä 31.12.2017 oli 58 259 219 osaketta, ja osakepääoma oli 11 860 056,00 euroa. Suomisella on yksi osakesarja, ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa sekä samansuuruiseen osinkoon. Suomisen osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään.

Suominen Oyj:n osakkeiden määrä kasvoi tilikaudella 2017 yhteensä 6 593 577 osakkeella. Osakemäärän kasvu johtui hybridilainan ja sen korkojen konvertoinnista osakkeiksi. Hybridilainan konvertointi osakkeiksi on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Omat osakkeet

Raportointikauden lopussa 31.12.2017 Suominen Oyj:n hallussa oli 876 280 omaa osaketta. Vuonna 2017 yhtiö luovutti yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti 2.6.2017 hallituksen jäsenien vuosipalkkion osakkeina maksettavan osuuden, yhteensä 16 807 osaketta.

Vaihto ja kurssi

Suominen Oyj:n osakkeiden (SUU1V) vaihto Nasdaq Helsingissä 1.1.–31.12.2017 oli 5 405 584 osaketta eli 10,4 % osakkeiden keskimääräisestä määrästä ilman omia osakkeita. Osakkeen ylin kurssi katsauskaudella oli 5,22 euroa, alin 3,86 euroa ja kaupankäyntivolyyymilla painotettu keskimurssi 4.53 euroa. Katsauskauden ensimmäisen kaupankäyntipäivän 2.1.2017 päätöskurssi oli 4,25 euroa ja viimeisen kaupankäyntipäivän 29.12.2017 päätöskurssi oli 4,42 euroa.

Yhtiön osakekannan markkina-arvo ilman omia osakkeita 31.12.2017 oli 253,6 milj. euroa.

Hallituksen valtuutukset

Hallituksella on 15.3.2017 pidetyn yhtiökokouksen antama valtuutus päättää enintään 400 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Osakkeita hankitaan käytettäväksi yhtiön osakeperusteisiin kannustinjärjestelmiin, hallituksen jäsenyyspalkkioiden maksamiseksi, vastikkeena liiketoimintaan liittyvissä hankinnoissa tai yhtiöllä pidettäväksi, muutoin luovutettaviksi tai mitätöitäviksi. Omat osakkeet hankitaan muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä. Osakkeet hankitaan ja maksetaan Nasdaq Helsinki Oy:n ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen mukaisesti. Valtuutus on voimassa 30.6.2018 saakka.

Hallituksella on varsinaisen yhtiökokouksen 16.3.2016 antama valtuutus päättää uusien osakkeiden antamisesta ja/tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta ja/tai osakeyhtiölain 10. luvun 1 §:ssä tarkoitettujen optio- ja muiden erityisten oikeuksien antamisesta. Uusia osakkeita voidaan antaa ja/tai yhtiön tai sen konserniyhtiön hallussa olevia yhtiön omia osakkeita voidaan luovuttaa yhteensä enintään 5 000 000 kappaletta. Yhtiön antamien optio- ja muiden erityisten oikeuksien nojalla merkittävien uusien osakkeiden ja yhtiön hallussa olevien luovutettavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla enintään yhteensä 5 000 000 kappaletta, joka määrä sisältyy edellä mainittuun enimmäismäärään. Valtuutus on voimassa 30.6.2019 saakka.

Hallituksen palkkioiden osakkeina maksettava osuus

Yhtiökokous päätti pitää hallituksen jäsenten palkkiot ennallaan lukuun ottamatta hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkiota, jota päätettiin korottaa 10 000 eurolla. Hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio on 60 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajan vuosipalkkio 37 500 euroa ja muiden hallituksen jäsenten vuosipalkkio 28 000 euroa. Lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkioita siten, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan 500 euron kokouspalkkio kokouksesta, joka pidetään hallituksen jäsenen kotimaassa ja 1 000 euron kokouspalkkio kokouksesta, joka pidetään muualla kuin hallituksen jäsenen kotimaassa. Hallituksen jäsenten vuosipalkkioista 60 % maksetaan rahana ja 40 % Suominen Oyj:n osakkeina. Kulukorvaukset maksetaan yhtiön voimassa olevan matkustussäännön mukaisesti.

Edellä mainitusta palkkioista osakkeina luovutettava osakemäärä määritettiin Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämässä pörssikaupankäynnissä määräytyneen osakkeen arvon perusteella seuraavasti: osakkeen arvona käytettiin osakkeen kaupankäyntimäärillä painotettua keskimurssia Suominen Oyj:n tammi-maaliskuun 2017 osavuositarkastuksen julkaisupäivää seuraavan kuukauden ajalta. Osakkeet (16 807 kappaletta) luovutettiin hallituksen päätöksellä yhtiön hallussa olevista omista osakkeista 2.6.2017. Koska kyseessä on yhtiökokouksen yksityiskohtaisen päätöksen toimeenpanosta, hallitus ei käyttänyt päätöksen tekemisessä itsenäistä harkintavaltaa. Luovutettavat osakkeet ovat samaa lajia kuin yhtiön muut osakkeet.

Vuonna 2017 voimassa olleet johdon ja avainhenkilöiden osakeperusteiset kannustinjärjestelmät

Suominen Oyj:lla on johdon ja avainhenkilöiden osakeperusteinen kannustinjärjestelmä, joka jakautuu osakepalkkiojärjestelmään sekä sitouttavaan osakepalkkiojärjestelmään.

Osakepalkkiojärjestelmä

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksota, kalenterivuodet 2015–2017, 2016–2018 sekä 2017–2019. Hallitus päättää erikseen uusista ansaintajaksosta. Lisäksi hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet sekä ansaintajaksolle osallistuvat henkilöt kunkin ansaintajakson alussa. Osakepalkkiojärjestelmän kohde-

ryhmään kuuluu ansaintajaksosta riippuen noin 15–20 henkilöä. Hallituksella on oikeus leikata järjestelmän mukaisia palkkioita, jos hallituksen osakkeen pörssikurssille asettamat rajat täyttyvät.

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2015–2017 perustuu konsernin liikevaihdon kasvuun, liikevoittomarginaaliin (EBIT %) ja sijoitetun pääoman tuottoon (ROI %). Ansaintajaksolta 2015–2017 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 460 000 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016–2018 perustuu konsernin liikevaihdon kasvuun, liikevoittomarginaaliin (EBIT %) ja sijoitetun pääoman tuottoon (ROI %). Ansaintajaksolta 2016–2018 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 245 000 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2017–2019 perustuu konsernin liikevaihdon kasvuun, liikevoittomarginaaliin (EBIT %) ja sijoitetun pääoman tuottoon (ROI %). Ansaintajaksolta 2017–2019 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 480 000 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Mahdolliset palkkiot ansaintajaksolta 2015–2017 maksetaan vuonna 2018; ansaintajaksolta 2016–2018 vuonna 2019 ja ansaintajaksolta 2017–2019 vuonna 2020. Palkkiot maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta osallistujalle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli osallistujan työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Toimitusjohtajan on omistettava puolet järjestelmistä saamastaan netto-osakemäärästä, kunnes hänen osakeomistuksensa yhteensä vastaa hänen bruttovuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin toimitusjohtajan toimisuhte konserniyhtiöön jatkuu. Konsernin johtoryhmän jäsenen on omistettava puolet järjestelmistä saamastaan netto-osakemäärästä, kunnes hänen osakeomistuksensa yhteensä vastaa puolta hänen bruttovuosipalkkansa arvosta. Tämä

osakemäärä on omistettava niin kauan kuin osallistujan työ- tai toimisuhte konserniyhtiöön jatkuu.

Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä

Sitouttavassa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi kolmen vuoden ansaintajakso, kalenterivuodet 2015–2017. Palkkion saaminen tästä järjestelmästä edellyttää, että järjestelmään osallistuva henkilö omistaa tai hankkii yhtiön osakkeita hallituksen päättämän määrän. Lisäksi palkkion saaminen on sidottu osallistujan työ- tai toimisuhteen voimassaoloon palkkion maksuhetkellä.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluvat konsernin johtoryhmän ja laajennetun johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 127 478 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Osakepalkkiojärjestelmien ehtoihin tehtiin tekniset täsmennykset 21.3.2016 toteutetun osakkeiden yhdistämisen jälkeen.

Vuonna 2017 päätetyt uudet johdon ja avainhenkilöiden osakeperusteiset kannustinjärjestelmät

Suominen Oyj:n hallitus hyväksyi 11.12.2017 konsernin johdolle ja avainhenkilöille uuden osakeperusteisen kannustinjärjestelmän. Uuden kannustinjärjestelmän tavoitteena on yhdistää osakkeenomistajien sekä johdon ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon lisäämiseksi pitkällä aikavälillä, sitouttaa osallistujat yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen, yhtiön osakkeiden ansaitsemiseen ja kerryttämiseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Uudessa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi kolmivuotinen ansaintajakso, kalenterivuodet 2018–2020. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa. Osakepalkkiojärjestelmän piirissä on noin 20 henkilöä mukaan lukien toimitusjohtaja. Hallitus on oikeutettu leikkaamaan kannustinjärjestelmän mukaisia palkkioita, mikäli hallituksen Suominen Oyj:n osakkeen pörssikurssille asettamat raja-arvot täyttyvät.

Kannustinjärjestelmästä mahdollisesti maksettavat palkkiot vuosina 2018–2020 perustuvat osakkeen suhteelliseen kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR) ja liikevoitto-

prosenttiin (EBIT %). Ansaintajaksolta 2018–2020 mahdollisesti maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 502 000 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Ansaintajakson 2018–2020 mahdolliset palkkiot maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana vuonna 2021. Käteisenä maksettava osuus on tarkoitettu kattamaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut. Mikäli osallistujan työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Konsernin johtoryhmän jäsenen on omistettava puolet järjestelmän perusteella saamastaan netto-osakemäärästä, kunnes hänen osakeomistuksensa vastaa yhteensä puolta hänen vuotuisesta bruttopalkastaan. Suominen Oyj:n toimitusjohtajan on omistettava puolet järjestelmästä saamastaan netto-osakemäärästä, kunnes hänen osakeomistuksensa vastaa yhteensä hänen yhden vuoden bruttovuosipalkkaansa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin osallistujan työ- tai toimisuhte konserniyhtiöön jatkuu.

Hybridilaina ja lainaosuuksien konvertoinnit osakkeiksi 2017

Suominen Oyj laski helmikuussa 2014 liikkeelle 17,5 milj. euron osakkeiksi vaihdettavan hybridilainan. Lainaehtojen mukaan hybridilainan merkitsijöillä on oikeus vaihtaa lainaosuutensa ja niille kertyneet korot Suominen Oyj:n osakkeiksi 11.2.2014–10.2.2018 välisenä aikana 2,50 euron vaihtokurssilla.

Lainaosuuksia ja niille kertyneitä korkoja vaihdettiin tilikaudella 2017 yhteensä 6 593 577 uuteen Suominen Oyj:n osakkeeseen. Osakkeiden vaihtokurssi merkittiin Suominen sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Kaikki hybridilainan osuudet on nyt vaihdettu uusiksi Suominen Oyj:n osakkeiksi eikä Suominen osakkeiden lukumäärä enää nouse hybridilainan osuuksien osakkeiksi vaihtamisen seurauksena.

Osakkeenomistajat

Vuoden 2017 lopussa Suomisella oli 4 146 osakkeenomistajaa. Suominen tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä sopimuksia. Lisätietoja johdon

osakeomistuksista sekä taulukko suurimmista osakkeenomistajista on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Arvopaperimarkkinalain 9. luvun 5 § mukaiset ilmoitukset

Ahlstrom Capital Oy:n konserniyhtiö AC Invest Two BV ilmoitti Suominen Oyj:lle 12.12.2017, että sen omistus Suomisessa alittaa 25 % liputusrajan. AC Invest Two BV:n omistus laski 25,92 %:sta 23,95 %:iin. Omistusosuuden lasku johtui Suominen osakemäärän kasvusta 58 259 219 osakkeeseen, kun yhtiön hybridilainan osuuksia vaihdettiin uusiin Suominen Oyj:n osakkeisiin. AC Invest Two BV:n omistamien osakkeiden määrä säilyi ennallaan.

Oy Etra Invest Ab (Erkki Etolan määräysvalta-yhteisö) ilmoitti Suominen Oyj:lle 2.6.2017, että sen omistusosuus Suomisessa ylittää 10 % liputusrajan, kun Suominen liikkeelle laskeman hybridilainan osuuksia ja kertyneitä korkoja vaihdetaan Suominen Oyj:n osakkeiksi.

Valtiovarainministeriön asetuksen 1020/2012 edellyttämät tiedot, joita ei ole esitetty konsernitilinpäätöksessä

Suominen Oyj:n osakkeiden tai niihin oikeuttaviin arvopapereiden siirtoon ei ole rajoituksia eikä niihin liity lunastus- tai suostumuslausekkeita.

Suominen Oyj ei ole osallisena sellaisissa järjestelyissä, joissa osakkeeseen tai siihen oikeuttavaan arvopaperiin liittyvät taloudelliset oikeudet ja arvopaperin hallinta on erotettu toisistaan.

Suominen Oyj:n yhtiöjärjestyksen sekä osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous valitsee hallituksen. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitus päättää toimitusjohtajan valitsemisesta. Yhtiöjärjestyksessä ei ole erillisiä määräyksiä yhtiöjärjestyksen muuttamisesta. Osakkeiden liikkeelle laskemisesta ja omien osakkeiden hankkimisesta päättää yhtiökokous osakeyhtiölain mukaisesti.

Suominen Oyj:n hallituksen jäsenillä ei ole erillisiä sopimuksia yhtiön kanssa koskien korvauksia, kun hallituksen jäsen eroaa tehtävästään, hänet erotetaan tehtävästään tai heidän tehtävänsä

päättyy julkisen ostotarjouksen seurauksena. Toimitusjohtajalla ei ole erillistä sopimusta siltä varalta, että hänen sopimuksensa päätettäisiin julkisen ostotarjouksen johdosta. Suominen Oyj:n ja yhtiön toimitusjohtajan välisen sopimuksen mukaan yhtiön irtisanoessa sopimuksen toimitusjohtajalle maksetaan erokorvauksena 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava summa. Muut toimitusjohtajasopimuksen keskeiset ehdot on kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 32 ja Suominen Oyj:n palkka- ja palkkioselvityksessä vuodelta 2017.

Nimitystoimikunnan kokoonpano

Suominen Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti Suominen Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan valittiin yhtiön kolmen suurimman osakkeenomistajan ilmoittamat edustajat. Nimeämiseen oikeutetut osakkeenomistajat määräytyivät 1.9.2016 ja 1.9.2017 rekisteröityinä olevien omistustietojen perusteella. Lisäksi Suominen Oyj:n hallituksen puheenjohtaja toimii nimitystoimikunnan neljäntenä jäsenenä.

Tilikaudella 2017 nimitystoimikunnan kokoonpano oli seuraava:

- Thomas Ahlström, Antti Ahlström Perilliset Oy:n toimitusjohtaja ja Ahlström Capital Oy:n hallituksen jäsen (AC Invest Two B.V.:n nimeämänä edustajana)
- Erkki Etola, Oy Etra Invest Ab:n toimitusjohtaja (Oy Etra Invest Ab:n nimeämänä edustajana)
- Reima Rytsölä, Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiö Varman varatoimitusjohtaja, Sijoitukset (Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiö Varman nimeämänä edustajana)
- Jorma Eloranta, Suomen hallituksen puheenjohtaja (15.3.2017 asti)
- Jan Johansson, Suomen hallituksen puheenjohtaja (15.3.2017 alkaen)

Nimitystoimikunta toimittaa ehdotuksensa Suominen Oyj:n hallitukselle varsinaista yhtiökokousta edeltävän helmikuun 1. päivään mennessä.

Varsinainen yhtiökokous

Suominen Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 15.3.2017. Yhtiökokous päätti, että tilikaudelta 2016 jaetaan osinkoa 0,11 euroa osakkeelta.

Yhtiökokous vahvisti yhtiön ja konsernin tilinpäätöksen tilikaudelta 2016 ja myönsi vastuuvapauden yhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin kuusi (6). Seuraavaksi toimikaudeksi, joka päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, hallitukseen valittiin uudelleen Andreas Ahlström, Risto Anttonen, Hannu Kasurinen, Laura Raitio ja Jaana Tuominen. Lisäksi hallitukseen valittiin uudeksi jäseneksi ja puheenjohtajaksi Jan Johansson. Päätökset hallituksen palkkioista, hallituksen jäsenten lukumäärästä sekä hallituksen kokoonpanosta olivat Suomen osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotusten mukaisia.

Suominen Oyj:n tilintarkastajaksi valittiin Ernst & Young Oy, tilintarkastusyhteisö, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Kristina Sandin. Tilintarkastajan palkkio päätettiin maksaa yhtiön hyväksymän laskun mukaan. Päätös oli hallituksen ehdotuksen ja tarkastusvaliokunnan suosituksen mukainen.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 400 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Osakkeita hankitaan käytettäväksi yhtiön osakeperusteisiin kannustinjärjestelmiin, hallituksen jäsenyyspalkkioiden maksamiseksi, vastikkeena liiketoimintaan liittyvissä hankinnoissa tai yhtiöllä pidettäväksi, muutoin luovutettaviksi tai mitätöitäviksi. Omat osakkeet hankitaan muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä. Valtuus on voimassa 30.6.2018 saakka.

Hallituksen järjestäytyminen ja valiokunnat

Varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen 15.3.2017 pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi Risto Anttonen varapuheenjohtajakseen.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Hannu Kasurinen. Jäseniksi valittiin uudelleen Andreas Ahlström ja Jaana Tuominen. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Jan Johansson. Jäseniksi valittiin uudelleen Risto Anttonen ja Laura Raitio.

Muutokset konsernirakenteessa

Suominen Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö Suominen Holding Italy S.r.l. fuusioitui 1.9.2017 tytäryhtiönsä Mozzate Nonwovens S.r.l.:ään.

Suomisen Ranskassa, Vaulx-Milieussa sijainneen sivuliikkeen sulkeminen rekisteröitiin Ranskan viranomaisille 20.12.2017.

Johtoryhmän kokoonpano 2017

Tilikaudella 2017 sekä 30.1.2018 Suomen johtoryhmän muodostivat:

Nina Kopola, toimitusjohtaja, johtoryhmän puheenjohtaja

Tapio Engström, talousjohtaja

Lynda A. Kelly, johtaja, Care-liiketoiminta

Larry Kinn, johtaja, Operational Excellence (johtaja, tuotantolaitokset, Etelä- ja Pohjois-Amerikka 1.4.2017 asti)

Markku Koivisto, teknologiajohtaja (27.3.2017 alkaen)

Ernesto S. Levy, johtaja, Convenience-liiketoiminta

Mimoun Saïm, johtaja, tuotantolaitokset, (johtaja, tuotantolaitokset, EMEA 1.4.2017 asti)

Hannu Sivula, henkilöstöjohtaja

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Arvio Suominen liikevaihdon kehityksestä perustuu osaksi asiakkaiden yhtiölle antamiin ennusteisiin ja toimitussuunnitelmiin. Ennusteiden ja suunnitelmien muutokset markkinatilanteen muutosten tai asiakkaiden varastomuutosten johdosta voivat muuttaa liikevaihtoa ennustetusta.

Suominen asiakaskunta on varsin keskittynyt, mikä lisää asiakaskohtaista riskiä. Asiakaskeskittyneisyys voi vaikuttaa Suominen tulokseen, jos asiakkaiden ostokäyttäytyminen muuttuu kulutuksen muutosten seurauksena tai jos myynnissä tapahtuu menetyksiä. Kymmenen suurimman asiakkaan osuus konsernin liikevaihdosta on 63 % (63 %). Suurimpien asiakkaiden kohdalla pyritään pitkäaikaisiin sopimuksiin. Käytännössä asiakassuhteet ovat voimassa useiden vuosien ajan. Asiakkaisiin liittyvää luottoriskiä hallitaan hallituksen hyväksymän riskipolitiikan mukaisesti. Asiakkaille vahvistetaan luottorajat luottokelpoisuustietoihin ja liikesuhteeseen perustuen. Yhtiö käyttää myös vientitakuuta ja asiakasriskin vakuuttamista rajoitetussa määrin.

Yhdysvaltojen suuri painoarvo Suominen liiketoiminnassa lisää Yhdysvaltain dollariin liittyvän valuuttariskin merkitystä konsernin kokonaisvaluuttariskipositiossa. Suominen suojaa tätä valuuttaposiitiota suojauspolitiikkansa mukaisesti.

Etelä-Amerikan markkinoille tyypilliset riskit, kuten voimakkaat muutokset toimintaympäristössä ja valuuttakursseissa, voivat vaikuttaa Suominen toimintaan Brasiliassa.

Suominen ostaa merkittäviä määriä sellu- ja öljypohjaisia raaka-aineita vuosittain. Raaka-aineet ovat toiminnassa suurin kustannuserä. Raaka-aineiden nopeat hinnanvaihtelut maailmanmarkkinoilla vaikuttavat Suominen kannattavuuteen. Suominen tulokseen raaka-aineiden hintojen muutokset vaikuttavat nopeasti, koska varastot vastaavat 2–4 viikon kulutusta ja raaka-aineiden hintamuutokset siirtyvät sopimus pohjaisiin myyntihintoihin arvioilta 2–5 kuukauden viiveellä.

Suominen pääraaka-aineiden pitkälliset toimituskatkokset voisivat aiheuttaa tuotannon keskeytyksiä ja vaikuttaisivat näin häiritsevästi yhtiön liiketoimintaan. Suomisella on useampia

suuria kansainvälisiä raaka-ainetoimittajia, minkä vuoksi merkittävät toimituskatkokset ovat epätodennäköisiä.

Suomisella on lukuisia alueellisia, kansallisia ja kansainvälisiä kilpailijoita sen eri tuoteryhmissä. Joissakin tuoteryhmissä on tällä hetkellä ylitarjontaa Suominen molemmilla päämarkkina-alueilla. Uuden teknologian tuotteet ja tuonti halpojen valmistuskustannusten maista saattavat vähentää Suominen tuotteiden kilpailukykyä. Mikäli Suominen ei pysty kilpailemaan houkuttelevalla tuotetarjonnalla, se voi menettää markkinaosuuttaan. Kilpailu voi johtaa lisääntyneeseen hintapaineeseen, joka kohdistuu yhtiön tuotteisiin.

Suominen investoi jatkuvasti tuotantolaitoksiinsa. Investointien käyttöönotto voi myöhästyä suunnitellusta, investoinnit voivat maksaa alkuperäistä arviota enemmän tai tuottaa suunniteltua vähemmän hyötyä. Investointien käyttöönottovaiheessa voi ilmetä tilapäisiä toiminnan häiriöitä.

Suominen liiketoiminta riippuu yhtiön käyttämien tietojärjestelmien ja ohjelmistojen turvallisuudesta ja vakauksesta sekä kyberriskien hallinnan onnistumisesta. Mikäli kyberriskit realisoituisivat tai Suominen tietojärjestelmiä tai ohjelmistoja ei voisi käyttää tai niissä olisi merkittäviä ja pitkäaikaisia käyttöön vaikuttavia ongelmia, Suominen maine sekä kyky toimittaa tuotteita asiakkaille sovitun aikataulun mukaisesti, tilata raaka-aineita ja hallita varastojaan voisi heikentyä.

Suominen liiketoiminta saattaa olla vaarassa keskeytyä äkillisten ja ennakoimattomien tapahtumien johdosta, kuten sähkönjakelun keskeytysten tai palo- ja vesivahinkojen vuoksi. Suominen ei ehkä pysty säätelemään näitä tilanteita omilla ennakoivilla toimillaan, mikä saattaa aiheuttaa keskeytyksiä liiketoiminnossa. Konsernin vahinkoriskit vakuutetaan siten, että toiminnan jatkuvuus on turvattu. Suomisella on voimassa asianmukaiset vahinko- ja keskeytysvakuutukset, joiden perusteella arvioidaan, että vahingot voidaan korvata ja keskeytymisestä aiheutuva taloudellinen haitta kattaa.

Suominen käyttää tuotantotoimintaansa tiettyjä teknologioita. Yhtiön johdon näkemyksen mukaan valitut teknologiat ovat kilpailukykyisiä, eikä Suomisella ole tarvetta tehdä merkittäviä investointeja uusiin teknologioihin. Ei kuitenkaan ole

poissuljettua, että tehdyt teknologiavalinnat osoittautuisivat virheellisiksi ja tarvetta investoinneille syntyisi esimerkiksi uusien tai korvaavien teknologioiden kehityksen myötä.

Suominen on pyrkinyt suojautumaan tuotevastuuriskeiltä järjestelmällisillä laadunvalvontaprosesseilla sekä tuotevastuvakuutuksin. Tutkimus- ja kehitystoiminta varmistaa tuotteiden turvallisuuden tuotekehitysvaiheessa. Jatkuva laaduntarkkailu varmistaa tuotteiden laadun valmistuksessa. Yhtiön johto pitää merkittäviä tuotevastuuseen perustuvia vaatimuksia epätodennäköisinä eikä johdon tiedossa ole tällaisia vaatimuksia.

Suominen on tuloverotuksen kohteena useassa eri maassa. Tuloverojen kokonaismäärän arvioiminen koko konsernin tasolla edellyttää huolellista harkintaa ja useiden liiketoimien ja laskelmien osalta lopullisen veron määrä on epävarma. Veroriskit liittyvät myös verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin, ja riskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunoroituksiin tai veroviranomaisten määräämiin sanktioihin, jotka puolestaan voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen taseeseen edellyttää, että verotuksessa vahvistettuja tappioita voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyviä verotuksellisia voittoja vasten.

Konserni altistuu liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille, joita ovat muun muassa valuutta-, korko-, vastapuoli-, likviditeetti- ja luottoriski. Konsernin rahoitusriskejä hallitaan hallituksen vahvistaman politiikan mukaisesti. Konsernin rahoitusriskit on kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 3.

Suominen liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Arvonalentumistestauksessa on omaisuuserien kerrytettävissä olevat rahamäärät määritetty käyttöarvon avulla, joka on saatu diskonttaamalla arvioidut tulevat rahavirrat. Toteutuneet rahavirrat voivat poiketa arvioiduista diskontatuista tulevasta rahavirroista. Arvioituihin tuleviin rahavirtoihin liittyviä epävarmuustekijöitä ovat muun muassa omaisuuserien pitkä taloudellinen käyttöaika, tuotteiden ennustettujen myyntihintojen, tuotantokustannusten sekä laskelmissa käytetyn diskonttauskoron muutokset. Tulevaisuuteen liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi on mahdollista, että Suominen kerrytettävissä olevat rahamäärät eivät riitä kattamaan omaisuuserien, etenkin liikearvon, kirjanpitoarvoja. Mikäli

näin tapahtuu, on kirjattava omaisuuserien arvon aleneminen, joka toteutuessaan heikentää tulosta sekä omaa pääomaa. Liikearvon arvon alentumistestauksesta on kerrottu konsernitilinpäätöksessä.

Toimintaympäristö

Suomisen valmistamia kuitukankaita käytetään pääosin kuluttajille suunnatuissa päivittäistavaroissa, kuten erilaisissa kosteuspyyhkeissä, hygienia tuotteissa ja terveydenhuollon tuotteissa. Näillä Suomisen kohdemarkkinoilla yleinen taloudellinen tilanne säätelee kulutusksynnän kehitystä, vaikka päivittäistavaroiden kysyntä ei luonteeltaan ole kovin syklistä. Suomisen suurimmat markkina-alueet ovat Pohjois-Amerikka ja Eurooppa. Lisäksi yhtiö toimii Etelä-Amerikassa. Kuitukankaiden kysynnän kasvu on tyypillisesti ylittänyt bruttokansantuotteen kasvun muutamalla prosenttiyksiköllä.

Kuluttajien luottamus omaan talouteensa jatkui vahvana sekä euroalueella että Yhdysvalloissa vuonna 2017. Kuluttajien optimismi heijastui myös kuitukangastuotteiden kysyntään.

Suominen arvioi tuotteidensa kysynnän kehitystä yleisen markkinatilanteen ja erityisesti asiakkaiden kanssa tehtyjen puitesopimusten perusteella. Markkinoille tullut uusi tuotantokapasiteetti on jossain määrin kypsyttännyt lähinnä lastenhoidon pyyhintätuotteiden sekä wc:stä huuhteltavien tuotteiden markkinoita.

Kokonaisuutena Suominen odottaa kysynnän kasvun jatkuvan kohdemarkkinoillaan vuonna 2018 keskimäärin vuoden 2017 tasolla.

Suominen-konsernin emoyhtiön Suominen Oyj:n erillistilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolakia, kirjanpitoasetusta sekä muita tilinpäätöstä koskevia lakeja ja ohjeita noudattaen (FAS). Suominen-konsernin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS) noudattaen.

Suominen Oyj:n liikevaihto oli 21,6 milj. euroa (19,7) ja liiketappio -1,8 milj. euroa (-1,6). Nettorahoituskulut olivat +0,2 milj. euroa

(+8,6). Tilikauden voitto / tappio oli -0,5 milj. euroa (7,7). Yhtiö ei ole antanut lähipiirilainoja muille kuin konserniyhtiöille.

Emoyhtiön palveluksessa oli tilikaudella 2017 keskimäärin 30 (27) henkilöä ja vuoden lopussa 28 (29) henkilöä.

Emoyhtiö sulki sivuliikkeensä Ranskassa (rek. no 790118079). Sivuliikkeen sulkeminen rekisteröitiin Ranskan viranomaisille 20.12.2017.

Tietoja emoyhtiön erillistilinpäätöksestä

Emoyhtiön tunnuslukuja

1 000 euroa	2017	2016	2015
Liikevaihto	21 574	19 729	22 594
Liikevoitto / tappio	-1 804	-1 631	832
% liikevaihdosta	-8,4	-8,3	3,7
Nettorahoituskulut	173	8 567	9 268
Voitto / tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja tuloveroja	-1 631	6 936	10 100
Tilikauden voitto / tappio	-463	7 723	9 990
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,8	2,4	3,7
Palkat ja palkkiot	-2 880	-2 299	-3 921
Henkilöstö keskimäärin	30	27	27

2015 lukuja oikaistu vastamaan uudistetun kirjanpitolain vaatimuksia,

Näkymät vuodelle 2018

Suominen arvioi, että vuonna 2018 konsernin liikevaihto ja vertailukelpoinen liikevoitto ovat paremmat kuin vuonna 2017. Suomisen liikevaihto vuonna 2017 oli 426,0 milj. euroa ja liikevoitto 15,0 milj. euroa. Tilikausilla 2017 ja 2016 Suomisella ei ollut liikevoiton vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Vertailukelpoisen liikevoiton laskentakaava on esitetty Tunnuslukujen laskenta -osiossa.

Hallituksen ehdotus pääoman palautuksesta

Konsernin emoyhtiön, Suominen Oyj:n tappio tilikaudelta 1.1.–31.12.2017 oli 462 886,34 euroa. Osingonjakokelpoiset varat, sisältäen tilikauden tappion, olivat 6 592 975 euroa ja jakokelpoiset varat 94 016 127 euroa. Tilikauden päättymisen jälkeen yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Hallitus ehdottaa, että 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta palautetaan pääomaa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta 0,11 euroa osakkeelta ja että tappio siirretään kertyneisiin voittovaroihin. Pääoman palautuksen täsmäytyspäivä on 19.3.2018 ja maksupäivä 28.3.2018

Selvitys Suomisen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, palkka- ja palkkioselvitys sekä muita kuin taloudellisia tietoja sisältävä raportti

Selvitys Suomisen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2017 on julkaistu erillisenä kertomuksena Suomisen verkkosivuilla osoitteessa www.suominen.fi > Sijoittajille > Hallinto. Myös Suomisen palkka- ja palkkioselvitys vuodelta 2017 on julkaistu ja saatavana samasta osoitteesta. Molemmat selvitykset ovat myös osa Suomisen vuosikertomusta 2017.

Direktiivin 2014/95/EU ja kirjanpitolain edellyttämä, muita kuin taloudellisia tietoja sisältävä raportti on julkaistu erillisenä kertomuksena Suomisen verkkosivuilla www.suominen.fi > Sijoittajille > Hallinto. Se muodostaa myös Suomisen vuosikertomuksen 2017 Yritysvastuu-osion.

SUOMINEN OYJ
Hallitus

Konsernintilinpäätös (IFRS)

Konsernin tase

1 000 euroa

	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	5	15 496	15 496
Aineettomat hyödykkeet	6	17 470	14 133
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	7	136 649	135 510
Lainasaamiset	11	3 072	6 836
Myytavissä olevat varat	10	777	777
Muut pitkäaikaiset saamiset	11	1 744	2 524
Laskennalliset verosaamiset	28	5 142	3 424
Pitkäaikaiset varat yhteensä		180 349	178 698
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	9	44 241	42 631
Myyntisaamiset	11	57 560	53 946
Lainasaamiset	11	4 337	1 550
Muut lyhytaikaiset saamiset	11	4 236	7 274
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	28	7 703	2 008
Rahavarat		27 240	29 522
Lyhytaikaiset varat yhteensä		145 318	136 929
VARAT YHTEENSÄ		325 666	315 628

	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	15	11 860	11 860
Ylikurssirahasto		24 681	24 681
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		87 423	70 855
Omat osakkeet		-44	-44
Arvonmuutos- ja muut rahastot		264	10
Kurssierot	14	-3 151	12 613
Kertyneet voittovarot		15 084	6 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		136 117	126 300
Hybridilaina	16	-	16 525
Oma pääoma yhteensä		136 117	142 824
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	28	14 558	11 195
Velat etuusperusteisista järjestelyistä	20	984	1 081
Muut pitkäaikaiset velat	21	350	364
Joukkovelkakirjalainat	17	95 192	75 000
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	17	162	11 574
Pitkäaikaiset velat yhteensä		111 246	99 214
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset korolliset velat	17	15 118	7 923
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	28	32	280
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	21	63 154	65 388
Lyhytaikaiset velat yhteensä		78 304	73 590
Velat yhteensä		189 550	172 804
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		325 666	315 628

Konsernin tuloslaskelma

1 000 euroa

	Liite- tieto	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liikevaihto	22	425 996	416 862
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-383 839	-364 636
Bruttokate		42 157	52 226
Liiketoiminnan muut tuotot	23	1 764	1 909
Myynnin ja markkinoinnin kulut		-7 262	-7 364
Tutkimus- ja kehityskulut		-4 739	-4 330
Hallinnon kulut		-16 861	-16 191
Liiketoiminnan muut kulut	23	-59	-629
Liikevoitto		15 000	25 622
Nettorahoituskulut	27	-2 570	-3 190
Voitto ennen tuloveroja		12 430	22 432
Tuloverot	28	2 048	-7 199
Raportointikauden voitto		14 478	15 233
Osakekohtainen tulos, euroa			
Laimentamaton	30	0,27	0,29
Laimennettu		0,25	0,26

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 euroa

	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Raportointikauden voitto	14 478	15 233
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, jotka siirretään myöhemmin tulosvaikutteisiksi:		
Kurssierot	-17 083	7 881
Rahavirran suojausten käypien arvojen muutokset	267	245
Tulosvaikutteiseksi siirretyt erät	13	116
Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin siirretyt erät	-35	-188
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät tuloverot	1 328	-410
Yhteensä	-15 510	7 644
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:		
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	15	-110
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät tuloverot	-4	16
Yhteensä	11	-93
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	-15 500	7 551
Raportointikauden laaja tulos yhteensä	-1 022	22 784

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 euroa

	Liite- tieto	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Kurssierot	Arvonmuutos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Hybridilaina	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017		11 860	24 681	70 855	-44	12 613	10	6 324	126 300	16 525	142 824
Raportointikauden voitto		-	-	-	-	-	-	14 478	14 478	-	14 478
Muut laajan tuloksen erät	14	-	-	-	-	-15 764	254	11	-15 500	-	-15 500
Laaja tulos yhteensä		-	-	-	-	-15 764	254	14 489	-1 022	-	-1 022
Osakeperusteiset maksut		-	-	-	-	-	-	338	338	-	338
Osingonjako		-	-	-	-	-	-	-5 585	-5 585	-	-5 585
Omien osakkeiden luovutus		-	-	84	-	-	-	-	84	-	84
Hybridilainan konvertointi		-	-	16 484	-	-	-	-	16 484	-16 484	-
Hybridilaina		-	-	-	-	-	-	-481	-481	-41	-522
Oma pääoma 31.12.2017		11 860	24 681	87 423	-44	-3 151	264	15 084	136 117	-	136 117

	Liite- tieto	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Kurssierot	Arvonmuutos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Hybridilaina	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016		11 860	24 681	69 652	-44	5 097	-118	-3 076	108 052	17 664	125 716
Raportointikauden voitto		-	-	-	-	-	-	15 233	15 233	-	15 233
Muut laajan tuloksen erät	14	-	-	-	-	7 516	128	-93	7 551	-	7 551
Laaja tulos yhteensä		-	-	-	-	7 516	128	15 140	22 784	-	22 784
Osakeperusteiset maksut		-	-	-	-	-	-	190	190	-	190
Osingonjako		-	-	-	-	-	-	-5 030	-5 030	-	-5 030
Omien osakkeiden luovutus		-	-	80	-	-	-	-	80	-	80
Hybridilainan konvertointi		-	-	1 124	-	-	-	-	1 124	-1 124	-
Hybridilaina		-	-	-	-	-	-	-899	-899	-16	-915
Oma pääoma 31.12.2016		11 860	24 681	70 855	-44	12 613	10	6 324	126 300	16 525	142 824

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 euroa

	Liite- tieto	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta			
Raportointikauden voitto		14 478	15 233
Oikaisut raportointikauden voittoon yhteensä	31	21 069	29 783
Rahavirta ennen nettokäyttöpääoman muutosta		35 547	45 016
Nettokäyttöpääoman muutos		-8 028	-6 277
Rahoituserät		-5 575	-3 895
Tuloverot		207	-6 348
Liiketoiminnan rahavirta		22 152	28 496
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-33 839	-49 553
Kauppahinnan oikaisut		-	161
Investointien rahavirta myydyistä liiketoiminnoista		287	313
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden myynnit		5	8
Investointien rahavirta		-33 548	-49 072
Rahoituksen rahavirta			
Pitkäaikaisten korollisten velkojen nostot	17	25 730	-
Lyhytaikaisten korollisten velkojen nostot	17	25 000	-
Lyhytaikaisten korollisten velkojen takaisinmaksut	17	-27 263	-3 359
Lainasaamisten takaisinmaksut		1 550	1 000
Joukkovelkakirjalainojen takaisinosto- ja liikkeellelaskukulut		-5 190	-
Osingonjako		-5 585	-5 030
Hybridilainan koron maksu		-642	-624
Rahoituksen rahavirta		13 599	-8 013
Rahavarojen muutos			
Rahavarat raportointikauden alussa		29 522	55 570
Valuuttakurssimuutosten vaikutus		-4 485	2 540
Rahavarojen muutos		2 203	-28 588
Rahavarat raportointikauden lopussa		27 240	29 522

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot (IFRS)

1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Perustiedot

Konsernin emoyhteisö on Suominen Oyj, suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keskusuurissa yhtiöissä ja jonka kotipaikka on Helsinki (Itämerentori 2, 00180 Helsinki). Konserni valmistaa kuitukankaita pääasiassa kulutustavateollisuuden yritysille.

Suominen Oyj:n hallitus on hyväksynyt 30.1.2018 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaisesti osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös tai tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa.

Laatimisperusta

Suominen-konsernin konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (International Financial Reporting Standards, IFRS), jotka sisältävät myös IAS-standardit sekä standardien tulkinnat (SIC ja IFRIC). Kansainväliset tilinpäätösstandardit ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyt menettelyn mukaisesti yhteisössä sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös sisältää Suominen Oyj:n sekä sen tytäryritykset. Emoyhteisön toiminta- ja esittämismuuttua on euro, joka on myös konsernitilinpäätöksen esittämismuuttua. Muiden konserniyritysten toimintavalmuutat määräytyvät niiden pääasiallisen toimintaympäristön mukaan.

Konsernitilinpäätös laaditaan kalenterivuodelta, joka on myös emoyhteisön ja konserniyritysten tilikausi.

Konsernitilinpäätös on laadittu käyttäen alkuperäisiä hankintamenoja, ellei laatimisperiaatteissa ole muuta kerrottua.

Konsernitilinpäätöksessä esitettävät luvut on pääosin esitetty tuhansina euroina. Pyörityseroista johtuen taulukoiden luvut eivät yhteenlaskettuina välttämättä täsmää taulukoiden loppusummiin.

Uudet ja uudistetut IFRS- ja IAS -standardit

Suominen on noudattanut seuraavia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja 1.1.2017 lähtien:

Muutokset IAS 7 Rahavirtalaskelmat -standardiin, johtuen Disclosure Initiative -projektista, sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla. Nämä muutokset edellyttävät, että yhtiöt esittävät liitetiedoissaan rahoituksesta johtuvien velkojen muutokset siten, että liitetietoihin sisältyvät paitsi rahavirroista aiheutuvat muutokset, myös ne muutokset, joihin ei liity rahavirtaa, kuten valuuttakurssivoitoista ja -tappioista johtuvat muutokset. Näillä muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta Suomen konsernitilinpäätöksen kannalta, sillä Suominen on jo aiemmissa konsernitilinpäätöksissään esittänyt rahoituksesta johtuvien velkojen muutokset, mukaan lukien valuuttakurssien vaikutuksista johtuvat muutokset.

Muilla uusilla tai uudistetuilla standardeilla tai tulkinnoilla, jotka tulivat voimaan 1.1.2017 alkavilla raportointikausilla, ei ole merkittävää vaikutusta Suomen konsernitilinpäätökseen.

Uudet standardit sekä niiden muutokset ja tulkinnat, jotka on julkaistu, mutta tulevat voimaan vuonna 2018 tai myöhemmin:

Alla on esitetty erikseen ne uudet standardit ja tulkinnat, joilla on merkittävä vaikutus Suomen konsernitilinpäätökseen. Muilla uusilla tai uudistetuilla standardeilla tai tulkinnoilla, jotka tulevat voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla, ei ole merkittävää vaikutusta Suomen konsernitilinpäätökseen.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla. Standardi sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen. Myynnin kirjaaminen voi tapahtua ajan kuluessa tai tietynä ajankohtana, ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Uudella standardilla ei ole merkittävää vaikutusta myynnin tuloutukseen Suomisella, mutta se lisää konsernitilinpäätöksen liitetietoja.

Suomen myymät tavarat ovat kuitukangasrullia. Kustakin kuitukangasrullasta asiakas kykenee hyötymään joko yksinään tai

yhdessä muiden helposti saatavissa olevien voimavarojen kanssa. Luovutetut tavarat on yksilöity Suomen asiakassopimuksissa (esimerkiksi määritelty tuotteen laatu ja mitat). Sopimuksissa on usein määritelty tavoite toimitettaville määrille, mutta asiakas ei ole sitoutunut näihin määriin. Toimituserät perustuvat asiakkaan toimittamaan ostotilauksiin ja kukin toimituserä laskutetaan erikseen.

Suoritevelvoite täytetään, kun tuotteet luovutetaan asiakkaalle, eli suoritevelvoite täytetään yhtenä ajankohtana. Pääasiassa tuotteet luovutetaan asiakkaalle tuotteiden lähtiessä tehtaalta. Mikäli toimitusehtojen mukaisesti tuotteisiin liittyvät riskit ja edut sekä määräysvalta siirtyvät asiakkaalle vasta kun tuotteet on toimitettu asiakkaalle, tuloutetaan myynti vasta kun tuotteet on toimitettu asiakkaalle. Tämä ei aiheuta muutosta Suomen nykyiseen tuloutuskäytäntöön.

Maksuehdot ja -ajat vaihtelevat asiakkaittain. Maksuehtoon ja maksuajan pituuteen vaikuttavat muun muassa asiakkaan luottoriski ja aiempi maksukäyttäytyminen. Lisäksi sekä laskuttavan tehtaalla että asiakkaan maantieteellisellä sijainnilla on vaikutusta maksuehtoon. Suomisella on luottopolitiikan (credit policy) mukaiset suositellut maksuajat, mutta kaupallisista syistä näistä voidaan poiketa. Pääsääntöisesti myyntisaamiset erääntyvät maksettavaksi 30-90 päivän päästä laskutuspäivästä.

Transaktiohintoihin ei sisälly merkittävää rahoituskomponenttia, ja vastikkeet suoritetaan rahana.

Osassa asiakassopimuksista on määritelty alennuksia, jotka myönnetään asiakkaalle, mikäli toimitusmäärät ylittävät ennalta määritellyn tason, eli näissä tapauksissa transaktiohintaa sisältää muuttuvan vastikkeen. Muuttuvan vastikkeen vaikutus transaktiohintaan huomioidaan myyntiä tuloutettaessa arvioimalla kuhunkin sopimukseen liittyvän alennuksen toteutumisen todennäköisyys. Arviointi perustuu todennäköisimpään rahamäärään. Arvioinnissa huomioidaan kyseistä asiakasta koskeva historiatieto (kuten ovatko asiakastoimitukset aiemmin saavuttaneet sen tason, jonka jälkeen alennus on myönnetty), tavarantoimitushetken tilanne sekä ennusteet tulevista toimituksista. Muuttuvan vastikkeen määrän arviointiin liittyvä epävarmuus on katsottu niin epäolennaiseksi, että muuttuvaa vastiketta koskevaa arviointia ei ole rajoitettu. Arvioitua

transaktiohintaa päivitetään viimeistään kunkin raportointikauden päättyessä. Tämä ei aiheuta muutosta Suominen nykyiseen tulotusikäytäntöön.

Saaminen asiakkaalta kirjataan transaktiohintaan. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että sekä laskun mukaista myyntisaamista asiakkaalta että myyntituottoja oikaistaan kirjanpidossa arvioidun alennuksen mukaisella varauksella. Tämä muuttaa nykyistä käytäntöä taseeseen kirjaamisessa, sillä nykyisin alennusvaraus on kirjattu siirtovelkoihin.

Osassa asiakassopimuksia tuotteen transaktiohintaa on sidottu Suominen raaka-ainekustannuksiin. Raaka-ainehintojen vaikutus transaktiohintaan vaikuttaa kuitenkin vain tuleviin transaktiohintoihin, eikä niillä ole vaikutusta jo toimitettujen tavaroiden hintaan. Koska toimituserät ovat erillisiä suoritevelvoitteita, raaka-ainehintaehdot ei sovelleta takautuvasti.

Myyntihinnat on asiakassopimuksissa määritelty kullekin tuotteelle erikseen. Tuotteen hinta kullekin asiakkaalle perustuu muun muassa asiakkaan tilausmääriin, transaktiovaluuttaan sekä asiakkaan maantieteelliseen sijaintiin. Transaktiohintaa määritettäessä huomioidaan sopimukseen sisältyvät muuttuvat vastikkeet. Muuttuvat vastikkeet (alennukset) kohdistetaan kaikille sopimukseen sisältyville suoritevelvoitteille, paitsi jos sopimuksessa on sovittu toisin. Tällöin muuttuvat vastikkeet kohdistetaan vain niille suoritevelvoitteille, joita ne koskevat.

Suomisella ei lähtökohtaisesti ole sen kaltaisia olennaisia asiakassopimuksen saamisesta aiheutuvia lisämenoja, jotka täyttäisivät aktivointiehdot. Mahdolliset lisämenot kirjataan kuluksi niiden toteutuessa, sillä lisämenojen perusteella aktivoitava omaisuususerä kirjattaisiin kuluksi viimeistään yhden vuoden kuluessa niiden syntymisestä. Suomisella ei myöskään ole sopimuksen täyttämistä aiheutuvia menoja, jotka täyttäisivät IFRS 15.95-97 mukaiset aktivointikriteerit.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia ja siihen tehtyjä muutoksia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla. IFRS 9 muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä tuo rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin. Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen vastaavat suurelta osin nykyisiä IAS 39:n vaatimuksia. Suojauslaskennan osalta aiempaa useampia riskipositiota voidaan

ottaa suojauslaskennan piiriin ja suojauslaskennan periaatteita on yhtenäistetty riskienhallinnan kanssa.

IFRS 9 muuttaa Suominen osalta joidenkin rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista. Suominen on määrittänyt liiketoimintamallinsa koskien rahoitusvarojen hallinnointia ja määritellyt tämän sekä rahoitusvarojen ominaisuuksien perusteella rahoitusvarojensa luokittelun.

Tietyt lainasaamiset, jotka on IAS 39:n mukaisesti luokiteltu lainoihin ja muihin saamisiin ja arvostettu jaksotettuun hankintamenuun, ovat IFRS 9:n mukaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia rahoitusvaroja, koska ne muun muassa sisältävät epätyypillisiä lainaehtoja. Näiden lainasaamisten osalta lainoihin sisältyvä luottoriski huomioidaan saamisen käypää arvoa määritettäessä. Osa lainasaamisista arvostetaan IFRS 9:n mukaisesti edelleen jaksotettuun hankintamenuun, koska niiden sopimukselliset rahavirrat muodostuvat ainoastaan pääoman ja koron maksusta, ja Suominen tavoitteena on saamisen hallussapito eräpäivään saakka sopimuksellisten rahavirtojen keräämiseksi. Näiden lainasaamisten osalta luottotappioriski ja arvonalentumiskirjaus arvioidaan 12 kuukauden kuluessa odotettavissa olevien luottotappioiden perusteella, tai mikäli saamiseen liittyvä luottotappioriski on lisääntynyt, koko voimassaoloaikana odotettavissa olevien luottotappioiden perusteella. Raportointikauden päättymispäivän tilanteen perusteella Suominen ei odota lainasaamisista merkittäviä kulukirjauksia, eli käyvän arvon muutoksia tai luottotappiokirjauksia.

IFRS 9 mahdollistaa oman pääoman ehtoisten rahoitusvarojen eli osakkeiden ollessa kyseessä, että yhteisö voi valita instrumenteittain niiden peruuttamattoman luokittelu- ja kirjaamistavan. Oman pääoman ehtoisten rahoitusvarojen osalta Suominen luokittelee osan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi, jolloin sekä käyvän arvon muutokset että mahdolliset myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Osa luokitellaan käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettaviksi, jolloin sekä käyvän arvon muutokset että mahdolliset myyntivoitot ja -tappiot kirjataan laajaan tulokseen eikä niitä missään vaiheessa kierrätetä tulosvaikutteisiksi.

Rahavarat arvostetaan IFRS 9:n mukaisesti jaksotettuun hankintamenuun. IFRS 9 edellyttää myös rahavarojen osalta, että niiden osalta tehdään arvonalentumistarkastelu ja kirjataan arvonalentumistappio joko 12 kuukauden kuluessa odotettavissa

olevien luottotappioiden perusteella, tai mikäli luottoriski on merkittävästi kasvanut, koko voimassaoloaikana odotettavissa olevien luottotappioiden perusteella. Raportointikauden päättymispäivän tilanteen perusteella ja huomioiden pankkitalletusten vastapuoliin liittyvä luottoriski, Suomiselle ei synny rahavarojen osalta arvonalentumiskirjauksia.

Johdannaisinstrumentit, joiden osalta ei sovelleta suojauslaskentaa, kirjataan myös IFRS 9:n mukaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Raportointikauden aikana Suominen on soveltanut suojauslaskentaa vain rahavirran suojauksiin, eikä IFRS 9:n käyttöönotto muuta näiden arvostusta tai kirjanpidollista käsittelyä.

Myyntisaamiset arvostetaan IFRS 9:n mukaisesti jaksotettuun hankintamenuun. IAS 39:n mukaisesti myyntisaamiset on luokiteltu lainoiksi ja muiksi saamisiksi ja arvostettu jaksotettuun hankintamenuun. Myyntisaamisten arvoon vaikuttaa myytyjen hyödykkeiden transaktiohintaa, joka määritellään IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin mukaisesti. Transaktiohintaa määriteltäessä huomioidaan muun muassa sopimukseen sisältyvät muuttuvat vastikkeet, kuten määräalennukset, jolloin transaktiohintaa voi olla alhaisempi kuin asiakkaalta laskutettu summa. Suominen on jo ennen IFRS 15:n käyttöönottoa kirjannut arvioidut asiakasalennusjaksotukset ja muut mahdolliset muuttuvat vastikkeet tulosvaikutteisesti, joten IFRS 15:n käyttöönottolla ei transaktiohinnan osalta ole tulosvaikutusta. Koska kyseiset kulujaksotukset esitetään ennen IFRS 9:n käyttöönottoa taseessa siirtovelkoina ja IFRS 9:n mukaisesti myyntisaamisia pienentävänä eränä, muuttaa IFRS 9 myyntisaamisten kirjanpitoarvoa taseessa.

Myyntisaamisten arvonalentumiskirjausten osalta Suominen soveltaa IFRS 9:n sallimaa käytännön helpotusta ja käyttää myyntisaamisten arvonalentumistappioiden arvioinnissa luottotappiovarausmatriisia, joka perustuu kokemukseen aikaisemmin toteutuneista luottotappioista. Varausmatriisin mukaisesti myyntisaamisten arvonalentumiskirjaus perustuu kunakin raportointipäivänä koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin. Myyntisaamiset ryhmitellään perustuen asiakkaiden riskiominaisuuksiin, joissa huomioidaan asiakkaiden kyky suorittaa kaikki erääntyvät maksut sopimusehtojen mukaisesti. Riskiominaisuuksissa huomioidaan muun muassa asiakkaaseen liittyvä maantieteellinen riski.

IFRS 9:n mukaan myyntisaamisista odotettavissa olevat luottotappiot ovat todennäköisyyksillä painotettu arvio odotettavissa olevana voimassaoloaikana toteutuvista luottotappioista. Koska Suomen toteutuneet luottotappiot ovat historiallisesti olleet pääsääntöisesti pieniä, ja noin puolet myyntisaamisista oli raportointikauden päättymispäivänä korkean luottoluokituksen omaavilta kansainvälisiltä asiakasyrityksiltä, myyntisaamisten arvonalentumistappioiden kirjaamisen IFRS 9:n edellyttämällä tavalla ei arvioida aiheuttavan merkittäviä tulosvaikutuksia. Pääsääntöisesti luottotappioiden kirjaaminen aikaistuu aiempaan verrattuna.

IFRS 9 ei muuta Suomen rahoitusvelkojen kirjanpidollista käsitteilyä tai luokittelua verrattuna IAS 39:ään.

Muutokset IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardiin

IFRS 2 -standardin muutokset, joita on noudatettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla, muuttavat sellaisten osakeperusteisten maksujen kirjaamista ja arvostamista, joissa osa palkkiosta maksetaan henkilöstölle palkkiosta syntyvien tuloverojen johdosta käteisvaroina eikä osakkeina. Tällaisten osakepalkkiojärjestelyiden toteuttamis- tai oikeuden syntymishetkellä yhteisö sen sijaan, että maksaisi koko palkkion osakkeina, pidättääkin maksettavien osakkeiden kokonaismäärästä osakkeita sellaisen määrän, joka vastaa rahallisesti henkilön tuloverovelkaa, ja tilittää kyseisen rahamäärän veroviranomaisille henkilön puolesta.

Ennen muutoksen voimaantuloa käteisvaroina maksettavat osakeperusteiset maksut arvostetaan käypään arvoon raportointipäivänä ja esitetään taseessa velkana. IFRS 2:n muutoksen jälkeen, mikäli järjestely sisältää tuloverojen johdosta käteisvaroina maksettavan osuuden, nämä nykyisin käteisvaroina maksettavat osuudet luokitellaan osakkeina maksettaviksi ja arvostetaan kuten osakkeina maksettavat. Siirtymähetkellä käteisvaroina maksettavat osuudet sellaisista osakeperusteisista järjestelyistä, joihin ei vielä ole syntynyt oikeutta ja jotka sisältävät tuloverojen johdosta käteisvaroina maksettavan osuuden, arvostetaan uudelleen ja kirjataan osakkeina maksettavina omaan pääomaan käypään arvoon. Käteisvaroina maksettavasta osuudesta kirjattu velka kirjataan pois taseesta ja uudelleenarvostamisesta mahdollisesti syntyvä ero kirjataan omaan pääomaan.

Koska Suomen osakepalkkiojärjestelmät sisältävät tuloverojen johdosta käteisvaroina maksettavan osuuden, IFRS 2:n muutos

muuttaa käteisvaroina maksettavan osuuden kirjaamista ja arvostamista. Muutos kasvattaa konsernin omaa pääomaan noin 0,7 milj. eurolla.

IFRIC 22 -tulkinta: Valuuttamääräiset liiketapahtumat ja ennakkomaksut

Kun yhtiölle syntyy ei-monetaarinen omaisuuserä tai velka sen maksaessa tai saadessa valuuttamääräisen ennakkomaksun ennen kuin maksua vastaava omaisuuserä, kulu tai tuotto kirjataan, ei-monetaarinen erä arvostetaan käyttäen tapahtumapäivän valuuttakurssia. IFRIC 22 -tulkinta selvittää, että kun tämä ei-monetaarinen erä kirjataan pois taseesta ja ennakkomaksua koskeva omaisuuserä, kulu tai tuotto kirjataan, käytetään kirjaamisessa sitä valuuttakurssia, jota käytettiin ennakkomaksun alkuperäisessä kirjaamisessa, eikä valuuttakurssien muutosta huomioida.

Tulkintaa on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla, ja Suominen ei sovelta tulkintaa takautuvasti vaan 1.1.2018 tai sen jälkeen tapahtuviin liiketoimiin. Tulkinnan soveltamisella ei ole merkittävää vaikutusta Suomen konsernitilinpäätöksen kannalta.

IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2014–2016

IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2014–2016, joista osaa on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä Suomen konsernitilinpäätöksen kannalta.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi tulee voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla, mikäli Euroopan unioni hyväksyy sen. Uuden standardin mukaisesti vuokralleottajan tulee kirjata taseeseensa vuokrasopimusten perusteella syntyvät vuokrasopimusvelat sekä käyttöoikeutta koskevat omaisuuserät. Standardin johdosta sekä korollisten velkojen että aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden määrät Suomen konsernitaseessa kasvavat. Lisäksi tuloslaskelmaan kirjatut vuokratulot pienenevät ja poistot sekä korkokulut vastaavasti kasvavat, eli standardin käyttöönotto vaikuttaa liikevoittoon.

Suominen omistaa suurimman osan tuotantolaitoksistaan (eli rakennukset ja maa-alueet) sekä kaikki tuotantolinjansa. Vuokratut tuotantolaitokset Italiassa sekä Windsor Locksissa, Yhdysvalloissa, muodostavat Suomen merkittävimmät vuokrasopimukset. Muut vuokrasopimukset ovat lähinnä toimitustilojen sekä pienempien koneiden ja laitteiden vuokrasopimuksia.

Taseeseen kirjattavien vuokrasopimusvelkojen sekä käyttöoikeusomaisuuserien kirjanpitoarvoon vaikuttavat muun muassa vuokrasopimusten pituus sekä niihin mahdollisesti liittyvät optiot ja mahdollisuudet pidentää tai lyhentää vuokra-aikaa. Erityisesti kirjanpitoarvoihin vaikuttavat arvot vuokrattujen tuotantolaitosten vuokrasopimusten pituudesta ja mahdollisesta jatkamisesta. Raportointikauden päättymispäivän tilanteen perusteella Suominen arvioi IFRS 16:n soveltamisesta syntyvien vuokrasopimusvelkojensa ja käyttöoikeusomaisuuseriensä kirjanpitoarvojen olevan noin 15–20 milj. euroa.

IFRIC 23 -tulkinta: Tuloverotukseen liittyvä epävarmuus

IFRIC 23 -tulkinta ohjeistaa, kuinka tuloveroihin liittyvän epävarmuus huomioidaan tuloverojen kirjaamisessa. IFRIC 23:n mukaisesti olennaista on se, onko todennäköistä, että veroviranomainen hyväksyy yhtiön valitseman verotuksellisen kannanoton. Mikäli on todennäköistä, että veroviranomainen hyväksyy yhtiön verotuksellisen kannan, ei yhtiöllä ole verotuksellista epävarmuutta, joka vaatisi kirjausta kirjanpitoon. Mikäli on todennäköistä, että veroviranomainen ei hyväksy yhtiön näkemystä, huomioidaan epävarmuuden vaikutus tuloverojen tai laskennallisten verojen kirjaamisessa. Tällöin verotuksellisen epävarmuuden vaikutus huomioidaan joko todennäköisimmän lopputuloksen tai odotetun lopputuloksen perusteella, sen mukaan, kumpi menetelmistä heijastaa lopputulosta paremmin.

Verotuksellisesta epävarmuudesta johtuvia arvioita on muutettava, mikäli ne tosiasiat ja olosuhteet, jotka huomioitiin tuloverotukseen liittyvää epävarmuutta arvioitaessa, muuttuvat.

Tulkinnan mukaan yhtiön tulee valita, käsittelee se verotuksellisia epävarmuuksia toisistaan erillisinä, vai voidaanko näitä yhdistää yhden tai useamman eri epävarmuuden kanssa. Yhtiön tulee valita se lähestymistapa, joka parhaiten ennakoii verotuksellisten epävarmuustilanteiden ratkaisua.

Tulkintaa on sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla. Tulkintaa sovelletaan takautuvasti joko oikaisemalla vertailutietoja, mikäli tämä on mahdollista ilman jälkiviisauden käyttöä, tai oikaisemalla omaa pääomaa tulkinnan soveltamishetkellä oikaisematta vertailutietoja.

Konsernitilinpäätöksen laatiminen

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhteisön ja tytäryritykset. Emoyhteisöllä on tytäryrityksissä omistuksensa perusteella suoraan tai tytäryritystensä kautta yli puolet äänivallasta tai muutoin määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Myydyt yritykset ovat mukana konsernitilinpäätöksessä määräysvallan menettämiseen saakka ja raportointikauden aikana hankitut yritykset siitä lähtien, kun määräysvalta on siirtynyt Suomiselle. Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä, jonka mukaisesti hankintahinta allokoidaan hankitun yrityksen yksilöitävissä oleville varoille ja vastattavaksi otetuille veloille, jotka arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon, ja jäljelle jäänyt osuus kirjataan liikearvona. Yrityshankintaan liittyvät menot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Kaikki konserniyritysten väliset liiketapahtumat on eliminoitu. Realisoitumattomat tappiot on eliminoitu vain, mikäli tappio ei ole johtunut omaisuuserän arvon alentumisesta.

Ulkomaiset tytäryritykset

Konsernitilinpäätöksissä ulkomaisten tytäryritysten tuloslaskelmat, laajat tuloslaskelmat ja rahavirrat on muunnettu euroiksi käyttäen raportointikauden keskikursseja ja taseet käyttäen raportointikauden päättymispäivän valuuttakursseja.

Kurssiero, joka syntyy tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman ja taseen muuntamisesta eri valuuttakursseilla, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja se sisältyy omaan pääomaan kertyneisiin kurssieroihin. Myös kurssierot, jotka syntyvät nettosijoituksista euroalueen ulkopuolisiin ulkomaisiin tytäryrityksiin, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja ne sisältyvät omaan pääomaan kertyneihin kurssieroihin (liitetieto 14).

Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain, kyseiseen yritykseen liittyvät kertyneet kurssierot siirretään kokonaisuudessaan tai myytyä osuutta vastaavalta määrältä omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi samalle kaudelle kuin myynnistä syntyneet luovutusvoitot tai -tappiot.

Valuuttamääräiset erät

Konserniyritykset muuntavat omissa kirjanpidoissaan päivittäiset valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjanpitovaluuttakseen tai toimintavaluuttakseen tapahtumapäivän kurssija käyttäen. Tilinpäätöksissä valuuttamääräiset saamiset ja velat arvostetaan käyttäen raportointikauden päättymispäivän valuuttakursseja. Myyntisaamisiin liittyvät valuuttakurssierot kirjataan myynnin oikaisuiksi ja ostovelkoihin liittyvät valuuttakurssierot hankinnan ja valmistuksen kulujen oikaisuiksi. Rahoitukseen liittyvät valuuttakurssierot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Raportoittavat segmentit

Suomisella ei ole raportoitavia segmenttejä.

Suomisen liiketoiminta muodostuu yhdestä toimintasegmentistä, eli Kuitukankaista, jonka liikevaihdosta Suomisen koko liikevaihto koostuu. Kaikki Suomisen valmistamat ja myymät tuotteet ovat kuitukankaita, ja tuotteiden tuotantoprosessi ja -teknologia on samanlainen, sillä ne valmistetaan käyttäen samoja tuotantolinjoja. Myös muut käytettävät resurssit, kuten raaka-aineet tai tuotannon johto, ovat yhteisiä kaikille tuotteille. Asiakkaat ovat pääsääntöisesti kuitukankaiden jatkojalostajia, eivätkä tuotteisiin ja asiakkaisiin liittyvät riskit ja kannattavuus poikkeaa toisistaan. Myös tuotteiden jakelu on samanlaista.

Suomisen myyntiorganisaatio on organisoitu paitsi maantieteellisesti myös asiakkaiden tai asiakkaiden lopputuotteiden perusteella Convenience- ja Care-liiketoiminta-alueisiin. Merkittävien asiakassuhteiden ("Global Accounts") hoitaminen on kuitenkin riippumaton liiketoiminta-alueista, sillä niitä hoidetaan keskitetysti. Suominen raportoi liikevaihtonsa paitsi liiketoiminta-alueittain myös maantieteellisesti.

Koska resursseja ei ole erikseen kohdennettu Convenience- tai Care-liiketoiminta-alueille, tuotantokapasiteetin tai muiden resurssien kohdentaminen joko Convenience- tai Care-liiketoiminta-alueen tuotteille riippuu sen hetkisestä tilauskannasta ja vapaasta tuotantokapasiteetista.

Suomisen ylin operatiivinen päätöksentekijä on konsernin toimitusjohtaja, jota konsernin johtoryhmä avustaa. Toimitusjohtaja tekee päätökset konsernin resurssien kohdentamiseksi, kuitenkin niin, että lakisääteiset ja kokoluokaltaan merkittävät asiat, kuten konsernin kannalta merkittävät investoinnit, toimitusjohtaja esittelee hallituksen hyväksyttäväksi.

Koko yhteisöä koskevat tiedot on kerrottu liitetiedossa 22.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan tulosvaikutteisesti. Uusien tuotteiden ja prosessien kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole aktivoitu, koska tutkimus- ja kehitystoiminnassa ei synny erillisiä hyödykkeitä tai niistä saatavia tuottoja ei voida luotettavasti arvioida.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset kirjataan tulosvaikutteisesti samanaikaisesti niiden kulujen kanssa, joita ne on tarkoitettu kattamaan. Ne kirjataan katettavien kulujen vähennykseksi. Julkiset avustukset, jotka on saatu aineellisten hyödykkeiden tai muiden varojen hankintaan, kirjataan kyseisten hyödykkeiden tai varojen hankintamenon vähennyksiksi.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernille on syntynyt aikaisemman tapahtuman seurauksen olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää maksua ja aiheuttaa taloudellisen menetyksen, ja kun velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset kirjataan velaksi taseeseen. Varauksena kirjattava määrä vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Mikäli rahan aika-arvon vaikutus on olennainen, varaukset diskontataan.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan vain silloin, kun siitä on laadittu yksityiskohtainen, asianmukainen suunnitelma ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu tai siitä on tiedotettu niille, joihin järjestely vaikuttaa.

Osingonjako ja muu varojen jako

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingonjaosta tai muusta varojen jaosta ei tehdä kirjausta tilinpäätökseen. Osingonjako tai muu varojen jako kirjataan vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Tilintarkastus

Neljännesvuositiedot ja osavuosisikatsaukset ovat tilintarkastamattomia.

Muut laatimisperiaatteet

Varoja, velkoja sekä tuloslaskelmaeriä koskevat laatimisperiaatteet on esitetty kutakin erää koskevan liitetiedon yhteydessä.

2. JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT ARVIOT JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti yrityksen johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat taseen omaisuus- ja velkamääriin, vastuusitoumusten ja ehdollisten velkojen ja varojen määriin sekä raportointikauden tuottoihin ja kuluihin. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista.

Johdon harkintaa edellyttäviä arvioita sisältyy omaisuuserien, etenkin liikearvon, arvonalentumistestauksiin, yrityshankintojen yhteydessä konserniin tulleiden aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden käypiin arvoihin ja taloudellisiin vaikutusaikoihin, muiden aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin, vaihto-omaisuuden sekä myynti- ja lainasaamisten arvostukseen, laskennallisten verojen kirjaamiseen ja arvostamiseen sekä arvioon varausten määrästä ja todennäköisyydestä.

Tehtyjä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja arvioidaan jatkuvasti, ja ne perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden katsotaan olevan olosuhteet huomioon ottaen järkeviä.

Johdon harkintaa edellyttävät arviot ja niihin liittyvät epävarmuustekijät on esitetty kutakin erää koskevan liitetiedon yhteydessä.

3. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konserni altistuu liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille, joita ovat muun muassa valuutta-, korko-, vastapuoli-, likviditeetti-, luotto- ja hyödykeriski. Suominen Oyj:n hallituksen hyväksymä rahoituspolitiikka määrittelee konsernissa noudatettavat rahoituksen toimintavaltuudet, -vastuut ja -periaatteet. Rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty emoyhtiön rahoitusosastolle, joka toimii sisäisenä pankkina tarjoten rahoituspalveluja tytäryhtiöille. Rahoitusriskien hallintaa ohjaa rahoituspolitiikka, joka määrittää periaatteet ja riskilimiitit velkarakenteeseen, vastapuoliin, pankkisuhteisiin ja korko- ja valuuttariskiin liittyen. Rahoituspolitiikan mukaisesti toimitusjohtaja hyväksyy kaikki merkittävät rahoitusoperaatiot ja rahoitusriskien suojausten päälinjat. Talousjohtaja valvoo, että rahoituspolitiikkaa noudatetaan koko konsernissa, ja vastaa rahoitustoiminnasta niin rahoituksen hankinnan, likviditeettihallinnan kuin rahoitusriskien hallinnan osalta.

Valuuttariski

Suominen-konserni toimii kansainvälisesti ja on siten altistunut valuuttakurssivaihteluista aiheutuville transaktio- ja translaatoriskeille, joilla voi olla vaikutusta sekä konsernin tulokseen että taloudelliseen asemaan. Transaktioriski syntyy pääasiassa myynti- ja ostotoiminnoista syntyvistä valuuttamääräisistä rahavirroista kun taas translaatoriskit syntyvät konsernin muiden kuin euromääräisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmien ja tase-erien sekä muiden valuuttamääräisten tase-erien muuntamisesta emoyhtiön toimintavaluutaksi eli euroiksi. Konsernin valuuttariskin hallinnan tavoitteena on suojata liiketoiminnan tulosta ja rajoittaa valuuttakurssimuutosten aiheuttamaa vaihtelua rahavirroissa, tuloksessa ja taseessa.

Merkittävimmät valuuttakurssivaikutukset aiheutuvat Yhdysvaltain dollarista, minkä lisäksi konsernille muodostuu valuuttariskiä Brasilian realista.

Valuuttamääräiseen transaktiopositioon sisällytetään sovitut ja ennustetut valuuttamääräiset rahavirrat 12 kuukauden jaksolla. Transaktioriski muodostuu pääasiassa Yhdysvaltojen dollarin määräisistä transaktioista euroalueella ja Brasiliassa sekä euromääräisistä transaktioista Yhdysvalloissa ja Brasiliassa. Yhdysvaltain dollarin transaktioriski syntyy sekä operatiivisista liiketoimintaan liittyvistä eristä että rahoituseristä. Brasilian yksikköön liittyvä valuuttariski suojataan tapauskohtaisesti. Suojauspolitiikan mukaisesti valuuttasuojauksen tulee suojata valuuttamääräiset myynnit, ostot ja korkovirrat seuraavilta 3 ja 9 kuukaudelta.

Suojaustoiminnassa käytetään jossain määrin valuuttatermiinejä, joiden hinnoittelu on todennettavissa markkinoilta. Suominen ei sovelle suojauslaskentaa operatiivista toimintaa suojaavien valuuttajohdannaisten kirjauksissa, joten näiden suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset kirjataan tulosaikutteisesti.

Suominen on soveltanut suojauslaskentaa sellaisten valuuttajohdannaisten osalta, jotka suojaavat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan sisältyvää valuuttariskiä. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoon sisällytetty valuuttakurssisuojauksesta johtunut määrä oli raportointikaudella -35 tuhatta euroa (-188 tuhatta euroa).

Konsernin transaktiopositio oli raportointikauden päättyessä seuraava:

1 000 euroa	Transaktiopositio 2017		Transaktiopositio 2016	
	12 kuukauden rahavirta	Suojaukset valuuttatermiineillä	12 kuukauden rahavirta	Suojaukset valuuttatermiineillä
USD/EUR	-5 317	-1 334	-6 646	3 927
EUR/BRL	-1 218	-	-1 406	-
USD/BRL	-8 409	-	-5 401	-

Vastaavasti konsernin translaatioasema oli raportointikauden päättyessä seuraava:

Translaatiopositio 2017 euroa vastaan

1 000 euroa	Antolainat	Rahavarat ja sisäiset ottolainat	Ulkoiset ottolainat	Tytäyhtiöiden oma pääoma	Suojattu valuuttajohdannaisilla	Suojaamaton
BRL	–	4 938	–	18 341	–	23 279
USD	47 883	7 632	–	84 237	–	139 752

Translaatiopositio 2016 euroa vastaan

1 000 euroa	Antolainat	Rahavarat ja sisäiset ottolainat	Ulkoiset ottolainat	Tytäyhtiöiden oma pääoma	Suojattu valuuttajohdannaisilla	Suojaamaton
BRL	–	3 897	–	19 533	–	23 430
USD	54 479	15 383	-19 110	71 874	–	122 626

Antolainat sisältävät konsernin sisäiset antolainat tytäryhtiöille (+). USD-määräiset antolainat tytäryhtiöille ovat rinnastettavissa omaan pääomaan, koska niiden takaisinmaksu ei ole ennakoitavissa lähitulevaisuudessa. Näiden lainojen määrät olivat 57,4 milj. USD eli raportointikauden päättyessä 47,9 milj. euroa. Oman pääoman luonteisista lainoista kurssierot kirjataan muiden oman pääoman ehtoisten sijoitusten tapaan laajan tuloksen kurssieroihin. Sisäisten ja ulkoisten ottolainojen kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Suominen suojasi vuonna 2016 ja osittain myös vuonna 2017 USD-määräistä translaatiopositiotaan ulkoisella 20,1 milj. USD eli raportointikauden 2016 päättyessä 19,1 milj. euron suuruisella ulkoisella valuuttalainalla. Valuuttalainat maksettiin pois vuoden 2017 aikana.

Rahoitusinstrumenttien herkkyyshanalyysi

Kansainväliset tilinpäätösstandardit edellyttävät rahoitusinstrumenttien herkkyyshanalyysin esittämistä. Seuraavalla sivulla olevassa herkkyyshanalyysissä rahoitusinstrumentit sisältävät valuuttajohdannaiset, lyhyt- ja pitkäaikaiset valuuttamääräiset lainasaamiset tytäryhtiöiltä ja velat tytäryhtiölle sekä ulkoiset valuuttamääräiset velat raportointikauden päättymispäivänä. Taulukossa herkkyyttä on arvioitu valuuttojen toteutuneen 12 kuukauden volatilitietin perusteella siten, että valuuttakurssimuutoksen vaikutus lasketaan seuraavalla 12 kuukauden jaksolla verrattuna raportointikauden päättymispäivän kurssiin. Valuuttakurssimuutos tarkoittaa euron muutosta Yhdysvaltain dollaria vastaan.

2017

1 000 euroa	Valuutta vahvistuu %	A. Vaikutus voittoon verojen jälkeen	B. Vaikutus omaan pääomaan verojen jälkeen (ilman A:n vaikutusta)	Valuutta heikkenee %	A. Vaikutus voittoon verojen jälkeen	B. Vaikutus omaan pääomaan verojen jälkeen (ilman A:n vaikutusta)
USD/EUR	7	-76	2 693	7	76	-2 693

2016

1 000 euroa	Valuutta vahvistuu %	A. Vaikutus voittoon verojen jälkeen	B. Vaikutus omaan pääomaan verojen jälkeen (ilman A:n vaikutusta)	Valuutta heikkenee %	A. Vaikutus voittoon verojen jälkeen	B. Vaikutus omaan pääomaan verojen jälkeen (ilman A:n vaikutusta)
USD/EUR	10	-1 767	3 907	-10	1 767	-3 907

Valuuttasuojauksen tehokkuus ja herkkyytarkastelu

Suominen on tarkastellut suojaustoiminnan tehokkuutta tarkastelemalla konsernin ennustettua 12 kuukauden nettovaluuttavirtaa siten, että suojausinstrumenttien kompensoiva vaikutus huomioidaan tarkastelussa. Tässä tarkastelussa yllä olevien valuuttakurssien muutosten nettovaikutus vuoden 2017 voitton verojen jälkeen olisi - / + 374 tuhatta euroa (- / + 179 tuhatta euroa). Taulukossa herkkyyttä on arvioitu valuuttojen toteutuneen 12 kuukauden volatiliiteetin perusteella siten, että kurssimuutoksen vaikutus lasketaan seuraavalla 12 kuukauden jaksolla verrattuna raportointikauden päättämispäivän kurssiin.

2017

1 000 euroa	Valuutta vahvistuu / heikkenee %	Kurssimuutoksen vaikutus 12 kuukauden valuuttavirtaan	Kurssimuutoksen vaikutus suojausinstrumentteihin	Nettovaikutus verojen jälkeen
USD/EUR	+7 / -7	-374 / +374	-94 / +94	-374 / +374

Korkoriski

Suominen altistuu korkoriskille rahoittaessaan liiketoimintaansa euro- tai valuuttamääräisellä velalla. Korkoriski syntyy vaihtuvakorkoisen velan uudelleenhinnoittelusta tai uuden vaihtuvakorkoisen velan nostamisesta. Kiinteäkorkoinen velka on altis käyvän arvon muutoksille. Korkoriskien hallinnan tavoitteena on tuoda ennustettavuutta korkokuluihin ja tulokseen pitämällä duraatio optimaalisena kiinteä- ja

vaihtuvakorkoisen velan suhteella. Suominen lainasalkun korkoriski on hajautettu siten, että lainasalkkuun sisältyy sekä vaihtuva- että kiinteäkorkoisia velkoja eri korkojaksoille hajautettuna. Suominen hallitus on määrittänyt lainasalkun korkorakenteen sekä sen poikkeamarajat. Keskimääräinen korkoduraatio voi vaihdella 12 ja 48 kuukauden välillä. Raportointikauden päättämispäivänä se oli 45 kuukautta (vuonna 2016 27 kuukautta).

Raportointikauden päättyessä konsernin kiinteäkorkoisten velkojen tasearvo oli 95,5 milj. euroa (75,4 milj. euroa) ja vaihtuvakorkoisten velkojen tase-arvo oli 15,0 milj. euroa (19,1 milj. euroa). Raportointikauden päättyessä konsernilla ei ollut koronvaihtosopimuksia.

Korkoriskiä on tarkasteltu herkkyytenä korkokäyrän 0,5 prosenttiyksikön muutokselle. Korkotason nousu kautta koko korkokäyrän 0,5 prosenttiyksiköllä olisi vaikuttanut Suominen lainojen korkotasoihin ja korkovirtoihin ja markkina-arvoihin yhden vuoden aikana seuraavasti:

1 000 euroa	2017		2016	
	Korko- muutos, prosenttiyksikköä	Vaikutus voittoon verojen jälkeen	Korko- muutos, prosenttiyksikköä	Vaikutus voittoon verojen jälkeen
Vaihtuva- korkoiset lainat	+ /- 0,5	- /+60	+ /- 0,5	- /+78

Raportointikauden päättyessä konsernin rahavarat olivat 27,2 milj. euroa (29,5 milj. euroa). Rahavaroja ei ole huomioitu herkkyyksanalyysissä.

Sähkön hintariski

Sähkön hankintaa koskevassa toimintapolitiikassa on ohjeistettu konsernin Suomen yksikön sähkön hankinta ja sähkön hintariskin hallintaperiaatteet. Sähkön markkinahinnan nousua hallitaan kiinteähintaisilla sopimuksilla ja vähäisessä määrin sähköjohdannaisilla. Raportointikauden 2017 lopussa Suomisella ei ollut enää sähköjohdannaisia.

Sähköjohdannaisten kirjanpitokäsittelyssä sovellettiin suojauslaskentaa. Sähköjohdannaisilla osa sähkön ennustetusta hankinnasta kiinnitettiin halutulle ajanjaksolla. Suojauksen tuli olla tehokas sekä etu- että jälkikäteen tarkasteltaessa. Suojauksen tehokkuus dokumentoitiin suojausta tehtäessä ja se testattiin suojauksen ollessa voimassa. Tehokkuustarkastelu suoritettiin sähköjohdannaisten osalta todettuun regressioon perustuen. Kun suojausinstrumentit täyttivät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja suojaus oli tehokas, kirjattiin niiden käyvän arvon muutokset tulosvaikutteisesti samanaikaisesti suojattavan rahavirran kanssa.

Luottoriski

Konsernin suurimmat yksittäiset luottoriskit ovat myyntisaamisissa korkean luottoluokituksen omaavilta kansainvälisiltä asiakasyrityksiltä. Hallituksen hyväksymä luottopoliittika säätelee asiakkaille tapahtuvan luotonannon periaatteet ja organisaation vastuut. Asiakkaille myönnetään luottoa luotonvahvistamisprosessin seurauksena. Asiakkaiden luottotilanteesta annetaan vähintään kerran kuukaudessa raportit myynnistä vastaaville henkilöille. Raportointikauden aikana tulosvaikuttaisesti kirjattujen myyntisaamisten arvonalentumistappioiden määrä oli 110 tuhatta euroa (318 tuhatta euroa). Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 12. Myyntisaamisten tasearvo vastaa luottoriskin enimmäismäärää. Konsernilla on myyntisaamisten myyntiohjelma ("Supply Chain Financing"), joka vastaa raportointikauden päättymispäivänä noin neljäsosaa konsernin myynnistä. Myyntisaamisten myyntiohjelman ehtojen mukaisesti konserni on siirtänyt saamisiin liittyvät sopimukselliset oikeudet ja riskit toiselle osapuolelle.

Myyntisaamisten lisäksi Suomiselle syntyy luottoriskiä Joustopakkaukset-liiketoiminnan myynnin yhteydessä vuonna 2014 myönnettyistä lainasaamisista. Lainasaamisista turvaavista vakuuksista on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 11.

Suomisen hallitus on vahvistanut sijoitustoiminnalle ja johdannaissopimuksien käytölle vastapuolilistan, joka perustuu arvioon hyvästä luottokelpoisuudesta ja jossa vastapuolen maksimiriskimäärä on määritelty. Ylimääräiset rahavarat voidaan sijoittaa pankkeihin tai yritystodistuksiin, joilla arvioidaan olevan hyvä luottokelpoisuus ja likviditeetti. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa raportointikauden päättymispäivänä.

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski

Suomisen tavoitteena on käyttää useita rahoituksen lähteitä. Konserni ylläpitää pitkiä ja luottamuksellisia suhteita pääpankkeihinsa hankkien näiltä erilaisia palveluita ja neuvonantoa. Jälleerahoitusriskiä pyritään vähentämään jakamalla lainojen erääntyminen usealle vuodelle.

Suominen sopi syyskuussa 2017 uudesta syndikaattilainajärjestelystä. Lainarahoitus sisältää nelivuotisen 100 milj. euron luottolimiitin (revolving credit facility). Lainasopimus on

solmittu Nordea Pankin ja Svenska Handelsbankenin kanssa. Uuden pankkilainan taloudelliset kovenantit ovat nettovelkojen suhde käyttökatteseen (leverage ratio) sekä velkaantumisaste (gearing). Uusi syndikaattilaina korvaa Suomisen aiemman, 55 milj. euron suuruisen syndikaattilainajärjestelyn, jonka luotonantajina olivat Nordea Pankki ja OP Yrityspankki (aiemmin Pohjola Pankki).

Suominen Oyj ilmoitti syyskuussa 2017 laskevana liikkeelle 85 milj. euron suuruisen vakuudettoman joukkovelkakirjalainan, jonka kiinteä vuotuinen kuponkikorko on 2,50 prosenttia ja joka erääntyy 3.10.2022. Joukkovelkakirjalaina on noteerattu Nasdaq Helsingissä 10.10.2017 lähtien.

Suominen Oyj teki syyskuussa 2017 vuonna 2014 liikkeelle lasketun 75 milj. euron joukkovelkakirjalainan haltijoille

vapaaehtoisen takaisinostotarjouksen. Takaisin ostettujen joukkovelkakirjalainojen määrä oli 59 270 000 euroa.

Nostettujen lainojen sitovien limiittisopimusten mukainen keskimaturiteetti oli raportointikauden päättyessä 3,7 vuotta (2,4 vuotta). Raportointikauden päättymispäivänä sidottua rahoituslimiittiä (revolving credit facility) on käyttämättä 81 milj. euroa.

Emoyhtiön rahoitusosasto hallinnoi likviditeettiä usealla konsernitilirakenteella, jotka on sovittu yhteistyöpankkien kanssa.

Seuraavassa taulukossa on esitetty rahoitusvelkojen ja johdannaisten erääntyminen diskonttaamattomina rahavirtoina. Luvut sisältävät sekä koronmaksut että velkojen takaisinmaksut.

Rahoitusvelkojen erääntyminen 2017

1 000 euroa

Rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo	Sopimukselliset rahavirrat	Erääntyminen			
			Alle 6 kuukautta	6–12 kuukautta	1–2 vuotta	2–5 vuotta
Joukkovelkakirjalainat	95 192	112 731	344	2 469	18 543	91 375
Lainat rahoituslaitoksilta	15 000	15 044	15 044	–	–	–
Rahoitusleasingvelat	280	305	66	66	85	87
Muut rahoitusvelat	301	301	301	–	–	–
Ostovelat	52 145	52 145	52 047	98	–	–
Yhteensä	162 918	180 526	67 802	2 633	18 629	91 462

Vuokravastuiden erääntyminen on esitetty liitetiedossa 33.

Ehdolliset velat	Yhteensä	Erääntyminen			
		Alle 6 kuukautta	6–12 kuukautta	1–2 vuotta	2–5 vuotta
Takausvastuut	9 865	3 000	1 500	163	5 202
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat sopimukselliset sitoumukset	86	86	–	–	–
Yhteensä	9 951	3 086	1 500	163	5 202

Rahoitusvelkojen erääntyminen 2016

1 000 euroa

Rahoitusvelat	Kirjanpitoarvo	Sopimukselliset rahavirrat	Erääntyminen			
			Alle 6 kuukautta	6–12 kuukautta	1–2 vuotta	2–5 vuotta
Joukkovelkakirjalainat	75 000	84 844	1 641	1 641	3 281	78 281
Lainat rahoituslaitoksilta	19 106	19 688	2 575	5 629	11 484	–
Rahoitusleasingvelat	391	437	66	66	132	173
Muut rahoitusvelat	283	283	283	–	–	–
Ostovelat	50 248	50 248	50 248	–	–	–
Yhteensä	145 028	155 500	54 812	7 336	14 897	78 454

Johdannaissopimukset	Kirjanpitoarvo	Sopimukselliset rahavirrat	Erääntyminen			
			Alle 6 kuukautta	6–12 kuukautta	1–2 vuotta	2–5 vuotta
Valuuttatermiinit	327					
Saatava rahavirta (-)		-5 240	-5 240	–	–	–
Maksettava rahavirta (+)		5 540	5 540	–	–	–
Yhteensä	327	300	300	–	–	–

Ehdolliset velat	Yhteensä	Erääntyminen			
		Alle 6 kuukautta	6–12 kuukautta	1–2 vuotta	2–5 vuotta
Takausvastuut	17 773	6 785	200	163	10 625
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat sopimukselliset sitoumukset	5 517	5 517	–	–	–
Yhteensä	23 290	12 302	200	163	10 625

4. PÄÄOMAN HALLINTA

Suomisen pääoman hallinnan pyrkimyksenä on tase- ja pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla sen toimintaedellytykset sekä kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle. Pääomarakenteen tulee turvata Suomisen velkarahoitusmahdollisuudet. Pääomarakennetta suunniteltaessa pyritään ottamaan huomioon liiketoiminnan nykyiset ja tulevat tarpeet sekä varmistamaan rahoituksen kilpailukykyiset kustannukset.

Suomisen hallitus seuraa omavaraisuus- ja velkaantumisasetetta (gearing). Velkaantumisasete mitataan korollisten nettovelkojen suhteena konsernin omaan pääomaan. Omavaraisuusaste lasketaan konsernin oman pääoman ja saaduilla ennakoinnilla oikaistun taseen loppusumman suhteena.

Pääomarakenteeseen vaikutetaan muun muassa osingon- tai varojenjaon ja osakeantien avulla. Suomisella on tarvittaessa mahdollisuus hankkia omia osakkeita ja laskea liikkeelle uusia osakkeita yhtiökokouksen valtuutusten mukaisesti tai päättää omaisuuserien tai liiketoimintojen myynnistä velkojen vähentämiseksi.

Konsernin omavaraisuusaste oli 41,8 % (45,3 %) ja velkaantumisasete oli 59,8 % (39,6 %) 31.12.2017. Konsernilla on selected supplier -statuksella eräiden asiakkaidensa kanssa "Supply Chain Financing" -ohjelma, jossa myyntisaamisia myydään siten, että Suomisen oikeudet ja velvoitteet kyseisiin saamisiin lakkaavat ("non-recourse"). Ohjelma vapauttaa sitoutunutta pääomaa.

Rahoituksen hankintaa (funding) hoidetaan siten, että rahoittajien luottamus yhtiöön on hyvä. Yhteistyö pankkien kanssa rakentuu pitkäaikaisiin pankkisuhteisiin.

Suomisen tavoitteena on hoitaa lainavelvoitteensa liiketoiminnan rahavirralla sekä tarvittaessa vapauttamalla pääomaa myymällä ei-keskeisiä liiketoimintoja ja omaisuuseriä.

Konsernin vieraan pääoman ehtoihin rahoitussopimuksiin liittyy kovenanttiehtoja, jotka on sidottu konsernitason tunnuslukuihin. Mikäli kovenanttiehdot eivät täyty, tulee lainantajien kanssa aloittaa neuvottelut.

Suomisen korollisista veloista on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 17.

Omavaraisuusaste ja velkaantumisasete raportointikauden päättämispäivänä

Viite	milj. euroa	2017	2016
Liitetieto 17	Korollisten velkojen nimellisarvo	116,0	94,5
Liitetieto 11	Korolliset saamiset	-7,4	-8,4
Konsernin tase	Rahavarat	-27,2	-29,5
	Korolliset nettovelat	81,4	56,6
	Oma pääoma	136,1	142,8
	Taseen loppusumma – saadut ennakot	325,7	315,6
	Velkaantumisasete, %	59,8	39,6
	Omavaraisuusaste, %	41,8	45,3

5. LIIKEARVO

1 000 euroa

Liikearvon arvonalentumistestaus

Arvonalentumistestauksissa on rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetty käyttöarvon avulla, joka on saatu diskonttaamalla sen arvioidut vastaiset rahavirrat. Rahavirtaa tuottavan yksikön ennakoitujen rahavirrat perustuvat toteutuneeseen kehitykseen, vuosisuunnitelmiin sekä strategiatyön pohjalta laadittuihin viiden vuoden ennusteisiin. Ennusteiden keskeiset perusteet on käydään läpi aina testausta suoritettaessa. Ennustekautta myöhäisemmät rahavirrat arvioidaan ekstrapoloimalla suunnitelmiin perustuvat luvut toimialakohtaisella kasvuprosentilla. Käyttöarvojen keskeiset oletukset liittyvät rahavirtayksikön volyymin kehitykseen, toiminnan kannattavuuteen, kustannustasoon sekä käytettyyn diskonttauskorkoon.

Hyödykkeiden korvausinvestoinnit on arvioitu taloudelliseen pitoaikaan perustuvien suunnitelmapoistojen perusteella siten, että niillä voidaan säilyttää nykyinen tuotantokapasiteetti.

Suomisen liikevaihdon vuosikasvuksi ennustejaksolla 2017–2021 on arvioitu 8,4 %. Vuonna 2017 konserni julkisti uuden strategian seuraavalle viisivuotiskaudelle. Uuden strategian lähtökohdista on strategiakausilla 2012–2014 ja 2015–2015 Suomisen liiketoiminnalle luotu perusta. Vuosina 2012–2014 vakautettiin konsernin toiminta ja vuosina 2015–2017 luotiin perusta tulevalle kasvulle. Tätä tuki Suomisen kasvuinvestointiohjelma, erityisesti Alicanten, Paulinian ja Bethunen tehtailla. Nämä investoinnit mahdollistavat sen, että näillä tehtailla voidaan valmistaa enemmän korkeamman lisäarvon tuotteita. Investointi uuteen tuotantolinjaan Bethunen tehtaalla lisäsi myös Suomisen tuotantokapasiteettia.

Diskonttauskorkojen määrittämisessä on käytetty testausajankohdan pääomakustannusta tavoitteelliselle pääomarakenteelle, jossa velan suhde omaan pääomaan on 70 %. Pääomakustannus on laskettu oman pääoman ja vieraan pääoman keskimääräisenä kustannuksena ennen veroja ottaen huomioon riskittömän sijoituksen tuottovaade, oman pääoman riskilisa sekä vieraan pääoman rahoittajien marginaali. Vieraan pääoman kustannuspohjana on käytetty toimintamaittain painotettua 10 vuoden valtion velkakirjojen riskitöntä keskikorkoa.

Arvonalentumistestauksen laskelmat perustuvat testaushetken arvioihin tulevaisuudesta. Käyttöarvojen riskitarkastelussa on arvioitu rahavirtojen määrän ja ajoituksen vaihtelua. Laskelmiin sisältyvää epävarmuutta ja riskiä on huomioitu diskonttauskorossa sekä oikaisemalla rahavirtoja kokemusperäisellä tiedolla aikaisempien testauksen osumatarkkuudesta.

Johdon näkemyksen mukaan mikään mahdollinen muutos testauslaskelmassa käytetyissä keskeisissä oletuksissa ei aiheuttaisi liikearvon arvonalentumista.

Arvonalentumistestauksessa käytetyt keskeiset oletukset

	2017	2016
Diskonttauskorko	13,4 %	11,6 %
Liikevaihdon kasvu 2018–2021 (2017–2020)	8,4 %	4,4 %
Pitkän aikavälin vuotuinen kasvu	1,0 %	1,0 %
Pitkän aikavälin vuotuinen liikevoittoprosentti	11,0 %	10,9 %

Laatimisperiaatteet

Liiketoimintojen yhdistämisestä syntynyt liikearvo muodostuu hankinnassa luovutetun vastikkeen ja käypiin arvioihin arvostettujen hankittujen nettovarojen erotuksena. Liikearvo kohdistetaan niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden on katsottu hyötyvän hankituista nettovaroista sekä niiden tuomista synergiaeduista. Liikearvo testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään kerran vuodessa. Jos liikearvon arvonalentumistestaus osoittaa, että sen rahavirtaa tuottavan yksikön, johon liikearvo sisältyy, kerrytettävissä oleva rahamäärä on alempi kuin sen kirjanpitoarvo, kirjataan liikearvon ja mahdollisten muiden omaisuuserien arvonalentumistappio kuluksi tuloslaskelmaan. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa myöhemmillä raportointikausilla.

Suomisen liikearvo on syntynyt Ahlstromin Home and Personal -liiketoiminnan ostopaivana vuonna 2011. Liikearvon kirjanpitoarvo oli raportointikauden päättymispäivänä 15 495 tuhatta euroa (15 495 tuhatta euroa vuonna 2016). Suomisella on yksi toimintasegmentti (Kuitukankaat), joka on myös rahavirtaa tuottava yksikkö, jolle koko liikearvo on kohdistettu.

Johdon harkintaa edellyttävät arviot ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Testauksessa käytetyt kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin, jotka edellyttävät arvioiden

tekemistä. Toteutuneet rahavirrat voivat poiketa arvioiduista diskontatuista tulevista rahavirroista. Arvioituihin tuleviin rahavirtoihin liittyviä epävarmuustekijöitä ovat muun muassa omaisuuserien pitkä taloudellinen käyttöaika, tuotteiden ennustettujen myyntihintojen, tuotantokustannusten sekä laskelmissa käytetyn diskonttauskoron muutokset.

6. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 euroa

Laatimisperiaatteet

Aineettomat oikeudet ovat patenteja, tavaramerkkejä, ohjelmistolisenssejä sekä asiakassuhteita, joille on liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä kohdistettu hankintamenoa arvostamalla ne hankintahetkellä käypään arvoon. Muut aineettomiin hyödykkeet ovat ohjelmistojen tai vastaavan aineettoman omaisuuden kehittämiseen ja hankintaan liittyviä kustannuksia. Mikäli aineeton hyödyke on IAS 23:n mukainen ehdot täyttävä omaisuuserä, eli sen valmiiksi saattaminen vaatii huomattavan pitkän ajan, aktivoidaan vieraan pääoman menot kyseisen hyödykkeen hankintamenoon.

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, että niiden vaikutuksesta yritykselle koitua taloudellinen hyöty lisääntyy yli alun perin arvioidun suoritustason. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineettomat oikeudet ja muut aineettomat hyödykkeet kirjataan taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla ja ne poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hankittujen tytäryritysten aineettomat hyödykkeet arvostetaan tytäryrityksen hankintahetkellä käypään arvoon.

Suomisella ei ole muita aineettomia hyödykkeitä kuin liikearvo, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Liikearvolle sekä raportointikauden lopussa keskeneräisille aineettomille hyödykkeille tehdään arvonalentumistesti. Liikearvosta on kerrottu tarkemmin konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 5.

Muut aineettomat hyödykkeet testataan arvonalentumistappion varalta mikäli on viitteitä siitä, että hyödykkeen arvo on alentunut. Arvonalentumistestauksesta on kerrottu konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 26.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat

Liikearvo	ei poistoja
Aineettomat oikeudet	3–13 vuotta
Asiakassuhteet	13 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5–10 vuotta
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoja

Johdon harkintaa edellyttävät arviot ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvoja verrataan hyödykkeiden kerrytettävissä olevaan rahamäärään, mikäli on syytä olettaa, että hyödykkeiden arvo on alentunut. Kerrytettävä rahamäärä on hyödykkeen käypä arvo tai tätä korkeampi käyttöarvo, joka lasketaan diskonttaamalla hyödykkeen kerryttämät vastaiset rahavirrat nykyarvoonsa. Mikäli kerrytettävissä oleva rahamäärä on alempi kuin hyödykkeen kirjanpitoarvo, kirjataan arvonalentumistappio. Sekä rahavirtojen määrä että niiden ajoitus perustuvat johdon arvioon.

Aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika perustuu johdon arvioon siitä ajanjaksosta, jolloin kyseisen hyödykkeen odotetaan olevan Suominen käytettävissä. Hyödykkeen todellinen taloudellinen vaikutusaika voi kuitenkin poiketa alun perin arvioidusta, jolloin joko korjataan hyödykkeestä tehtäviä vuosittaisia poistoja tai kirjataan arvonalentumistappio.

	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä 2017
Hankintameno 1.1.	13 724	15 496	7 546	3 212	39 978
Kurssiero	-43	–	-159	0	-202
Lisäykset	139	–	–	5 823	5 962
Aktivoidut vieraan pääoman menot	–	–	–	65	65
Vähennykset ja myynnit	-90	–	–	-36	-126
Siirrot erien välillä	1 280	–	–	-1 350	-70
Hankintameno 31.12.	15 010	15 496	7 386	7 714	45 606
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-7 348	–	-2 945	-56	-10 349
Kurssiero	34	–	77	–	111
Raportointikauden poistot	-1 871	–	-622	–	-2 493
Vähennykset ja myynnit	90	–	–	–	90
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-9 095	–	-3 490	-56	-12 640
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 915	15 496	3 896	7 660	32 966

	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä 2016
Hankintameno 1.1.	11 643	15 496	7 533	1 996	36 667
Kurssiero	46	–	90	4	139
Lisäykset	158	–	12	3 016	3 185
Aktivoidut vieraan pääoman menot	–	–	–	115	115
Vähennykset ja myynnit	–	–	-89	–	-89
Siirrot erien välillä	1 878	–	–	-1 918	-40
Hankintameno 31.12.	13 724	15 496	7 546	3 212	39 978
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-5 587	–	-2 253	-56	-7 896
Kurssiero	-30	–	-65	–	-95
Raportointikauden poistot	-1 731	–	-627	–	-2 358
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-7 348	–	-2 945	-56	-10 349
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 375	15 496	4 600	3 158	29 629

Vuonna 2011 kohdistettiin Ahlstromin Home and Personal -liiketoimintojen hankintahinnasta 5 979 tuhatta euroa asiakassuhteisiin. Raportointikauden päättyessä näiden asiakassuhteiden kirjanpitoarvo oli 3 143 tuhatta euroa.

Rahoitusleasingopimuksilla hankitut omaisuuserät

Aineettomiin oikeuksiin sisältyi rahoitusleasingopimuksilla hankittuja omaisuuseriä, joiden kirjanpitoarvo oli raportointikauden lopussa 0 euroa (36 tuhatta euroa), ja raportointikauden poistot näistä omaisuuseristä olivat 36 tuhatta euroa (31 tuhatta euroa).

7. AINEELLISET KÄYTTÖOMAIUUSHYÖDYKKEET

1 000 euroa

Laatimisperiaatteet

Maa-alueet, rakennukset, koneet ja laitteet muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Ne arvostetaan taseeseen välittömään hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla. Mikäli aineellinen hyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat poikkeavat toisistaan, käsitellään kukin osa erillisenä hyödykkeenä. Hankittujen tytäryritysten aineelliset hyödykkeet arvostetaan tytäryrityksen hankintahetkellä käypään arvoon.

Kun aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen erillisenä hyödykkeenä käsitelty osa uusitaan, uuteen osaan liittyvät kulut aktivoidaan ja korvattavan osan mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain silloin, kun ne lisäävät hyödykkeestä yritykselle koituvaa taloudellista hyötyä. Normaalit kunnossapito- ja korjauskustannukset kirjataan tulosvaikutteisesti niiden syntyhetkellä.

Vieraan pääoman menot aktivoidaan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoon, mikäli hyödykkeet ovat ehdot täyttäviä omaisuuseriä siten kuin IAS 23 Vieraan pääoman menot -standardissa määritellään.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Poistojen tekeminen aloitetaan, kun hyödyke on valmis käytettäväksi. Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot tai tappiot määritetään myyntihinnan ja hyödykkeen kirjanpitoarvon erotuksena, ja ne kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat

Maa-alueet	ei poistoja
Rakennukset ja rakennelmat	10–40 vuotta
Koneet ja kalusto	4–20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoja

Johdon harkintaa edellyttävät arviot ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvoja verrataan hyödykkeiden kerrytettävissä olevaan rahamäärään, mikäli on syytä olettaa, että hyödykkeiden arvo on alentunut. Kerrytettävä rahamäärä on hyödykkeen käypä arvo tai tätä korkeampi käyttöarvo, joka lasketaan diskonttaamalla hyödykkeen kerryttämät vastaiset rahavirrat nykyarvoonsa. Mikäli kerrytettävissä oleva rahamäärä on alempi kuin hyödykkeen kirjanpitoarvo, kirjataan arvonalentumistappio. Sekä rahavirtojen määrä että niiden ajoitus perustuvat johdon arvioon.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika perustuu johdon arvioon siitä ajanjaksosta, jolloin kyseisen hyödykkeen odotetaan olevan Suomisen käytettävissä. Hyödykkeen todellinen taloudellinen vaikutusaika voi kuitenkin poiketa alun perin arvioidusta, jolloin joko korjataan hyödykkeestä tehtäviä vuosittaisia poistoja tai kirjataan arvonalentumistappio.

	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä 2017
Hankintameno 1.1.	3 993	46 810	173 026	470	57 252	281 552
Kurssiero	-469	-2 310	-11 883	-2	-6 760	-21 423
Lisäykset	-	-	694	-	28 361	29 054
Aktivoidut vieraan pääoman menot	-	-	-	-	2 164	2 164
Aktivoidut rahavirran suojaukset	-	-	-	-	-35	-35
Vähennykset ja myynnit	-	-33	-217	-	-	-250
Siirrot erien välillä	-	14 832	62 607	20	-77 388	70
Hankintameno 31.12.	3 524	59 298	224 227	487	3 594	291 132
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-29 953	-115 451	-445	-193	-146 042
Kurssiero	-	734	7 407	1	23	8 166
Vähennysten ja myyntien poistot	-	33	217	-	-	250
Raportointikauden poistot	-	-1 918	-14 935	-4	-	-16 857
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-31 104	-122 762	-448	-170	-154 483
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 524	28 194	101 465	41	3 424	136 649

	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä 2016
Hankintameno 1.1.	3 479	44 819	159 327	467	16 581	224 674
Kurssiero	513	1 288	4 464	3	754	7 022
Lisäykset	-	53	1 215	-	47 801	49 069
Aktivoidut vieraan pääoman menot	-	-	-	-	1 139	1 139
Aktivoidut rahavirran suojaukset	-	-	-	-	-188	-188
Vähennykset ja myynnit	-	-	-36	-	-	-36
Siirrot erien välillä	-	649	8 056	-	-8 834	-129
Hankintameno 31.12.	3 993	46 810	173 026	470	57 252	281 552
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-27 822	-98 297	-437	-187	-126 744
Kurssiero	-	-442	-2 877	-1	-6	-3 327
Vähennysten ja myyntien poistot	-	-	36	-	-	36
Siirrot erien välillä	-	-1	154	-	-	154
Raportointikauden poistot	-	-1 689	-14 467	-6	-	-16 162
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-29 953	-115 451	-445	-193	-146 042
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 993	16 857	57 574	26	57 059	135 510

Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo

2017	2016
99 463	54 221

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat sopimukseen perustuvat sitoumukset on esitetty liitetiedossa 33.

Rahoitusleasingsopimuksilla hankitut omaisuuserät

Koneisiin ja kalustoon sisältyy raportointikauden aikana rahoitusleasingsopimuksilla hankittuja koneita, joiden

kirjanpitoarvo oli raportointikauden lopussa 266 tuhatta euroa (383 tuhatta euroa), ja raportointikauden poistot olivat 117 tuhatta euroa (88 tuhatta euroa).

8. KONSERNIYRITYKSET

Yhtiö	Kotipaikka	Omistus- osuus, %	Emoyhtiön omistama
Suominen Oyj	Helsinki		
Suominen Kuitukankaat Oy	Nakkila	100 %	x
Mozzate Nonwovens S.r.l.	Mozzate, Italia	100 %	x
Cressa Nonwovens S.r.l.	Mozzate, Italia	100 %	
Suominen Spain Holding, S.A.U.	Alicante, Espanja	100 %	x
Alicante Nonwovens S.A.U.	Alicante, Espanja	100 %	
Suominen US Holding, Inc.	Delaware, USA	100 %	x
Bethune Nonwovens, Inc.	Bethune, Etelä-Carolina, Yhdysvallat	100 %	
Green Bay Nonwovens, Inc.	Green Bay, Wisconsin, Yhdysvallat	100 %	
Windsor Locks Nonwovens, Inc.	Windsor Locks, Connecticut, Yhdysvallat	100 %	
Suominen Brasil Indústria e Comercio de Não-Tecidos Ltda.	Paulínia, Brasilia	100 %	x

Suominen Italy Holding S.r.l. fuusioitui tytäryhtiönsä Mozzate Nonwovens S.r.l.:ään 1.9.2017.

9. VAIHTO-OMAISSUUS

1 000 euroa

Vaihto-omaisuus	2017	2016
Aineet ja tarvikkeet	24 866	20 126
Keskeneräiset tuotteet	3 168	3 400
Valmiit tuotteet	15 884	19 104
Vaihto-omaisuuden ennakkomaksut	323	–
Vaihto-omaisuus yhteensä	44 241	42 631
Vaihto-omaisuuden arvonalentumiskirjaukset	-1 044	-675
Vaihto-omaisuuden arvonalentumiskirjausten peruutukset	196	221
Raportointikaudella kuluksi kirjattu vaihto-omaisuuden määrä	-319 590	-306 318

Laatimisperiaatteet

Vaihto-omaisuuden hankintameno määritetään FIFO-menetelmän tai painotetun keskihinnan mukaisesti. Vaihto-omaisuuden arvo sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet välittömät ja välilliset menot. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenoon luetaan materiaalin ostomenon, välittömän työn ja muiden välittömien kustannusten lisäksi myös osuus tuotannon yleiskustannuksista, mutta ei myynnin, hallinnon tai rahoituksen menoja. Vieraan pääoman menoja ei aktivoida varaston arvoon.

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempana todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvoa alennetaan epäkurantin omaisuuden osalta.

Kuluksi kirjattu vaihto-omaisuuden määrä sisältyy tuloslaskelmassa hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

Johdon harkintaa edellyttävät arviot ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Vaihto-omaisuuden arvostus edellyttää jossain määrin johdon arviota. Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on hyödykkeestä tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta vähennettynä arvioiduilla myyntikustannuksilla ja hyödykkeen valmiiksi saattamisesta johtuvilla menoilla. Nettorealisointiarvoa käytetään alimman tasearvon testaukseen vaihto-omaisuuden yliarvostamisen estämiseksi.

10. MYYTÄVISSÄ OLEVAT VARAT

1 000 euroa

	2017	2016
Kirjanpitoarvo 1.1.	777	777
Kirjanpitoarvo 31.12.	777	777

Myytävissä olevat varat koostuvat noteeraamattomista osakkeista. Vuonna 2014 hankittiin Bright Maze Oy:n osakkeita Joustopakkauskset -liiketoiminnan myynnin yhteydessä. Omistusosuus on 19,9 % osakkeista ja äänistä.

Myytävissä olevien varojen määrittely on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 12.

11. SAAMISET

1 000 euroa

Pitkäaikaiset saamiset	2017	2016
Lainasaamiset	3 072	6 836
Muut pitkäaikaiset saamiset	1 744	2 524
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	4 815	9 360
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	57 560	53 946
Lainasaamiset	4 337	1 550
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 535	1 662
Siirtosaamiset	2 701	5 612
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	66 134	62 770

Siirtosaamiset koostuvat pääosin rahoituserien jaksotuksista, myynnin jaksotuksista sekä muista jaksotuksista. Sekä lyhytaikaisissa että pitkäaikaisissa muissa saamisissa on muun muassa saamisista välillisiin veroihin liittyen.

Johdannaisinstrumenteista kirjatut siirtosaamiset on eritelty tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 19.

Muiden saamisten laadun arviointi perustuu historialliseen maksukäyttäytymiseen. Muut saamiset eivät ole erääntyneet eikä niiden arvo ole alentunut.

Joustopakkaukset-liiketoiminnan myynnin yhteydessä vuonna 2014 sovittiin, että osa kauppahinnasta määräytyy myydyin liiketoiminnan kaupan jälkeen kertyvän tuloksen perusteella. Tämä saaminen on kirjattu muihin pitkäaikaisiin saamisiin ja se arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Lainasaamiset

Joustopakkaukset-liiketoiminnan myynnin yhteydessä vuonna 2014 Suominen Oyj myönsi ostajayhtiö Bright Maze Oy:lle kaksi lainaa: Vendor Loan Note ja Subordinated Loan Note. Kummankin lainan kertyneet korot pääomitaan vuosittain joulukuussa.

Vendor Loan Noten korko on 6 % p.a. ja sitä on lyhennetty-puolivuositain kesäkuusta 2015 alkaen. Laina erääntyy 31.12.2018. Lainan vakuutena on Bright Maze Oy:n saamisista, Amerplast Oy:n osakkeet sekä Bright Maze Oy:n yrityskiinnitys.

Subordinated Loan Noten korko on 9 % p.a. ja se maksetaan takaisin kokonaan lainan erääntyessä 31.7.2024. Subordinated Loan Notella ei ole vakuutusta ja se on etuoikeusjärjestyksessä viimeinen. Suominen voi muuntaa lainan Bright Maze Oy:n omaksi pääomaksi ennen eräpäivää niin halutessaan.

Mikäli Bright Maze -konsernin omistus pohja muuttuu merkittävästi, molemmat lainasaamiset kertyneine korkoineen maksetaan ennakkoisesti takaisin kokonaan. Velallinen voi maksaa takaisin lainat milloin tahansa.

Kunkin lainasaamisen osalta tehdään erillistarkastelu mahdollisen arvonalentumisen varalta. Nämä tarkastelut perustuvat velallisen taloudelliseen asemaan ja tulevaisuuden rahavirtoihin. Velallisilla ei ole ulkoista luottoluokitusta.

Nämä lainasaamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun ja raportointikauden päättymispäivänä molempien kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

Myyntisaamiset

Myyntisaamisten arvostuksesta on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 12.

Suomisella on "selected supplier" -statuksella eräiden asiakkaidensa kanssa "Supply Chain Financing" -ohjelma, jossa myyntisaamisista myydään siten, että Suominen sopimukseen perustuva oikeus myyntisaamisista kertyviin rahavirtoihin lakkaa.

Suominen realisoituneet luottotappiot myyntisaamisista ovat historiallisesti olleet pieniä. Raportointikauden 2017 aikana Suominen päivitti myyntisaamisten arvonalentumistappioiden kirjaamisen perusteita, jonka vuoksi raportointikaudella kirjattiin aikaisempia vuosia suurempi luottotappiovarauksen muutos. Raportointikaudella 2016 kirjattiin poikkeuksellisen suuri luottotappiovaraus myyntisaamisista venezuelalaisilta asiakkailta.

Myyntisaamisten ikäjakauma	2017	2016
Erääntymättömät	50 844	48 148
Erääntyneet		
Alle 5 päivää	2 388	2 371
5–30 päivää	3 024	2 939
31–120 päivää	1 243	329
Yli 120 päivää	485	516
Yhteensä erääntyneet	7 140	6 156
Yhteensä	57 985	54 304
Myyntisaamisten vähennystili	-424	-358
Myyntisaamisten kirjanpitoarvo	57 560	53 946

Myyntisaamisten arvonalentumistappiot ja muutokset vähennystilissä

Myyntisaamisten vähennystili 1.1.	-358	-85
Kurssiero	44	-40
Käytetyt	0	85
Lisäykset raportointikauden aikana	-111	-318
Myyntisaamisten vähennystili 31.12.	-424	-358

Raportointikaudella kirjatut myyntisaamisten arvonalentumistappiot, netto	-110	-318
---	------	------

Myyntisaamisten valuuttajakauma

EUR	35 590	29 007
USD	18 424	20 941
BRL	3 347	3 350
Muut valuutat	199	648
Yhteensä	57 560	53 946

Johdon harkintaa edellyttävät arviot ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Myynti- ja lainasaamisten arvostus edellyttää jossain määrin johdon arviota. Myynti- ja lainasaamisista kirjataan arvonalentumistappio, mikäli johto arvioi, että saamisen kirjanpitoarvo ei enää vastaa sen käypää arvoa. Arvon alentumiseen viittaavina seikkoina voidaan pitää mm. maksun laiminlyöntiä tai viivästymistä.

12. RAHOITUSVARAT

1 000 euroa

Rahoitusvarojen luokittelu

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat varat	Johdannaiset, suojauslaskennan kohteena	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Myytavissä olevat varat	–	–	777	–	777	777
Muut pitkäaikaiset saamiset	214	–	–	–	214	214
Lainasaamiset	–	7 409	–	–	7 409	7 409
Myyntisaamiset	–	57 560	–	–	57 560	57 560
Korko- ja muut rahoitussaamiset	–	670	–	–	670	670
Johdannaisvarat	24	–	–	–	24	24
Rahavarat	–	27 240	–	–	27 240	27 240
Yhteensä 31.12.2017	238	92 880	777	–	93 894	93 894

Muut pitkäaikaiset saamiset sisältävät ehdollisen kauppahintasaamisen 214 tuhatta euroa (501 tuhatta euroa) Joustopakkaukset -liiketoiminnan myynnistä vuonna 2014.

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat varat	Johdannaiset, suojauslaskennan kohteena	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Myytavissä olevat varat	–	–	777	–	777	777
Muut pitkäaikaiset saamiset	501	–	–	–	501	501
Lainasaamiset	–	8 386	–	–	8 386	8 386
Myyntisaamiset	–	53 946	–	–	53 946	53 946
Korko- ja muut rahoitussaamiset	–	869	–	–	869	869
Johdannaisvarat	30	–	–	43	73	73
Rahavarat	–	29 522	–	–	29 522	29 522
Yhteensä 31.12.2016	530	92 723	777	43	94 072	94 072

Laatimisperiaatteet

Suominen rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi, lainoihin ja muut saamisiin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin sekä myytävissä oleviin varoihin. Luokittelu tehdään sen mukaan, mihin tarkoitukseen kyseiset rahoitusvarat on hankittu. Johto päättää rahoitusvarojen luokittelusta alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupankäyntipäivän perusteella. Rahoitusvarat, joita ei kirjata käypään arvoon

tulosvaikutteisesti, kirjataan alun perin käypään arvoon lisättynä transaktiomenoilla. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat kirjataan alun perin käypään arvoon, ja transaktiomenot kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeudet varojen rahavirtoihin ovat lakanneet tai siirretty toiselle osapuolelle ja konserni on siirtänyt varojen omistukseen liittyvät riskit ja edut olennaisilta osin ulkopuoliselle. Myytävissä olevat varat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat arvostetaan myöhemmin käypään arvoon. Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoan efektiivisen koron menetelmällä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi varoiksi luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisessä kirjauksessa tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan tulosvaikutteisesti kirjattavaksi, mikäli se on hankittu pääasiassa lähitulevaisuudessa tapahtuvaa myyntiä varten. Mikäli johdannaispimuksiin ei sovelleta suojauslaskentaa, ovat ne kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat muut pitkäaikaiset saamiset ovat ehdollisia kauppahintasaamisia. Niiden käypä arvo perustuu sopimusehtojen mukaisten lyhennysten arvioituun toteutumiseen.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien varojen käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot tai tappiot esitetään varan luonteesta riippuen joko liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa tai rahoituserissä.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin, paitsi jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymisestä, jolloin ne luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi. Konsernin lainoihin ja muihin saamisiin luokitellaan lainasaamiset, myyntisaamiset ja muut saamiset sekä rahavarat.

Kunkin lainasaamisen osalta tehdään erillistarkastelu mahdollisen arvonalentumisen varalta. Nämä tarkastelut perustuvat välillisen taloudelliseen asemaan ja tulevaisuuden rahavirtoihin. Lainasaamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoan ja raportointikauden päättymispäivänä lainasaamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

Myyntisaamiset esitetään taseessa alkuperäisen laskutetun määrän mukaisesti vähennettynä epävarmoilla saamisilla. Arvio epävarmoista myyntisaamisista perustuu raportointihetkellä avoinna olevien myyntisaamisten tarkasteluun. Arvon alentumiseen viittaavina seikkoina pidetään mm. maksun laiminlyöntiä tai

viivästyistä. Myyntisaamisten arvonalentumistappio kirjataan erilliselle myyntisaamisten vähennystilille, ja tappio kirjataan tulosvaikutteisesti liiketoiminnan muihin kuluihin. Mikäli myyntisaamisen menetys on lopullinen, myyntisaaminen kirjataan pois taseesta myyntisaamisten vähennystililtä. Mikäli saamisesta, josta on kirjattu arvonalentumistappio, saadaan myöhemmin suoritus, kirjataan saatu suoritus tulosvaikutteisesti vähentämään liiketoiminnan muita kuluja. Mikäli saamisesta ei ole tehty arvonalentumiskirjausta myyntisaamisten vähennystilille, ja todetaan, että myyntisaamisen arvo on alentunut lopullisesti, tehdään arvonalentumiskirjaus suoraan vähentämään myyntisaamisia. Myyntisaamisista johtuvan luottoriskin enimmäismäärä on myyntisaamisten kirjanpitoarvo. Myyntisaamisten lyhyestä maturiteetista johtuen niitä ei diskontata.

Rahavarat sisältävät käteisvarat sekä muut mahdolliset rahavarat. Muut rahavarat koostuvat erittäin likvideistä sijoituksista, joiden jäljellä oleva maturiteetti hankintahetkellä on alle kolme kuukautta. Käytössä olevat pankkitilien luottolimiitit sisältyvät taseen lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Muiden saamisten ja rahavarojen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

Myytäviksi olevat varat

Myytäviksi olevat varat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on joko nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu mihinkään muuhun ryhmään. Ne ovat pitkäaikaisia varoja, ellei johdon aikomuksena ole luovuttaa niitä 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättämispäivän jälkeen. Suomisella oli raportointikauden päättyessä vain pitkäaikaisia myytävissä olevia varoja.

Myytäviksi oleviksi luokiteltujen varojen käyvän arvon muutokset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan verovaikutuksella vähennettynä. Kun myytävissä oleviksi luokitellut varat myydään tai niistä kirjataan arvonalentumistappio, muihin laajan tuloksen eriin kirjatut kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tulosvaikutteisiksi. Efektiiivisen koron menetelmällä laskettu korkotuotto myytävissä olevista varoista kirjataan tuloslaskelmaan rahoituseriin.

Raportointikauden päättämispäivänä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä jonkin myytävissä olevaksi luokitellun

varan tai varojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli myytävissä oleviksi luokiteltujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien käypä arvo on merkittävästi tai pitkittyneesti alle kyseisten instrumenttien hankintamenon, katsotaan tämän olevan merkki arvonalentumisesta. Arvonalentumistappio määritetään hankintamenon ja käyvän arvon erotuksena vähennettynä kyseisestä rahoitusvaroihin kuuluvasta erästä aiemmin tulosvaikutteisesti kirjatulla arvonalentumistappiolla. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Noteerattujen sijoitusten käyvät arvot perustuvat raportointikauden päätöskursseihin. Jos varoihin kuuluvalla erällä ei ole toimivia markkinoita tai jos kyseessä ovat noteeraamattomat sijoitukset, käypä arvo määritetään arvostusmenetelmien avulla. Mikäli rahoitusvaran osalta ei tiedossa ole riippumattomien osapuolten välillä toteutuneita kauppia, käytetään käypänä arvona joko varasta kertyvien diskontattujen rahavirtojen nykyarvoa tai olennaisilta osin samanlaisten instrumenttien käypiä arvoja. Osa noteerattomista oman pääoman ehtoista instrumenteista on esitetty taseessa hankintahintaan vähennettynä mahdollisella arvonalentumistappiolla.

Johdannaiset

Johdannaisinstrumenteista on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 19.

13. KÄYPIEN ARVOJEN HIERARKIA

1 000 euroa

Käypien arvojen hierarkia 2017

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Muut pitkäaikaiset saamiset	-	-	214
Myytavissä olevat varat	-	-	777
Valuuttajohdannaiset	-	24	-
Yhteensä 2017	-	24	990

Käypien arvojen hierarkia 2016

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat			
Muut pitkäaikaiset saamiset	-	-	501
Myytavissä olevat varat	-	-	777
Valuuttajohdannaiset	-	43	-
Sähköjohdannaiset	-	30	-
Yhteensä 2016	-	73	1 277

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat

Muut lyhytaikaiset velat	-	-	253
Valuuttajohdannaiset	-	327	-
Yhteensä 2016	-	327	253

Tasolle 3 luokiteltujen käypien arvojen muutokset

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat	
Yhteensä 1.1.2016	1 590
Toteuttamiset	-313
Yhteensä 31.12.2016	1 277
Toteuttamiset	-287
Yhteensä 31.12.2017	990

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat	
Yhteensä 1.1.2016	630
Toteuttamiset	-362
Tulosvaikutteisesti kirjatut	-15
Yhteensä 31.12.2016	253
Toteuttamiset	-253
Yhteensä 31.12.2017	-

Tulosvaikutteisesti kirjatut erät on kirjattu rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Raportointikausien aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen välillä.

Tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuus-erien tai velkojen noteerattuihin (oikaisemattomiin) hintoihin toimivilla markkinoilla.

Rahoitusinstrumenteille, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla, määritetään käypä arvo arvostusmenetelmien avulla. Näissä arvostusmenetelmissä käytetään mahdollisimman paljon todennettavissa olevaa markkinatietoa, ja turvaututaan mahdollisimman vähän yrityskohtaisiin arvioihin. Jos kaikki instrumentin käyvän arvon määrittämiseen tarvittavat tiedot ovat todennettavissa, instrumentti on Tasolla 2.

Sähkötermiinit arvostettiin käypään arvoon käyttämällä vastaavia Nordpoolissa noteerattuja termiinkursseja samalle ajanjaksolle ja diskonttaamalla ne johdannaiseen liittyvällä korkokannalla raportointikauden päättymispäivään.

Valuuttatermiinisopimukset on arvostettu käypään arvoon käyttämällä raportointikauden päättymispäivän valuuttakursseja sekä korkoeroihin perustuvia termiinipisteitä.

Tason 3 rahoitusinstrumenttien käyvät arvot perustuvat niitä koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilta osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

Tasolle 3 luokiteltujen Bright Maze Oy:n osakkeiden käypä arvo on laskettu EBITDA-kertoimeen ja verrokkianalyysiin perustuen. Muiden myytävissä olevien varojen käypä arvo on niiden hankintameno vähennettynä mahdollisella arvonalentumistappiolla.

14. MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT

1 000 euroa

2017	Kurssierot	Arvonmuutos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Raportointikauden voitto	–	–	14 478	14 478
Kurssierot	-17 083	–	–	-17 083
Tuloverot kurssieroista	1 319	–	–	1 319
Käypien arvojen muutokset, rahavirran suojaukset	–	267	–	267
Käypien arvojen muutokset, rahavirran suojaukset, tuloverot	–	11	–	11
Rahavirran suojaukset, tulosvaikutteisiksi siirretyt erät	–	13	–	13
Rahavirran suojaukset, tulosvaikutteisiksi siirretyt erät, tuloverot	–	-3	–	-3
Rahavirran suojaukset, aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin siirretyt erät	–	-35	–	-35
Etuuspohjaiset järjestelyt, uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	–	–	15	15
Etuuspohjaiset järjestelyt, uudelleen määrittämisestä johtuvat erät, tuloverot	–	–	-4	-4
Laaja tulos yhteensä	-15 764	254	14 489	-1 022

Laatimisperiaatteet - kurssierot

Kurssierot, joka syntyvät tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman ja taseen muuntamisesta euroiksi eri valuuttakursseilla, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja ne sisältyvät omaan pääomaan kertyneisiin kurssieroihin. Myös kurssierot, jotka syntyvät nettosijoituksista euroalueen ulkopuolisiin tytäryhtiöihin, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja ne sisältyvät omaan pääomaan kertyneihin kurssieroihin.

Osa tytäryhtiöille annetuista lainoista on tosiasiallisesti osa kyseiseen yhtiöön tehtyä nettosijoitusta, koska näiden lainojen takaisinmaksu ei ole todennäköistä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Näiden lainojen kurssierot kirjataan laajaan tulokseen ja omaan pääomaan kurssieroihin.

2016	Kurssierot	Arvonmuutos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Raportointikauden voitto	–	–	15 233	15 233
Kurssierot	7 881	–	–	7 881
Tuloverot kurssieroista	-365	–	–	-365
Käypien arvojen muutokset, rahavirran suojaukset	–	245	–	245
Käypien arvojen muutokset, rahavirran suojaukset, tuloverot	–	-22	–	-22
Rahavirran suojaukset, tulosvaikutteisiksi siirretyt erät	–	116	–	116
Rahavirran suojaukset, tulosvaikutteisiksi siirretyt erät, tuloverot	–	-23	–	-23
Rahavirran suojaukset, aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin siirretyt erät	–	-188	–	-188
Etuuspohjaiset järjestelyt, uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	–	–	-110	-110
Etuuspohjaiset järjestelyt, uudelleen määrittämisestä johtuvat erät, tuloverot	–	–	16	16
Laaja tulos yhteensä	7 516	128	15 140	22 784

15. OSAKETIEDOT

Osakepääoma ja osakemäärä

Suominen Oyj:n rekisteröity osakepääoma on 11 860 056 euroa. Suominen Oyj:n kaupparekisteriin rekisteröityjen osakkeiden määrä 31.12.2017 oli 58 259 219 osaketta. Yhtiön osakemäärä kasvoi raportointikauden aikana yhteensä 6 593 577 osakkeella, johtuen hybridilainan ja sen korkojen konvertoinnista osakkeiksi. Hybridilainan konvertointi osakkeiksi on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Suominen Oyj:n 16.3.2016 pidetty yhtiökokous päätti alentaa Suomen osakkeiden lukumäärää yhdistämällä osakkeita (ns. käänteinen split). Osakkeiden lukumäärää vähennettiin osakepääomaa alentamatta siten, että viisi osaketta yhdistettiin yhdeksi osakkeeksi osakeyhtiölain (624/2006) 15 luvun 9 §:ssä säädettyssä tarkoituksessa ja siinä säädettyssä menettelyssä.

Ennen osakkeiden yhdistämistä vuonna 2016 Suominen Oyj:llä oli 252 425 616 osaketta ja osakkeiden yhdistämisen jälkeen 51 216 232 osaketta. Uusi osakkeiden lukumäärä merkittiin kaupparekisteriin 22.3.2016 ja kaupankäynti yhdistetyillä osakkeilla alkoi 22.3.2016. Yhdistäminen ei koskenut Suominen Oyj:n hallussa olevia omia osakkeita, joiden määrä oli yhdistämispäivänä 913 886 kappaletta.

Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa, ja kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon tai muuhun varojen jakoon. Osakkeella ei ole nimellisarvoa. Osake noteerataan Nasdaq Helsingissä.

Omat osakkeet

Suominen Oyj:n omia osakkeita ostettaessa niistä maksettu määrä, mukaan lukien hankinnan välittömät kulut, on kirjattu oman pääoman vähennyksenä. Jos ostetut osakkeet luovutetaan edelleen, saatu vastike merkitään omaan pääomaan. Omiin osakkeisiin ei osakeyhtiölain mukaan kohdistu osakkeenomistajan oikeuksia, kuten oikeutta osinkoon tai muuhun varojen jakoon tai oikeutta osallistua yhtiökokoukseen.

Raportointikauden lopussa Suominen Oyj:n hallussa oli 876 280 omaa osaketta. Raportointikaudella yhtiö luovutti yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti 2.6.2017 hallituksen

jäsenien vuosipalkkion osakkeina maksettavan osuuden, yhteensä 16 807 osaketta.

Yhtiön lähimpiin omistamista osakkeista on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 32.

Osakeperusteiset järjestelmät

Suomisen osakeperusteisista kannustinjärjestelmistä on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 29.

Suomisella ei ole optiojärjestelyjä.

Osakkeiden lukumäärä

Muutokset osakemäärässä

Osakemäärä 1.1.2016*	51 216 232
Hybridilainan konvertoinnit	449 410
Osakemäärä 31.12.2016	51 665 642
Hybridilainan konvertoinnit	6 593 577
Osakemäärä 31.12.2017	58 259 219

Muutokset omissa osakkeissa

Osakemäärä 1.1.2016*	913 886
Omien osakkeiden luovutus, hallituspalkkiot	-20 799
Osakemäärä 31.12.2016	893 087
Omien osakkeiden luovutus, hallituspalkkiot	-16 807
Osakemäärä 31.12.2017	876 280

Osakkeiden lukumäärä	31.12.2017	31.12.2016
Osakemäärä ilman omia osakkeita	57 382 939	50 772 555
Osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita	57 382 939	50 772 555
Keskimääräinen osakemäärä ilman omia osakkeita	52 145 416	50 343 806
Keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita	52 145 416	50 343 806
Keskimääräinen laimennettu osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita	57 798 395	58 024 756

Osakkeen kurssi ja vaihto

Suominen Oyj:n osakkeiden vaihto Nasdaq Helsingissä 1.1.–31.12.2017 oli 5 405 584 (13 611 634) osaketta eli 10,4 % (27,0) osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä ilman omia osakkeita. Osakkeen ylin kurssi oli 5,22 euroa (6,20 euroa), alin 3,86 euroa (3,49 euroa) ja kaupankäyntivolyyymilla painotettu keskimääräinen kurssi oli 4,53 euroa (4,24 euroa). Raportointikauden päätöskurssi oli 4,42 euroa (4,14 euroa). Yhtiön osakekannan markkina-arvo ilman omia osakkeita 31.12.2017 oli 253,6 (210,2) milj. euroa.

Arvopaperimarkkinalain 9. luvun 5 § mukaiset ilmoitukset vuonna 2017

Oy Etra Invest Ab (Erkki Etolan määräysvalta-yhteisö) ilmoitti Suominen Oyj:lle 2.6.2017, että sen omistusosuus Suomisessa ylittää 10 % liputusrajan, kun Suominen liikkeelle laskeman hybridilainan osuuksia ja kertyneitä korkoja vaihdetaan Suominen Oyj:n osakkeiksi.

Suominen Oyj vastaanotti 12.12.2017 Arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n mukaisen ilmoituksen, jonka mukaan Ahlstrom Capital Oy:n konserniyhtiön AC Invest Two BV:n omistus Suominen Oyj:ssä alitti 25 % liputusrajan. AC Invest Two BV:n omistus Suominen Oyj:ssä laski 25,92 %:sta 23,95 %:iin. Omistusosuuden lasku johtui Suominen osakemäärän kasvusta, kun yhtiön hybridilainan osuuksia vaihdettiin uusiin Suominen Oyj:n osakkeisiin. Hybridilainan osuuksien vaihdon myötä Suominen osakkeiden ja äänten määrä nousi 58 259 219 osakkeeseen. AC Invest Two BV:n omistamien osakkeiden määrä säilyi ennallaan.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2017

Osakkeenomistaja	Osakemäärä kpl	% osakkeista ja äänistä
AC Invest Two BV	13 953 357	23,95 %
Oy Etra Invest Ab	5 909 167	10,14 %
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	4 500 000	7,72 %
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4 071 892	6,99 %
Nordea Pankki Suomi Oyj	3 219 884	5,53 %
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	3 024 651	5,19 %
OP-Suomi -sijoitusrahasto	1 976 760	3,39 %
Nissi Evald ja Hilda Säätiö	1 000 000	1,72 %
Heikki Bergholm	998 417	1,71 %
Mandatum Life Unit-linked	963 475	1,65 %
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	937 152	1,61 %
Oy H.Kuningas & Co. AB	920 081	1,58 %
Nordea Henkivakuutus Suomi Oy	837 000	1,44 %
Mikko Majjala	829 098	1,42 %
Juhani Majjala	794 026	1,36 %
15 suurinta yhteensä	43 934 960	75,41 %
Muut	9 589 312	16,46 %
Hallintarekisteröidyt osakkeet	3 854 618	6,62 %
Omat osakkeet	876 280	1,50 %
Yhteistilillä	4 049	0,01 %
Yhteensä	58 259 219	100,00 %

Osakkeenomistus omistajaryhmittäin 31.12.2017

	Omistajien lukumäärä	%-osuus	Osakemäärä kpl	% osakkeista ja äänistä
Yritykset	168	4,1 %	11 290 183	19,38 %
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	11	0,3 %	5 846 598	10,04 %
Julkisyhteisöt	6	0,1 %	12 986 881	22,29 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	18	0,4 %	1 505 211	2,58 %
Kotitaloudet	3 913	94,6 %	7 732 727	13,27 %
Ulkomaiset osakkeenomistajat	20	0,5 %	14 162 672	24,31 %
Yhteensä	4 136	100,0 %	53 524 272	91,87 %
Hallintarekisteröidyt osakkeet	9		3 854 618	6,62 %
Yhteistilillä			4 049	0,01 %
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	1		876 280	1,50 %
Yhteensä	4 146		58 259 219	100,00 %

Osakkeenomistuksen jakautuminen 31.12.2017

Osakkeita kpl	Omistajien lukumäärä	%-osuus	Osakemäärä kpl	% osakkeista ja äänistä
1 - 100	1 201	29,0 %	56 445	0,10 %
101 - 500	1 493	36,0 %	401 950	0,69 %
501 - 1 000	590	14,2 %	456 738	0,78 %
1 001 - 5 000	633	15,3 %	1 387 909	2,38 %
5 001 - 10 000	99	2,4 %	725 331	1,25 %
10 001 - 50 000	76	1,8 %	1 666 096	2,86 %
50 001 - 100 000	14	0,3 %	1 100 822	1,89 %
100 001 - 500 000	19	0,5 %	4 511 252	7,74 %
yli 500 000	20	0,5 %	47 072 347	80,80 %
Yhteensä	4 145	100,0 %	57 378 890	98,49 %
Yhteistilillä			4 049	0,01 %
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	1		876 280	1,50 %
Yhteensä	4 146		58 259 219	100,00 %

16. HYBRIDILAINA

1 000 euroa

Suominen laski 10.2.2014 liikkeelle 17 500 000 euron osakkeiksi vaihdettavan oman pääoman ehtoisen hybridilainan Brasilian kuitukangasliiketoiminnan hankinnan rahoittamiseksi. Laina muodostui 175:stä nimellisarvoltaan 100 000 euron velkakirjasta. Lainalla ei ollut vakuutta.

Lainaosuus oikeutti lainanhaltijan vaihtamaan lainaosuuden ja sille kertyneet mahdolliset korot Suominen osakkeiksi 11.2.2014–10.2.2018 välisenä aikana 2,50 euron vaihtokursilla (vaihtokurssi muuttui vuonna 2016 osakkeiden yhdistämisen vuoksi). Vuonna 2017 osakkeiksi konvertoitiin pääomaa ja kertyneitä korkoja yhteensä 16,5 milj. euroa. Konversion myötä Suominen osakemäärä kasvoi 6 593 577 osakkeella. Raportointikauden lopussa Suominen hybridilaina oli kokonaisuudessaan konvertoitu osakkeiksi.

Hybridilainalla konvertoitujen osakkeiden arvo merkittiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Suominen sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto kasvoi vuonna 2017 lainakonversion myötä 16,5 milj. eurolla.

Mikäli yhtiö jakaa osinkoa 10.2.2018 mennessä, on hybridilainojen haltijoilla oikeus saada hyvitys, joka vastaa määrältään osinkoa. Hyvitys maksetaan osingonmaksupäivänä, ja maksettu hyvitys vähennetään kertyneiden tai tulevaisuudessa kertyvien korkojen määrästä. Kertyneistä tai kertyvistä koroista vähennetty hyvitys vähensi pääomitettavaa korkoa ja siten lainalla konvertoitavien osakkeiden määrää. Vuonna 2017 hybridilainan haltijoille maksettiin osingonjaon johdosta korkoa 0,6 milj. euroa.

Muutokset hybridilainassa

Hybridilaina 1.1.2016	16 840
Korkojen pääomitus	616
Konversiot osakkeiksi	-1 119
Hybridilaina 31.12.2016	16 337
Korkojen pääomitus	285
Konversiot osakkeiksi	-16 622
Hybridilaina 31.12.2017	–

Laatimisperiaatteet

Suominen hybridilaina luokiteltiin IAS 32:n mukaisesti oman pääoman ehtoiseksi instrumentiksi eikä rahoitusvelaksi, koska sekä koron että pääoman maksut olivat täysin yhtiön päätettävissä eikä maksuja oltu kytketty muihin velkoihin. Hybridilaina kirjattiin alun perin jaksotettuun hankintamenuon. Konsernitilinpäätöksessä lainan kertyneet korot pääomitettiin ja kirjattiin omaan pääomaan voittovaroihin.

17. KOROLLISET VELAT

1 000 euroa

Suominen Oyj ilmoitti syyskuussa 2017 laskevansa liikkeelle nimellisarvoltaan 85 milj. euron suuruisen vakuudettoman joukkovelkakirjalainan, jonka kiinteä vuotuinen kuponkikorko on 2,50 % ja joka erääntyy 3.10.2022. Joukkovelkakirjalaina on noteerattu Nasdaq Helsingissä 10.10.2017 lähtien. Velkakirjat ovat Suomisen suoria ja vakuudettomia sitoumuksia, joilla on takaajina toimivien tytäryhtiöiden antama omavelkainen takaus.

Suominen Oyj teki syyskuussa 2017 vuonna 2014 liikkeelle lasketun 75 milj. euron joukkovelkakirjalainan haltijoille vapaaehtoisen takaisinostotarjouksen. Takaisin ostettujen joukkovelkakirjalainojen määrä oli 59 270 000 euroa. Lisäksi joukkovelkakirjanhaltijoiden kokouksessa muutettiin jäljelle jääneiden joukkovelkakirjojen ehtoja.

Joukkovelkakirjalainan liikkeellelaskun yhteydessä Suominen sopi uudesta syndikaattilainajärjestelystä. Lainarahoitus sisältää nelivuotisen 100 milj. euron luottolimiitin (revolving credit facility). Uuden pankkilainan taloudelliset kovenantit ovat nettovelkojen suhde käyttökatteeseen (leverage ratio) sekä velkaantumisaste (gearing). Syndikaattilaina on vaihtuvakorkoinen ja se korvasi Suomisen aiemman, 55 milj. euron suuruisen syndikaattilainajärjestelyn.

	2017			2016		
	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Nimellis-arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Nimellis-arvo
Pitkäaikaiset korolliset velat						
Lainat rahoituslaitoksilta	–	–	–	11 294	11 294	11 294
Rahoitusleasingvelat	162	162	162	280	280	280
Joukkovelkakirjalainat	95 192	102 647	100 730	75 000	78 503	75 000
Yhteensä	95 354	102 809	100 892	86 574	90 076	86 574
Lyhytaikaiset korolliset velat						
Pitkäaikaisten rahoituslaitoslainojen seuraavan vuoden lyhennykset	–	–	–	7 812	7 812	7 812
Lyhytaikaiset rahoituslaitoslainat	15 000	15 000	15 000	–	–	–
Rahoitusleasingvelat	118	118	118	111	111	111
Yhteensä	15 118	15 118	15 118	7 923	7 923	7 923
Yhteensä	110 472	117 927	116 010	94 497	97 999	94 497

Suominen katsoo, että korollisten velkojen ilmoittaminen paitsi jaksotettuun hankintamenuun, myös nimellisarvostaan, antaa sijoittajille hyödyllistä lisätietoa Suominen velkaantumisesta.

Korollisten velkojen muutos

	2017	2016
Korolliset velat yhteensä kauden alussa	94 497	96 862
Lyhytaikaiset lainat kauden alussa	7 923	3 363
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksu, rahavirtavaikutteiset	-27 264	-3 359
Lyhytaikaisten lainojen nostot, rahavirtavaikutteiset	25 000	-
Lyhytaikaisten lainojen nostot, ei vaikutusta rahavirtaan	-	102
Siirrot pitkäaikaisista lainoista	11 412	7 899
Kurssiero	-1 953	-84
Lyhytaikaiset lainat kauden lopussa	15 118	7 923
Pitkäaikaiset lainat kauden alussa	11 574	18 498
Pitkäaikaisten lainojen nostot, ei vaikutusta rahavirtaan	-	368
Siirrot lyhytaikaisiin lainoihin	-11 412	-7 899
Valuuttakurssiero	-	607
Pitkäaikaiset lainat kauden lopussa	162	11 574
Joukkovelkakirjalainat kauden alussa	75 000	75 000
Uuden joukkovelkakirjalainan liikkeellelasku, rahavirtavaikutteinen	25 730	-
Joukkovelkakirjalainojen jaksotus jaksotettuun hankintamenuun, ei vaikutusta rahavirtaan	-348	-
Joukkovelkakirjalainojen lunastus- ja liikkeellelaskukulut, rahavirtavaikutteiset	-5 190	-
Joukkovelkakirjalainat kauden lopussa	95 192	75 000
Korolliset velat yhteensä kauden lopussa	110 472	94 497
Korollisten velkojen erääntyminen		
2018 (2017)	15 118	7 923
2019 (2018)	15 708	11 412
2020 (2019)	67	75 078
2021 (2020)	17	67
2022- (2021-)	79 563	17
Yhteensä	110 472	94 497
Korollisten velkojen valuuttajakauma		
euro	110 472	75 391
USD	-	19 106
Yhteensä	110 472	94 497

Rahoitusleasingvelat

	2017	2016
Vastaisten vähimmäisvuokrien erääntyminen		
1 vuoden kuluessa	132	132
Yli 1 vuoden ja enintään 5 vuoden kuluttua	173	305
Yli 5 vuoden kuluttua	–	–
Vastaiset vähimmäisvuokrat yhteensä	305	437
Vastainen rahoitusmeno	-25	-46
Vastaisten vähimmäisvuokrien nykyarvo	280	391
Vastaisten vähimmäisvuokrien nykyarvon erääntyminen		
1 vuoden kuluessa	118	111
Yli 1 vuoden ja enintään 5 vuoden kuluttua	162	280
Yli 5 vuoden kuluttua	–	–
Vastaisten vähimmäisvuokrien nykyarvo	280	391

Laatimisperiaatteet

Korolliset rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon. Myöhemmin lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Lainaliimiteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen on todennäköistä. Tällöin palkkio kirjataan taseeseen, kunnes laina nostetaan, jonka jälkeen se kirjataan tulosvaikutteisesti kyseisen lainan voimassaoloaikana. Mikäli lainaliimitin käyttäminen ei ole todennäköistä, kirjataan palkkio välittömästi tulosvaikutteisesti.

Julkisesti noteerattavat joukkovelkakirjalainat kirjataan alun perin käypään arvoon, josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmin lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Julkisesti noteeratun joukkovelkakirjalainan käypä arvo määräytyy raportointikauden päätöspäivän noteerauksen mukaan.

18. RAHOITUSVELKOJEN LUOKITTELU

1 000 euroa

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut velat	Johdannaiset, suojauslaskennan kohteena	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo
Lainat rahoituslaitoksilta	–	15 000	–	15 000	15 000	15 000
Joukkovelkakirjalainat	–	95 192	–	95 192	102 647	100 730
Rahoitusleasingvelat	–	280	–	280	280	280
Korkovelat	–	736	–	736	736	736
Muut lyhytaikaiset velat	–	301	–	301	301	301
Ostovelat	–	52 145	–	52 145	52 145	52 145
Yhteensä 31.12.2017	–	163 654	–	163 654	171 109	169 192

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut velat	Johdannaiset, suojauslaskennan kohteena	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo
Lainat rahoituslaitoksilta	–	19 106	–	19 106	19 106	19 106
Joukkovelkakirjalainat	–	75 000	–	75 000	78 503	75 000
Rahoitusleasingvelat	–	391	–	391	391	391
Johdannaissopimukset, suojauslaskenta	–	–	327	327	327	327
Korkovelat	–	912	–	912	912	912
Muut lyhytaikaiset velat	253	30	–	283	283	283
Ostovelat	–	50 248	–	50 248	50 248	50 248
Yhteensä 31.12.2016	253	145 686	327	146 266	149 769	146 266

Laatimisperiaatteet

Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, jos ne eräännyvät alle 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä.

Rahoitusvelka tai rahoitusvelan osa kirjataan pois taseesta silloin, kun velka on lakannut olemasta, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Johdannaisinstrumenteista on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 19.

Korollisista veloista on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 17.

Ostovelat

Ostovelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön. Ostovelkojen lyhyestä maturiteetista johtuen niiden alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

Muut rahoitusvelat

Muut rahoitusvelat olivat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia velkoja, jotka ovat syntyneet eräiden aineettomien hyödykkeiden hankinnasta. Niiden käyvät arvot laskettiin diskonttaamalla todennäköiset tulevat rahavirrat raportointikauden päättymispäivään.

19. JOHDANNAISINSTRUMENTIT

1 000 euroa

Laatimisperiaatteet

Johdannaiset kirjataan alun perin johdannaisopimuksen solmimispäivän käypään arvoon, ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan sen mukaan, onko johdannainen määritetty suojausinstrumentiksi ja minkä luonteista erää se suojaa. Suomisella instrumentteja käytetään suojaamaan tietyltä riskiltä, joka liittyy taseeseen merkittyyn omaisuuserään tai velkaan taikka erittäin todennäköiseen ennakoituun liiketoimeen (rahavirran suojaus). Suojaavan johdannaisen koko käypä arvo luokitellaan lyhytaikaiseksi omaisuuseräksi tai velaksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi tai veloiksi.

Sähkötermiinit arvostetaan käypään arvoon käyttämällä vastaavia Nordpoolissa noteerattuja termiinkursseja samalle ajanjaksolle ja diskonttaamalla ne johdannaiseen liittyvällä korkokannalla raportointikauden päättämispäivään.

Valuuttatermiinisopimukset on arvostettu käypään arvoon käyttämällä raportointikauden päättämispäivän valuuttakursseja sekä korkoeroihin perustuvia termiinipisteitä.

Suojauslaskenta

Rahavirran suojausiksi määritettyjen ehdot täyttävien johdannaisen käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman arvonmuutosrahastossa.

Suojauslaskennan piirissä olevien sähköjohdannaisten realisoitunut tehokas osuus ja tehoton osuus on kirjattu sähkökulujen oikaisuna. Raportointikauden lopussa Suomisella ei enää ollut suojauslaskennan piirissä olevia sähköjohdannaista.

Tiettyjen aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät valuuttatermiinit on luokiteltu suojausinstrumenteiksi niiden suojatessa hyödykkeen hankintaan liittyviä ennakoituja rahavirtoja, jolloin näiden johdannaisten kirjaamisessa sovelletaan suojauslaskentaa. Näiden johdannaisten käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman arvonmuutosrahastossa siihen saakka, kunnes kyseisen hyödykkeen hankintaan liittyvä velka on kirjattu taseeseen. Tällöin arvonmuutosrahastoon kirjattu osuus siirretään oikaisemaan hyödykkeen hankintamenoa, ja johdannaisinstrumentin tulevat käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan ja ne siirretään tulosvaikutteisiksi vasta kun ennakoitu liiketoimi kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli ennakoitun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omassa pääomassa esitetty kertynyt voitto tai tappio siirretään tulosvaikutteiseksi siihen tuloslaskelmaerään, johon ennakoitun liiketoiminnan tulosvaikutus olisi toteutuessaan kirjattu.

Suominen dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojaavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen

sekä konsernin riskienhallinnan tavoitteet ja suojausstrategian. Suojausta aloitettaessa sekä kunkin raportointikauden päättyessä dokumentoidaan ja arvioidaan suojaussuhteiden tehokkuus tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojaavan erän käypien arvojen muutokset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaiset

Jotkut konsernin solmimat johdannaisopimukset suojaavat konsernin operatiivisia transaktioita vaikka ne eivät täyttäisikään IAS 39:n mukaisia suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä. Näiden johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Johdannaissaamiset ja -velat taseessa

	2017	2016
Saamiset		
Johdannaiset, suojauslaskentaa sovelletaan	–	43
Johdannaiset, suojauslaskentaa ei sovelleta	24	30
Velat		
Johdannaiset, suojauslaskentaa sovelletaan	–	327

Johdannaisten käyvät arvot esitetään taseessa bruttomääräisinä ja voidaan netottaa vain sopimusrikkomus- tai konkurssitilanteissa. Johdannaisiin perustuvat saamiset vastapuolilta olisivat mahdollisen netotuksen jälkeen 24 tuhatta euroa.

Johdannaissopimusten nimellisarvot ja käyvät arvot

	2017				2016			
	Nimellisarvo	Käypä arvo, netto	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Nimellisarvo	Käypä arvo, netto	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo
Valuuttatermiinit								
Suojauslaskentaa sovelletaan	–	–	–	–	5 240	-327	–	-327
Suojauslaskentaa ei sovelleta	1 334	24	24	–	2 396	30	30	–
Sähkötermiinit								
Suojauslaskentaa sovelletaan	–	–	–	–	594	43	43	–

Johdannaisinstrumentit tuloslaskelmassa	2017	2016
Hankinnan ja valmistuksen kulut		
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	-68	88
Rahavirran suojausten tehoton osuus, sähköjohdannaiset	-39	59
Rahavirran suojaus, sähköjohdannaiset, toteutuneet	-13	-116
Liiketoiminnan muut kulut		
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	192	-73
Nettorahoituskulut		
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskenta, rahavirran suojausten tehoton osuus	-	-34
Valuuttajohdannaisien korkoerot	-61	-146
Koronvaihtosopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	-14	-
Johdannaisinstrumentit muun laajan tuloksen erissä		
Rahavirran suojausten käypien arvojen muutokset, sähköjohdannaiset	-56	108
Rahavirran suojausten käypien arvojen muutokset, valuuttajohdannaiset	323	137
Rahavirran suojausten tulosvaikutteiseksi siirretyt erät, sähköjohdannaiset	13	116
Rahavirran suojausten aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin siirretyt erät, valuuttajohdannaiset	-35	-188
Yhteensä	245	173

20. ETUUSPOHJAISET JÄRJESTELYT

1 000 euroa

Suomisella on etuuspohjainen työsuhteiden päättymiseen liittyvä järjestely Italiassa (TFR, Trattamento di Fine Rapporto). Järjestely on rahastoimaton ja suljettu uusilta henkilöiltä. Järjestelystä maksettavan etuuden suuruus määräytyy muun muassa järjestelyssä olevien henkilöiden työvuosien ja loppupalkan perusteella. Järjestelyn velvoitteet määritetään yhtiöstä riippumattomien vakuutusmatemaatikoiden tekemien laskelmien perusteella.

Laatimisperiaatteet

Etuuspohjaiset velvoitteet lasketaan arvioitujen rahavirtojen nykyarvoina käyttäen diskonttaus korkoina sellaisten pitkien valtion velkasitoumusten korkoja, joiden maturiteetit vastaavat velvoitteiden maturiteetteja, tai vastaavia pitkäaikaisia korkoja. Järjestelyihin mahdollisesti kuuluvat varat arvostetaan käypään arvoon raportointikauden päättymispäivänä.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä kulut lasketaan käyttäen ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Menetelmän mukaisesti menot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi jakamalla kustannus työntekijöiden palvelusajalle. Suominen Italiassa olevasta etuuspohjaisesta järjestelystä ei kuitenkaan normaalisti synny tuloslaskelmaan muuta kuluja kuin nettokorkokulu.

Tuloslaskelmaan kirjataan aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot, mikäli järjestelmää muutetaan, sekä etuuspohjaisen nettovelan nettokorko. Työsuorituksiin perustuvat menot, mikäli sellaisia on, kirjataan tuloslaskelmaan työsuhde-etuuksina ja nettokorko rahoituseriin. Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erot, kuten vakuutusmatemaattiset voitot ja -tappiot, kirjataan laajaan tulokseen sinä raportointikautena kuin ne syntyvät, eikä näitä erii saada myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi.

	2017	2016
Velat etuuspohjaisista järjestelyistä taseessa		
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	984	1 081
Alikate	984	1 081
Etuuspohjaisen velvoitteen muutos		
Etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvo 1.1.	1 081	1 105
Kirjattu tulosvaikutteisesti:		
Korkokulut	15	22
Yhteensä kirjattu tulosvaikutteisesti (voitto - / tappio +)	15	22
Uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät:		
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-15	110
Yhteensä uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät	-15	110
Maksetut etuudet	-97	-155
Etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvo 31.12.	984	1 081
Muutokset järjestelyyn kuuluvissa varoissa		
Järjestelyyn kuuluvat varat 1.1.	-	-
Maksusuoritukset työnantajalta	97	155
Maksetut etuudet	-97	-155
Järjestelyyn kuuluvat varat 31.12.	-	-
Laajaan tulokseen kirjatut uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät		
Laajaan tulokseen kirjatut erät 1.1. (voitto - / tappio +)	516	405
Vakuutusmatemaattinen voitto (-) / tappio (+) etuuspohjaisesta velvoitteesta raportointikaudella	-15	110
Laajaan tulokseen kirjatut erät 31.12. (voitto - / tappio +)	501	516
Tärkeimmät käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonttauskorko (%)	1,30	1,50
Tuleva inflaatio-oletus (%)	1,80	1,80
Odotettu keskimääräinen jäljellä oleva työssäoloaika (vuotta)	15,2	15,7
Vakuutusmatemaattisiin oletuksiin liittyvät herkkyysoletukset		
Diskonttauskorko laskee 0,25 prosenttiyksikköä		
Vaikutus etuuspohjaiseen veloitteeseen	36	37
Diskonttauskorko kasvaa 0,25 prosenttiyksikköä		
Vaikutus etuuspohjaiseen veloitteeseen	-35	-36
Arvioidut maksusuoritukset tulevina vuosina etuuspohjaiseen järjestelyyn kuuluville		
Seuraavana vuonna	9	30
1–2 vuoden kuluessa	57	51
3–5 vuoden kuluessa	121	112
6–10 vuoden kuluttua	424	378
Yhteensä	611	572

21. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

1 000 euroa

Muut pitkäaikaiset velat	2017	2016
Siirtovelat	350	364
Muut pitkäaikaiset velat yhteensä	350	364

Lyhytaikaiset velat

Ostovelat	52 145	50 248
Saadut ennakot	8	3
Muut velat	1 750	1 674
Siirtovelat	9 252	13 463
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat yhteensä	63 154	65 388

Siirtovelat sisältävät muun muassa korkovelkoja, vuosi- ja muita alennusjaksotuksia, jaksotettuja henkilöstökuluja ja muita jaksotuksia.

Muut velat sisältävät muun muassa välillisistä veroista aiheutuneita velkoja.

Ostovelkojen valuuttajakauma

EUR	29 449	23 859
USD	22 371	25 777
BRL	285	569
Muut valuutat	39	44
Yhteensä	52 145	50 248

22. KOKO YHTEISÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

1 000 euroa

Suominen-konsernin koko liikevaihto koostuu kuitukankaiden mynnistä. Suomisella on kaksi asiakasta, joiden kummankin osuus konsernin mynnistä ylittää 10 % koko liikevaihdosta. Myynti toiselle näistä asiakkaista oli 85,5 milj. euroa (82,1) ja toiselle 57,7 milj. euroa (54,5).

Myynti maantieteellisten alueiden mukaan	2017	2016
Suomi	2 510	2 386
Muu Eurooppa	160 817	158 118
Yhdysvallat	216 565	211 481
Muu Pohjois- ja Etelä-Amerikka	35 610	34 807
Muut maat	10 494	10 071
Yhteensä	425 996	416 862

Myynti liiketoiminta-alueittain

Convenience	388 562	380 539
Care	37 482	36 271
Kohdistamattomat mynnin kurssierot	-47	52
Yhteensä	425 996	416 862

Yksi asiakkuus on uudelleenryhmitelty liiketoiminta-alueiden välillä, jonka johdosta vertailukauden luvut on oikaistu.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet maantieteellisten alueiden mukaisesti

Suomi	19 750	15 531
Muu Eurooppa	22 879	24 969
Yhdysvallat	119 355	114 910
Brasilia	7 629	9 728
Yhteensä	169 614	165 139

Laatimisperiaatteet - mynnin tuloutus

Liikevaihto sisältää myytyjen tuotteiden kokonaislaskutusarvon, josta on vähennetty oikaisuerinä mynnin välilliset verot sekä alennukset. Myyntisaamisten kurssierot kirjataan mynnin oikaisueriin.

Myyntituotot tavaroiden mynnistä tuloutetaan sillä hetkellä, kun omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja tuotot siirtyvät ostajalle. Yleensä tämä tapahtuu tavaran luovutushetkellä toimitusehdon mukaisesti.

23. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT JA KULUT

1 000 euroa

Liiketoiminnan muut tuotot	2017	2016
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	5	8
Vakuutus- ja muut korvaukset	26	14
Vuokratuotot	252	256
Hukkamateriaalin myynti	1 221	1 377
Liiketoiminnan muut tuotot	259	255
Yhteensä	1 764	1 909

Hukkamateriaali syntyy tuotannon hävikistä ja tuotemyyntiin kelpaamattomasta laadusta, jotka myydään uudelleenkäytettäväksi.

Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten vähimmäisvuokratuotot on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 33.

Liiketoiminnan muut kulut

Raportointikaudella kirjatut myyntisaamisten arvonalentumistappiot, netto	-110	-318
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	192	-73
Liiketoiminnan muut kulut	-141	-238
Yhteensä	-59	-629

Laatimisperiaatteet

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot, saadut vakuutuskorvaukset sekä muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot, kuten vuokratuotot sekä hukkamateriaalin myyntituotot.

Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjataan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden myyntitappiot sekä muut kuin varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kulut.

24. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

1 000 euroa

Tilintarkastajille maksetut palkkiot sisältyvät hallinnon kuluihin.

Konsernin ja emoyhtiön päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut Ernst & Young Oy vuoden 2015 varsinaisesta yhtiökokouksesta lähtien.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot	2017	2016
Tilintarkastuspalkkiot	-444	-459
Muut palvelut	-55	-24
Yhteensä	-498	-484

Alla olevassa taulukossa on esitetty konsernin emoyhtiön, Suominen Oyj:n, maksamat palkkiot.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot, Suominen Oyj	2017	2016
Tilintarkastuspalkkiot	-116	-145
Muut palvelut	-55	-24
Yhteensä	-171	-169

25. TYÖSUHDE-ETUUEDET

1 000 euroa

	2017	2016
Palkat ja palkkiot	-34 898	-32 217
Osakeperusteiset maksut	-680	-265
Eläkkeet, maksupohjaiset järjestelyt	-2 677	-2 298
Muut henkilöstösivukulut	-16 594	-17 644
Yhteensä	-54 849	-52 424
Henkilöstö keskimäärin	670	646
Henkilöstö raportointikauden lopussa	663	650
josta Suomessa	127	128

Johdon palkoista ja palkkioista on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 32.

Osakeperusteisista maksuista on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 29.

Etuuspohjaisista järjestelyistä on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 20.

Laatimisperiaatteet - eläkejärjestelyt

Konsernin eläkejärjestelyt työntekijöiden eläketurvan kattamiseksi eri maissa perustuvat kunkin maan paikalliseen lainsäädäntöön ja vakiintuneeseen käytäntöön. Eläkejärjestelyt rahoitetaan maksuilla vakuutusyhtiöille tai vastaaville yksiköille. Eläkejärjestelyihin voi liittyä lisäeläkkeitä tai mahdollisuus ennenaikaiseen eläkkeelle siirtymiseen tai korvaukseen työkyvyttömyyden varalta.

Eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi eläkejärjestelyiksi. Maksupohjaiset järjestelyt ovat työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevia järjestelyjä, joiden mukaisesti yhteisö suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle, eikä yhteisöllä ole velvoitetta suorittaa lisämaksuja, mikäli tällä erillisellä yksiköllä ei ole riittävästi varoja työsuhde-etuuksien suorittamiseen. Maksupohjaisista järjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sille raportointikaudelle, johon ne kohdistuvat.

Konsernilla on Italiassa etuuspohjainen työsuhteiden päättymisen jälkeinen järjestely (TFR) (liitetieto 20). Muissa maissa eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia.

26. POISTOT

1 000 euroa

Poistot ja omaisuuserien arvonalentuminen toiminnoittain	2017	2017
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-16 603	-15 872
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-755	-688
Tutkimus ja kehitys	-828	-945
Hallinnon kulut	-1 163	-1 016
Yhteensä	-19 349	-18 520
Poistot hyödykeluokittain		
Aineettomat oikeudet	-1 871	-1 731
Muut aineettomat hyödykkeet	-622	-627
Rakennukset ja rakennelmat	-1 918	-1 689
Koneet ja kalusto	-14 935	-14 467
Muut aineelliset hyödykkeet	-4	-6
Yhteensä	-19 349	-18 520

Laatimisperiaatteet

Aineettomien hyödykkeiden poistoista on kerrottu liitetiedossa 6 ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista liitetiedossa 7.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden samoin kuin aineettomien hyödykkeiden osalta seurataan, onko olemassa tekijöitä, jotka antaisivat aiheita olettaa, että näiden hyödykkeiden kirjanpitoarvot ylittäisivät niiden kerrytettävissä olevat rahamäärät, jolloin olisi kirjattava arvonalentumistappio. Viitteinä hyödykkeiden mahdollisesta arvonalentumisesta voivat olla muun muassa omaisuuserän markkina-arvon huomattava lasku, liiketoimintaympäristön haitallinen muuttuminen, omaisuuserän käytön tai käyttötavan haitallinen muuttuminen tai sen taloudellisen suorituskyvyn huonontuminen suhteessa odotettuun suorituskykyyn.

Mikäli yllä kuvattuja tekijöitä havaitaan, määritellään niiden hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä, joiden osalta on viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä omaisuuserästä saatavat arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan käyttäen diskonttauskorkoja, jotka kuvastavat kyseisen omaisuuserän, tai mikäli omaisuuserä on osa suurempaa kokonaisuutta, sen rahavirtaa tuottavan yksikön, johon omaisuuserä kuuluu, keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja. Käyttöarvojen riskitarkastelu arvioidaan rahavirtojen määrän ja ajoituksen vaihteluun perustuen.

Omaisuuserän arvonalentumistappio voidaan peruuttaa, mikäli arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeen on tapahtunut positiivinen muutos kerrytettävästä rahamäärästä tehdyissä arvioissa. Tällöin peruutetaan aiempina vuosina tehty arvonalentumiskirjaus korkeintaan siihen arvoon asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty (poistoilla vähennettynä), mikäli siitä ei olisi aiempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota.

Liikearvon arvonalentumistestauksesta on kerrottu liitetiedossa 5.

27. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 euroa

Rahoitustuotot	2017	2016
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	749	717
Muut korkotuotot	9	10
Valuuttajohdannaiset, korkoero	8	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen velkojen käyvän arvon muutos	-	15
Yhteensä	767	743
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostetuista lainoista	-1 634	-2 493
Korkokulut etuusperusteisista järjestelyistä	-15	-22
Muut korkokulut	0	-3
Korkoswapit	-14	-
Valuuttajohdannaiset, korkoero	-70	-146
Rahoituskulut myyntisaamisten myynnistä	-372	-169
Muut rahoituskulut	-629	-877
Yhteensä	-2 735	-3 710
Valuuttakurssierot, netto	-602	-222
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-2 570	-3 190

Liikevoittoon sisältyvät valuuttakurssierot

Liikevaihto	-214	-46
Hankinnan ja valmistuksen kulut	339	-87
Liiketoiminnan muut kulut	-2	20

Laatimisperiaatteet

Korkokulut kirjataan pääsääntöisesti tulosvaikutteisesti suoriteperusteisesti kullekin tilikaudelle. Mikäli omaisuuserä on ehdot täyttävä omaisuuserä siten kuin IAS 23 Vieraan pääoman menot -standardissa määritellään, omaisuuserän välittömästi hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan kuitenkin kyseisen omaisuuserän hankintamenoön. Aktivoiminen koskee lähinnä aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ja aineettomia hyödykkeitä.

Raportointikaudella aktivoidut vieraan pääoman menot olivat 2 228 tuhatta euroa (1 254 tuhatta). Käytetty rahoitusmenokerroin oli 5,12 %.

28. TULOVEROT

1 000 euroa

Tuloslaskelman tuloverot	2017	2016
Kauden verotettavaan tulokseen perustuvat verot kuluvalta vuodelta	6 475	-5 664
Kauden verotettavaan tulokseen perustuvat verot edellisiltä vuosilta	-45	-117
Laskennallisten verosaamisten muutos	701	-536
Laskennallisten verovelkojen muutos	-4 969	-108
Muut tuloverot	-114	-775
Tuloslaskelman verot yhteensä	2 048	-7 199
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut tuloverot		
Kurssierot	1 319	-365
Rahavirran suojaukset, käyvän arvon muutokset	11	-22
Rahavirran suojaukset, tulosvaikutteiseksi siirretyt erät	-3	-23
Etuuspohjaiset järjestelyt, uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-4	16
Yhteensä muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot	1 324	-394
Muuhun omaan pääomaan kirjatut verot		
Voittovarot, hybridilainan korko-oikaisusta	120	-291
Yhteensä muuhun omaan pääomaan kirjatut verot	120	-291

Yhdysvaltain liittovaltion yhteisöverokannan laskulla 35 %:sta 21 %:iin verovuoden 2018 alusta lähtien oli huomattava positiivinen vaikutus Suominen raportointikauden 2017 tuloveroihin. Verokannan laskun vaikutus Suominen vuoden 2017 tuloveroihin oli yhteensä noin +8,3 milj. euroa. Verokannan laskun kokonaisvaikutuksesta alle puolet kertyi laskennallisten nettoverovelkojen uudelleen arvostamisesta uudella 21 %:n verokannalla ja yli puolet käyttöomaisuusinvestointien nopeutetuista verotuspoistoista, joihin liittyvä laskennallinen verovelka on kirjattu alennetulla verokannalla.

Suominen pystyi hyödyntämään Yhdysvalloissa paitsi Bethunen tuotantolinjainvestoinnin myös muiden investointien osalta vuoden 2017 tuloverotuksessa Yhdysvaltain verolainsäädännön sallimaa mahdollisuutta käyttöomaisuusinvestointien nopeutettuihin verotuspoistoihin. Yhdysvaltojen liittovaltion verolainsäädännön mukaan verotuksellisia tappioita voidaan hyödyntää takautuvasti edellisten vuosien verotettuja voittoja vastaan. Takautuva hyödyntäminen on kirjattu sekä vuonna 2017 että aiemmin voimassa olevalla yhteisöverokannalla, joka oli 35 %.

Nopeutettujen verotuspoistojen hyödyntäminen lykkää veronmaksua tuleville vuosille, kun jatkossa verotuksessa vähennyskelpoiset käyttöomaisuuden poistot pienenevät.

Konserniyrityksillä on verotuksellisia tappioita yhteensä 26,5 (20,6) milj. euroa, joita voidaan kohdistaa tulevia verotettavia tuloja vasten. Kaikista verotuksellisista tappioista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska niiden käytettävyyteen liittyy epävarmuutta. Suominen johto on arvioinut vuoden 2017 tilinpäätöstä laatiessaan, että Suominen kykenee hyödyntämään ne käyttämättömät verotukselliset tappionsa, joista on kirjattu laskennallista verosaamista. Näillä tappioilla on myöskin edelleen useiden vuosien vanhenemisaika tai niillä ei ole vanhenemisaikaa.

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu vuosina 2017 ja 2016 suomalaisten tai ulkomaalaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista, koska suurin osa näistä voidaan jakaa omistajayritykselle ilman veroseuraamuksia.

Laatimisperiaatteet

Konsernituloslaskelman tuloverot sisältävät kunkin konserniyrityksen verotettavaan tulokseen perustuvat verot ja edellisten raportointikausien verojen oikaisu, jotka on laskettu paikallisten verosäännösten mukaan, sekä laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutokset.

Muina laajan tuloksen erinä kirjattavien erien verovaikutus kirjataan myös muihin laajan tuloksen eriin.

Suomisella on paikallisista verotarkastuksista johtuen joitakin epävarmoja veropositioita verotarkastajien haastettua Suominen veroilmoituksilla tehdyt vaatimukset verotuksessa vähennyskelpoisista eristä. Suominen on arvioinut kunkin verotarkastuksen osalta, ovatko veroviranomaisten tulkinnat perusteltuja ja oikaissut tarvittaessa kirjattuja määriä vastaamaan odotettavia maksettaviksi tulevia määriä. Vaikka johdon käsitys on, että verotarkastusten lopputulokset eivät tule aiheuttamaan merkittäviä lisäkirjauksia jo kirjattujen määrien lisäksi, lopulliset summat voivat poiketa arvioituista.

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu väliaikaisista eroista taseen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennalliset verosaamiset väliaikaisista eroista ja verotuksellisista tappiosta sisältyvät tilinpäätökseen vain siihen määrään asti kuin veroyksikölle todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa niin, että verosaamiset pystytään hyödyntämään. Laskennallista verovelkaa ja -saamista laskettaessa on käytetty raportointikauden päättymishetkellä voimassa olevaa tai tulevien vuosien vahvistettua verokantaa. Eri maiden verokantojen muutokset on otettu huomioon laskennallisissa veroissa. Suomen yhteisöverokanta on 20 (20) %.

Väliaikaiset erot muodostuvat pääosin aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden poistoista, etuusperusteisten järjestelyiden kirjauksesta, hankittujen yritysten nettovarojen arvostamisesta käypään arvoon, myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostamisesta käypään arvoon, osakeperusteisista maksuista ja vahvistetuista tappioista.

Voimassa olevien verokantojen mukaan laskettujen verojen vertailu tuloslaskelman veroihin

	2017	2016
Voitto ennen tuloveroja	12 430	22 432
Tulovero voimassa olevalla emoyhteisön verokannalla	-2 486	-4 486
Ulkomaisten tytäryritysten eriavien verokantojen vaikutus	-2 182	-2 469
Verovapaat tuotot ja vähennyskeltottomat menot	-177	364
Verokannan ja verolakien muutosten vaikutus	8 244	-1
Raportointikauden tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-1 430	-133
Raportointikaudella kirjatut laskennalliset verot aikaisempiin raportointikausiin liittyvistä väliaikaisista eroista	930	441
Raportointikaudella peruutetut laskennalliset verot	-76	-74
Tuloverot aikaisemmilta raportointikausilta ja lähde- ja muut tuloverot	-159	-892
Käytetyt verotukselliset tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	87	51
Vähimmäisvero	-702	-
Verot tuloslaskelmassa	2 048	-7 199
Efektiivinen verokanta, %	N/A	32,1
Verosaamiset ja -velat taseessa		
Laskennalliset verosaamiset	5 142	3 424
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	7 703	2 008
Laskennalliset verovelat	14 558	11 195
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	32	280

Johdon harkintaa edellyttävät arviot ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Laskennallisten verojen kirjaaminen ja arvostaminen edellyttää johdolta arvioiden käyttämistä etenkin silloin, kun kyse on konserniyritysten tappioiden perusteella kirjatusta laskennallisesta verosaamisesta tai muusta väliaikaisesta erosta johtuvasta laskennallisesta verosaamisesta. Laskennalliset verosaamiset väliaikaisista eroista ja verotuksellisista tappiosta sisältyvät tilinpäätökseen vain siihen määrään asti kuin veroyksikölle todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa niin, että verosaamiset pystytään hyödyntämään. Kaikki verovelat ja -saamiset arvioidaan raportointikauden päättymispäivänä ja mahdollinen erotus kirjataan laajaan tulokseen.

Konserniyhtiöihin suoritetuissa verotarkastuksissa saattaa syntyä tilanteita, joissa veroviranomaiset haastavat Suominen ottaman näkemyksen verotettavan tulon määrästä eivätkä tule täysin hyväksymään sitä. Tällöin kirjattuja määriä oikaistaan tarvittaessa vastaamaan odotettavia maksettaviksi tulevia määriä. Mahdolliset oikaisu- ja kirjattavan verovelan määrä perustuvat arvioon verotarkastuksen lopputuloksesta.

Laskennallisten verosaamisten täsmäytys	1.1.2017	Kurssiero	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Kirjattu muun laajan tuloksen eriin tai omaan pääomaan	31.12.2017
Työsuhde-etuudet	204	-	144	-4	344
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	1 188	-134	237	-	1 290
Verotappiot	1 241	-	751	-	1 992
Muut väliaikaiset erot	791	-163	-430	1 319	1 517
Yhteensä	3 424	-298	701	1 315	5 142

	1.1.2016	Kurssiero	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Kirjattu muun laajan tuloksen eriin tai omaan pääomaan	31.12.2016
Työsuhde-etuudet	235	-	-47	16	204
Rahavirran suojaukset	47	-	-11	-36	-
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	1 252	193	-257	-	1 188
Verotappiot	1 988	-	-747	-	1 241
Muut väliaikaiset erot	970	73	527	-778	791
Yhteensä	4 491	266	-536	-798	3 424

Laskennallisten verovelkojen täsmäytys	1.1.2017	Kurssiero	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Kirjattu muun laajan tuloksen eriin tai omaan pääomaan	31.12.2017
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	8 902	-1 284	-5 509	-	13 127
Muut väliaikaiset erot	2 219	-193	540	-120	1 365
Myytavissä olevat varat	65	-	-	-	65
Rahavirran suojaukset	9	-	-	-9	-
Yhteensä	11 195	-1 477	-4 969	-129	14 558

	1.1.2016	Kurssiero	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Kirjattu muun laajan tuloksen eriin tai omaan pääomaan	31.12.2016
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	8 821	247	166	-	8 902
Muut väliaikaiset erot	2 004	63	-273	-122	2 219
Myytavissä olevat varat	65	-	-	-	65
Rahavirran suojaukset	-	-	-	9	9
Yhteensä	10 890	310	-108	-113	11 195

29. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Suomisella on osakepalkkiojärjestelmiä, jotka on suunnattu konsernin avainhenkilöille. Järjestelmien ehtojen mukaisesti emoyhtiö antaa oikeuden syntymisehtojen toteutuessa avainhenkilöille osakkeita, ja osa palkkiosta maksetaan käteisvaroina. Käteisvaraosuudella pyritään kattamaan palkkiosta osallistujalle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli osallistujan työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Hallituksella on oikeus leikata järjestelmien mukaisia palkkioita mikäli hallituksen osakkeen pörssikurssille asettamat rajat täyttyvät.

Järjestelmien tarkoituksena on yhdistää omistajien ja järjestelmiin osallistuvien henkilöiden tavoitteet yhtiön arvonnostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa osallistujat yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyiset yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuvat palkkiojärjestelmät.

Konsernin johtoryhmän jäsenen on omistettava puolet järjestelmistä saamastaan netto-osakemäärästä, kunnes hänen osakeomistuksensa yhteensä vastaa puolta hänen bruttovuosipalkkansa arvosta. Yhtiön toimitusjohtajan on omistettava puolet järjestelmistä saamastaan netto-osakemäärästä, kunnes hänen osakeomistuksensa yhteensä vastaa hänen bruttovuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin osallistujan työ- tai toimisuhte konserniyhtiöön jatkuu.

Osakeperusteiset kannustinjärjestelmät 2015–2017

Suominen Oyj:n hallitus päätti 5.12.2014 kahdesta uudesta konsernin johdon ja avainhenkilöiden osakeperusteisesta kannustinjärjestelmästä.

Osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017

Osakepalkkiojärjestelmässä on yksi oikeuden syntymisajanjakso, kalenterivuodet 2015–2017. Suominen Oyj:n hallitus päättää erikseen uusista oikeuden syntymisajanjaksoista. Hallitus päättää oikeuksien syntymisehdot ja kullekin ehdolle asetettavat tavoitteet oikeuden syntymisajanjakson alussa. Oikeuden syntymisajanjaksoilta 2015–2017 maksettavat palkkiot vastaavat

yhteensä enintään noin 460 000 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös käteisvaroina suoritettavan osuuden).

Sitouttava osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017

Sitouttavassa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi kolmen vuoden oikeuden syntymisajanjakso, kalenterivuodet 2015–2017. Palkkion saaminen tästä järjestelmästä edellyttää, että järjestelmään osallistuva henkilö omistaa tai hankkii yhtiön osakkeita hallituksen päättämän määrän. Lisäksi palkkion saaminen on sidottu osallistujan työ- tai toimisuhteen voimaansaloon palkkion maksuhetkellä.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluvat konsernin johtoryhmän ja laajennetun johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 127 478 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös käteisvaroina suoritettavan osuuden).

Palkkion maksaminen

Mahdolliset palkkiot oikeuden syntymisajanjaksoilta 2015–2017 maksetaan vuonna 2018 osittain yhtiön osakkeina ja osittain käteisvaroina.

Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2016–2018

Suominen Oyj:n hallitus päätti 8.12.2015 johdon ja avainhenkilöiden osakeperusteisen kannustinjärjestelmän uudesta oikeuden syntymisajanjaksoista. Oikeuden syntymisajanjakso koskee kalenterivuotia 2016–2018.

Oikeuden syntymisajanjaksoilta 2016–2018 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 245 000 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös käteisvaroina suoritettavan osuuden). Hallitus päättää erikseen uusista oikeuden syntymisajanjaksoista. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän oikeuden syntymisehdot ja kullekin ehdolle asetettavat tavoitteet oikeuden syntymisajanjakson alussa.

Palkkion maksaminen

Mahdolliset palkkiot oikeuden syntymisajanjaksoilta 2016–2018 maksetaan vuonna 2019 osittain yhtiön osakkeina ja osittain käteisvaroina.

Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2017–2019

Suominen Oyj:n hallitus päätti 9.12.2016 johdon ja avainhenkilöiden osakeperusteisen kannustinjärjestelmän uudesta ansaintajaksoista. Ansaintajakso koskee kalenterivuotia 2017–2019. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 henkilöä.

Oikeuden syntymisajanjaksoilta 2017–2019 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 480 000 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös käteisvaroina maksettavan osuuden). Hallitus päättää erikseen uusista oikeuden syntymisajanjaksoista. Hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet oikeuden syntymisajanjakson alussa.

Palkkion maksaminen

Mahdolliset palkkiot oikeuden syntymisajanjaksoilta 2017–2019 maksetaan vuonna 2020 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana.

Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2018–2020

Suominen Oyj:n hallitus päätti 11.12.2017 johdon ja avainhenkilöiden uudesta osakeperusteisesta kannustinjärjestelmästä. Oikeuden syntymisajanjakso koskee kalenterivuotia 2018–2020. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 henkilöä.

Oikeuden syntymisajanjaksoilta 2018–2020 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 502 000 Suominen Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös käteisvaroina maksettavan osuuden). Hallitus päättää erikseen uusista oikeuden syntymisajanjaksoista. Hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet oikeuden syntymisajanjakson alussa.

Palkkion maksaminen

Mahdolliset palkkiot oikeuden syntymisajanjaksolta 2018–2020 maksetaan vuonna 2021 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana.

Raportointikaudella myönnettyjen instrumenttien arvostus

Osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	4,60
Odotettavissa olevat vuotuiset osingot, euroa	0,10
Osakkeen kurssi raportointikauden päättyessä, euroa	4,42

Laatimisperiaatteet

Kaikkien osakeperusteisten järjestelmien myönnettyjen etuuskien osakkeina suoritettava osa arvostetaan myöntämishetken käypään arvoon ja käteisvaroina suoritettava suoritettava osa raportointihetken käypään arvoon tai osakkeiden luovutushetken käypään arvoon.

Kannustinjärjestelmien kuluvaikutus kirjataan oikeuden syntymisajanjakson aikana tulosvaikutteisesti. Maksamattomien osakeperusteisten kannustinjärjestelmien käteissuorituksena maksettavat osat kirjataan taseeseen velaksi ja osakkeina suoritettavat osat omaan pääomaan voittovaroihin. Kannustinjärjestelmien perusteella syntyvät henkilösivukulut on kirjattu siltä osin kuin Suominen on velvollinen niitä maksamaan.

Muutokset IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardiin, joita Suominen noudattaa 1.1.2018 lähtien, muuttavat käteisvaroina suoritettavan osan arvostamista ja kirjaamista. Muutoksesta on kerrottu tarkemmin liitetiedossa 1.

**Osakeperusteisten kannustinjärjestelmien vaikutus
raportointikauden voittoon ja taloudelliseen asemaan 2017**

1 000 euroa	Osakeperusteiset kannustinjärjestelmät 2015–2017	Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2016–2018	Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2017–2019	Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2018–2020	Yhteensä
Raportointikauden kulu	254	173	273	20	721
Kirjattu omaan pääomaan vuonna 2017	110	97	122	10	338
Kirjattu velaksi	413	162	161	11	747

Osakeperusteisten kannustinjärjestelmien tiedot	Sitottava osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017	Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2015–2017	Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2016–2018	Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2017–2019	Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2018–2020	Yhteensä / painotettu keskiarvo
Myönnettävien osakkeiden enimmäismäärä, mukaan lukien käteisvaroina suoritettava osuus	127 478	460 000	245 000	480 000	502 000	1 814 478
Myöntämispäivä	30.1.2015	30.1.2015	8.12.2015	9.12.2016	11.12.2017	
Oikeuden syntymispäivä	31.5.2018	31.5.2018	31.5.2019	31.5.2020	31.5.2021	
Oikeuden syntymisehdot	Osakkeenomistus	Liikevaihdon kasvu, liikevoitto-%, sijoitetun pääoman tuotto-%	Liikevaihdon kasvu, liikevoitto-%, sijoitetun pääoman tuotto-%	Liikevaihdon kasvu, liikevoitto-%, sijoitetun pääoman tuotto-%	Liikevoitto-%, osakkeen suhteellinen kokonais- tuotto (TSR)	
	Työsuhteen jatkuminen	Työsuhteen jatkuminen	Työsuhteen jatkuminen	Työsuhteen jatkuminen	Työsuhteen jatkuminen	
Enimmäisvoimassaoloaika, vuosia	3,3	3,3	3,5	3,5	3,5	
Jäljellä oleva voimassaoloaika, vuosia	0,4	0,4	1,4	2,4	3,4	1,9
Järjestelyssä mukana olevien henkilöiden lukumäärä raportointikauden lopussa	14	13	10	18	21	
Maksun suorittamistapa	Osakkeina ja käteisvaroina	Osakkeina ja käteisvaroina	Osakkeina ja käteisvaroina	Osakkeina ja käteisvaroina	Osakkeina ja käteisvaroina	

Muutokset vuonna 2017	Sitottava osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017	Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2015–2017	Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2016–2018	Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2017–2019	Osakeperusteinen kannustinjärjestelmä 2018–2020	Yhteensä
Kauden alussa ulkona olleet	105 478	428 500	245 000	466 000	–	1 244 978
Myönnettyt	22 000	–	–	–	502 000	524 000
Menetettyt	–	–	-27 000	-45 000	–	-72 000
Kauden lopussa ulkona olleet	127 478	428 500	218 000	421 000	502 000	1 696 978

30. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Osakekohtaisen tuloksen laskenta

Osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla emoyhteisön omistajille kuuluva osuus raportointikauden tuloksesta (oikaistuna hybridilainan korkovaikutuksella verojen jälkeen) raportointikauden aikana ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistulla keskimääräisellä painotetulla lukumäärällä, jota laskettaessa on vähennetty konsernin hallussa kulloinkin olevat omat osakkeet.

Laskettaessa laimennettua osakekohtaista tulosta on ulkona olevien osakkeiden keskimääräistä osakeantioikaistua painotettua keskiarvoa oikaistu hybridilainan vaikutuksella osakemäärään.

Hybridilainan vaikutus osakemäärään on laskettu siten, että jäljellä olevan lainan oletetaan olevan kokonaan vaihdettu osakkeiksi lainan liikkeellelaskuhetkestä lähtien. Lisäksi jäljellä olevan lainamäärän koko laina-aikana kertyvien korkojen oletetaan olevan kokonaan vaihdettu osakkeiksi lainan liikkeellelaskuhetkestä lähtien. Koko hybridilaina oli konvertoitu osakkeiksi raportointikauden 2017 lopussa.

Laskettaessa laimennettua osakekohtaista tulosta oikaistaan osakemäärää myös osakeperusteisten kannustinjärjestelmien vaikutuksella.

Raportointikauden voitto

1 000 euroa	2017	2016
Raportointikauden voitto	14 478	15 233
Hybridilainan korkovaikutus veroilla vähennettynä	-481	-486
Yhteensä	13 997	14 747

Osakkeiden lukumäärä

Keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita	52 145 416	50 343 806
Keskimääräinen laimennettu osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita	57 798 395	58 024 756

Osakekohtainen tulos

euroa		
Laimentamaton	0,27	0,29
Laimennettu	0,25	0,26

31. RAHAVIRTALASKELMAN OIKAISUT

1 000 euroa

Liiketoiminnan rahavirran oikaisut	2017	2016
Oikaisut raportointikauden voittoon		
Tuloverot	-2 048	7 199
Rahoitustuotot ja -kulut	2 570	3 190
Poistot ja arvonalentumiset	19 349	18 520
Aineellisten käyttöomaisuus- hyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	5	8
Muut ei-rahavirtaperusteiset erät raportointikauden voitossa	1 193	865
Yhteensä	21 069	29 783

32. LÄHIPIIRI

Laatimisperiaatteet

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa.

Suominen-konsernin lähipiiriin kuuluvat konsernin emoyhtiö (Suominen Oyj) ja tytäryritykset. Suomisen lähipiiriin kuuluvat myös hallitus, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet sekä heidän perheenjäsenensä ja määräysvaltayhtiönsä. Myös osakkeenomistajat, jolla on osakeomistuksen kautta huomattava

vaikutusvalta Suomisessa, kuuluvat lähipiiriin. Suomisella ei ole osakkuusyhtiöitä.

Liiketoimissaan lähipiiriin kuuluvien kanssa Suominen noudattaa samoja kaupallisia ehtoja kuin liiketoimissaan ulkopuolisten osapuolten kanssa.

Konsernin lähipiiriin kuuluville, poisluettuna tytäryhtiöt, ei ole myönnetty lainoja eikä heidän puolestaan ole annettu takauksia tai muita vakuuksia.

Johdon palkitseminen

Hallituksen palkkiot

euroa	2017		2016	
	vuosipalkkio	kokouspalkkio	vuosipalkkio	kokouspalkkio
Jan Johansson, hallituksen puheenjohtaja (15.3.2017 lähtien)	60 001	–	–	–
Jorma Eloranta, hallituksen puheenjohtaja (15.3.2017 saakka)	–	5 500	50 319	4 500
Risto Anttonen, hallituksen varapuheenjohtaja	37 502	5 500	37 740	4 500
Hannu Kasurinen	27 998	5 500	28 178	4 500
Jaana Tuominen	27 998	5 500	28 178	4 500
Andreas Ahlström	27 998	5 500	28 178	4 500
Laura Raitio	27 998	5 500	28 178	4 000
Yhteensä	209 495	33 000	200 771	26 500

Suominen Oyj:n 15.3.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten vuosipalkkiosta 40 % suoritetaan Suominen Oyj:n osakkeina. Hallituksen jäsenille vuodelta 2017 osakkeina suoritettun palkkio-osuuden määrä oli yhteensä 16 807 osaketta. Osakkeet luovutettiin 2.6.2017 ja niiden luovutusarvo oli yhteensä 83 795 euroa eli noin 4,98574 euroa osakkeelta.

Hallituksen jäsenillä ei ole eläkesopimuksia yhtiön kanssa.

Hallituksen jäsenillä ei ole erillisiä sopimuksia siltä varalta, että heidän toimikautensa päättyisi julkisen ostotarjouksen vuoksi.

Toimitusjohtajan työsuhde-etuudet
maksuperusteisesti

euroa	2017	2016
Palkat	312 392	312 280
Tulospalkkiot	49 586	94 473
Rahapalkat yhteensä	361 978	406 753
Luontoisedut	18 660	18 840
Yhteensä	380 638	425 593
Lakisääteiset eläkkeet	55 497	30 643
Vapaaehtoiset eläkkeet	38 497	45 892

Toimitusjohtajan kanssa on tehty kirjallinen toimitusjohtaja-sopimus. Sopimuksen mukaan toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajalle maksetaan lisäksi 12 kuukauden palkkaa vastaava irtisanomiskorvaus. Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläke, johon varattava summa on 11,5 % toimitusjohtajan kyseisen vuoden työeläkelain mukaisesta palkasta. Lisäeläkejärjestelyn perusteella hänellä on mahdollisuus jäädä eläkkeelle 63-vuotiaana. Toimitusjohtajalla ei ole erillistä sopimusta siltä varalta, että hänen sopimuksensa päättyisi julkisen ostotarjouksen johdosta.

Muu johtoryhmän työsuhde-etuudet
maksuperusteisesti

EUR		
Palkat	1 301 474	1 190 889
Tulospalkkiot	31 960	188 119
Rahapalkat yhteensä	1 333 434	1 379 008
Luontoisedut	60 690	43 618
Yhteensä	1 394 124	1 422 626
Lakisääteiset eläkkeet	172 177	118 205
Vapaaehtoiset eläkkeet	58 497	73 102

Johtoryhmän jäsenillä ei ole pääsääntöisesti muita kuin lakisääteisiä eläkejärjestelyitä. Vapaaehtoiset eläkejärjestelyt ovat eläkejärjestelyitä maissa, joissa ei ole lakisääteistä eläkejärjestelyä. Muiden konsernin johtoryhmän jäsenien eläkeikä on normaalin paikallisen lainsäädännön mukainen.

Osakeperusteisista kannustinjärjestelmistä on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 29. Osakeperusteisten kannustinjärjestelmien perustella jaksotettu kulu oli lähipiiriin osalta raportointikauden lopussa 621 tuhatta euroa.

Johdon osakkeenomistus

kpl osakkeita

Hallitus	31.12.2017	31.12.2016
Jan Johansson, hallituksen puheenjohtaja (15.3.2017 lähtien)	4 814	–
Jorma Eloranta, hallituksen puheenjohtaja (15.3.2017 saakka)	–	40 030
Risto Anttonen, hallituksen varapuheenjohtaja	31 839	28 830
Hannu Kasurinen	21 456	19 210
Jaana Tuominen	11 552	9 306
Andreas Ahlström	7 606	5 360
Laura Raitio	7 606	5 360
Yhteensä	84 873	108 096
Yhteensä osakkeista ja äänistä	0,15 %	0,21 %

Johtoryhmä

Nina Kopola, toimitusjohtaja	85 172	85 172
Tapio Engström	33 266	33 266
Larry L. Kinn	6 348	6 348
Lynda A. Kelly	10 000	10 000
Ernesto Levy	12 000	12 000
Mimoun Saïm	21 525	21 525
Hannu Sivula	29 345	29 345
Markku Koivisto	10 000	–
Yhteensä	207 656	197 656
Yhteensä osakkeista ja äänistä	0,36 %	0,39 %

33. VASTUUT JA EHDOLLISET VELAT

1 000 euroa

Takaus- ja muut vastuut	2017	2016
Takaukset omista sitoumuksista	9 865	16 810
Muut omat vastuut	3 484	4 069
Takaukset muiden puolesta	–	963
Yhteensä	13 349	21 841

Muut vastuut	2017	2016
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat sopimukselliset sitoumukset	86	5 517
Yhteensä	86	5 517

Takaukset omista sitoumuksista ovat tavarantoimittajille annettuja vakuuksia ja takaukset muiden puolesta olivat vuonna 2014 myydyin Joustopakkaukset-liiketoiminnan puolesta annettuja takauksia.

Osa konsernin tytäryhtiöistä on antanut takauksen Suominen Oyj:n puolesta sen ulkoisten velkojen vakuudeksi. Takausten enimmäismäärä on maksamattoman velan ja korkokulujen yhteismäärä raportointikauden päättyessä.

Vuokrakulut

Vuokrakulut yhteensä	-4 305	-3 988
----------------------	--------	--------

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten mukaisten vastaisten vähimmäisvuokrien erääntyminen

Yhden vuoden kuluessa	3 756	3 808
1–5 vuoden kuluessa	3 113	3 853
Yli 5 vuoden kuluttua	1 745	5 427
Yhteensä	8 614	13 088

Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten vastaisten vähimmäisvuokratuottojen erääntyminen

Yhden vuoden kuluessa	183	204
1–5 vuoden kuluessa	52	59
Yli 5 vuoden kuluttua	–	–
Yhteensä	235	262

Laatimisperiaatteet - vastuut ja ehdolliset velat

Ehdollinen velka on mahdollinen velvoite, jota ei ole kirjattu velaksi taseeseen, koska esimerkiksi sen olemassaolo ei vielä ole varmistunut eikä sen toteutuminen ole yhtiön määräysvallassa. Johto käyttää arvioita arvioidessaan ehdollisten velkojen määrää.

Laatimisperiaatteet - vuokrasopimukset

Maksut Suominen-konsernin muista vuokrasopimuksista kuin rahoitusleasingsopimuksista kirjataan vuokrakuluiksi vuokra-ajan kuluessa.

Ne aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joissa Suomiselle siirtyy olennainen osa omistukseen liittyvistä riskeistä ja hyödyistä, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Ne kirjataan taseeseen vuokrasopimuksen alkaessa joko hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoituskuluksi ja velan lyhennykseksi. Leasingvuokravelat vähennettynä rahoituskuluilla on kirjattu korollisiin velkoihin, ja korko-osuus kirjataan tulosvaikutteisesti korkokuluksi vuokratuottojen aikana.

Rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut aineelliset hyödykkeet poistetaan joko hyödykkeen taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana.

Sellaisiin sopimuksiin, jotka eivät ole juridiselta muodoltaan vuokrasopimuksia, mutta joissa on tosiasiallisesti kyse käyttöoikeuden antamisesta maksua vastaan tiettyyn hyödykkeeseen tietyksi ajanjaksoksi, sovelletaan tulkintaa IFRIC 4 Miten määritetään, sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen. Mikäli järjestely tai sen osa tulkitaan vuokrasopimukseksi, käsitellään sitä tai osaa siitä IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin mukaisesti joko rahoitusleasingsopimuksena tai muuna vuokrasopimuksena.

Pitkäaikaiset kiinteistövuokrasopimukset on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi, koska omistamiselle ominaiset riskit ja edut eivät ole siirtyneet vuokralle ottajalle eikä Suomisella ole merkittäviä vuokratuottojen jälkeisiä velvoitteita.

Vuokratuotot tuloutetaan vuokrasopimuksen mukaisesti vuokra-aikana. Vuokratuotot on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin (liitetieto 23).

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2017	2016	2015
Osakekohtainen tulos, euroa	0,27	0,29	0,32
Osakekohtainen tulos, euroa, yhteensä, laimennettu	0,25	0,26	0,29
Osakekohtainen liiketoiminnan rahavirta, euroa	0,39	0,56	0,54
Osakekohtainen oma pääoma, euroa	2,37	2,81	2,50
Hinta / osakekohtainen tulos (P/E)	16,47	14,13	19,41
Osakekohtainen osinko / pääoman palautus, euroa [*]	0,11	0,11	0,10
Osinkosuhde / pääoman palautussuhde, %	41,0	37,6	31,3
Efekttiivinen osinkotuotto, %	2,49	2,66	1,61
Osakkeiden lukumäärä katsauskauden lopussa ilman omia osakkeita	57 382 939	50 772 555	50 302 346
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ilman omia osakkeita	52 145 416	50 343 806	50 119 433
Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä ilman omia osakkeita	52 145 416	50 343 806	50 183 437
Osakekurssi raportointikauden lopussa, euroa	4,42	4,14	6,20
Alin osakekurssi raportointikaudella, euroa	3,86	3,49	3,75
Ylin osakekurssi raportointikaudella, euroa	5,22	6,20	6,65
Kaupankäyntivolyymilla painotettu keskimääräinen osakekurssi, euroa	4,53	4,24	5,05
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	253,6	210,2	311,9
Vaihdettujen osakkeiden lukumäärä	5 405 584	13 611 634	19 502 550
Vaihdettujen osakkeiden lukumäärä, % keskimääräisestä osakemäärästä	10,4	27,0	38,9

Osakekohtaiset tunnusluvut ovat osakeantioikaistuja.

Vuoden 2015 luvut on oikaistu vuonna 2016 toteutetun osakkeiden yhdistämisen vaikutuksella.

^{*} 2017 hallituksen ehdotus varsinaiselle yhtiökokoukselle pääoman palautuksesta.

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskenta

Osakekohtaiset tunnusluvut ovat joko IFRS-tunnuslukuja (osakekohtainen tulos), Valtiovarainministeriön asetuksen edellyttämiä tunnuslukuja tai vaihtoehtoisia tunnuslukuja (osakekohtainen liiketoiminnan rahavirta).

Osakekohtainen tulos

$$\text{Laimentamaton osakekohtainen tulos (EPS)} = \frac{\text{Raportointikauden voitto oikaistuna hybridilainan korkovaikutuksella verojen jälkeen}}{\text{Keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$$

$$\text{Laimennettu osakekohtainen tulos (EPS)} = \frac{\text{Raportointikauden voitto}}{\text{Keskimääräinen laimennettu osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$$

Osakekohtaisen tuloksen laskemisesta on kerrottu liitetiedossa 30.

Osakekohtainen liiketoiminnan rahavirta

$$\text{Osakekohtainen liiketoiminnan rahavirta} = \frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä raportointikauden lopussa ilman omia osakkeita}}$$

Viite

Konsernin rahavirtalaskelma

Liitetieto 15

	2017	2016
Liiketoiminnan rahavirta, tuhatta euroa	22 152	28 496
Osakeantioikaistu osakemäärä raportointikauden lopussa ilman omia osakkeita	57 382 939	50 772 555
Osakekohtainen liiketoiminnan rahavirta, euroa	0,39	0,56

Osakekohtainen oma pääoma

$$\text{Osakekohtainen oma pääoma} = \frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä raportointikauden lopussa ilman omia osakkeita}}$$

Viite

Konsernin tase

Liitetieto 15

	2017	2016
Oma pääoma yhteensä, tuhatta euroa	136 117	142 824
Osakeantioikaistu osakemäärä raportointikauden lopussa ilman omia osakkeita	57 382 939	50 772 555
Osakekohtainen oma pääoma, euroa	2,37	2,81

Osakekohtainen osinko / pääoman palautus

Osakekohtainen osinko / pääoman palautus = $\frac{\text{Raportointikaudelta jaettu osinko / pääoman palautus}}{\text{Liikkeelle laskettujen osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman omia osakkeita}}$

Viite

Hallituksen ehdotus pääoman palautuksesta

Liitetieto 15

	2017	2016
Raportointikaudelta jaettu osinko / pääoman palautus, tuhatta euroa	6 312	5 585
Liikkeellelaskettujen osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman omia osakkeita	57 382 939	50 772 555
Osakekohtainen osinko / pääoman palautus, euroa	0,11	0,11

Osinkosuhde / pääoman palautusuhde, %

Osinkosuhde / pääoman palautusuhde, % = $\frac{\text{Osakekohtainen osinko / pääoman palautus} \times 100}{\text{Laimentamaton osakekohtainen tulos}}$

Viite

Liitetieto 30

	2017	2016
Osakekohtainen osinko / pääoman palautus x 100	11,00	11,00
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,27	0,29
Osinkosuhde / pääoman palautusuhde, %	41,0	37,6

Efektiiivinen osinkotuotto, %

Efektiiivinen osinkotuotto, % = $\frac{\text{Osakekohtainen osinko / pääoman palautus} \times 100}{\text{Raportointikauden viimeinen pörssikurssi}}$

Viite

Liitetieto 15

	2017	2016
Osakekohtainen osinko / pääoman palautus x 100	11,00	11,00
Raportointikauden viimeinen pörssikurssi, euroa	4,42	4,14
Efektiiivinen osinkotuotto, %	2,49	2,66

Hinta / osakekohtainen tulos (P/E)

Hinta / osakekohtainen tulos (P/E) = $\frac{\text{Raportointikauden viimeinen pörssikurssi}}{\text{Laimentamaton osakekohtainen tulos}}$

Viite

Liitetieto 15

Liitetieto 30

	2017	2016
Raportointikauden viimeinen pörssikurssi, euroa	4,42	4,14
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,27	0,29
Hinta / osakekohtainen tulos (P/E)	16,47	14,13

Osakekannan markkina-arvo

Osakekannan markkina-arvo = Osakkeiden lukumäärä raportointikauden lopussa ilman omia osakkeita x raportointikauden viimeinen pörssikurssi

Viite

Liitetieto 15

Liitetieto 15

	2017	2016
Osakkeiden lukumäärä raportointikauden lopussa ilman omia osakkeita	57 382 939	50 772 555
Raportointikauden viimeinen pörssikurssi, euroa	4,42	4,14
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	253,6	210,2

Osakkeiden vaihto

Osakkeiden vaihto = $\frac{\text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärän suhteellinen osuus keskimääräisestä osakemäärästä ilman omia osakkeita}}$

Viite

Liitetieto 15

Liitetieto 15

	2017	2016
Vaihdettujen osakkeiden lukumäärä raportointikaudella	5 405 584	13 611 634
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ilman omia osakkeita	52 145 416	50 343 806
Osakkeiden vaihto, %	10,4	27,0

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Tuloslaskelma

euroa	Liite- tieto	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liikevaihto		21 573 935,06	19 729 199,83
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-1 791 147,75	-909 309,26
Bruttokate		19 782 787,31	18 819 890,57
Liiketoiminnan muut tuotot	2	215 554,78	216 060,82
Myynnin ja markkinoinnin kulut		-1 628 136,59	-1 359 124,38
Tutkimus ja kehitys		-2 603 629,41	-2 570 894,24
Hallinnon kulut		-7 970 353,16	-8 759 412,87
Liiketoiminnan muut kulut	2	-9 600 500,36	-7 977 953,34
Liikevoitto / -tappio		-1 804 277,43	-1 631 433,44
Rahoitustuotot	6	12 663 887,68	13 749 791,41
Rahoituskulut	6	-12 490 660,91	-5 182 830,65
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		173 226,77	8 566 960,76
Voitto / tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-1 631 050,66	6 935 527,32
Poistoeron muutos	7	1 223 080,72	-36 670,79
Konserniavustukset	7	–	1 150 000,00
Tuloverot	8	-54 916,40	-326 046,03
Tilikauden voitto / tappio		-462 886,34	7 722 810,50

Tase

euroa	Liite- tieto	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	5,9	12 026 782,06	8 602 156,93
Aineelliset hyödykkeet	5,10	117 977,93	157 299,00
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	11	107 869 783,56	107 869 783,56
Muut sijoitukset	11	28 500,46	28 500,46
Lainasaamiset			
Lainasaamiset konserniyhtiöiltä		77 149 424,47	54 479 146,19
Lainasaamiset muilta		3 071 859,89	6 835 828,18
Pysyvät vastaavat yhteensä		200 264 328,37	177 972 714,32
Vaihtuvat vastaavat			
Lainasaamiset		4 337 383,76	1 550 000,00
Myyntisaamiset	12	–	6 830,61
Muut lyhytaikaiset saamiset	12	44 727 899,80	82 208 873,29
Rahavarat		18 890 446,78	24 246 408,43
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		67 955 730,34	108 012 112,33
VASTAAVAA YHTEENSÄ		268 220 058,71	285 984 826,65

euroa	Liite- tieto	31.12.2017	31.12.2016
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	14	11 860 056,00	11 860 056,00
Ylikurssirahasto		24 680 587,83	24 680 587,83
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		87 423 152,11	70 855 390,30
Käyvän arvon rahasto		–	42 885,00
Muu oma pääoma		7 055 861,65	4 918 032,20
Tilikauden voitto / tappio		-462 886,34	7 722 810,50
Oma pääoma yhteensä	13	130 556 771,25	120 079 761,83
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		155 402,07	1 378 482,79
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Korolliset velat			
Joukkovelkakirjalainat	15	100 730 000,00	75 000 000,00
Hybridilaina	15	–	16 337 133,39
Lainat rahoituslaitoksilta	15	–	11 293 988,95
Muut pitkäaikaiset velat	16	–	187 386,61
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		100 730 000,00	102 818 508,95
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Korolliset velat			
Lainat rahoituslaitoksilta	15	15 000 000,00	7 811 567,31
Lainat konserniyhtiöiltä	15	18 724 132,58	51 666 116,54
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	16	3 053 752,81	2 230 389,23
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		36 777 885,39	61 708 073,08
Vieras pääoma yhteensä		137 507 885,39	164 526 582,03
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		268 220 058,71	285 984 826,65

Rahoituslaskelma

1 000 euroa	Liite- tieto	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden voitto / tappio		-463	7 723
Oikaisut tilikauden voittoon / tappioon:	19	1 293	-6 885
Liiketoiminnan rahavirta ennen nettokäyttöpääoman muutosta		830	838
Myynti- ja muiden saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)		1 460	739
Korottomien lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		-203	-572
Liiketoiminnan rahavirta ennen maksettuja rahoituseriä ja veroja		2 087	1 005
Maksetut ja saadut korot ja muut rahoituserät		1 222	3 313
Maksetut tuloverot		-43	-600
Liiketoiminnan rahavirta		3 267	3 718
Investointien rahavirta			
Investoinnit	9,10	-4 823	-3 546
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		70	-
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin, aikaisemmat vuodet		-	76
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä		5 921	4 046
Investointien rahavirta		1 167	575

1 000 euroa	Liite- tieto	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Rahoituksen rahavirta			
Pitkäaikaisten korollisten velkojen muutos	15	25 730	-
Lyhytaikaisten korollisten velkojen muutos	15	-29 535	5 685
Pitkäaikaisten lainasaamisten muutos		-937	4 122
Lyhytaikaisten lainasaamisten muutos		8 393	-37 153
Joukkovelkakirjalainojen takaisinosto- ja liikkeellelaskukulut		-5 190	-
Osingonjako	13	-5 585	-5 030
Rahoituksen rahavirta		-7 124	-32 377
Rahavarojen muutos		-2 690	-28 083
Rahavarat 1.1.		24 246	51 112
Rahavarojen kurssiero		-2 666	1 218
Rahavarojen muutos		-2 690	-28 083
Rahavarat 31.12.		18 890	24 246

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Suominen Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keskusurissa yhtiöissä ja jonka kotipaikka on Helsinki (Itämerentori 2, 00180 Helsinki). Suominen Oyj on Suominen-konsernin emoyhtiö.

Suominen Oyj:n erillistilin päätös on laadittu Suomen kirjanpitolakia, kirjanpitoasetusta sekä muita tilinpäätöstä koskevia lakeja ja ohjeita noudattaen. Suominen-konsernin laatimisperiaatteet on laadittu noudattaen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS), ja Suominen Oyj noudattaa konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita siltä osin kuin se on mahdollista suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaan. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 1.

Erot Suominen Oyj:n erillistilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa on esitetty alla.

Liikevaihto

Liikevaihto muodostuu konsernipalveluiden myynnistä ja rojaltituotoista.

Rahoitusvarat ja -velat ja johdannaisinstrumentit

Rahoitusvarat ja -velat on kirjattu johdannaisinstrumentteja lukuun ottamatta alkuperäiseen hankintamenoonsa tai alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla. Johdannaiset kirjataan käypiin arvoihin. Valuuttajohdannaiset, siltä osin kuin ne eivät suojaa rahoituseriä, kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Mikäli johdannaisinstrumenttiin sovelletaan IAS 39 -standardin mukaisesti suojauslaskentaa, kirjataan johdannaisten käyvän arvon muutosten tehokas osuus oman pääoman arvomuutosrahastoon. Johdannaisten arvostusmenetelmistä sekä suojauslaskennasta on kerrottu tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 19.

Rahoitusleasing

Leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina. Maksamattomat vuokramaksut on esitetty tilinpäätöksessä vastuissa.

Poistoero

Emoyhtiön erillistilinpäätöksessä poistoeron muutos esitetään erillisenä eränä tuloslaskelmassa ja kertynyt poistoero omana eränään taseessa.

Hybridilaina

Emoyhtiön erillistilinpäätöksessä hybridilaina on esitetty velkana.

2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT JA KULUT

1 000 euroa

	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Liiketoiminnan muut tuotot		
Voitot valuuttajohdannaisista	206	122
Muut tuotot	9	94
Yhteensä	216	216
Liiketoiminnan muut kulut		
Palveluostot konserniyhtiöiltä	-9 545	-7 781
Tappiot valuuttajohdannaisista	-15	-196
Muut kulut	-41	-1
Yhteensä	-9 601	-7 978

3. HENKILÖSTÖKULUT

1 000 euroa

Palkat ja palkkiot	-2 880	-2 299
Eläkekulut	-485	-479
Muut henkilöstösivukulut	-143	-89
Yhteensä	-3 508	-2 866
Henkilöstö keskimäärin	30	27
Henkilöstö kauden lopussa	28	29

Johdon palkat ja palkkiot

Johdon palkitsemisesta on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 32.

4. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

1 000 euroa

	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Tilintarkastus	-116	-145
Veroneuvonta	-22	-7
Muut palvelut	-33	-17
Yhteensä	-171	-169

Konsernin ja emoyhtiön päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut Ernst & Young Oy vuoden 2015 varsinaisesta yhtiökokouksesta lähtien.

5. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 euroa

Toimintokohtaiset poistot ja arvonalentumiset

Hankinnan ja valmistuksen kulut	-360	-205
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-197	-116
Tutkimus ja kehitys	-1 416	-1 650
Hallinnon kulut	-537	-473
Yhteensä	-2 510	-2 444

Poistot ja arvonalentumiset hyödyke-ryhmittäin

Koneet ja kalusto	-79	-59
Aineettomat oikeudet	-2 432	-2 385
Yhteensä	-2 510	-2 444

6. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 euroa

	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Korkotuotot konserniyrityksiltä	6 088	7 539
Korkotuotot muilta	606	595
Osinkotuotot konserniyrityksiltä	5 921	4 046
Muut rahoitustuotot konserniyrityksiltä	48	175
Muut rahoitustuotot muilta	-	44
Valuuttakurssierot (netto)	-6 839	1 351
Korkokulut konserniyrityksille	-88	-258
Korkokulut muille	-4 285	-4 361
Muut rahoituskulut muille	-1 278	-564
Yhteensä	173	8 567

7. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

1 000 euroa

Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	1 223	-37
Saadut konserniavustukset	-	1 150
Yhteensä	1 223	1 113

8. TULOVEROT

1 000 euroa

Lähdeverot ja muut välittömät verot	-55	-341
Edellisten tilikausien tuloverot	-	15
Yhteensä	-55	-326

9. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 euroa

	Aineettomat oikeudet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä 2017	Yhteensä 2016
Hankintameno 1.1.	15 040	3 066	18 106	14 973
Lisäykset	139	5 823	5 962	3 173
Vähennykset ja myynnit	-90	-105	-196	-
Siirrot erien välillä	1 261	-1 261	-	-40
Hankintameno 31.12.	16 349	7 523	23 872	18 106
Kertyneet poistot 1.1.	-9 504	-	-9 504	-7 118
Tilikauden poistot	-2 432	-	-2 432	-2 385
Vähennysten poistot	90	-	90	-
Kertyneet poistot 31.12.	-11 845	-	-11 845	-9 504
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 504	7 523	12 027	8 602

10. AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000 euroa

	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä 2017	Yhteensä 2016
Hankintameno 1.1.	542	18	-	560	478
Lisäykset	1	-	38	39	41
Vähennykset ja myynnit	-137	-	-	-137	-
Siirrot erien välillä	38	-	-38	-	40
Hankintameno 31.12.	444	18	-	462	560
Kertyneet poistot 1.1.	-402	-	-	-402	-343
Tilikauden poistot	-79	-	-	-79	-59
Vähennysten poistot	137	-	-	137	-
Kertyneet poistot 31.12.	-344	-	-	-344	-402
Kirjanpitoarvo 31.12.	100	18	-	118	157

11. SIOITUKSET

1 000 euroa

	Osakkeet konserniyrityksissä	Muut sijoitukset	Yhteensä 2017	Yhteensä 2016
Kirjanpitoarvo 1.1.	107 870	29	107 898	107 974
Lisäykset	22 730	–	22 730	–
Vähennykset ja myynnit	-22 730	–	-22 730	-76
Kirjanpitoarvo 31.12.	107 870	29	107 898	107 898

Konserniyrityksistä on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 8.

Suominen Oyj:n omistama Suominen Italy Holding S.r.l. fuusioitui tytäryhtiönsä Mozzate Nonwovens S.r.l.:ään 1.9.2017. Fuusion johdosta Mozzate Nonwovens S.r.l.:n osakkeet siirtyivät Suominen Oyj:n suoraan omistukseen.

Vuonna 2016 oikaistiin sopimuksen mukaisesti vuonna 2014 hankitun brasilialaisen tytäryhtiön Suominen Brasil Indústria e Comércio de Não-Tecidos Ltda.:n kauppahintaa.

	Osuus yhtiön osakkeista ja äänimää- räästä, %	Osakkeiden määrä, kpl	Osakkeiden nimellisarvo, 1 000 euroa	Osakkeiden kirjanpitoarvo, 1 000 euroa	Yhtiön oman pääoman määrä, 1 000 euroa	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen osoittama voitto/tappio, 1 000 euroa
Kiinteistö Oy Killinpolku, Virrat	25,0	1	8	8	–	–
Bright Maze Oy, Helsinki	19,9	19 900	20	20	-2 514	-745

12. MUUT LYHYTAIKAISET SAAMISET

1 000 euroa

	31.12.2017	31.12.2017
Myyntisaamiset	-	7
Muut saamiset	390	212
Siirtosaamiset		
Välilliset verot	-	127
Verosaamiset	397	402
Kauppahintasaamiset	214	501
Lainojen järjestelypalkkiot	5 600	869
Realisoitumaton voitto valuuttajohdannaisista	24	-
Muut	6	91
Siirtosaamiset yhteensä	6 241	1 990
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	320	-
Korolliset saamiset	36 957	77 248
Korottomat saamiset	820	2 759
Yhteensä	38 097	80 007
Muut lyhytaikaiset saamiset yhteensä	44 728	82 209

13. OMA PÄÄOMA

1 000 euroa

	31.12.2017	31.12.2017
Osakepääoma 1.1. ja 31.12.	11 860	11 860
Ylikurssirahasto 1.1. ja 31.12.	24 681	24 681
Omat osakkeet 1.1. ja 31.12.	-44	-44
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	70 855	69 652
Omien osakkeiden luovutus	84	80
Hybridilainan konvertointi	16 484	1 124
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	87 423	70 855
Käyvän arvon rahasto 1.1.	43	-
Käyvän arvon muutokset	-43	43
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-	43
Kertyneet voittovarot 1.1.	12 684	9 992
Osingonjako	-5 585	-5 030
Kertyneet voittovarot 31.12.	7 099	4 962
Tilikauden voitto / tappio	-463	7 723
Oma pääoma 31.12.	130 557	120 080

Jakokelpoiset varat

euroa	31.12.2017
Kertyneet voittovarot 31.12.	7 099 481
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	87 423 152
Omat osakkeet 31.12.	-43 619
Tilikauden voitto / tappio	-462 886
Jakokelpoiset varat	94 016 127

Osingonjakokelpoiset varat

euroa	
Kertyneet voittovarot 31.12.	7,099,481
Omat osakkeet 31.12.	-43,619
Tilikauden voitto / tappio	-462,886
Osingonjakokelpoiset varat	6,592,975

14. OSAKEPÄÄOMA

Osakepääomasta ja osakkeista on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 15.

15. KOROLLISET VELAT

1 000 euroa

	31.12.2017	31.12.2016
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Joukkovelkakirjalainat	100 730	75 000
Lainat rahoituslaitoksilta	–	11 294
Hybridilaina	–	16 337
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä	100 730	102 631
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Rahoituslaitoslainat	15 000	7 812
Lainat konserniyrityksiltä	18 724	51 666
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	33 724	59 478
Korolliset velat yhteensä	134 454	162 109

Hybridilainasta on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 16.

Pitkäaikaisten ulkoisten korollisten velkojen lyhennykset

	2018	2019	2020	2021	2022
Rahoituslaitoslainat	15 000	–	–	–	–
Joukkovelkakirjalaina	–	15 730	–	–	85 000
Yhteensä	15 000	15 730	–	–	85 000

16. KOROTTOMAT VELAT

1 000 euroa

	31.12.2017	31.12.2016
Pitkäaikaiset korottomat velat		
Hybridilainan korot	–	187
Pitkäaikaiset korottomat velat yhteensä	–	187
Lyhytaikaiset korottomat velat		
Ostovelat	1 692	549
Muut lyhytaikaiset velat	134	357
Siirtovelat		
Korkojaksotukset	736	912
Jaksotetut palkka- ja sosiaalikulut	484	411
Muut jaksotetut kulut	8	1
Siirtovelat yhteensä	1 228	1 324
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	3 054	2 230
Korottomat velat yhteensä	3 054	2 417

17. VASTUUT

1 000 euroa

	31.12.2017	31.12.2016
Takaukset		
Konserniyhtiöiden puolesta	12 490	18 385
Muiden puolesta	–	963
Omasta puolesta	61	61
Yhteensä	12 551	19 409

Takaukset konserniyhtiöiden puolesta ovat tavarantoimittajille annettuja vakuuksia ja takaukset muiden puolesta olivat vuonna 2014 myydyin Joustopakkaukset-liiketoiminnan puolesta annettuja takauksia.

Vuokra- ja leasingvastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät vuokrat	239	216
Myöhempinä vuosina erääntyvät vuokrat	365	516
Yhteensä	604	732

18. JOHDANNAISINSTRUMENTIT

1 000 euroa

Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot ja käyvät arvot	31.12.2017	
	Nimellis-arvo	Käypä arvo
Valuuttatermiinit		
Ulkoiset	1 334	24
Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot ja käyvät arvot	31.12.2016	
	Nimellis-arvo	Käypä arvo
Valuuttatermiinit		
Ulkoiset	2 396	30
Sähköjohdannaiset		
Sähkötermiinit	594	43

19. RAHOITUSLASKELMAN OIKAISUT

1 000 euroa

	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
Oikaisut tilikauden voittoon / tappioon:		
Poistoeron muutos	-1 223	37
Konserniavustukset	–	-1 150
Rahoitustuotot ja -kulut	-173	-8 567
Verot	55	326
Poistot	2 510	2 444
Muut ei-rahavirtaperusteiset erät tilikauden voitossa	124	25
Oikaisut tilikauden voittoon / tappioon yhteensä	1 293	-6 885

Hallituksen ehdotus pääoman palautuksesta

Suominen-konsernin emoyhtiön Suominen Oyj:n tappio tilikaudelta 1.1.–31.12.2017 oli 462 866,34 euroa, ja osingonjakokelpoiset varat, sisältäen tilikauden tappion, olivat 6 592 975 euroa. Jakokelpoiset varat olivat 94 016 127 euroa.

Hallitus ehdottaa, että 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta palautetaan pääomaa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta 0,11 euroa osakkeelta ja että tappio siirretään kertyneisiin voittovaroihin. 30. tammikuuta 2018 yhtiöllä oli liikkeelle laskettuja osakkeita ilman omia osakkeita 57 382 939 kappaletta. Tällä osakemäärällä pääoman palautuksen kokonaismäärä olisi 6 312 123,29 euroa.

Tilikauden päättymisen jälkeen yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Helsingissä 30. tammikuuta 2018

Jan Johansson
Hallituksen puheenjohtaja

Risto Anttonen

Andreas Ahlström

Hannu Kasurinen

Laura Raitio

Jaana Tuominen

Nina Kopola
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Suominen Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suominen Oyj:n (y-tunnus 1680141-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 24.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemaamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnillemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Myyntituottojen tuloutus

Viittaamme konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin ja liitetietoon 22

Myyntituotot tavaroiden myynnistä tuloutetaan sillä hetkellä, kun omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle.

Liikevaihto on konsernissa käytetty keskeinen suorituskyvyn mittari, mikä saattaa luoda kannustimen myyntituottojen ennakaiselle tuloutukselle.

Myyntituottojen tuloutus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sekä EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2c kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski johtuen tuottojen oikea-aikaiseen kirjaamiseen liittyvästä riskistä.

Tilintarkastustoimenpiteemme, joissa on huomioitu riski olennaisesta virheellisyydestä myyntituottojen tuloutuksessa, sisälsivät muun muassa:

- konsernin laskentaperiaatteiden asianmukaisuuden arvioinnin myyntituottojen tuloutuksen osalta ja vertailun sovellettaviin laskentastandardeihin;
- myyntituottojen luonteen, automatisoinnin asteen ja poikkeavien sopimusehtojen selvittämisen;
- myyntituottojen tuloutuksen testaamisen, sisältäen sisäisten kontrollien testauksen soveltuvin osin. Testauksemme sisälsi ulkopuolisten vahvistusten hankkimisen, myyntituottojen määrien täsmätykset asiakassopimuksiin ja mahdollisuuksien mukaan toimitusten vastaanottohyväksyntien todentamisen;
- myyntituottoihin liittyvät analyttiset aineistotarkastustoimenpiteet; ja
- liitetietojen arvioinnin myyntituottojen osalta

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet – Bethunen tuotantolinjainvestointi

Viittaamme konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin, johdon harkintaa edellyttäviin arvioihin ja arvioihin liittyviin epävarmuustekijöihin sekä liitetietoon 7

Konsernilla on useassa maassa tuotantolaitoksia, jotka vaativat merkittäviä investointeja. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet olivat kuluvan vuoden aikana olennainen erä tilintarkastuksen kannalta merkittävän tuotantolinjainvestoinnin johdosta.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden tasearvo tilinpäätöksessä on 136,7 miljoonaa euroa (42 % taseen loppusummasta). Tuotantolinja on valmistunut ja se on otettu käyttöön tilikaudella 2017.

Osana investointien laskentakäsittelyä johto joutuu käyttämään harkintaa ja tekemään arvioita jotka vaikuttavat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvoihin ja niiden poistomäärityksiin. Nämä sisältävät muun muassa:

- päätöksen kustannusten aktivoinnista tai kulukirjauksesta;
- vuosittaisen läpikäynnin omaisuuserien jäljellä olevasta taloudellisesta vaikutusajasta ja poistomenetelmien läpikäynnin sisältäen vaikutukset konsernin strategian muutosten johdosta;
- ajoituksen, jolloin keskeneräinen hyödyke siirretään valmiiksi omaisuuseräksi ja poistojen kirjaaminen aloitetaan.

Tilintarkastustoimenpiteemme sisälsivät muun muassa:

- aktivointiperiaatteiden arvioinnin;
- aktivoitujen kustannusten aineistotarkastuksen;
- arvioinnin ajoituksesta, jolloin keskeneräiset hyödykkeet siirretään valmistuneisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin; ja
- poistolaskelmissa sovellettujen omaisuuserien taloudellisten pitoaikojen asianmukaisuuden läpikäynnin.

Tuloverot

Viittaamme johdon harkintaa edellyttäviin arvioihin ja arvioihin liittyviin epävarmuustekijöihin ja liitetietoon 28

Konserni toimii maailmanlaajuisesti useassa eri maassa, joissa verotuskäytännöt poikkeavat toisistaan. Verotuskäytäntöjen poikkeaminen toisistaan voi johtaa subjektiiviseen tulkintaan paikallisten verolakien osalta, erityisesti monimutkaisten verokysymysten kohdalla. Konsernilla on mittavia kansainvälisiä liiketoimia joihin liittyy arvioita veroasioiden osalta, muun muassa verosaamisten ja -velkojen kirjauksiin liittyen. Nämä ovat yllä mainitusta johtuen alttiita useiden veroviranomaisten arvioille ja tulkinnoille. Verotuksen lopullinen tulos saattaa johtaa olennaisesti korkeampiin tai alhaisempiin toteutuneisiin veroihin kuin mitä alustaviin arvioituihin tilinpäätösajaksotuksiin on sisällytetty.

Tilintarkastustiimimme paikallisen ja kansainvälisen verotuksen asiantuntijat analysoivat ja arvioivat käytettyjä oletuksia sekä vertasivat oletuksia käytössä olevaan evidenssiin. Tarkastimme tuloveroja koskevat kirjaukset, sisältäen arvion muista harkinnanvaraisista veropositioista. Tämä tarkastuksen osa-alue sisälsi muun muassa yhtiön veroviranomaisten kanssa käydyn olennaisen kirjeenvaihdon läpikäynnin ja arvioinnin, sekä veropositioiden tunnistamisen. Lisäksi laskennallisten verojen osalta arvioimme johdon tekemiä oletuksia erityisesti liittyen todennäköisyyteen, että taseeseen kirjatut laskennalliset verosaamiset on mahdollista hyödyntää tulevana vuosina olemassa olevien verosuunnittelustrategioiden puitteissa. Arvioimme myös liitetietoja konsernitilinpäätöksessä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan

lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitalinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 19.3.2015 alkaen yhtäjaksoisesti 3 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti

virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 30.1.2018

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Kristina Sandin
KHT

Tunnusluvut

	2017	2016	2015
Liikevaihto, milj. euroa	426,0	416,9	444,0
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	15,0	25,6	31,2
% liikevaihdosta	3,5	6,1	7,0
Liikevoitto, milj. euroa	15,0	25,6	31,8
% liikevaihdosta	3,5	6,1	7,2
Voitto ennen tuloveroja, milj. euroa	12,4	22,4	26,5
% liikevaihdosta	2,9	5,4	6,0
Raportointikauden voitto, milj. euroa	14,5	15,2	17,0
% liikevaihdosta	3,4	3,7	3,8
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	22,2	28,5	27,3
Taseen loppusumma, milj. euroa	325,7	315,6	291,7
Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,6	11,6	14,4
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	6,6	11,6	15,9
Omavaraisuusaste, %	41,8	45,3	43,2
Korolliset nettovelat, milj. euroa	81,4	56,6	32,5
Sijoitettu pääoma, milj. euroa	246,6	237,3	222,6
Velkaantumisaste, %	59,8	39,6	25,9
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	37,2	53,3	23,7
% liikevaihdosta	8,7	12,8	5,3
Poistot, arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset, milj. euroa	-19,3	-18,5	-17,7
Tutkimus- ja kehitysmenot, milj. euroa	4,7	4,3	3,5
% liikevaihdosta	1,1	1,0	0,8
Henkilöstö keskimäärin	670	646	614

Tunnuslukujen laskenta

Osa Suominen esittämistä tunnusluvuista on vaihtoehtoisia tunnuslukuja. Vaihtoehtoinen tunnusluku on taloudellinen tunnusluku, joka on muu kuin IFRS-normistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku. Suominen käsityksen mukaan vaihtoehtoisten tunnuslukujen käyttö antaa esimerkiksi sijoittajille hyödyllistä tietoa konsernin taloudellisesta toiminnasta ja tilasta ja helpottaa raportointikausien välistä vertailua.

Liikevoitto ja vertailukelpoinen liikevoitto

Liikevoitto (EBIT) on tärkeä yhtiön kannattavuutta kuvaava tunnusluku, sillä koska tuloverojen ja rahoituserien vaikutusta ei huomioida tunnusluvussa, se kuvaa yksinomaan yhtiön kykyä tuottaa voittoa liiketoiminnastaan. Liikevoitto esitetään omana eräänään konsernin tuloslaskelmassa.

Liikevoitto (EBIT) = Voitto ennen tuloveroja + nettorahoituskulut

Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT) = Voitto ennen tuloveroja + nettorahoituskulut oikaistuna tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä

Eri raportointikausien tuloksen vertailukelpoisuuden parantamiseksi Suominen esittää vaihtoehtoisena tunnuslukuna vertailukelpoisen liikevoiton. Liikevoittoa oikaistaan merkittäväillä liiketapahtumilla, joiden katsotaan vaikeuttavan eri raportointikausien välistä vertailua. Tällaisia eriä ovat muun muassa arvonalentumistappiot tai niiden peruutukset, merkittävät omaisuuserien luovutusvoitot ja -tappiot sekä uudelleenjärjestelykulut. Vuosina 2017 ja 2016 Suomisella ei ollut tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Käyttökate (EBITDA)

Käyttökate kuvaa yrityksen liiketoiminnan tulosta ennen poistoja, rahoituseriä ja tuloveroja. Käyttökate on tärkeä tunnusluku kuvatessaan kuinka paljon yhtiön liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään toiminnan kulut.

Käyttökate (EBITDA) = Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset

Viite
Konsernin tuloslaskelma
Liitetieto 26

1 000 euroa	2017	2016
Liikevoitto	15 000	25 622
+ Poistot ja arvonalentumiset	19 349	18 520
Käyttökate	34 349	44 142

Bruttoinvestoinnit

Bruttoinvestointien kokonaissumma on tunnusluku, jota voidaan hyödyntää muun muassa sen arvioimisessa, miten Suominen ylläpitää ja uudistaa tuotantokoneitaan ja -laitoksiaan.

Bruttoinvestoinnit sisältävät myös aktivoidut vieraan pääoman menot ja aktivoidut rahavirran suojaukset.

Viite

Liitetieto 6

Liitetieto 7

1 000 euroa	2017	2016
Lisäykset aineettomiin hyödykkeisiin	6 027	3 300
Lisäykset aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	31 183	50 020
Bruttoinvestoinnit	37 210	53 320

Rahavarat

Rahavarat = Muut rahavarat ja käteisvarat

Korolliset nettovelat

Korolliset nettovelat on tärkeä tunnusluku, jonka perusteella sijoittajat saavat käsityksen Suomisen velkaantumisesta. Suominen katsoo, että korollisten velkojen ilmoittaminen paitsi jaksotettuun hankintamenoon, myös nimellisarvostaan, antaa sijoittajille hyödyllistä lisätietoa Suomisen velkaantumisesta.

Korolliset nettovelat = Korolliset velat nimellisarvoon – korolliset saamiset – rahavarat

Viite

Liitetieto 17

Liitetieto 11

Konsernin tase

Liitetieto 17

Liitetieto 17

1 000 euroa	2017	2016
Korolliset velat	110 472	94 497
Joukkovelkakirjalainojen lunastus- ja liikkeellelaskukulut	5 538	–
Korolliset saamiset	-7 409	-8 386
Rahavarat	-27 240	-29 522
Korolliset nettovelat	81 360	56 589
Korolliset velat	110 472	94 497
Joukkovelkakirjalainojen lunastus- ja liikkeellelaskukulut	5 538	–
Korollisten velkojen nimellisarvo	116 010	94 497

Oman pääoman tuotto (ROE), %

Oman pääoman tuotto-% on yksi tärkeimmistä omistajien ja sijoittajien käyttämistä yrityksen kannattavuutta kuvaavista mittareista. Tunnusluku kertoo yrityksen kyvystä huolehtia omistajien yritykseen sijoittamista pääomista, ja se kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa raportointikauden aikana.

$$\text{Oman pääoman tuotto (ROE), \%} = \frac{\text{Raportointikauden voitto (rullaava 12 kuukautta)} \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä (vuosineljännten keskiarvo)}}$$

	1 000 euroa	2017	2016
<u>Viite</u>			
Konsernin tuloslaskelma	Raportointikauden voitto (rullaava 12 kuukautta)	14 478	15 233
	Oma pääoma yhteensä 31.12.2016 / 2015	142 824	125 716
	Oma pääoma yhteensä 31.3.2017 / 2016	139 902	120 806
	Oma pääoma yhteensä 30.6.2017 / 2016	134 074	130 712
	Oma pääoma yhteensä 30.9.2017 / 2016	132 564	135 186
Konsernin tase	Oma pääoma yhteensä 31.12.2017 / 2016	136 117	142 824
	Keskiarvo	137 096	131 049
	Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,6	11,6

Sijoitettu pääoma

$$\text{Sijoitettu pääoma} = \text{Oma pääoma yhteensä} + \text{korolliset velat}$$

	1 000 euroa	2017	2016
<u>Viite</u>			
Konsernin tase	Oma pääoma yhteensä	136 117	142 824
Liitetieto 17	Korolliset velat	110 472	94 497
	Sijoitettu pääoma	246 589	237 321

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %

Sijoitetun pääoman tuotto on yksi tärkeimmistä tunnusluvuista. Se mittaa yrityksen suhteellista kannattavuutta eli sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle pääomalle.

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), \%} = \frac{\text{Liikevoitto + rahoitustuotot (rullaava 12 kuukautta)} \times 100}{\text{Sijoitettu pääoma, vuosineljännesten keskiarvo}}$$

Viite

Konsernin tuloslaskelma

Liitetieto 27

1 000 euroa	2017	2016
Liikevoitto (rullaava 12 kuukautta)	15 000	25 622
Rahoitustuotot (rullaava 12 kuukautta)	758	727
Yhteensä	15 758	26 349
Sijoitettu pääoma 31.12.2016 / 2015	237 321	222 578
Sijoitettu pääoma 31.3.2017 / 2016	244 103	217 181
Sijoitettu pääoma 30.6.2017 / 2016	234 892	227 594
Sijoitettu pääoma 30.9.2017 / 2016	229 735	228 648
Sijoitettu pääoma 31.12.2017 / 2016	246 589	237 321
Keskiarvo	238 528	226 664
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	6,6	11,6

Rahoitustuottoihin ei sisällytetä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen velkojen käyvän arvon muutosta.

Omavaraisuusaste, %

Omavaraisuusaste on olennainen tunnusluku, joka mittaa yhtiön vakavaraisuutta, tappion sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus yhtiön taseesta on rahoitettu omalla pääomalla. Oma pääoma muodostaa yhtiölle puskurin mahdollisia tappioita vastaan, ja omavaraisuusaste kuvaa näiden puskurien tasoa.

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{Oma pääoma yhteensä} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$$

Viite

Konsernin tase

Konsernin tase

Liitetieto 21

1 000 euroa	2017	2016
Oma pääoma yhteensä	136 117	142 824
Taseen loppusumma	325 666	315 628
Saadut ennakot	-8	-3
	325 659	315 625
Omavaraisuusaste, %	41,8	45,3

Velkaantumisaste, %

Velkaantumisaste kertoo, mikä on omistajien yritykseen sijoittaman oman pääoman ja rahoittajilta lainattujen korollisten velkojen suhde. Velkaantumisaste on tärkeä tunnusluku arvioitaessa yhtiön taloudellista tilannetta. Korkea velkaantumisaste on riskitekijä, joka saattaa rajoittaa yhtiön kasvumahdollisuuksia ja kaventaa sen taloudellista liikkumavaraa.

$$\text{Velkaantumisaste, \%} = \frac{\text{Korolliset nettovelat} \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$$

Viite

Konsernin tase

1 000 euroa	2017	2016
Korolliset nettovelat	81 360	56 589
Oma pääoma yhteensä	136 117	142 824
Velkaantumisaste, %	59,8	39,6

Tietoa osakkeenomistajille

Taloudellinen tiedottaminen

Suominen Oyj raportoi taloudellisesta kehityksestään vuosineljänneksittäin vuonna 2018 ja julkaisee seuraavat taloudelliset katsaukset:

Osavuusikatsaus tammi-maaliskuulta torstaina 26.4. noin klo 8.00

Puolivuusikatsaus tammi-kesäkuulta perjantaina 3.8. noin klo 8.00

Osavuusikatsaus tammi-syyskuulta torstaina 25.10. noin klo 8.00.

Tilinpäätöstiedote tilikaudelta 2017 julkaistiin 30.1.2018.

Suominen julkaisee taloudelliset katsaukset ja muut pörssi-tiedotteet suomeksi ja englanniksi. Ne ovat luettavissa heti ilmestymisen jälkeen yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.suominen.fi. Englanninkieliset versiot ovat käännöksiä suomen kielellä laadituista alkuperäisistä raporteista.

Yhtiökokous

Suominen Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään keskiviikkona 15.3.2018 klo 10.00 alkaen Finlandia-talossa (Mannerheimintie 13 e, 00100 Helsinki). Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanottaminen aloitetaan klo 9.00. Kokouksen jälkeen on kahvitarjoilu, jonka aikana osakkeenomistajilla on mahdollisuus tavata yhtiön johtoa.

Yhtiökokouskutsu julkaistiin pörssitiedotteena 30.1.2018. Kaikki yhtiökokoukseen liittyvät materiaalit ovat saatavilla Suominen verkkosivuilla osoitteessa www.suominen.fi > Sijoittajille > Hallinto > Yhtiökokous > Yhtiökokous 2018.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 5.3.2018 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään 9.3.2018 klo 16.00. Tähän mennessä ilmoittautumisen tulee olla perillä. Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- sähköpostilla osoitteeseen agm@suominencorp.com
- puhelimitse numeroon 010 214 3551 arkipäivisin klo 8.00–16.00
- kirjeitse osoitteeseen Suominen Oyj, Itämerentori 2, 00180 Helsinki
- faksilla numeroon 09 773 1109

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa osakkeenomistajan nimi, henkilötunnus, osoite, puhelinnumero sekä mahdollisen avustajan tai asiamiehen nimi sekä asiamiehen henkilötunnus.

Pääoman palautus

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2017 maksetaan pääoman palautusta 0,11 euroa osakkeelta. Pääoman palautuksen maksun täsmäytyspäivä on 18.3.2018 ja se maksetaan 28.3.2018.

Sijoittajayhteydet

Suominen Oyj:n sijoittajasuhteista vastaa viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja Anu Heinonen, puh. 010 214 3555.

Johdon tapaamispyynnöt voi osoittaa toimitusjohtajan assistentti Eeva Oinoselle, puh. 010 214 3551.

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@suominencorp.com.

Suljettu ikkuna ja hiljainen jakso

Suominen noudattaa ns. suljetun ikkunan periaatetta ennen taloudellisten raporttien julkaisua. Suljettu ikkuna on 30 kalenteripäivän mittainen. Suljetun ikkunan aikana Suominen määritellyt johtohenkilöt eivät saa käydä kauppaa Suominen rahoitusvälineillä. Vuonna 2018 suljetut ikkunat ajoittuvat seuraavasti:

28.3.-26.4.

5.7.-3.8.

26.9.-25.10.

Lisäksi Suominen noudattaa ns. hiljaisen jakson periaatetta. Hiljainen jakso alkaa 30 päivää ennen taloudellisen katsauksen julkaisua ja päättyy tuloskautta koskevan katsauksen julkistamiseen. Hiljaisella jaksolla ei järjestetä sijoittajatapaamisia eikä kommentoida konsernin tulosta ja kehitystä.

Suominen Oyj

Pääkonttori

Itämerentori 2

00180 Helsinki

Puh. 010 214 300

communications@suominencorp.com

Suomisen kaikkien toimipisteiden yhteystiedot
on esitelty osoitteessa www.suominen.fi

www.suominen.fi

Twitter: @SuominenCorp ja @SuominenOyj

LinkedIn: Suominen Corporation

